

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
CUMHURBAŞKANLIĞI
İLETİŞİM
BAŞKANLIĞI

Ayın Dosyası

Diplomasinin ve Güvenliğin Merkezi
Ankara: 2026 NATO Zirvesi

2. İletişim Şûrası: “Türkiye Yüzyılı:
İletişimin Yüzyılı”

- Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın Diplomasi Trafiği
- NATO Ankara Zirvesi: Transatlantik İttifakın Yeniden Takhimi

- Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın Yurt İçi Programı
- 15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü Anma Etkinlikleri
- Vefa/Hatıra: Türk Mimarlığının Dehası Mimar Sinan

- Vatandaşlardan CİMER’e “İrade Bizim, Zafer Bizim: 10. Yılında 15 Temmuz” Mesajları
- “Müttefikler Ankara’da” Programı
- “15 Temmuz’un 10. Yılında: İrade Bizim, Zafer Bizim” Paneli

ISSN 1301-9325

e-ISSN 3023-6762

4. Dönem
Sayı 33 / Temmuz 2026
Genel Sayı: 603

Ayın Tarihi

1923–2026

**Cumhurbaşkanlığı
İletişim Başkanlığının**

**8.
kuruluş
yıl dönümü
kutlu olsun.**

Ayın Tarihi

Ayın Tarihi 1. Dönem / 1923–1931
Ayın Tarihi 2. Dönem / 1934–1957
Ayın Tarihi 3. Dönem / 1978–2018
Ayın Tarihi 4. Dönem / Temmuz 2026
Genel Sayı: 603

ISSN 1301–9325 / e-ISSN 3023–6762

Yayıncı Sertifika No: 45482

© 2026 CUMHURBAŞKANLIĞI İLETİŞİM BAŞKANLIĞI YAYINLARI

Yayın Türü Yerel Süreli Yayın | Aylık | Türkçe

Yayın Sahibi Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı Adına Prof. Dr. Burhanettin Duran

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü Dr. Zeynep Zelan

Yayın Koordinatörü Dr. Serkan Ökten

Hazırlayanlar Zeynep Koşan Boz, Çiğdem Yaramış, Tuğba Çalık, Çağdaş Görmez, Başak Balçık Demirci, Esra Eymen Cansu, Burak Büyükyaprak, Rabia Çağlar, Hasan Hüseyin Bahadır, Sıddık Yurtsever, İrem Deniz, Murat Kerdige, Kibar Durmuş, Gülce Yüksel Aktuna, Sema Nur Bıçakçı, Bengünur Bozoğlu, Selvinaz Dalyan Sert

Sanat Yönetmeni Hasan Suat Olgun

Redaksiyon Uluslararası Piri Reis Kültür Ajansı / Ayşe Çağlayan

Yönetim Yeri Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı

Kızılırmak Mahallesi, Mevlana Bulvarı, No: 144, Çankaya/Ankara

Tel + 90 312 590 20 00

e-posta ayintarihi@iletisim.gov.tr

Basım Tarihi Temmuz 2026

Basım Yeri İMAK Ofset Basım Yayın A.Ş.

Tel +90 212 800 13 13, Esenyurt/İstanbul Sertifika No: 71320

Bu yayının tüm hakları Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığına aittir. Dergi içeriği izin alınmadan kullanılamaz ve çoğaltılamaz. Alıntı yapılması kaynak gösterilmesi koşuluyla mümkündür. Dergide yayımlanan yazılardaki fikir ve görüşler Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığının sorumluluğunda değildir.

Başyazı

- 4 Ankara'dan Dünyaya:
Diplomasi, Savunma ve
Ortak Gelecek

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı
Prof. Dr. Burhanettin Duran

6

Ayın Dosyası

- 8 Diplomasinin ve
Güvenliğin Merkezi
Ankara: 2026 NATO
Zirvesi

28

Türkiye

- 30 Cumhurbaşkanı
Recep Tayyip Erdoğan'ın
Yurt İçi Programı
- 36 Türkiye Gündemi
Kronolojisi
- 42 15 Temmuz Demokrasi
ve Millî Birlik Günü Anma
Etkinlikleri
- 56 Vefa/Hatıra: Türk
Mimarlığının Dehası Mimar
Sinan
- 60 Spor: Gelenekten
Geleceğe Uzanan Kültürel
Miras Etnospor

66

Diplomasi

- 68 Cumhurbaşkanı
Recep Tayyip Erdoğan'ın
Diplomasi Trafiği
- 76 Cumhurbaşkanı
Recep Tayyip Erdoğan'ın
Telefon Diplomasisi

78

Dünya

- 80 Dünya Gündemi Kronolojisi
- 92 NATO Ankara Zirvesi: Transatlantik İttifakın Yeniden Tahkimi
- 96 Dünya Medyasında Türkiye

98

Kültür ve Sanat

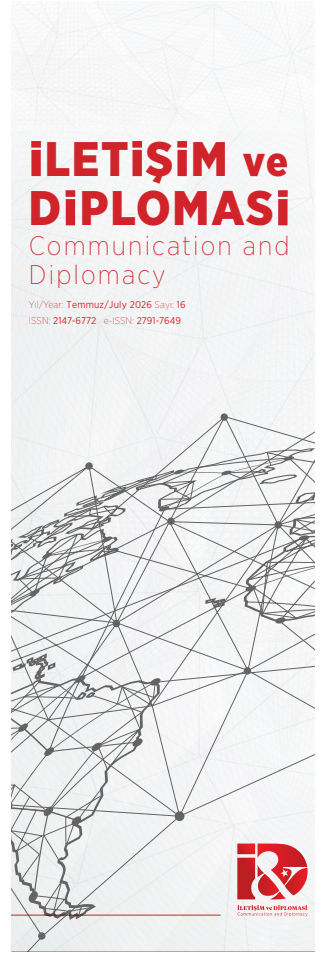
- 100 Zerkavan Kalesi: Arkeoloji ve Tarihin Buluşma Noktası
- 104 Arşivden: Türkiye'de NATO

110

İletişim

- 112 Milletin Hafızasında Yaşayan Destan: Vatandaşlardan CİMER'e "İrade Bizim, Zafer Bizim: 10. Yılında 15 Temmuz" Mesajları
- 116 2. İletişim Şûrası
- 130 NATO Liderler Zirvesi Öncesi Uluslararası Basın Mensuplarıyla Buluşma
- 132 "Müttefikler Ankara'da" Programı
- 140 "15 Temmuz'un 10. Yılında: İrade Bizim, Zafer Bizim" Paneli
- 144 "Fethin Nişanesi, Medeniyetin Kalbi: Çağları Aşan Mabeyn Ayasofya" Paneli
- 148 Medya, İletişim ve Kamu Diplomasisi Alanlarında Türkiye-Endonezya İkili İlişkileri Yuvarlak Masa Toplantısı
- 149 "Yük Paylaşımı ve İttifak Bütünlüğü: Ankara NATO Zirvesinden Neler Beklenmeli?" Paneli
- 150 "Baltık'tan Akdeniz'e: NATO'nun Stratejik Kanatlarını Birleştirmek" Paneli

152

Yayın

- 153 İletişim ve Diplomasi "15 Temmuz" Temalı 16. Sayısı
- 154 10. Yılında 15 Temmuz Destanı: Hafıza, Direniş ve Gelecek
- 155 Halkın Gücünün Üstünde Bir Güç Yoktur
- 156 Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın NATO Zirveleri Sonrası Basın Açıklamaları

Ankara'dan Dünyaya: Diplomasi, Savunma ve Ortak Gelecek

Prof. Dr. Burhanettin Duran

Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı

Uluslararası sistemin çok boyutlu krizlerle sırandığı ve güvenlik tehditlerinin çeşitlendiği bu dönemde diplomasi, krizleri çözüme kavuşturmanın ötesinde, müşterek geleceğimizi inşa etmenin de en güçlü aracıdır. Bu çerçevede, Ankara'da düzenlenen 36. NATO Devlet ve Hükûmet Başkanları Zirvesi; küresel güvenlik gündeminin şekillendiği, stratejik kararların alındığı ve müttefikler arasındaki dayanışmanın yeniden teyit edildiği tarihi bir buluşma olarak kayıtlara geçti.

Türkiye, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde uluslararası barışın, istikrarın ve iş birliğinin güçlendirilmesine yönelik kararlı tutumunu bu önemli organizasyona ev sahipliği yaparak bir kez daha ortaya koymuştur. Asya ile Avrupa'nın kesişim noktasındaki stratejik konumu, köklü devlet geleneği, güçlü diplomatik

kapasitesi ve gelişmiş organizasyon kabiliyetiyle Türkiye; NATO güvenlik mimarisine katkı sunmanın ötesinde bölgesel ve küresel meselelerde çözüm üreten etkin bir aktör olduğunu da göstermiştir.

Yirmi iki yıl aradan sonra yeniden NATO Liderler Zirvesi'ne ev sahipliği yapan Türkiye, iki gün boyunca uluslararası diplomasinin merkezi oldu. Zirve kapsamında gerçekleştirilen liderler toplantıları, ikili temaslar, Savunma Sanayii Forumu, politika diyalogları, kamu diplomasisi faaliyetleri ve kültürel etkinlikler, Türkiye'nin çok boyutlu dış politika vizyonunu uluslararası kamuoyuna yansıttı. Savunma sanayiinden ileri teknolojilere, caydırıcılık politikalarından ekonomik iş birliklerine uzanan geniş bir gündem, Türkiye'nin yapıcı katkılarıyla ele alınmış; ortak güvenliğin güçlendirilmesine yönelik önemli adımlar atıldı.

Türkiye'nin son yıllarda savunma sanayiinde ortaya koyduğu teknolojik atılım, yerli ve milli üretim kapasitesi ile yüksek organizasyon yeteneği, zirve süresince uluslararası paydaşlar tarafından yakından takip edilmektedir. NATO Savunma Sanayii Forumu'nun ilk kez zirvenin resmî programına dâhil edilmesi ise Türkiye'nin bu alandaki yükselen konumunun somut bir göstergesidir. Aynı zamanda kamu diplomasisi faaliyetleri, uluslararası medya organizasyonları ve kültürel tanıtım programlarıyla Türkiye; sahip olduğu tarihî mirası, kültürel zenginliği ve medeniyet birikimini uluslararası kamuoyuyla buluşturma imkânı buldu.

Ankara Zirvesi, NATO'nun geleceğine yön veren kararların alındığı bir toplantı olmanın ötesinde; Türkiye'nin uluslararası sistemde üstlendiği yapıcı rolün, diplomatik etkinliğinin ve küresel meselelerde çözüm odaklı yaklaşımının güçlü bir tezahürüdür. Türkiye, güvenliğin, istikrarın ve çok taraflı iş birliğinin güçlendirilmesine yönelik kararlı duruşunu bu zirve vesilesiyle bir kez daha uluslararası kamuoyuna gösterme fırsatı bulmuş; diplomasi, savunma ve kamu diplomasisi alanlarında ortaya koyduğu yüksek standartla küresel ölçekte örnek bir organizasyona imza atmıştır.

Bu doğrultuda Ayın Tarihi dergisi Temmuz ayı dosya konusunu "Diplomasinin ve Güvenliğin Merkezi Ankara: 2026 NATO Zirvesi" başlığına ayırıyoruz. Dosyamızda Ankara'da gerçekleştirilen 36. NATO Devlet ve Hükümet Başkanları Zirvesi'nin hazırlık sürecinden sonuç bildirisine uzanan kapsamlı bir değerlendirme sunulmaktadır. Zirvede gerçekleştirilen diplomatik temaslar, alınan stratejik kararlar, savunma sanayii alanındaki gelişmeler, uluslararası iş birlikleri, kamu diplomasisi faaliyetleri ve Türkiye'nin ev sahipliği vizyonu bütüncül bir yaklaşımla ele alınmaktadır.

Ayın Tarihi dergisinin "Türkiye" bölümünü Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın yurt içi programlarına ve ülkemizde bu ay yaşanan önemli gelişmelere ayırdık. Bölümde, Türkiye'de ve dünyanın çeşitli noktalarında "İrade Bizim, Za-

fer Bizim" temasıyla gerçekleştirilen 15 Temmuz Demokrasi ve Milli Birlik Günü anma etkinliklerine yer verdik. Bölümün "Vefa" başlığında asırlara damgasını vurmuş Mimar Sinan'ı anarken, "Spor" başlığında ise "Gelenekten Geleceğe Uzanan Kültürel Miras Etnospor" dosyasını sunduk.

"Diplomasi" bölümünde Sayın Cumhurbaşkanımızın yoğun diplomasi trafiğini, "Dünya" bölümünde uluslararası alandaki önemli gelişmeleri, uluslararası medyada Türkiye'ye ilişkin haberleri ve 36. NATO Devlet ve Hükümet Başkanları Zirvesi'ne dair "NATO Ankara Zirvesi: Transatlantik İttifakın Yeniden Tahkimi" başlıklı bir analizi paylaştık.

"Kültür ve Sanat" bölümünde arkeoloji ve tarihin buluşma noktalarından Diyarbakır ilimizdeki Zerzevan Kalesi ve Mithras Tapınağı'nı tanıttık. "Arşivden" bölümümüzde ise Türkiye'de NATO çalışmalarına dair 1972'den 2004 yılına uzanan bir fotoğraf seçkisi paylaştık.

"İletişim" bölümünde "Milletin Hafızasında Yaşayan Destan: Vatandaşlardan CİMER'e 'İrade Bizim, Zafer Bizim: 10. Yılında 15 Temmuz' Mesajları" dosyasına yer verirken, Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın teşekkürleriyle gerçekleştirdiğimiz 2. İletişim Şûrası başta olmak üzere "Müttefikler Ankara'da" programı, "15 Temmuz'un 10. Yılında: İrade Bizim, Zafer Bizim" paneli, "Fethin Nişanesi, Medeniyetin Kalbi: Çağları Aşan Mabet Ayasofya" gibi iletişim alanında gerçekleştirilen etkinlikleri paylaştık.

"Yayın" bölümünde ise "İletişim ve Diplomasi 15 Temmuz Özel Sayısı", "10. Yılında 15 Temmuz Destanı: Hafıza, Direniş ve Gelecek", "Halkın Gücünün Üstünde Bir Güç Yoktur", "Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın NATO Zirveleri Sonrası Basın Açıklamaları" eserlerini tanıttık.

Önceki sayılarımızda olduğu gibi zengin bir içerikle Ayın Tarihi'ni okurlarımızla buluşturmanın mutluluğunu yaşıyoruz.

Yeni sayımızda tekrar buluşmak dileğiyle, herkese iyi okumalar dilerim.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
CUMHURBAŞKANLIĞI
İLETİŞİM
BAŞKANLIĞI

TÜRKİYE
YÜZYILI

ANKARA
SUMMIT | SOMMET

Ayın Tarihi Ayın Dosyası

7-8 VII 2026

NATO

+

OTAN

Diplomasinin ve Güvenliğin Merkezi Ankara:
2026 NATO Zirvesi

Ayın Dosyası

DİPLOMASİNİN VE GÜVENLİĞİN MERKEZİ ANKARA: 2026 NATO ZİRVESİ

Türkiye, 22 yıl aradan sonra yeniden NATO'nun en önemli diplomasi buluşmalarından birine ev sahipliği yaptı. Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde düzenlenen 36. NATO Devlet ve Hükûmet Başkanları Zirvesi, 32 müttefik ülkenin liderleri ile NATO'nun ortaklarını bir araya getirirken, Avrupa'nın güvenlik mimarisinden savunma harcamalarına, Ukrayna'daki savaştan yeni nesil savunma teknolojilerine kadar birçok kritik başlık zirvenin gündemini oluşturdu. İki gün boyunca başkentte yoğun diplomasi trafiği yaşanırken, liderler hem çok taraflı oturumlarda hem de ikili görüşmelerde geleceğin güvenlik politikalarına yön verecek kararları masaya yatırdı.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın dünya liderleriyle diplomatik temaslar gerçekleştirdiği zirve, Türkiye'nin uluslararası organizasyon kabiliyetini, savunma sanayiindeki yükselen kapasitesini ve kamu diplomasisi alanındaki etkinliğini de ortaya koydu. NATO Savunma Sanayii Forumu ilk kez zirvenin resmî programına dâhil edilirken, müttefik ülkeler arasında milyarlarca dolarlık yeni savunma projeleri ve ortak üretim girişimleri gündeme geldi. Aynı zamanda düzenlenen uluslararası paneller, politika diyalogları, kültürel etkinlikler, sergiler ve geniş katılımlı medya organizasyonlarıyla Ankara, birkaç gün boyunca küresel diplomasinin ve güvenlik tartışmalarının merkezi hâline geldi.

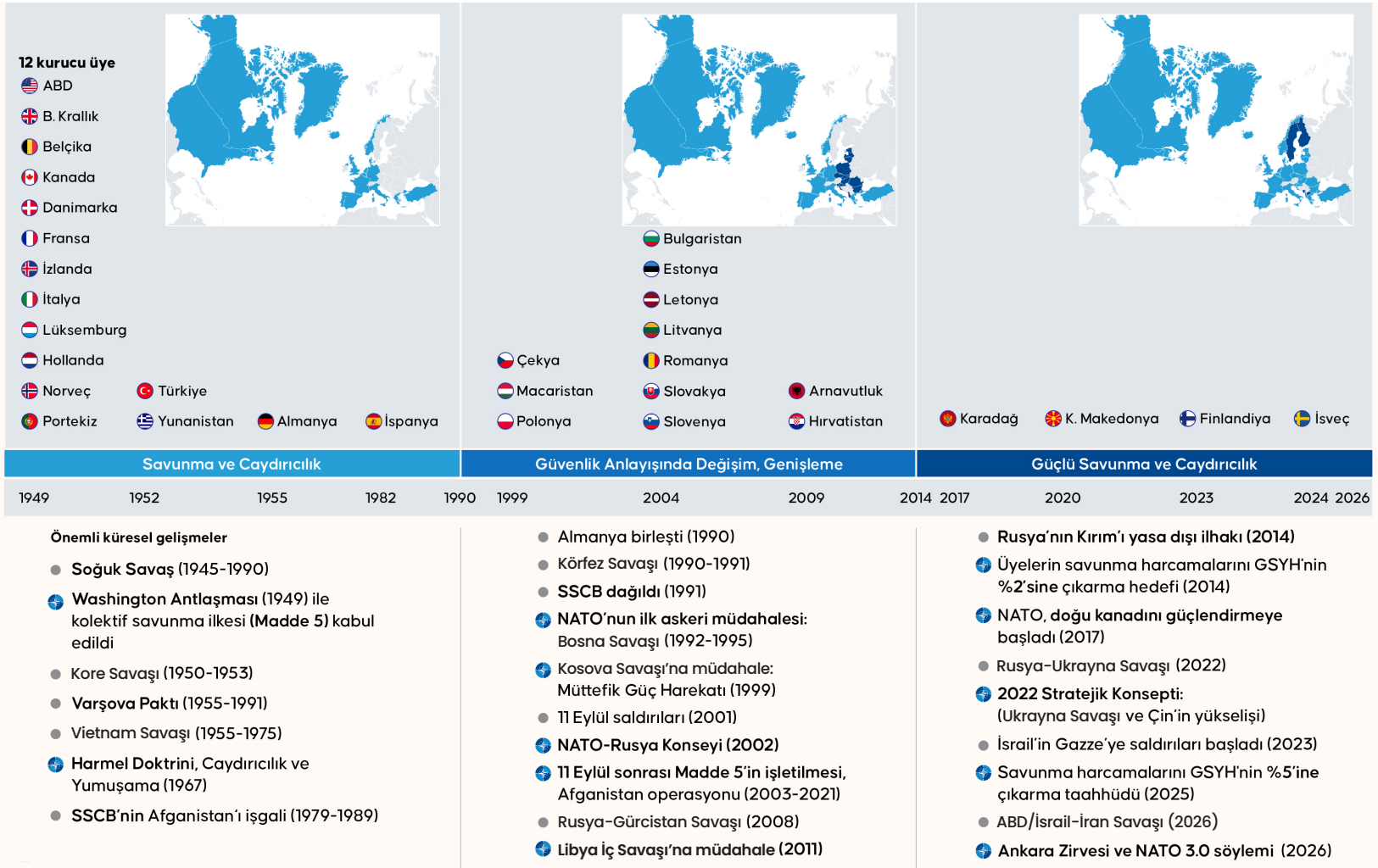
Ayrıca zirve, Türkiye'nin gastrodiploماسi faaliyetleri açısından önemli bir zemin oluşturdu. Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde liderler onuruna hazırlanan akşam yemeğinde Anadolu'nun farklı bölgelerini temsil eden seçkin lezzetler sunuldu. Uluslararası Medya Merkezi'nde görev yapan yabancı basın mensupları Türk mutfağının zengin örnekleriyle ağırlandı. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın eşi Emine Erdoğan'ın lider eşlerini ağırladığı programda da Türkiye'nin kültürel mirası ve gastronomi birikimi sergilendi.

Stratejik konumu, köklü devlet geleneği ve müttefikleriyle geliştirdiği iş birliği anlayışı doğrultusunda uluslararası barış ve güvenliğe yönelik çok taraflı çabalarda etkin rol üstlenmeye devam eden Türkiye, bu zirvede NATO liderlerini ağırlayarak barışın, istikrarın ve ortak güvenliğin güçlendirilmesine yönelik kararlılığını bir kez daha ortaya koydu.

Türkiye'nin NATO yolculuğu

NATO, II. Dünya Savaşı'nın ardından Avrupa ve Kuzey Amerika ülkelerinin ortak güvenlik anlayışı doğrultusunda 4 Nisan 1949 tarihinde Washington Antlaşması'nın imzalanmasıyla kuruldu. Kuruluş amacı, üye ülkelerin güvenliğini kolektif savunma ilkesi çerçevesinde korumak, olası tehditlere karşı caydırıcılığı güçlendirmek ve transatlantik güvenlik iş birliğini geliştirmek olarak belirlendi. Washington Antlaşması'nın 5'inci maddesi, üye ülkelerden birine yönelik silahlı saldırının tüm müttefiklere yapılmış sayılacağını hükme bağlayarak NATO'nun kolektif savunma anlayışının temelini oluşturdu.

Türkiye, 18 Şubat 1952 tarihinde Yunanistan ile birlikte NATO'ya katıldı ve o tarihten bu yana İttifak'ın en önemli üyelerinden biri olarak görev yapıyor. Türkiye'nin NATO'ya katılımı, Soğuk Savaş döneminde Avrupa ile Orta Doğu arasında uzanan stratejik coğrafyanın güvenliğine önemli katkı sağladı. İttifak da Türkiye'nin güvenliğini kolektif savunma anlayışı kapsamında güvence altına aldı. Washington Antlaşması'nın 5'inci maddesi, Türkiye açısından güçlü bir güvenlik teminatı oluştururken Türkiye de NATO'nun güneydoğu kanadının korunmasında kritik sorumluluk üstlendi.

Türkiye; Karadeniz, Balkanlar, Kafkasya, Orta Doğu ve Doğu Akdeniz'in kesişim noktasındaki konumuyla NATO'nun stratejik planlamasında önemli bir yer tutuyor. İttifak'ın erken uyarı, caydırıcılık ve kriz yönetimi faaliyetlerine aktif katkı sunuyor. İzmir'de bulunan NATO Kara Komutanlığı başta olmak üzere Türkiye'deki komuta yapıları, İttifak'ın operasyonel kabiliyetini destekliyor. Türk Silahlı Kuvvetleri, personel kapasitesi, harekât tecrübesi ve yüksek hazırlık seviyesiyle NATO'nun en büyük askeri güçlerinden biri olarak öne çıkıyor.

Türkiye, yıllar boyunca Afganistan, Kosova, Bosna-Hersek, Irak ve Akdeniz'de yürütülen NATO görevlerinde aktif sorumluluk üstlendi. Barışı destekleme operasyonlarına katkı sundu. Deniz güvenliği, hava polisliği, terörle mücadele, siber güvenlik ve insani yardım faaliyetlerinde müttefiklerle yakın iş birliği yürüttü. Son yıllarda savunma sanayisinde elde edilen teknolojik gelişmeler de NATO'nun ortak kabiliyetlerine katkı sağlıyor. İnsansız hava sistemleri, elektronik harp teknolojileri ve yerli savunma çözümleri İttifak içerisindeki iş birliği alanlarını genişletiyor.

NATO 3.0 nedir?

Uluslararası ilişkiler ve güvenlik literatürüne hızla giriş yapan NATO 3.0 kavramı, İttifak'ın sadece bir savunma paktı olmaktan çıkıp, teknolojik, ekonomik ve stratejik olarak yeniden yapılandığı yeni bir dönemi ifade ediyor.

"NATO 1.0" olarak adlandırılan 1949-1990 arasındaki birinci aşama, İkinci Dünya Savaşı sonrasındaki Soğuk Savaş dönemini ve iki kutuplu dünya düzenini kapsıyor.

Soğuk Savaş sonrasında ortaya çıkan ve "NATO 2.0" olarak tanımlanan 1990-2014 döneminin odak noktası ise terörizm ve savaşlar nedeniyle kriz yönetimi ve harekâtlar oldu.

2014'ten günümüze kadar gelen "NATO 3.0" dönemi ise konvansiyonel savaşın kademeli olarak NATO sınırlarına ulaştığı, yeni büyük güç rekabeti ve eş zamanlı bölgesel krizlerin İttifak üyelerini yeni bir aşamaya taşıdığı bir süreç olarak görülüyor.

NATO Zirvesi 22 yıl aradan sonra yeniden Türkiye'de

NATO zirvelerinin ilk resmî toplantısı 1957 yılında Fransa'nın Paris kentinde gerçekleştirildi. 2004 İstanbul Zirvesi'nde NATO'nun dönüşümüne tanıklık eden Türkiye, 22 yıl aradan sonra bu kez Ankara'da İttifak'ın yeni dönemine yön verecek kritik görüşmelere ev sahipliği yaptı.

Beştepe'deki Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde gerçekleştirilen zirveye NATO'nun 32 üye ülkesinin liderleri ile İttifakın davetli ortakları katıldı. Türkiye, 2004 İstanbul Zirvesi'nin ardından ikinci kez NATO Liderler Zirvesi'ni düzenleyerek diplomasi tarihine yeni bir sayfa ekledi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, 7-8 Temmuz'da Ankara'da düzenlenen zirve kapsamında, Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde, 32 devlet ve hükûmet başkanıyla bir araya geldi. Cumhurbaşkanı Erdoğan, aralarında ABD Başkanı Donald Trump, Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron, Finlandiya Cumhurbaşkanı Alexander Stubb, Slovakya Cumhurbaşkanı Peter Pellegrini, İngiltere Başbakanı Keir Starmer, Almanya Başbakanı Friedrich Merz, İtalya Başbakanı Giorgia Meloni, Kanada Başbakanı Mark Carney, Arnavutluk Başbakanı Edi Rama, Bulgaristan Başbakanı Rumen Radev, Karadağ Başbakanı Miloško Spajic ve NATO Genel Sekreteri Mark Rutte ile Avrupa Konseyi Başkanı Antonio Costa'nın bulunduğu liderlerle görüşmeler gerçekleştirdi.

NATO ANKARA ZİRVESİ

Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'ndeki resepsiyona katılan liderler

ABD
Başkanı
Donald Trump

Fransa
Cumhurbaşkanı
Emmanuel Macron

Hırvatistan
Cumhurbaşkanı
Zoran Milanovic

Finlandiya
Cumhurbaşkanı
Alexander Stubb

Kuzey Makedonya
Cumhurbaşkanı
G. Siljanovska Davkova

Letonya
Cumhurbaşkanı
Edgars Rinkevics

Litvanya
Cumhurbaşkanı
Gitanas Nauseda

Romanya
Cumhurbaşkanı
Nicușor Dan

Polonya
Cumhurbaşkanı
Karol Nawrocki

Çekya
Cumhurbaşkanı
Petr Pavel

İngiltere
Başbakanı
Keir Starmer

Almanya
Başbakanı
Friedrich Merz

İtalya
Başbakanı
Giorgia Meloni

İspanya
Başbakanı
Pedro Sanchez

Kanada
Başbakanı
Mark Carney

Arnavutluk
Başbakanı
Edi Rama

Belçika
Başbakanı
Bart De Wever

Slovakya
Cumhurbaşkanı
Peter Pellegrini

Çekya
Başbakanı
Andrej Babis

Danimarka
Başbakanı
Mette Frederiksen

Estonya
Başbakanı
Kristen Michal

Hollanda
Başbakanı
Rob Jetten

İsveç
Başbakanı
Ulf Kristersson

İzlanda
Başbakanı
Kristrun Frostadottir

Karadağ
Başbakanı
Miloşko Spajic

Lüksemburg
Başbakanı
Luc Frieden

Macaristan
Başbakanı
Peter Magyar

Norveç
Başbakanı
Jonas Gahr Store

Bulgaristan
Başbakanı
Rumen Radev

Portekiz
Başbakanı
Luis Montenegro

Slovenya
Başbakanı
Janez Jansa

Yunanistan
Başbakanı
Kiriakos Miçotakis

Güney Kore
Devlet Başkanı
Lee Jae Myung

Ukrayna
Devlet Başkanı
Volodimir Zelenskiy

NATO
Genel Sekreteri
Mark Rutte

Avrupa Birliği
Konseyi Başkanı
Antonio Costa

AB Komisyonu
Başkanı
Ursula von der Leyen

Cumhurbaşkanı Erdoğan, zirvenin ilk gününde Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde Amerika Birleşik Devletleri Başkanı Donald Trump, Kanada Başbakanı Mark Carney ve Finlandiya Cumhurbaşkanı Alexander Stubb ile bir araya geldi. Görüşmelerde iki-
li ilişkilerin geliştirilmesi, savunma sanayisinde iş birliğinin güçlendirilmesi, ticaret, enerji ve güvenlik alanlarındaki ortak çalışmalar ile bölgesel ve küresel gelişmeler kapsamlı şekilde değerlendirildi.

ABD Başkanı Donald Trump "A+ tipi resmî tören" ile karşılandı

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, 36. NATO Devlet ve Hükümet Başkanları Zirvesi öncesi Türkiye'ye resmî ziyaret gerçekleştiren ABD Başkanı Donald Trump'ı Ankara Havalimanı'nda karşıladı.

Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde baş başa ve heyetler arası gerçekleşen görüşmenin ardından basın mensuplarının sorularını yanıtlayan liderler özellikle F-35 ve CAATSA yaptırımlarının kaldırılması konularına değindi. Trump, Türkiye'ye yönelik ABD'nin Hasımlarıyla Yaptırımlar Yoluyla Mücadele Yasası (CAATSA) kapsamındaki yaptırımlarını kaldırabilecekleri mesajını verdi. Cumhurbaşkanı Erdoğan da F-35 konusunda Liderler Zirvesi'nden hayırlı bir karar çıkacağına inandığını vurguladı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Trump'ı "A+ tipi resmî tören" ile karşılaması kapsamında, Cumhurbaşkanlığı Muhafız Alay Komutanlığına bağlı 16 Türk devleti kıyafet ve bayrak grubundan oluşan Tarihî Saygı Takımı'nın yanı sıra Yakıcı, Kesici, Serdengeçti, Cebeci ve Topçu unsurlarından oluşan Tarihî Osmanlı Birliği, Millî Savunma Bakanlığı Mehteran Birliği, Cumhurbaşkanlığı Muhafız Alay Komutanlığı Bando, Cumhurbaşkanlığı Muhafız Alay Komutanlığı Onur Kıtası, Cumhurbaşkanlığı Muhafız Alay Komutanlığı Tüfekli Gösteri Birliği, Atlı Spor Eğitim Merkez Komutanlığının Atlı Tören Kıtası yer aldı.

Törende, tarihteki 16 Türk devletini temsil eden bayraklar ve askerleri ile mehteran takımı ve yeniçeri kıyafetli askerlere de yer verilirken 21 pare top atışı yapıldı.

Trump'ın Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'ne gelişinde Türk Hava Kuvvetlerinin akrobasi timi Türk Yıldızları, ABD bayrağının renkleri olan kırmızı, mavi ve beyaz dumanlar ile selamlama uçuşu gerçekleştirdi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan ve eşi Emine Erdoğan devlet ve hükûmet başkanları ile eşleri onuruna yemek verdi

Cumhurbaşkanı Erdoğan ve eşi Emine Erdoğan, zirve vesilesiyle Ankara'da bulunan devlet ve hükûmet başkanları ile eşleri onuruna Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde bir resepsiyon ve resmî akşam yemeği verdi.

Karşılama, tarihteki 16 Türk devletini temsil eden bayraklar ve askerleri ile yeniçeri kıyafetli askerler de yer aldı. Liderlerin geliş sırasında, Millî Savunma Bakanlığı Mehteran Birliği marşlar çaldı. Resepsiyonda, davetlilere Türk mutfağına özgü lezzetler ikram edildi.

Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nin kış bahçesi bölümünde verilen resepsiyona, NATO üyesi ülkelerin yanı sıra AP4 (Avustralya, Japonya, Yeni Zelanda ve Güney Kore) ülkeleri ile davetli devlet ve hükûmet başkanları katıldı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, NATO liderlerine “The Politics of Courage: Erdoğan and the Rise of Türkiye” kitabını takdim etti

Cumhurbaşkanı Erdoğan, yemek sonrası, Recep Tayyip Erdoğan Vakfı tarafından hazırlanan “The Politics of Courage: Erdoğan and the Rise of Türkiye” adlı biyografik çalışmayı, kişisel hediyesi olarak imzasını taşıyan özel bir mektupla birlikte liderlere hediye etti.

Uluslararası okuyucu kitlesi gözetilerek İngilizce hazırlanan eserde, Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın siyasi hayatı ekseninde Türkiye’nin yakın dönem siyasi tarihi; kritik karar anları, karşılaşılan zorluklar, gerçekleştirilen reformlar ve uzun vadeli hedefler üzerinden değerlendiriliyor.

Kitap, Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın liderlik yolculuğunu ve Türkiye’nin son çeyrek asırda yaşadığı siyasi, toplumsal ve kurumsal dönüşümü “cesaret politikası” kavramı etrafında ele alıyor.

Ay Yıldız Karargâhı’nda NATO Savunma Bakanlarına resepsiyon düzenlendi

Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler, 36. NATO Devlet ve Hükümet Başkanları Zirvesi dolayısıyla inşası devam eden Ay Yıldız Müşterek Karargâhı’nda NATO Savunma Bakanlarına resepsiyon verdi. Böylece inşası devam eden Ay Yıldız Müşterek Karargâhı kapıları ilk kez NATO Savunma Bakanları için açıldı.

NATO Savunma Bakanları için ayrıca Cumhurbaşkanlığı Külliyesi’nde çalışma yemeği düzenlendi. Programda Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler, NATO üyesi ülkelerin Savunma Bakanları ile çalışma yemeğinde bir araya geldi.

36. NATO Devlet ve Hükûmet Başkanları Zirvesi

8 Temmuz'da Cumhurbaşkanlığı Külliyesi içerisindeki sergi salonunda gerçekleştirilen Kuzey Atlantik Konseyi Devlet ve Hükûmet Başkanları Toplantısı öncesinde Cumhurbaşkanı Erdoğan ve NATO Genel Sekreteri Rutte konukları karşıladı ve aile fotoğrafı çekildi.

Zirvenin ana gündemini Avrupa'nın güvenliği, savunma harcamalarının artırılması, NATO'nun caydırıcılık kapasitesinin güçlendirilmesi, Ukrayna'daki savaşın etkileri, hibrit tehditlerle mücadele ve savunma sanayisinde üretim kapasitesinin geliştirilmesi oluşturdu. Liderler, İttifak'ın yeni güvenlik ortamına uyum sağlayacak adımları ele aldı.

NATO Genel Sekreteri Mark Rutte son bir yıl içinde toplam savunma ve güvenlik harcamalarının yaklaşık %4'e ulaştığını ve 2035 yılına kadar GSYİH'nin %5'ini savunmaya yatırma hedefine yönelik önemli ilerlemeyi vurguladı. Rutte, odak noktalarının artık kesin olarak hedef belirlemekten sonuç üretmeye kaydığını belirterek, bunun üretimi hızlandırmak, engelleri kaldırmak, dayanıklılığı artırmak, inovasyona yatırım yapmak ve iş birliğini en üst düzeye çıkarmak için ortaklarla çalışmak anlamına geldiğini ifade etti.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, NATO müttefikleri arasında birlik çağrısında bulunarak bunun tüm üyelerin güvenliği için hayati önem taşıdığını söyledi. Erdoğan yaptığı konuşmada, "Tam bir uyum içinde olmalı, Avrupa ile okyanusun ötesi arasındaki ilişkilere zarar verebilecek her şeyden uzak durmalıyız. Birlik büyük ölçüde güvenliğe yansır ve her türlü çatlağın önüne geçmeliyiz." ifadelerini kullandı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, NATO müttefikleri arasındaki savunma sanayisi kısıtlamalarının kaldırılması ve İttifak'ın savunması için daha fazla sorumluluk üstlenilmesi gerektiğini belirtti. Erdoğan ayrıca Türkiye'nin, NATO'nun 2030 yılına kadar yüzde 5'lik savunma harcaması hedefine ulaşmak için gerekli adımları attığını ve NATO'nun hava ile füze savunma sistemlerini güçlendirmek amacıyla "Çelik Kubbe" programı için bütçeye ek 24 milyar dolar ayırdığını ifade etti.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, NATO Devlet ve Hükümet Başkanları Zirvesi kapsamında liderlerle bir araya geldi. Fransa Cumhurbaşkanı Macron, İtalya Başbakanı Meloni, Almanya Başbakanı Friedrich Merz, İngiltere Başbakanı Starmer başta olmak üzere liderlerle ikili görüşmeler gerçekleştirdi.

Türkiye'nin ev sahipliğinde Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde düzenlenen 36. NATO Devlet ve Hükûmet Başkanları Zirvesi'nin ardından liderler basın toplantısı düzenledi. Cumhurbaşkanı Erdoğan toplantıda "Şunun altını bir kez daha çizmek durumundayım; NATO birbirine bağımlı ülkelerin değil, birbirine güç katan müttefiklerin ittifakı olmalıdır." dedi.

ABD Başkanı Trump, ABD'nin NATO'ya en çok katkı yapan ülke olduğunu vurgulayarak, "Silahlı kuvvetlerimize 1 trilyon dolar yatırım yaptık ve şu an 1,5 trilyon dolar için (Kongreden) istekte bulunuyoruz." diye konuştu.

NATO toplantısına ilişkin Trump, "Odada çok büyük bir birlik ruhu vardı. Tüm ülkeleri savunma taahhütlerini oldukça hızlı artırmaya çağırıyorum." ifadelerini kullandı. Trump, salondaki birlik ruhunun "inanılmaz" olduğunun altını çizerek, "Çok başarılı bir zirveydi." dedi.

NATO Sonuç Bildirisi: Taahhütten Eyleme

36. NATO Devlet ve Hükûmet Başkanları Zirvesi'nin sonuç bildirisinde, NATO'nun kolektif savunma anlayışına bağlılığı vurgulanırken, Washington Antlaşması'nın 5. maddesinin ittifakın temelini oluşturmaya devam ettiği belirtildi. Liderler, kara, deniz, hava, uzay ve siber alanları kapsayan caydırıcılık kapasitesinin güçlendirilmesi konusunda mutabakata vardı.

Sonuç bildirisine göre, Rusya'nın Avrupa-Atlantik güvenliği açısından uzun vadeli tehdit oluşturduğu değerlendirilirken, terörizm de temel risk unsurları arasında gösterildi. Bu kapsamda müttefik ülkelerin savunma harcamalarını artırdığı, Avrupa ülkeleri ile Kanada'nın 2025 yılında savunma yatırımlarına 139 milyar doların üzerinde kaynak ayırdığı açıklandı.

Ankara Zirvesi'nde savunma sanayisi alanında 50 milyar doları aşan yeni tedarik anlaşmaları duyuruldu. Bildiride, savunma üretiminin artırılması, müttefikler arasındaki ticari engellerin kaldırılması ve teknolojik iş birliğinin geliştirilmesi hedefleri öne çıktı. Yapay zekâ, dijital muharebe sistemleri, insansız platformlar ve füze savunma teknolojilerine yönelik yatırımların hızlandırılacağı belirtildi.

7-8 Temmuz 2026

NATO Ankara Zirvesi sonuç bildirisi yayımlandı

Müttefiklerin **50 milyar doları aşan yeni tedarik anlaşması** sağladığı duyuruldu

Müttefikler **kolektif üretim kapasitelerini artırma ve inovasyonu hızlandırmak** için sanayi sektörüyle birlikte çalışma taahhüdünde bulundu

Bir müttefike yönelik saldırının tüm müttefiklere yönelik sayıldığı NATO'nun **5. maddesine ve transatlantik bağa yönelik "sarsılmaz bağlılık"** teyit edildi

Daha güçlü bir **NATO içinde daha güçlü bir Avrupa ve modernize edilmiş bir İttifak** hedeflendiğinin altı çizildi

Ukrayna'nın transatlantik güvenliğe katkısı sağladığı belirtilerek, müttefiklerin, Ukrayna'nın **özgürlüğünü, egemenliğini ve toprak bütünlüğünü savunmasına yönelik sarsılmaz desteğinde** birlik içinde olduğunun altı çizildi

Hürmüz Boğazı'nın yeniden tamamen açık olması ve seyrüsefer özgürlüğü ilkesinin hayati öneme sahip olduğu ifade edildi

AB'nin Ukrayna Destek Kredisi aracılığıyla Ukrayna'ya **çok yıllık finansman sağlama kararının memnuniyetle karşılandığı** kaydedildi

İran'ın **hiçbir zaman nükleer silah kapasitesine sahip olmaması** gerektiği vurgulandı

Müttefikler **Rusya'nın Avrupa-Atlantik güvenliği ve istikrarına yönelik uzun vadeli tehdidine ve terörizmin devam eden tehdidine karşı koymak amacıyla Lahey Savunma Taahhüdü'nü hayata geçirdiklerini** teyit etti

Zirvede insansız sistemlere yönelik yeni adımlar da duyuruldu. Rutte, müttefiklerin "NATO Drone Edge" girişimini başlattığını açıkladı. Bu kapsamda gelecek 5 yılda insansız sistemlere 40 milyar dolarlık yatırım yapılması planlanıyor.

Liderler ayrıca Ukrayna'nın egemenliğine desteklerini yineleyerek 2026 yılı için 70 milyar avroluk askerî yardım taahhüdünde bulundu. Bildirinin sonunda, zirveye ev sahipliği yapan Türkiye'ye teşekkür edildi.

Türkiye ise zirvede kendi önceliklerini güçlü biçimde gündeme taşıdı. Cumhurbaşkanı Erdoğan, müttefikler arasındaki savunma sanayisi kısıtlamalarının kaldırılması gerektiğini vurguladı. NATO ülkeleri arasında teknoloji paylaşımının ve ortak üretimin artırılmasının İttifak'ın dayanıklılığını güçlendireceğini ifade etti. Türkiye'nin son yıllarda geliştirdiği savunma sanayisi kapasitesinin NATO'nun ortak güvenliğine katkı sunduğunu belirtti. Ayrıca Avrupa güvenlik projelerinde Türkiye'nin daha etkin biçimde yer almasının önemine dikkat çekti.

Emine Erdoğan lider eşlerini ağırladı

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın eşi Emine Erdoğan, 36. NATO Devlet ve Hükümet Başkanları Zirvesi kapsamında kente gelen devlet ve hükümet başkanlarının eşlerini Çankaya Köşkü'nde ağırladı.

Karşılamanın ardından Emine Erdoğan, lider eşleriyle "Çocuklar, Teknoloji ve Güvenlik: Gelecek Nesli Korumak" temalı yuvarlak masa toplantısına katıldı. Toplantıda, çocukların dijital ortamlarda karşılaşabileceği risklere ilişkin farkındalığın artırılması, bu konuda paydaşlar arasında iş birliğinin geliştirilmesi ve müttefik ülkelerdeki iyi uygulamaların paylaşılması amaçlandı.

Emine Erdoğan konuşmasında, "Çocuk güvenliği, dijital platformlara sonradan eklenen bir ayar değil, tasarımın ilk ilkesi olmalıdır. Algoritmaların kara kutusu açılmalı, teknoloji şirketleri, ürünlerinin toplumsal etkilerini bağımsız denetime sunmalıdır." ifadelerini kullandı.

Yuvarlak masa toplantısının ardından Emine Erdoğan, lider eşleriyle öğle yemeğinde bir araya geldi. Konuk lider eşleri, Türk gastronomisini yansıtan lezzetlerin tadına bakarak Türk mutfağını yakından tanıma fırsatı buldu.

Yemekte, misafirlere fava, Urla enginarı, Anadolu usulü kabak çiçeği dolması ve asma yaprağı dolması, keşkek ile Emiralem çileğinin de aralarında bulunduğu eşsiz lezzetler ikram edildi.

Lider eşleri yemeklerini, İznik çinisi örneklerini barındıran salonda ve Türk nakış kültürünü yansıtan masa örtülerinin üzerinde yedi.

Emine Erdoğan ve lider eşleri, aile fotoğrafı sonrası geleneksel el işçiliğini ve Türk dokuma kültürünün zenginliklerini yansıtan kumaşlar, nakışlar ve işlemelerin yer aldığı bir koleksiyonu inceledi. Misafir lider eşleri, Mezopotamya, Anadolu toprakları, Osmanlı ve Türk devletlerinin görsel hafızasına ait eserleri de yakından görme fırsatı buldu.

NATO Savunma Sanayii Forumu

36. NATO Devlet ve Hükûmet Başkanları Zirvesi kapsamında Savunma Sanayii Başkanlığı ev sahipliğinde gerçekleştirilen NATO Savunma Sanayii Forumu (NSDIF), NATO tarihinin en geniş kapsamlı sanayi etkinliği oldu. Son yıllarda NATO'nun yan etkinliği şeklinde tasarlanan Savunma Sanayii Forumu, ilk kez Türkiye'de zirvenin resmî programı dâhilinde yapıldı. Forumun bu yıl doğrudan zirvenin merkezine alınması, Türkiye'nin savunma sanayi alanındaki yükselen konumunu bir kez daha ortaya koydu.

NATO Savunma Sanayii Forumu (NSDIF) kapsamında TUSAŞ ev sahipliğinde yerli ve yabancı birçok üst düzey misafir ve basın mensubunun katıldığı Savunma Sanayii Forumu 2026 Resepsiyonu düzenlendi. Kahramankazan'daki TUSAŞ yerleşkesinde düzenlenen resepsiyon kapsamında yerli ve millî platformların yer aldığı Savunma Sanayii Sergisi açıldı ve gösteri uçuşları gerçekleştirildi.

36. NATO Devlet ve Hükûmet Başkanları Zirvesi çerçevesinde ATO Congresium'da düzenlenen NATO Savunma Sanayii Forumu'nda Ukrayna Devlet Başkanı Volodimir Zelenskiy, NATO Genel Sekreteri Mark Rutte, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz, Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler ve Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayii (SSB) Başkanı Haluk Görgün konuşma yaptı.

Forumun açılışında konuşan NATO Genel Sekreteri Mark Rutte, müttefik ülkelerin savunma üretimini artırma hedefinde önemli mesafe kat ettiğini açıkladı. Rutte, Ankara'daki forum boyunca Atlantik'in iki yakasındaki şirketlerin milyarlarca dolarlık projeler ve yeni anlaşmalar duyuracağını belirtti. NATO'nun çok uluslu hava gücünü güçlendirmek amacıyla filoya onuncu Airbus A330 MRTT uçağının katılacağını açıklayan Rutte, Airbus A400M uçaklarını kapsayan yeni bir ortak proje başlatıldığını da duyurdu.

Rutte ayrıca Türkiye’de savunma sanayisinin Savunma Sanayii Başkanlığı koordinasyonunda yaklaşık üç bin şirketle birlikte çalıştığını hatırlattı. Türk modelinin birçok müttefik ülke tarafından incelendiğini söyleyen Rutte, bu yapının savunma sanayisinde bütüncül bir yaklaşımın başarılı örneklerinden biri olduğunu ifade etti. NATO Genel Sekreteri’nin bu değerlendirmesi, Türkiye’nin son yıllarda geliştirdiği üretim ve koordinasyon kapasitesinin İttifak içinde örnek gösterildiğini ortaya koydu.

Ankara’daki forum, Türkiye açısından ekonomik ve stratejik kazanımları da beraberinde getirdi. NATO ülkelerinin 2035 yılına kadar savunma harcamalarını artırma kararı, ihracatını son yıllarda önemli ölçüde yükselten Türk savunma sanayisi için yeni ortaklıkların önünü açtı. Sektörde faaliyet gösteren binlerce küçük ve orta ölçekli işletmenin, zirve kapsamında kurulacak yeni iş birliklerinden doğrudan etkilenmesi bekleniyor. Türk şirketlerinin NATO tedarik zincirindeki ağırlığının artması, yeni üretim hatları ve ihracat fırsatları açısından kritik bir eşik olarak değerlendirildi.

Ankara’daki Savunma Sanayii Forumu, Türkiye’nin NATO içindeki askerî rolünün ötesine geçen yeni bir döneme işaret ediyor. Zirve boyunca gerçekleştirilen temaslar, Türkiye’nin savunma teknolojileri alanındaki birikimini uluslararası ortaklıklarla buluştururken, başkentin küresel savunma diplomasisinin merkezlerinden biri hâline geldiğini gösterdi.

NATO’nun yeni projeleri açıklandı

NATO Genel Sekreteri Mark Rutte’nin Savunma Sanayii Forumu’nda açıkladığı projelerin detaylarına ilişkin NATO’dan açıklama yapıldı. Buna göre:

- İttifak’ın 10. Airbus A330 MRTT uçağının teslim edilmesi girişimini, Belçika, Çekya, Danimarka, Finlandiya, Almanya, Lüksemburg, Hollanda, Norveç ve İsveç üstlenecek.
- Yeni girişim ürünleri, “ortak havuzda toplama ve maliyetleri paylaşmayı” içeren modeli esas alacak, böylece daha düşük maliyetle ortak kapasiteye ulaşılması hedefleniyor.
- Müttefiklerin Havadan Erken Uyarı ve Kontrol uçağı olarak İsveçli şirket Saab üretimi 10 GlobalEye uçağı alma projesinde de Belçika, Kanada, Danimarka, Almanya, Letonya, Litvanya, Lüksemburg, Hollanda, Norveç, Romanya ve İsveç çalışacak.
- NATO’nun ABD’li şirket Northrop Grumman üretimi MQ-4C Triton insansız hava aracı (İHA) tedarikiyle İstihbarat, Gözetleme ve Keşif (ISR) filosunu güçlendirme projesinde de, Danimarka, Finlandiya, Almanya ve Norveç yer alacak. Yeni İHA’lar, İtalya’daki Sigonella Hava Üssü’nde faaliyet gösteren NATO filosuna katılacak.

- Bu proje kapsamında Northrop Grumman şirketi İHA'ları üretecek, Airbus ve diğer Avrupalı şirketler "yer kontrol segmenti, veri yönetim hizmetleri, komuta ve kontrol sistemleri, altyapı ve görev destek çözümlerini" sağlayacak.
- Ankara Zirvesi'nde açıklanan "HALO" projesiyle, müttefik ülkelerin ulusal kontrolü altında bulunan askeri uyduların bağlantısı güçlendirilecek ve bu sistemler, ağ tabanlı "büyük uydu takımıydızı" yapısına entegre edilecek. Bu proje 8 müttefik ülkenin katılımıyla başlatıldı.
- "NATO Genel Maksatlı Endirekt Atış Mühimmatı (GENIFR)" isimli NATO standardında yeni 155 milimetrelik top mühimmatının parametrelerinin belirlenmesine ilişkin projede de Türkiye, Kanada, Çekya, Danimarka, Finlandiya, Yunanistan, Norveç, Slovakya ve İsveç beraber çalışacak. Projeyle, üretim süreçlerinin hızlandırılması, uyum ve tedarik kaynaklı kısıtlamaların giderilmesi amaçlanıyor.
- Savunmada kritik öneme sahip ham maddelerin tedariki, depolanması, taşınması ve yönetimi için duyurulan projede de Türkiye'nin yanı sıra Belçika, Kanada, Danimarka, Finlandiya, Yunanistan, İtalya, Lüksemburg, Hollanda, Norveç, İspanya ve İsveç yer alacak. Bu kapsamda, savunma alanında tedarik zincirlerinin dayanıklılığının güçlendirilmesi planlanıyor.

"Müttefikler Ankara'da" Programı

NATO Devlet ve Hükümet Başkanları Zirvesi kapsamında, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı, Münih Güvenlik Konferansı (MSC) ve Siyaset, Ekonomi ve Toplum Araştırmaları Vakfı (SETA) iş birliğinde "Müttefikler Ankara'da" programı düzenlendi.

Ankara Palas'ta iki gün boyunca gerçekleştirilen programda, üst düzey devlet temsilcileri, karar alıcılar ile yerli ve uluslararası paydaşların katılımıyla 50 etkinlik düzenlendi. Program kapsamında 60 kurum ve kuruluş temsil edilirken, 1500'ü aşkın katılımcı bir araya geldi.

Açılışını Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler ve Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Burhanettin Duran'ın yaptığı program çerçevesinde panel, yuvarlak masa toplantısı, politika diyalogları ve tematik oturumlarda küresel ve bölgesel güvenlik gündemini şekillendiren temel meseleler farklı perspektiflerden ele alındı. NATO Zirvesi'nin resmî programını tamamlayıcı nitelikteki etkinlik, müttefik ve ortak ülkelere önde gelen kurumları bir araya getirerek güncel güvenlik meselelerinin ele alınacağı uluslararası bir diyalog ve görüş alışverişi platformu sundu.

“NATO Zirvesi Diyalogları” Programı

Türk Atlantik Konseyi (ATA Türkiye) ile Hariciye Dış Politika ve Güvenlik Araştırmaları Merkezi tarafından yapılan “NATO Zirvesi Diyalogları” etkinliği düzenlendi. Programda, Türkiye’nin eski NATO Daimi Temsilcisi ve ATA Türkiye Başkanı Büyükelçi Mehmet Fatih Ceylan, Atlantik Anlaşması Birliği (ATA) Başkanı Theodossios Georgiou, ATA Türkiye Genel Sekreteri Emir Abbas Gürbüz açılış konuşması yaptı.

NATO Genel Sekreter Yardımcısı Radmila Shekerinska, “NATO Zirvesi Diyalogları” etkinliği kapsamında düzenlenen programa katıldı. Zirvenin “bir zihniyet değişikliği” ile ilgili olacağını aktaran Shekerinska, kolektif savunmanın güçlendirilmesi ve “NATO 3.0” vizyonu doğrultusunda daha güçlü bir Avrupa’nın, daha güçlü bir ittifak içinde yer almasının hedeflendiğini kaydetti.

“NATO Zirvesi Diyalogları” etkinliği kapsamında “NATO’nun Güney Kanadında İstikrar: Akdeniz’de Güvenlik ve İş birliği” ve “Avrupa Savunmasının Temelini Oluşturmak: Avrupa Sütunu ve Müttefiklerin Yük Paylaşımının Geleceği”, “Ukrayna’nın Avrupa Güvenlik Mimarisine Entegrasyonu: Ortaktan Güvenlik Sağlayıcısına”, “İstanbul’dan Ankara’ya: İttifak’ın Asimetrik Sınırından NATO’nun Ortaklık Yapısını Yeniden Düşünmek” başlıklı paneller düzenlendi.

Tanıtım ve sergi noktaları

Zirve haftası boyunca Ankara genelindeki 4 bin 434 açık hava iletişim noktasında dört ayrı konseptte tanıtım çalışması gerçekleştirildi. Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı tarafından NATO Zirvesi kapsamında hazırlanan “Türkiye’nin Değerleri” ve “Rakamlarla Türkiye Markasının Portresi” sergileri, Türkiye’nin kültürel mirasını, uluslararası başarılarını ve stratejik kapasitesini yerli ve yabancı ziyaretçilerle buluşturdu. Sergiler, Türkiye’nin uluslararası kamuoyuna çok boyutlu şekilde tanıtılması amacıyla başkentin farklı noktalarında ziyaretçilerin beğenisine sunuldu.

Yerli ve yabancı devlet temsilcileri, diplomatik misyonlar, uluslararası kuruluş temsilcileri ve basın mensuplarının yoğun olarak bulunduğu alanlarda gerçekleştirilen sergiler aracılığıyla Türkiye’nin kültürel mirası, uluslararası başarıları, ekonomik ve teknolojik gelişimi ile küresel ölçekte yürüttüğü diplomatik ve insani faaliyetler kapsamlı bir içerikle tanıtıldı.

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı Sergi Salonu, Esenboğa Havalimanı Dış Hatlar Terminali ve Armada Alışveriş ve İş Merkezi’nde ziyaretçilerle buluşan sergiler, Türkiye’nin yumuşak güç unsurlarını öne çıkaran kültürel diplomasi çalışmalarına katkı sunmayı ve uluslararası ziyaretçilere ülkeyi bütüncül bir perspektifle tanıtmayı hedefledi. Sergiler aracılığıyla Türkiye’nin kültürel zenginliği, uluslararası başarıları ve stratejik vizyonu farklı hedef kitlelere aktarılırken, ülkenin marka değerinin güçlendirilmesine, olumlu ülke algısının pekiştirilmesine ve kamu diplomasisi faaliyetlerine katkı sunulması amaçlandı.

Uluslararası Medya Merkezi

Türkiye'nin ev sahipliğinde gerçekleşen 36. NATO Zirvesi, İttifak'ın geleceği açısından da küresel güvenlik mimarisinin geleceği bakımından da kritik öneme sahip bir organizasyon oldu. NATO 3.0 söylemi olarak ifade edilen yeni konseptle düzenlenen Ankara Zirvesi, pek çok lider ve uzman tarafından NATO tarihinin en kritik zirvesi olarak nitelendirildi.

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı bu önemli organizasyonda, "medya ve yayın koordinatörlüğü" görevini yürüttü. Yayıncı kuruluş TRT personeli dahil zirve alanlarında, otellerde, basın servislerinde, havalimanlarında 500, yan etkinlikler ve kriz iletişimi kapsamında 350 olmak üzere toplamda 850 personel ile görev yaptı.

Dünyanın dört bir yanından, 3 bine yakın gazeteci, televizyon ekibi, foto muhabiri, dijital medya temsilcisi ve uluslararası yayın kuruluşu zirveyi takip etmek için akreditasyon başvurusunda bulundu. Üçte ikisi yabancı olmak üzere toplam 2 bin 500 gazetecinin katıldığı Ankara Zirvesi, bugüne kadarki NATO zirveleri basın mensubu katılımı bakımından en yükseğine ulaştı.

İletişim Başkanlığında kurulan Akreditasyon Ofisi, 5 gün boyunca basın mensuplarının akreditasyon süreçlerini yürüttü. Kartını teslim alan her gazeteciye, özel olarak hazırlanan basın çantası hediye edildi.

NATO Uluslararası Medya Merkezi, toplamda 141 milyon 700 bin kaynak ile dünyanın en büyük 3. Kütüphanesi olan Cumhurbaşkanlığı Millet Kütüphanesinde kuruldu.

Uluslararası basın mensupları belirlenen 7 otelde konakladı, 45 otobüs ile ulaşımını sağlandı. Her otobüste yabancı dil bilen uzman personel 24 saat vardiya usulü görev yaptı. Basın otellerinde kurulan info-desk'lerde yine 24 saat görev yapan uzman

personeller, basın mensuplarına her konuda yardımcı olarak, farklı kurumlar tarafından zirve marjında düzenlenen tüm etkinlikler konusunda detaylı bilgilendirme yaptı.

Basın mensupları için Millet Kütüphanesinde 1.800 çalışma alanı, 54'ü sabit olmak üzere 100'e yakın canlı yayın noktası, röportaj alanları, tv ve radyo stüdyoları, basın mikserleri, info-desk'ler, yönlendirme tabelaları, 40 montaj odası, en büyüğü 400 kişilik toplam 11 basın toplantısı odası, 75 duyuru ve yayın ekranı (IPTV) ile buna ait tüm planlama ve altyapı çalışmaları tamamlandı. Sağlanan güçlü internet altyapısı ile canlı yayınlarda tek bir kopukluk yaşanmadı. Bu, bugüne kadar bir NATO zirvesinde medya için sağlanan en geniş olanaklar olarak kayda geçti.

Yayıncı kuruluş TRT, İletişim Başkanlığı koordinasyonu ve sorumluluğunda görev yaptı ve zirveyi 96 kamera ve 18 canlı yayın aracı ile 26 farklı noktadan tüm dünyaya yayınladı. Ayrıca Anadolu Ajansı, havalimanları başta olmak üzere birçok alanda pool görüntüleri dünya basınına servis etti. Bu, NATO zirveleri arasında bugüne kadar yapılmış en geniş kapsamlı yayıncılık faaliyeti oldu.

Ankara'da zirve haftası boyunca, şehir genelinde toplam 5.000 adet açık hava iletişim noktasında (billboard, dijital ekran, bina giydirme, vb.), dört ayrı konseptte tanıtım yapıldı. Bu konseptler, NATO zirvesine yönelik mesajlar, Türkiye'nin COP31 Başkanlığı, savunma sanayi ürünleri ve GoTürkiye (turizm tanıtım) kampanyası oldu. Ankara'ya yönelik tanıtım faaliyeti, NATO zirveleri arasında en geniş kapsamlı şehir markalama çalışması olarak kayda geçti.

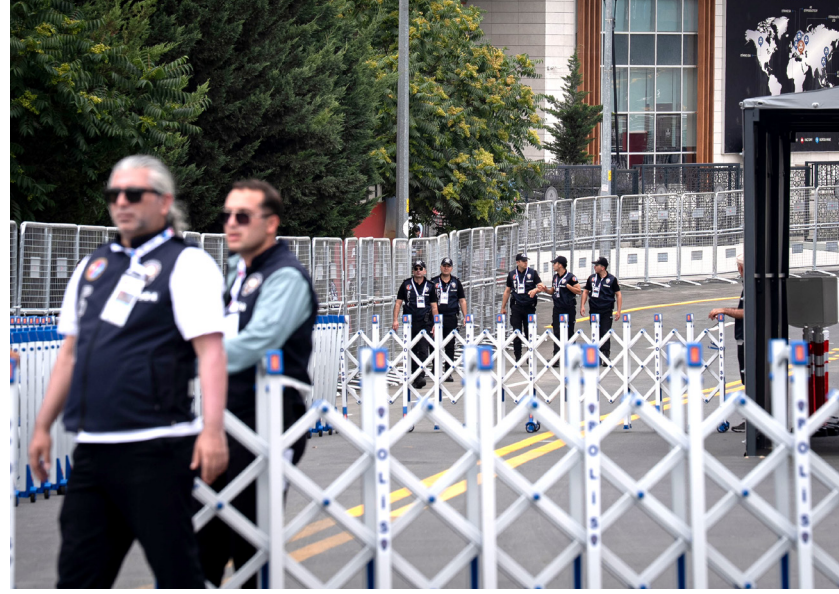
Mutfağın dili

Ankara'da gerçekleştirilen 2026 NATO Zirvesi, güvenlik, savunma ve uluslararası iş birliği başlıklarının yanı sıra Türkiye'nin gastronomi mirasını da dünya gündemine taşıdı. Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde devlet ve hükûmet başkanları onuruna verilen akşam yemeğinde, Anadolu'nun farklı bölgelerinden seçilen lezzetler liderlerin beğenisine sunuldu.

Zirve kapsamında hazırlanan menüde Türkiye'nin dokuz farklı ilinden ürün ve yemekler yer aldı. Böylece Ankara'daki NATO Zirvesi, diplomatik görüşmelerin ötesinde Türkiye'nin kültürel zenginliğinin ve gastronomi birikiminin uluslararası platformda tanıtıldığı önemli bir organizasyon olarak kayıtlara geçti. Türk mutfak, zirve boyunca hem liderlerin hem de dünya basınının dikkatini çeken başlıklardan biri oldu.

Güvenlik önlemleri

Ankara, zirve süresince tarihinin en kapsamlı güvenlik organizasyonlarından birine sahne oldu. Zirve güvenliği için 48 bin 841 emniyet, 7 bin 447 jandarma ve 639 siber güvenlik personelinin yer aldığı toplam 56 bin 927 personel görev aldı.

Kritik noktalarda geniş güvenlik çemberi oluşturuldu ve hava savunma unsurları yüksek hazırlık seviyesine çıkarıldı. Hava sahasında ilave tedbirler uygulanırken insansız hava araçlarına yönelik kısıtlamalar getirildi. Zirvenin gerçekleştirildiği bölgelerde ulaşım planları yeniden düzenlendi ve güvenlik gerekçesiyle birçok güzergâhta kontrollü geçiş uygulandı. Türkiye, aldığı önlemlerle liderlerin güvenliğini en üst seviyede sağladı. Havadan İhbar Kontrol (HİK) uçakları, NATO Zirvesi kapsamında 60 saat kesintisiz uçuş yaparak güvenlik açısından kilit rol oynadı.

Özel tasarım 10 TOGG modeli hazırlandı

Türkiye'nin yerli ve milli otomobili TOGG'un limuzin versiyonundaki 10 aracı Ankara'da düzenlenen 36. NATO Devlet ve Hükümet Başkanları Zirvesi'nde kullanılmak üzere hazırlandı. TOGG T10X'in özel olarak tasarlanan limuzin modelleri protokol filosuna dâhil edilerek zirve alanındaki kısa mesafeli ulaşımlarda hizmet verdi.

NATO Zirvesi anısına 5 lira hatıra parası basıldı

Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğü, Ankara'da düzenlenen 36. NATO Zirvesi anısına tedavülde kullanılabilecek özel tasarımlı 5 lira hatıra parası bastı.

Hazırlanan hatıra parası, halen tedavülde bulunan iki metalli (bimetal) 5 liralık madeni para üzerine basılırken paranın tura yüzünde NATO logosu, zirvenin düzenlendiği yer ve tarih ile Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nin grafik görseli yer alıyor. Diğer yüzünde ise 5 liranın tedavüldeki mevcut tasarımı bulunuyor.

Uygulamayla, 36. NATO Zirvesi'nin Türkiye'de düzenlenmesinin anısının yaşatılması amaçlandı ve vatandaşların günlük hayatta kullanabileceği tedavüldeki özel bir hatıra parası dolaşıma sunulmuş oldu.

NATO'ya "Ankara" standardı

Türkiye, Ankara Zirvesi boyunca diplomasi, güvenlik, savunma sanayisi ve teknoloji alanlarında ortaya koyduğu kapasiteyle uluslararası kamuoyuna kapsamlı bir mesaj verdi. Zirve, alınan kararların yanında Türkiye'nin stratejik konumu, ev sahipliği tecrübesi ve güvenlik altyapısıyla da NATO tarihinde öne çıkan organizasyonlardan biri olarak kayıtlara geçti.

Diplomatik çevreler, özellikle güvenlik, ulaşım, yemek ve işleyiş konusunda fark yaratan organizasyon nedeniyle, Ankara'nın referans olacağı ve sonraki zirvelerin "Ankara standardı"na göre değerlendirileceği yorumunu yaptı.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
CUMHURBAŞKANLIĞI
İLETİŞİM
BAŞKANLIĞI

TÜRKİYE
YÜZYILI

Ayın Tarihi Türkiye

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Yurt İçi Programı

Türkiye Gündemi Kronolojisi

---

15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü Anma
Etkinlikleri

Vefa/Hatıra: Türk Mimarlığının Dehası Mimar Sinan

Spor: Gelenekten Geleceğe Uzanan Kültürel Miras Etnospor

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan temmuz ayı programında, Türkiye'nin ev sahipliğinde 7-8 Temmuz'da Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde gerçekleştirilen 36. NATO Devlet ve Hükûmet Başkanları Zirvesi'nde dünya liderleri ile bir araya geldi. 15 Temmuz'un 10. yılının idrak edildiği bu ayda Cumhurbaşkanı Erdoğan, TBMM'de düzenlenen anma töreninin ardından "10. Yılında 15 Temmuz: İrade Bizim Zafer Bizim" programında vatandaşlara hitap etti. Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığınca düzenlenen 2. İletişim Şûrası'nın açılışına katılan Cumhurbaşkanı Erdoğan, ayrıca Ziraat Bankası 5. Tarım Ekosistemi Buluşması, TÜGVA Yaz Okulları Finali gibi programlarda konuşmalar yaptı.

Yurt İçi

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın yurt içi programı

Denizcilik ve Kabotaj Bayramı mesajı

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, 1 Temmuz Denizcilik ve Kabotaj Bayramı dolayısıyla bir kutlama mesajı yayımladı. Cumhurbaşkanı Erdoğan, mesajında, "Türk bayrağını denizlerimizle birlikte dünyanın farklı bölgelerinde gururla dalgalandıran tüm denizcilerimizin 1 Temmuz Denizcilik ve Kabotaj Bayramı'nı tebrik ediyor, Türk denizciliğine katkı sağlayan herkese şükranlarımı sunuyorum." ifadelerini kullandı.

Şehit Abdurrahman Hilal'in ailesine başsağlığı mesajı

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Pençe-Kilit Harekâtı Bölgesi'nde askeri araç kazası sonucu yaralanarak kaldırıldığı hastanede şehit olan Uzman Çavuş Abdurrahman Hilal'in ailesine başsağlığı mesajı gönderdi.

Türkiye Katolik Episkoposlar Heyeti'ni kabul

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Türkiye Katolik Episkoposlar Heyeti'ni Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde kabul etti.

Ziraat Bankası 5. Tarım Ekosistemi Buluşması

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Haliç Kongre Merkezi'nde düzenlenen Ziraat Bankası 5. Tarım Ekosistemi Buluşması'na katıldı. Cumhurbaşkanı Erdoğan, yaptığı konuşmada, "42 ilimizde açacağımız 61 organize tarım bölgesiyle tarım alanında çok daha iyi yerlere geleceğiz. 15 organize tarım bölgesinde üretime başladık. Bu yıl beş bölgede daha ilk kez üretime geçmeyi planlıyoruz." dedi.

665. Kırkpınar Yağlı Güreşleri başpehlivanı Erkan Taş'a tebrik mesajı

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, 665. Kırkpınar Yağlı Güreşleri'nde başpehlivan olan Erkan Taş için bir tebrik mesajı yayımladı. Cumhurbaşkanı Erdoğan mesajında, "665'inci Kırkpınar Yağlı Güreşleri'nde başpehlivanlık kemerini kuşanan Erkan Taş'ı canı gönülden tebrik ediyorum. Farklı boylarda er meydanında kol bağlayan tüm pehlivanlarımızı kutluyor, kendilerine Cenab-ı Allah'tan muvaffakiyetler niyaz ediyorum." ifadelerini kullandı.

NATO devlet ve hükûmet başkanları ile eşleri onuruna yemek

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ve eşi Emine Erdoğan, 36. NATO Devlet ve Hükûmet Başkanları Zirvesi'ne katılan liderler ve eşleri onuruna Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde akşam yemeği verdi. Cumhurbaşkanı Erdoğan ve eşi Emine Erdoğan davetileri Cumhurbaşkanlığı Ana Binası merdivenlerinde karşıladı ve fotoğraf çekti. Liderlerin Külliye'ye gelmesinin ardından yemeğe geçildi. Karşılamada, tarihteki 16 Türk devletini temsil eden bayraklar ve askerleri ile yeniçeri kıyafetli askerler de yer aldı.

36. NATO Devlet ve Hükûmet Başkanları Zirvesi açılış toplantısı

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Türkiye'nin ev sahipliğinde Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde düzenlenen 36. NATO Devlet ve Hükûmet Başkanları Zirvesi'nin açılış toplantısına katıldı. Cumhurbaşkanı Erdoğan, zirvenin açılışında yaptığı konuşmada, "Avrupa'daki en büyük kara ordusuna sahip ülke olarak, yeteneklerimizi ihtiyaç duyulan aşamada İttifak'ın hizmetine sunmanın gayretindeyiz. Kosova'da, Karadeniz'de, Baltıklar ve diğer coğrafyalarda İttifak'ın harekât, misyon ve tatbikatlarına katkı veren müttefiklerin başında geliyoruz." dedi.

NATO Liderler Zirvesi basın toplantısı

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Türkiye'nin ev sahipliğinde Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde düzenlenen 36. NATO Devlet ve Hükûmet Başkanları Zirvesi'nin ardından basın toplantısına katıldı. Cumhurbaşkanı Erdoğan, basın toplantısında yaptığı açıklamada, "Avrupa Atlantik güvenliğinin sınındığı bir dönemde ev sahipliği yaptığımız bu tarihî zirve, ortak geleceğimize yön verecek nitelikte icra edilmiştir. İttifak içinde Avrupalı müttefiklerin daha fazla sorumluluk üstleneceği, adil bir külfet paylaşımı suretiyle askerî kapasitelerimizin tahkim edileceği, daha güçlü bir NATO'nun temellerini Ankara'da atmış bulunuyoruz." dedi.

08
Temmuz
2026

Ankara

NATO Zirvesi aile fotoğrafı

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, 36. NATO Devlet ve Hükümet Başkanları Zirvesi kapsamında çekilen aile fotoğrafını imzaladı.

09
Temmuz
2026

Ankara

NATO Liderler Zirvesi'ne ilişkin paylaşım

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, 36. NATO Devlet ve Hükümet Başkanları Zirvesi'ne ilişkin bir paylaşım yaptı. Cumhurbaşkanı Erdoğan paylaşımında, "Küresel güvenlik mimarisinin büyük güç rekabeti, hibrit tehditler, bölgesel krizler ve yeni teknolojilerle yeniden şekillendiği bir dönemde icra edilen bu zirve, ülkemizin küresel güvenlik mimarisindeki merkezî rolünü, diplomasi kapasitesini ve müttefiklik sorumluluğunu bir kez daha ortaya koymuştur." dedi.

10
Temmuz
2026

Ankara

MSÜ Kurmay Subaylar Mezuniyet Töreni

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Millî Savunma Üniversitesi (MSÜ) Yenilevent Kampüsü'nde düzenlenen Kurmay Subaylar Mezuniyet Töreni'ne katıldı. Cumhurbaşkanı Erdoğan, törende yaptığı konuşmada, "Türkiye Yüzyılı hedeflerimize doğru yol alırken, 86 milyon olarak kardeş ve kaderdaş olduğumuzu hiçbir zaman unutmayacağız. Özellikle ülkemizi yaklaşık yarım asırlık bir sorundan kurtarmak amacıyla yürüttüğümüz Terörsüz Türkiye sürecimizin başarıya ulaşmasıyla inşallah içeride ve dışarıda yeni bir hikâye yazmaya başlayacağız." dedi.

10
Temmuz
2026

Ankara

Nurettin Topçu'yu anma mesajı

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Nurettin Topçu'nun vefatının 51. yıl dönümü dolayısıyla bir anma mesajı yayımladı. Cumhurbaşkanı Erdoğan mesajında, "Büyük mütefekkir, sosyolog, yazar ve öğretmen Nurettin Topçu'yu vefatının 51'inci yılında rahmetle yâd ediyorum." ifadelerini kullandı.

11
Temmuz
2026

Ankara

Srebrenitsa Soykırımı'nı anma mesajı

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Srebrenitsa Soykırımı'nın 31. yıl dönümü dolayısıyla bir anma mesajı yayımladı. Cumhurbaşkanı Erdoğan mesajında, "Tarihin gördüğü en vahşi soykırımlardan biri olan Srebrenitsa'nın 31'inci yılında, katledilen tüm Boşnak kardeşlerimizi rahmetle ve hüznle yâd ediyorum. Şehitlerimizin aziz hatıralarını saygıyla anıyor, ailelerine ve yakınlarına sabır niyaz ediyorum. Srebrenitsa'yı asla unutmayacağız." dedi.

12
Temmuz
2026

Ankara

Katar Devleti Baba Emiri Şeyh Hamad bin Halife Al Sani için başsağlığı mesajı

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, vefat eden Katar Devleti Baba Emiri Şeyh Hamad bin Halife Al Sani için bir başsağlığı mesajı yayımladı. Cumhurbaşkanı Erdoğan mesajında, "Çok kıymetli dostum, Katar Devleti Baba Emiri Şeyh Hamad bin Halife El Sani'nin vefat ettiğini büyük bir üzüntüyle öğrendim. Başta Katar Emiri Şeyh Temim bin Hamad Al Sani olmak üzere merhum Baba Emir'in ailesine, dost ve kardeş Katar halkına ve İslam dünyasına başsağlığı dileklerini iletiyorum." ifadelerini kullandı.

Kabine Toplantısı

Cumhurbaşkanlığı Kabinesi, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın başkanlığında Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde toplandı. Cumhurbaşkanı Erdoğan konuşmasında, "Avrupalı müttefiklerin daha fazla sorumluluk aldığı, külfetin daha adil paylaşıldığı ve kolektif savunmanın öncelendiği yeni dönemin Ankara Zirvesi'nde somutlaşması, toplantıyı İttifak'ın tarihî zirvelerinden biri hâline getirmiştir. Türkiye ise sahip olduğu askeri kabiliyet, stratejik konum, diplomatik birikim ve savunma sanayisi kapasitesiyle bu dönüşümün tam merkezinde NATO'nun en güçlü aktörlerinden biri olarak yer almaktadır." dedi.

KKTC Cumhurbaşkanı Tufan Erhürman ile görüşme

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) Cumhurbaşkanı Tufan Erhürman ile bir telefon görüşmesi gerçekleştirdi. Cumhurbaşkanı Erdoğan, geçirdiği rahatsızlık nedeniyle tedavi gören ve taburcu edilen Erhürman'a geçmiş olsun dileklerini iletti.

15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü Anma Töreni

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) Tören Salonu'nda düzenlenen 15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü Anma Töreni'ne katıldı. Cumhurbaşkanı Erdoğan törende yaptığı konuşmada, "Bundan bir asır önce işgalcilere direnen ve mağlup eden Gazi Meclis, 15 Temmuz ihanetinde bu defa emperyalizmin maşalarına geçit vermemiştir." dedi.

Şehit Mehmet Demirbaş'ın ailesine başsağlığı mesajı

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Eskişehir'in Mihalicçık ilçesinde uğradığı silahlı saldırı sonucu şehit olan Jandarma Uzman Çavuş Mehmet Demirbaş'ın ailesine başsağlığı mesajı gönderdi.

"10. Yılında 15 Temmuz: İrade Bizim Zafer Bizim" Programı

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Başkent Millet Bahçesi'nde düzenlenen "10. Yılında 15 Temmuz: İrade Bizim Zafer Bizim" programına katıldı. Cumhurbaşkanı Erdoğan yaptığı konuşmada, "15 Temmuz ruhu, Yenikapı ruhu diri olduğu sürece Türkiye'nin yolunu kimse kesemeyecek. Bu millete uyanık olduğu, birbirine kenetlendiği, birlik ve beraberliğine sahip çıktığı sürece iradesine kimse zincir vuramayacak." dedi.

15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü mesajı

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, 15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü'nün 10. yılı dolayısıyla bir paylaşım yaptı. Cumhurbaşkanı Erdoğan paylaşımında, "Şu selalar, göğsü iman dolu bu milletin önünde hiçbir gücün duramayacağını cümle cihana bir kez daha ilan ettiğinin sembolüdür. Tüm şehitlerimizin ruhu şad olsun." ifadelerini kullandı.

20
Temmuz
2026

Ankara

Kıbrıs Barış Harekâtı'nın 52. yıl dönümü mesajı

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Kıbrıs Barış Harekâtı'nın 52. yıl dönümü dolayısıyla bir mesaj yayımladı. Cumhurbaşkanı Erdoğan mesajında, "Kıbrıs Türk halkının 20 Temmuz Barış ve Özgürlük Bayramı'nı en kalbî duygularıyla tebrik ediyor, Kıbrıs Türkü kardeşlerime selamlarımı iletiyorum. Ana vatan ve garantör ülke olarak Kıbrıs Türk halkını haklı mücadelesinde asla yalnız bırakmayacağız." ifadelerini kullandı.

22
Temmuz
2026

İstanbul

Joshua Harris'i kabul

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, İngiltere'de "Cake Not Hate (Nefret Etme, Kek Yap)" kampanyasıyla tanınan 12 yaşındaki otizmlî Joshua Harris'i Dolmabahçe Çalışma Ofisi'nde kabul etti. Kabulde, Müslüman karşıtı nefret eylemlerine karşı dayanışma mesajı veren Harris'in yürüttüğü kampanya ele alındı.

23
Temmuz
2026

Ankara

Hatay'ın ana vatana katılışının 87. yıl dönümü mesajı

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Hatay'ın ana vatana katılışının 87. yıl dönümü dolayısıyla bir mesaj yayımladı. Cumhurbaşkanı Erdoğan mesajında, "Hatay'ın 23 Temmuz 1939 tarihinde ana vatana kavuşması, milletimizin birlik ve beraberlik ruhunun, haklı davasına olan inancının ve güçlü diplomatik iradesinin en müstesna zaferlerinden biridir. Hatay'ımızı her alanda daha güçlü, daha müreffeh ve daha dirençli bir şehir olarak geleceğe taşıyacak, kadim şehrimizi eskisinden çok daha güzel bir şekilde ihya ve inşa edeceğiz." ifadelerini kullandı.

21
Temmuz
2026

Ankara

İngiltere Kralı Charles'ın Cambridge Merkez Camisi ziyaretine ilişkin mesaj

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, İngiltere Kralı 3. Charles'ın Cambridge Merkez Camisi ve Külliyesi'ne gerçekleştirdiği ziyarete ilişkin bir mesaj yayımladı. Cumhurbaşkanı Erdoğan mesajında, "İslam karşıtlığı ve kültürel ırkçılığın küresel ölçekte tırmandığı bu dönemde Kral Charles'ın söz konusu ziyaretini çok kıymetli buluyorum. İlk tuğlasının konulmasından itibaren ayrımcılığa karşı dayanışmanın, nefrete karşı saygının sembolü olan camimizin bu misyonunu başarıyla yerine getirdiğini görüyoruz." ifadelerini kullandı.

23
Temmuz
2026

Ankara

Erzurum Kongresi'nin 107. yıl dönümü mesajı

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Erzurum Kongresi'nin 107. yıl dönümü dolayısıyla bir mesaj yayımladı. Cumhurbaşkanı Erdoğan mesajında, "Millî sınırlar içinde vatan bir bütündür diyen, mandayı ve himayeyi toptan reddeden, millî kuvvetlere sınırsız destek veren kongre üyelerini bugün bir kez daha kemali edeple yâd ediyorum. Erzurum Kongresi'nin yıl dönümünde, başta Gazi Mustafa Kemal olmak üzere, bağımsızlık mücadelemizin tüm kahramanlarını saygı ve minnetle anıyorum." ifadelerini kullandı.

24
Temmuz
2026

Ankara

Ayasofya Camii'nin yeniden ibadete açılışının yıl dönümü mesajı

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Ayasofya-i Kebir Cami-i Şerifi'nin yeniden ibadete açılışının 6'ncı yıl dönümünü kutladığı bir mesaj yayımladı. Cumhurbaşkanı Erdoğan, sosyal medya hesabından yayımladığı mesajında şunları kaydetti: "Ayasofya, 86 yıllık hicranın ardından yeniden aslı hüviyetine 6 yıl önce bugün kavuştu. Bu kutlu mabet, inşallah ebediyete kadar semalarımızı ezan sesleriyle süslemeye devam edecek. Ayasofya'nın dirilişi mübarek olsun."

Dr. Sadık Ahmet için anma mesajı

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, sosyal medya hesabından Batı Trakya Türkleri'nin sesi olan Doktor Sadık Ahmet'i andığı bir mesaj yayımladı. Cumhurbaşkanı Erdoğan, yayımladığı mesajında, "Ömrü boyunca Batı Trakya Türkü kardeşlerimiz için fedakârca çabalayan Doktor Sadık Ahmet'i ebedî âleme irtihalinin 31'inci yılında rahmetle ve saygıyla yâd ediyorum. Bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da Batı Trakya Türk Azınlığı'nın derdiyle dertlenmeyi, her sıkıntısında soydaşlarımızın yanında olmayı sürdüreceğiz." ifadelerine yer verdi.

Vefatının 10. yılında Prof. Dr. Halil İnalcık'ı anma mesajı

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, sosyal medya hesabından yaptığı paylaşım ile Prof. Dr. Halil İnalcık'ı vefatının 10. yılında yâd etti. Cumhurbaşkanı Erdoğan mesajında şu ifadelere yer verdi: "Tarihçilerin Kutbu Prof. Dr. Halil İnalcık hocamızı vefatının 10'uncu yılında rahmetle ve hürmetle yâd ediyorum." ifadesini kullandı.

Şampiyon A Millî Kadın Voleybol Takımımız için tebrik mesajı

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, 2026 FİVB Voleybol Milletler Ligi'nde şampiyon olan A Millî Kadın Voleybol Takımımızı tebrik ettiği bir mesaj yayımladı. Cumhurbaşkanı Erdoğan, sosyal medya hesabından yayımladığı mesajında, "Milletler Ligi finalinde rakibi Brezilya'yı mağlup edip şampiyonluğa ulaşarak tüm Türkiye'yi gururlandıran büyük bir başarıya imza atan A Millî Kadın Voleybol Takımımızı yürekten tebrik ediyorum." ifadesine yer verdi.

2. İletişim Şurası

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı tarafından ATO Congressium'da "Türkiye Yüzyılı: İletişimin Yüzyılı" temasıyla düzenlenen 2. İletişim Şurası'nın açılış programına katıldı. Cumhurbaşkanı Erdoğan programda yaptığı konuşmada, "Dezenformasyonun her çeşidiyle mücadeleyi ülkemiz, demokrasimiz ve toplumsal barışımız açısından bir millî güvenlik meselesi olarak görüyoruz. Çünkü günümüzde dezenformasyon; yanlış bilgi yaymanın ötesine geçmiş, toplumların birlik ve güven duygusunu zayıflatan, demokrasileri tehdit eden asimetrik bir unsura dönüşmüştür." dedi.

Kabine Toplantısı

Cumhurbaşkanlığı Kabinesi, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın başkanlığında Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde toplandı. Cumhurbaşkanı Erdoğan toplantı ardından yaptığı açıklamada, "Türkiye olarak her gün yeni bir krizin baş gösterdiği küresel konjonktürde, Allah'a hamdolsun, çoklu şokları başarıyla yönetiyoruz. Bölgemizdeki çatışmalara rağmen Türkiye ekonomisi dimdik ayakta. Savaş kaynaklı maliyetlerin vatandaşlarımız üzerindeki etkisini asgari seviyede tutmak için özel gayret gösteriyoruz." dedi.

TÜGVA Yaz Okulları Finali Programı

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, İstanbul'da düzenlenen TÜGVA Yaz Okulları Finali Programı'na katıldı. Cumhurbaşkanı Erdoğan programda yaptığı konuşmada gençlere seslenerek, "Bu gençlik, Türkiye'nin bilim ve teknolojiye başlattığı atılımı çok daha ileriye taşıyacak donanımlı bir gençliktir. Bizler de ülkemizin yarınlarına yön tayin edecek siz gençlerimizin, siz evlatlarımızın en iyi şekilde yetişmeniz için tüm gücümüzle çalışıyoruz." dedi.

36. NATO Devlet ve Hükûmet Başkanları Zirvesi'nin Türkiye ev sahipliğinde gerçekleştiği bu ayda, A Millî Kadın Voleybol Takımı 2026 FIVB Milletler Ligi (VNL) finalinde şampiyon oldu. 15 Temmuz'un 10. yılına özel etkinliklerle anıldığı, Denizcilik ve Kabotaj Bayramı'nın 100. yıl dönümünün kutlandığı, Depozitosu Olan Ambalajlar (DOA) sisteminin uygulamaya geçtiği temmuz ayında ülkemizde yaşananların kısa bir özeti...

Yurt İçi Türkiye gündemi kronolojisi

• 1 Temmuz 2026

Denizcilik ve Kabotaj Bayramı, 100. yıl dönümünde tüm yurtda çeşitli etkinliklerle kutlandı. Törenlerde, deniz polisleri, sahil güvenlik botları, gemi ve tekneler kortej yaptı; römorkörler tarafından su takı gösterisi, su sporları merkezleri tarafından da jet ski gösterileri sunuldu.

• 1 Temmuz 2026

Depozitosu Olan Ambalajlar (DOA) sistemi ulusal entegrasyon sürecini geçerek 81 il, 973 ilçede uygulanmaya başlandı. Bu adımla birlikte Türkiye, içecek ambalajlarının yeniden ekonomiye kazandırıldığı önemli bir kaynak yönetimi modeline geçmiş oldu.

• 3 Temmuz 2026

Türkiye'de ihracat hazırlanırken yıllık bazda yüzde 21,9 artışla 24,9 milyar dolar oldu ve tüm zamanların en yüksek haziran ayı ihracat değerine ulaşıldı.

• 3 Temmuz 2026

MKE'nin hava tehditlerine karşı geliştirdiği "Tolga," hedefleri başarıyla vurdu. Konya'daki Atış Test ve Değerlendirme Grup Komutanlığında gerçekleştirilen atışlı test faaliyeti sırasında sabit kanatlı kamikaze İHA'lar ve dronları çeşitli senaryolarda imha eden Tolga'yı 24 ülkeden 64 askerî ve sivil heyet canlı olarak izledi.

• 4 Temmuz 2026

Açık su yüzücüsü 25 yaşındaki Aysu Türkoğlu, Japonya'daki Tsugaru Kanalı'nı 13 saat 44 dakikada geçerek bu başarıya ulaşan en genç Türk sporcu oldu.

• 4 Temmuz 2026

Dünya Bankası'nın 2025 Tarımsal Hasıla Raporu'na göre Türkiye tarımsal hasılda geçen yıl 83,2 milyar dolara ulaşarak rekor kırdı. Bu sonuçla Türkiye; Avrupa'da 1. dünyada 7'nci sırada yer aldı.

• 5 Temmuz 2026

665. Tarihi Kırkpınar Yağlı Güreşleri'nde başpehlivanlığı ve altın kimeri, finalde Feyzullah Aktürk'ü yenen Erkan Taş kazandı.

• 5 Temmuz 2026

Devlet Opera ve Balesi (DOB) sanatçısı Nilay Tahiroğlu, bale dünyasının en prestijli organizasyonlarından biri olarak gösterilen 15. Uluslararası Moskova Bale Yarışması'nda "özel diploma ödülü"ne layık görüldü.

• 5 Temmuz 2026

Türk savunma sanayisinin deniz platformlarındaki millî komuta-kontrol çözümü ADVENT Savaş Yönetim Sistemi (SYS), HAVELSAN tarafından Romanya Deniz Kuvvetleri Komutanlığı kullanımına sunuldu ve bir NATO üyesi ülkeye ilk kez ihraç edildi.

• 5 Temmuz 2026

Cumhurbaşkanlığı himayesinde, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı uhdesinde, TÜBİTAK Kutup Araştırmaları Enstitüsü (KARE) yürütücülüğünde gerçekleştirilen 6. Ulusal Arktik Bilimsel Araştırma Seferi başladı.

Uzaydaki yerli imza Türksat 6A

Türkiye'nin ilk yerli ve millî haberleşme uydusu Türksat 6A, 42 derece doğu yörüngesinde görev yapıyor

Türksat 6A

10.416 saat görevi geride bıraktı
Görevi sırasında 192 milyon kilometreyi aştı

Türksat 6A ile %80'in üzerinde yerlilik oranı yakalandı

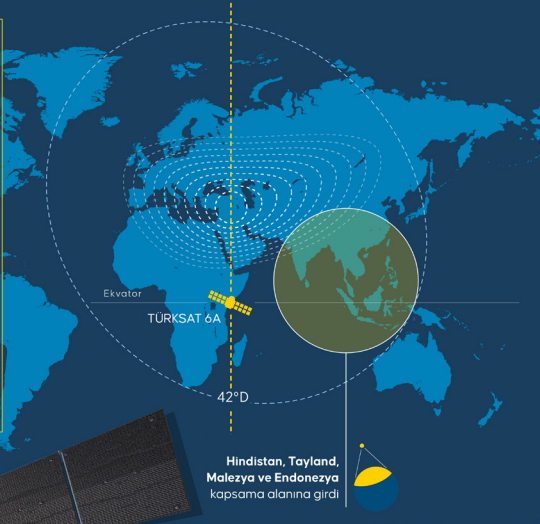

Türkiye, haberleşme uydusu üreten 11 ülke arasında yer aldı

TÜRKSAT uydularının dünya genelinde erişebildiği nüfus 5 milyara yükseldi

- Mart 2024**
Türksat 6A'nın üretim, entegrasyon ve test çalışmaları başarıyla tamamlandı
- 4 Haziran**
ABD'nin Florida Eyaleti'ndeki Cape Canaveral Uzay Üssü'ne yollandı
- 9 Temmuz**
Falcon 9 roketiyle uzaya fırlatıldı
- 21 Nisan 2025**
Türksat 6A hizmete alındı

06.07.2026 Kaynak: Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı

• 6 Temmuz 2026

Türkiye'nin ilk yerli ve millî haberleşme uydusu Türksat 6A, görevi sırasında uzayda 192 milyon kilometreyi aştı.

• 6 Temmuz 2026

A Millî Erkek Basketbol Takımı, FIBA 2027 Dünya Kupası Avrupa Elemeleri 1. Tur C Grubu'ndaki 6. ve son maçında İsviçre'yi 95-72 mağlup etti. Ay yıldızlılar bu sonuçla grubu namağlup tamamlayarak ikinci tura yükseldi.

• 7 Temmuz 2026

36. NATO Devlet ve Hükümet Başkanları Zirvesi Ankara'da başladı. Türkiye tarihî zirveye 2004 İstanbul Zirvesi'nin ardından 22 yıl sonra yeniden ev sahipliği yapıyor.

• 8 Temmuz 2026

36. NATO Devlet ve Hükümet Başkanları Zirvesi sona erdi. Ankara'daki tarihî zirve sonrası yayımlanan sonuç bildirgesinde müttefiklerin 50 milyar doları aşan yeni tedarik anlaşması sağladığı duyuruldu ve savunma ve caydırıcılıkta 360 derece yaklaşımına bağlılık yinelendi.

• 11 Temmuz 2026

Darbe girişiminin 10. yıl dönümü dolayısıyla Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı, İstanbul Valiliği ve 15 Temmuz Derneğinin iş birliğinde 15 Temmuz Şehitler Köprüsü'ne Türk bayrağı asıldı.

• 12 Temmuz 2026

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı, Gençlik ve Spor Bakanlığı, İstanbul Valiliği, Türkiye Bisiklet Federasyonu ile 15 Temmuz Derneği iş birliğinde FETÖ'nün 15 Temmuz 2016'daki darbe girişimi sırasında hayatını kaybeden şehitler anısına bisiklet turu düzenlendi.

• 13 Temmuz 2026

İki büyük deprem felaketinin ardından yaralarını sarmaya çalışan Venezuela'ya, Türkiye'den 30 ton insani yardım malzemesi gönderildi. Simon Bolivar Havalimanı'na inen uçaklarla getirilen insani yardımları Türkiye'nin Caracas Büyükelçisi ile Venezuela Dışişleri Bakanı karşıladı.

• 14 Temmuz 2026

ABD'nin iade ettiği Çingene Kızı mozaığının 13'üncü paneli Gaziantep Zeugma Müzesi'ne getirildi. Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy, ABD ile yürütülen iş birliği sayesinde 2002'den bu yana 13 bin 454 kültür varlığının iadesinin sağlandığını belirtti.

• 15 Temmuz 2026

15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü kapsamında, yurt içi ve yurt dışında geniş çaplı anma programları düzenlendi. 15 Temmuz şehitleri yurdun dört bir yanında törenlerle anıldı, kabirleri başında dualarla yâd edildi.

• 15 Temmuz 2026

İstanbul'da 15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü'nün 10. yılı dolayısıyla "İrade Bizim, Zafer Bizim" temalı yürüyüş ve anma programı gerçekleştirildi. Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığınca düzenlenen yürüyüş Zincirlikuyu'dan başlayarak, 15 Temmuz Şehitler Makamı'nda sona erdi.

• 16 Temmuz 2026

Ticaret Bakanlığından yapılan açıklamaya göre, Türkiye genelindeki 19 serbest bölgeden yılın ilk yarısında yapılan ihracat 6,6 milyar dolara ulaşarak rekor kırdı. Bu bölgelerin toplam ihracatı ocak-haziran döneminde, geçen yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 6,2 artış gösterdi.

• 19 Temmuz 2026

HAVELSAN'ın komuta kontrol, veri paylaşımı, güvenli bilgi aktarımı ve sistem entegrasyonu alanındaki 4 yazılım yeteneği, Polonya'da düzenlenen CWIX Tatbikatı'nda testleri başarıyla tamamlayarak NATO sertifikasyon sürecine dâhil oldu.

• 19 Temmuz 2026

A Millî Erkek Voleybol Takımı, Milletler Ligi'nin üçüncü haftasının dördüncü ve son maçında İran'ı 3-1 mağlup etti. Filenin Efeleri bu sonuçla tarihinde ilk kez VNL'de çeyrek finale yükselme başarısı gösterdi.

• 20 Temmuz 2026

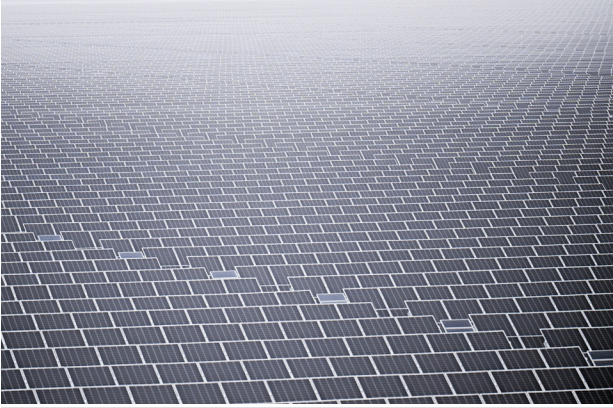
Sabiha Gökçen Uluslararası Havalimanı'nda, tarihinin en yüksek günlük yolcu ve uçuş sayısına ulaşıldı. Havalimanının meydan otoritesi HEAŞ'tan yapılan açıklamaya göre, 19 Temmuz'da havalimanında 171 bin 460 yolcu ağırlanırken 915 uçuş gerçekleşti. Böylece havalimanında tüm zamanların en yüksek günlük yolcu ve uçuş sayısına ulaşıldı.

• 22 Temmuz 2026

Millî Savunma Bakanlığı (MSB), ROKETSAN tarafından millî imkânlarla geliştirilen AKYA torpidosunun 11 Haziran'da hedef gemiyi tam isabetle vurduğu faaliyete ilişkin görüntüyü paylaştı.

• 24 Temmuz 2026

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığından yapılan açıklamaya göre haziranda aylık elektrik üretimi 30,35 milyar kilovatsaat ile tüm haziran ayları içindeki en yüksek değere ulaştı. Ayrıca haziranda, güneşten elektrik üretimi 4,99 milyar kilovatsaat ile tüm zamanların en yüksek seviyesine ulaşarak rekor kırdı.

• 27 Temmuz 2026

Cumhurbaşkanlığı himayesinde, TÜBİTAK Kutup Araştırmaları Enstitüsü (KARE) yürütücülüğünde gerçekleştirilen 6. Ulusal Arktik Bilimsel Araştırma Seferi (TASE-VI) sona erdi. Seferi katılan Türk bilim insanları, kutup bölgesinde iklim değişikliğinin deniz ekosistemi üzerindeki etkileri ile uzay ve konumlama teknolojilerine yönelik kritik araştırmalar gerçekleştirdi.

• 31 Temmuz 2026

Türkiye yılın ilk ayında turizmden 25 milyar 746 milyon dolar gelir elde etti. En çok yolcu veren pazarlara bakıldığında ilk 6 ayda, Rusya 2 milyon 650 ziyaretçi ile ilk sırada, Almanya 2 milyon 440 bin ziyaretçiyle ikinci sırada, Birleşik Krallık 1 milyon 580 bin ziyaretçiyle üçüncü sırada yer aldı.

• 26 Temmuz 2026

A Millî Kadın Voleybol Takımı, 2026 FIVB Milletler Ligi (VNL) finalinde Brezilya'yı 3-1 yenerek şampiyon oldu. Türkiye, 2018'den bu yana düzenlenen VNL'de üst üste 8. kez yer aldığı finalde ikinci kez şampiyonluğa ulaştı. VNL'de 2023 yılında finalde Çin'i mağlup ederek şampiyon olan millî takım, 2018'de ise finalde ABD'ye yenilerek organizasyonu gümüş madalyayla tamamlamıştı. Üç yıl sonra yeniden final oynayan ay-yıldızlı ekip, bu zaferle organizasyondaki madalya sayısını 4'e yükseltti. Türkiye, 2 altın, 1 gümüş ve 1 bronz madalyayla VNL tarihinin en başarılı takımlarından biri olarak dikkat çekti. A Millî Kadın Voleybol Takımı'nın pasör çaprazı Melissa Vargas, maçın en skorer oyuncusu oldu. Vargas'ı 19 sayıyla millî smaçör Hande Baladın takip etti.

• 31 Temmuz 2026

Antalya, Muğla, Yalova, Kütahya, Uşak, Mersin ve Adana başta olmak üzere yurdun çeşitli bölgelerinde çıkan orman yangınlarına müdahale edildi. Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı 29 Temmuz'da başlayan yangınlarda 138'i orman dışında olmak üzere 218 noktaya müdahale edildiğini, bu yangınların 213'ünün tamamen kontrol altına alındığını bildirdi.

15 TEMMUZ'UN 10. YILINDA
TRADE BİZİM
ZAFER BİZİM

15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü Anma Etkinlikleri

TBMM'de 15 Temmuz Anma Töreni düzenlendi

TBMM Başkanı Numan Kurtulmuş'un ev sahipliğinde ve Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın katılımıyla, 15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü'nde Türkiye Büyük Millet Meclisinde anma programı düzenlendi. Cumhurbaşkanı Erdoğan, Meclis Tören Salonu'ndaki 15 Temmuz Anma Töreni'ne katılarak katılımcılara hitap etti.

TBMM'deki program, şehitler ve hayatını kaybeden gaziler için TBMM Camii'nde okutulan mevlidi şerif ile başladı. 15 Temmuz şehitleri Meclis çatısı altında dualarla yâd edildi.

TBMM'de 15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü dolayısıyla 15 Temmuz Şehitler Anıtı'nda da tören düzenlendi. TBMM Başkanı Kurtulmuş ve beraberindekiler, 15 Temmuz gecesi FETÖ mensuplarınca TBMM'ye atılan ilk bombanın düştüğü alandaki

15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü'nün 10. yıl dönümünde Türkiye genelinde ve yurt dışında "İrade Bizim, Zafer Bizim" temasıyla kapsamlı anma programları gerçekleştirildi. 15 Temmuz şehitlerini rahmet ve minnetle anmak, gazilere duyulan vefayı ifade etmek ve 15 Temmuz ruhunu gelecek nesillere aktarmak amacıyla gerçekleştirilen etkinliklere kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler, sivil toplum kuruluşlarının yanı sıra çok sayıda vatandaş katıldı.

Anma programları kapsamında Türkiye'nin dört bir yanında şehitlik ziyaretleri, mevlit programları, konferanslar, paneller, sergiler, yürüyüşler, anma törenleri ve çeşitli kültürel faaliyetler düzenlendi. Ülke genelindeki camilerde sela okunurken 15 Temmuz şehitleri için dualar edildi. Meydanlarda gerçekleştirilen anma törenlerinde vatandaşlar bir araya gelerek birlik ve beraberlik mesajı verdi. Yurt dışında ise Türk vatandaşları ve yabancı davetlilerin katılımıyla 15 Temmuz'un anlam ve önemini anlatan paneller, fotoğraf sergileri, film gösterimleri ve anma törenleri gerçekleştirildi.

anıtı karanfil bıraktı. Hatıra fotoğrafının çekilmesinin ardından alana ağaç dikildi. 15 Temmuz Şehitler Anıtı'ndaki törenin ardından ikinci bombanın düştüğü Şeref Holü'nde anma gerçekleştirildi. TBMM Başkanı Kurtulmuş ve katılımcılar, bombanın düştüğü noktada bulunan 15 Temmuz Anı Taşı'na karanfil bıraktı.

Program kapsamında TBMM Şeref Holü'nde 15 Temmuz Millî İradenin Zaferi Dijital Gösterim Sergisi ile Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ve Basın İlan Kurumu Genel Müdürlüğü'nce hazırlanan 15 Temmuz temalı sergilerin de açılışı gerçekleştirildi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, TBMM'de 15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü Anma Töreni'nde konuştu

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Türkiye Büyük Millet Meclisinde (TBMM) düzenlenen 15 Temmuz Anma Töreni'nde

yaptığı konuşmada 15 Temmuz Destanı'nın 10'uncu seneidevriyesinde Gazi Meclis'in çatısı altında bulunmanın bahtiyarlığı içerisinde olduğunu söyledi.

"10 yıl önce olduğu gibi bugün de biriz, beraberiz, hep birlikte tek yürek ve tek bileğiz"

"Milletin kutsal emanetini taşıyan siyasetçiler olarak 10 yıl önce olduğu gibi bugün de biriz, beraberiz, hep birlikte tek yürek ve tek bileğiz." diyen Cumhurbaşkanı Erdoğan, 15 Temmuz hain darbe teşebbüsünün 10'uncu yılında vatani, bayrağı, ezanı ve millî iradeyi müdafaa ederken şehadet şerbeti içen 253 kahramanı rahmet ve minnetle yâd etti ve darbecilerin ölüm kusan silahlarına göğüslerini siper eden gazilere Cenab-ı Allah'tan sağlık, afiyet ve hayırlı ömürler diledi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, 15 Temmuz Destanı'nı iftiharla selamladıkları bu önemli yıl dönümünde kahraman şehitlerin aziz ruhlarını hatmi şeriflerle, dualarla, Kur'an-ı Kerim tilavetleriyle şad eyleyen tüm vatandaşlara teşekkür ederek, "Rabbim cümle şehidanın mekânını inşallah cennet eylesin. Yine burada o karanlık gece boyunca istiklal ve istikbaline sahip çıkan, okunan selaları manevi bir zırh gibi kuşanıp şanlı bir direnişe imza atan, esarete boyun eğmeyeceğini, zulme rıza göstermeyeceğini dünyaya ilan eden her bir vatandaşım, her bir kardeşime şükranlarımı sunuyorum." diye konuştu.

"15 Temmuz gecesi hevesleri kursaklarında kalanlar sinsi emellerine ulaşmak için hâlen fırsat kolluyor"

Milletin istiklali, devletin bekası, demokrasinin geleceği uğruna baş verse dahi baş eğmeyen yiğitleri daima şükranla anacaklarını, destanlaşan mücadelelerini her zaman gururla hatırlayacaklarını vurgulayan Cumhurbaşkanı Erdoğan şunları kaydetti: "Aynı kalpten duygularla, milletin temsilcileri sıfatıyla, darbecilerin saldırıları karşısında milletin emanetini yere düşürmediğiniz için her birinizi ayrı ayrı tebrik ediyor, ülkem ve milletim adına minnettarlığımı ifade ediyorum. Şurası bir gerçek ki o gece milletimiz iradesine sahip çıkmak için meydanlarda, sokaklarda, köprülerde nasıl bir mücadele vermişse, milletin temsilcileri de işte burada parlamento çatısı altında, tepelerine yağın bombalara rağmen darbeye cesaretle direnmişlerdir. Farklı siyasi partilerden milletvekillerimiz Gazi Meclis'in şanına yakışır bir birliktelik sergileyerek demokrasiye ve millet iradesine suikast düzenleyen teröristlere karşı dik durmuşlardır."

Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Bundan bir asır önce işgalcilere direnen ve mağlup eden Gazi Meclis, 15 Temmuz ihanetinde bu defa emperyalizmin maşalarına geçit vermemiştir. 'Hâkimiyet kayıtsız şartsız milletindir.' düsturuna bir kez daha sahip çıkarak millî irade düşmanlarını püskürten Gazi Meclisimizle ve onun vatanperver üyeleri ile iftihar ediyoruz. Meclisimizin necip mensuplarının bundan sonra da inşallah aynı azim ve kararlılıkla millî irade ve millî egemenliğe yönelik tehditlere karşı tam bir dayanışma içinde hareket edeceğine yürekten inanıyorum." diye ekledi.

"Üzerinden 10 sene geçse de 15 Temmuz gecesi hevesleri kursaklarında kalanlar görüyoruz ki sinsi emellerine ulaşmak için hâlen fırsat kolluyor." ifadesini kullanan Cumhurbaşkanı Erdoğan, 15 Temmuz ihanetine taşeronluk yapanların, ellerine geçirdikleri her fırsatı bu millete ve memlekete düşmanlık etmek için kullandıklarını söyledi.

15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü'nün Türkiye'ye, millete ve demokrasi için hayırlara vesile olmasını dileyen Cumhurbaşkanı Erdoğan, şehitlere Allah'tan rahmet, şehit yakınlarına başsağlığı, gazilere sağlık ve afiyet niyaz etti.

"10. Yılında 15 Temmuz: İrade Bizim Zafer Bizim" Programı

15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü etkinlikleri kapsamında Başkent Millet Bahçesi'nde "10. Yılında 15 Temmuz: İrade Bizim Zafer Bizim" programı düzenlendi. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan "10. Yılında 15 Temmuz: İrade Bizim Zafer Bizim" programına

katılarak burada bir konuşma yaptı. Vatandaşların yoğun katılımıyla gerçekleştirilen programda 15 Temmuz şehitleri rahmet ve minnetle anılırken, gazilere duyulan vefa bir kez daha ifade edildi.

Programda Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın konuşması öncesinde sela okundu, şehitler için dua edildi. 15 Temmuz gecesi şehit olanların isimleri okunurken, alandakiler ise "Burada" yanıtını verdi. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın konuşma yaptığı platformun sağında, tarihteki 16 Türk devletini temsil eden bayraklar ve askerleri, solunda ise yeniçeri kıyafetli askerler yer aldı. Alana, Anadolu Ajansı foto muhabirlerinin 15 Temmuz gecesi çektiği fotoğrafların olduğu posterler asıldı. Platformun sol tarafında, darbe girişimi sırasında şehit olan 253 vatandaşın isimleri ve fotoğraflarının yer aldığı pano kuruldu. Programda, Mehteran Birliği, Eşref Ziya Terzi, Kırac ve Fahir Atakoğlu konser verdi. Programı, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı tarafından 21 ülkeden davet edilen 41 yabancı basın mensubu da takip etti.

Cumhurbaşkanı Erdoğan: 15 Temmuz ruhu diri olduğu sürece Türkiye'nin yolunu kimse kesemeyecek

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, eşi Emine Erdoğan ile Başkent Millet Bahçesi'nde düzenlenen "10. Yılında 15 Temmuz: İrade Bizim Zafer Bizim" programına katıldı. Cumhurbaşkanı Erdoğan, "10. Yılında 15 Temmuz: İrade Bizim Zafer Bizim" programında yaptığı konuşmada, "15 Temmuz ruhu, Yenikapı ruhu diri olduğu sürece Türkiye'nin yolunu kimse kesemeyecek. Bu milletin iradesine, uyanık olduğu, birbirine kenetlendiği, birlik ve beraberliğine sahip çıktığı sürece kimse zincir vuramayacak." dedi.

Alandakilerin vasıtasıyla 81 ildeki 86 milyon vatandaşa, farklı platformlar üzerinden kendilerini takip eden vatan ve bayrak sevdalarına da selamlarını, sevgilerini yollayan Cumhurbaşkanı Erdoğan şöyle devam etti: "Sözlerimin hemen başında o kanlı ihanet gecesinde istiklal ve istikbalimiz uğruna bir gül bahçesine girercesine, kara toprağın bağrına giren 253 şehidimizin her birini rahmetle, minnetle, kemali edeple yâd ediyorum. Darbeci alçaklara karşı direnirken yaralanan 2 bin 737 gazimize şahsım ve milletim adına tek tek şükranlarımı sunuyorum. Ahirete irtihal eden 72 gazimize Yüce Allah'tan gani gani rahmet diliyorum. O şehit ve gaziler ki cennet vatanımızın sinesine namahrem eli değmesin diye canlarını ortaya koydular. Şanlı hilal, gökte gururla, heybetle dalgalansın diye kanlarını aktırlar. Ezan-ı Muhammediler özgürce yankılsın, devletimiz ebediyete kadar hür ve ayakta kalsın diye anadan, yardan, serden geçtiler."

Cumhurbaşkanı Erdoğan şunları kaydetti: "Geride eşlerini bıraktılar, evlatlarını bıraktılar, gözü yaşlı anaları, yüreği mahzun babaları bıraktılar. Ama yağmur gibi yağın kurşunlara karşı helikopter ve F-16'lardan atılan bombalara karşı, namlusunu millete çeviren hay-siyetsizlere karşı tarihe geçen muhteşem bir destan yazdılar. Onlar, 'İman varsa imkân da vardır.' dediler. 'Biz seferle mükellefiz. Zafer Allah'tandır.' dediler. 'Bu ülkeyi, ruhunu 1 dolara satmış alçaklara teslim etmeyeceğiz.' dediler. Hani şair diyor ya, 'Tarihin dilinden düşmez bu destan. Nehirler gazidir, dağlar kahraman. Her taşı yakut olan bu

vatan, can verme sırrına erenlerindir.' İşte 15 Temmuz şehitlerimiz de her köşesi şühedanın mübarek kanlarıyla sulanmış bu vatan için, bu mübarek topraklar için can verme sırrına erdiler."

Vatanının ebedî varlık mühürleri olan bütün şehitlerin ruhlarının şad, mekânlarının cennet olmasını dileyen Cumhurbaşkanı Erdoğan, "15 Temmuz gecesi üniformasına ihanet eden teröristler karşısında milletin emaneti olan o şerefli üniformalarına sahip çıkan Türk Silahlı Kuvvetlerimizin kahraman mensuplarına jan-darması, polisi, özel harekâtçısıyla tüm güvenlik kuvvetlerimize ellerinde bayraklarla, dillerinde dualarla, gönüllerinde Türkiye sevdasıyla sokaklara inerek darbecilere meydanları dar eden aziz milletimin her bir ferdine teşekkürlerimi iletiyorum." dedi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, "O gece, İstiklal Savaşı'nda şaha kalkan ruhun tekrar hayata ve harekete geçtiğini gördük. O gece asil ve aziz milletimizin nasıl büyük bir millet olduğuna bir kez daha şahit olduk. O gece göğsü iman dolu bu milletin önünde hiçbir gücün duramayacağını cümle cihana bir kez daha ilan ettik. O gece emperyalizme uşaklık eden haşhaşı çetesine karşı, bir asır önce olduğu gibi yine 'Ben ezelden beri hür yaşadım, hür yaşarım. Hangi çılgın bana zincir vuracakmış, şaşarım. Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner aşarım. Yırtarım dağları, enginlere sığmam taşarım.' dedik." ifadelerini kullandı.

Aziz milleti bir kez daha tebrik ederek, bu yüce milletin bir ferdi olmakla onur duyduğunu belirten Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Şunu lütfen unutmayınız. İhanet, sirayet ettiği bünyeyi tüm hücrelerine kadar saran sinsî bir virüstür. Bu virüs ahlak namına, insanlık namına hiçbir sınır tanımaz. Ahlak, vicdan, şeref, namus ve mertlik adına ne varsa bunların tamamını bir çırpıda silip atar." dedi.

Tarih boyunca millete, devlete ihanet edenlere bakıldığında ruhsuz ve onursuz mankurtlar sürüsünün görüldüğünü söyleyen Cumhurbaşkanı Erdoğan şunları kaydetti: "Bunlarda hicap duygusu diye bir şey göremezsiniz. Bunlarda zerre miskal bulunmaz. Bunlarda vatan bilincinin, millet şuurunun esamesi okunmaz. Bunların nazarında millî ve manevî değerlerin hiçbir kıymeti olmaz. Bunlar millet ve memleketin azılı düşmanlarıdır. Bunlar, dünyevi çıkarları uğruna devletini ve milletini sırtından hançerleyen satılmış karakterlerdir. FETÖ'cüler Ankara'da 10 yıl önce Gazi Meclisimizi, Cumhurbaşkanlığı Külliyesini, Genelkurmay Başkanlığımızı, Özel Harekât Başkanlığımızı, Havacılık Dairemizi, MİT Başkanlığımızı TRT ve Türksat'ımızı hedef aldılar. İstanbul'da ellerinde Türk bayraklarıyla darbeye direnen insanlarımıza kurşun yağdırdılar."

"15 Temmuz gecesi milletimiz muazzam bir destan yazmıştır"

Cumhurbaşkanı Erdoğan, sözlerini şöyle sürdürdü: "Marmaris'te kahraman emniyet mensuplarımızı kalleşçe şehit ettiler. Milletin namuslarına emanet ettiği tanklarla, uçaklarla, silahlarla, zırhlı araçlarla sadece milletimize değil, kendi silah arkadaşlarına da saldırdılar. 15 Temmuz gecesi sadece Ankara'da 149 kardeşimizi şehit verdik. 1508 kardeşimiz gazilikle şereflendi. Hemen karşımız-

daki Ankara İl Emniyet Müdürlüğü binamız tankların, helikopterlerin, F-16'ların hedefi oldu. Kalleşliğin, acımasızlığın, gaddarlığın her türlüsüne milletçe tanıklık ettik. O gece telsizin ucundaki hain, pilot üniforması giymiş teröristlere, 'Emniyet binasını vurun.' diye komut veriyordu. İşte bu saldırılarda yedisi emniyet mensubu, altısı sivil olmak üzere 13 kahraman, Ankara Emniyeti önünde şehadete yürüdü. Burada toplanan onlarca vatandaşımız gazi oldu."

15 Temmuz gecesi şehadetle, gazilikle müşerref olan her vatan evladının ayrı bir hikâyesi olduğunu belirten Cumhurbaşkanı Erdoğan, özellikle yarınların teminatı gençler için bu hikâyelerden bir kaçını paylaşmak istediğini söyledi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, o gece Ankara'da şehit düşen vatan evlatlarından birinin polis memuru Varol Tosun olduğunu hatırlatarak, şu ifadeleri kullandı: "Varol Tosun devletine ve milletine aşkla bağlı bir emniyet mensubuydu. Eşi ona bazen soruyordu, 'Sen hiçbir şeyden korkmaz mısın?' Şehidimiz ise Hazreti Hamza Efendimiz gibi eşine şöyle cevap veriyordu, 'Gözümün gördüğü hiçbir şeyden korkmam.' Bir diğer şehidimiz Ömer İpek kardeşimizdi. O gece evden çıkarken ablasına 'Ben çocuklarıma güzel bir ülke bırakmak istiyorum.' demişti. Annesine 'Devleti bu çapulculara mı bırakacağız?' demişti. Babasına 'Ben şehit olmaya gidiyorum. Çocuklarım size emanet.' diyerek evden fırlamıştı. 'Yolda nereye gidiyorsun?' diye soranlara 'Benim safım belli. Ben hakkın safındayım. Namusumu korumaya gidiyorum.' diyordu. Polis memurumuz Hüseyin Kalkan yine burada vurularak şehit edildi. Arkadaşlarının anlattığına göre şehadet şerbetini içerken elleri kulağında ve kamet konumundaydı. Yüzünde ise huzurla dolu bir gülümseme vardı."

Şehitlerden Volkan Canöz'ün 29 yaşında, henüz hayatının baharındayken yine burada FETÖ'cüler tarafından katledildiğini anımsatan Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Annesinin Allah ve Peygamber sevgisiyle büyüttüğü, babası da Emniyet Teşkilatı mensubu olan polis memuru Muhammet Oğuz Kılınç ise 26 yaşında gencecik bir fidanken burada şehit düştü. Şehit emniyet amirimiz Cüneyt Bursa, 37 yaşındaydı. 253 şehidimizin tamamının 2 bin 737 gazimizin her birinin, daha nice anısı, o geceye dair daha nice hatırası var. Bunları tek tek anlatmaya kalksak inanın yüreğimiz dayanmaz. Rabbim askeri, polisi ve sivilıyla tüm şehitlerimizi cennetiyle, cemaliyle müşerref eylesin diyor, bizleri livaül hamd sancağı altında kendileriyle haşrû cem eylesin diyorum. Genci, yaşlısı, kadını, erkeğiyle 15 Temmuz gecesi milletimiz muazzam bir destan yazmıştır." diye konuştu.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, 15 Temmuz'da ebedî âleme uğurladıkları 253 şehidi kemali hürmetle yâd etti, gazilere bereketli ömürler diledi. Programa teşrif edenlere teşekkür eden Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Dünyanın farklı ülkelerinden şehitlerimizi bugün beraber andığımız, gururu birlikte paylaştığımız tüm dostlarımıza şükranlarımı sunuyorum. Değerli sanatçılarımızı ve programın icrasında emeği geçenleri tebrik ediyor, 15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü'nü kutluyor, sizleri bir kez daha sevgiyle, saygıyla selamlıyorum." dedi.

TBMM binasına 15 Temmuz şehitlerinin fotoğrafları yansıtıldı

TBMM’de 15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü etkinlikleri kapsamında 15 Temmuz ruhunu ve millî birlik mesajını yansıtan video haritalama (mapping) gösterisi gerçekleştirildi.

TBMM duvarına video haritalama ile Türk bayrağı ile 15 Temmuz şehitlerinin fotoğrafları yansıtıldı. Vatandaşların da katıldığı gösteride, 15 Temmuz gecesi milletin ortaya koyduğu destansı mücadele ve millî iradenin zaferi anlatıldı.

Ankara’da 15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü kapsamında kortej düzenlendi

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın katılımıyla Başkent Millet Bahçesi’nde düzenlenen “10. Yılında 15 Temmuz: İrade Bizim Zafer Bizim” programının ardından vatandaşlar kortej yürüyüşü gerçekleştirdi. Ellerinde Türk bayraklarıyla tekbir getirip slogan atan vatandaşlar, Mevlâna Bulvarı’ndan Alparslan Türkeş Caddesi’ne ilerleyerek Cumhurbaşkanlığı Külliyesi’ne ulaştı. Beştepe Millet Camii önünde sona eren korteje, Millî Savunma Bakanlığı Mehteran Birliği de marşlarla eşlik etti. Burada kurulan çadırlarda, yaklaşık 100 sivil toplum kuruluşunun katılımıyla sabah namazına kadar nöbet tutuldu.

Ülke genelindeki camilerde sela okundu

Fetullahçı Terör Örgütü’nün 15 Temmuz 2016’daki hain darbe girişiminde birlik ve beraberliğin sembolü olan selalar, ülke genelindeki camilerde tekrar okundu. Diyanet İşleri Başkanlığınca düzenlenen programlar çerçevesinde, darbe girişimi sırasında millete ihanete karşı birlik ruhu aşılayan ve manevi bir güç sağlayan sela sesi, saat 00.13 itibarıyla tüm il ve ilçelerdeki yaklaşık 90 bin camide aynı anda yeniden yükseldi. Cami ve minarelerin ışıkları sabah namazına kadar açık tutuldu, tüm camilerde “sabah namazı” buluşmaları düzenlendi. Vatandaşlar, sabah namazında camilerde bir araya gelerek şehitler için dua etti.

15 Temmuz’un 253 şehidi anısına gökyüzüne yazı yazıldı

15 Temmuz Şehitler Derneği ile Millî Savunma Bakanlığı ve Hava Kuvvetleri Komutanlığının iş birliğiyle darbe girişiminin 10. yılı dolayısıyla özel bir çalışmaya imza atıldı. Çok sayıda İHA, derneğin “15’lilerden 15 Temmuz’a” vizyonunun son halkası için Çanakkale’den havalandı. “Bayraktar TB2” silahlı insansız hava aracı da (SİHA) bu göreve dâhil edildi. Uçuşa geçen İHA’lar, 1915 Çanakkale Köprüsü ile 15 Temmuz Şehitler Köprüsü arasındaki ortalama 253 kilometrelik mesafeyi kat ederek, havada ay yıldız çizdi ve “253 Şehidimiz Anısına” yazdı.

İstanbul Boğazı’nda 15 Temmuz şehitleri anısına 253 gemilik deniz korteji

Fetullahçı Terör Örgütü’nün (FETÖ) 15 Temmuz 2016’daki darbe girişiminin 10. yılı dolayısıyla İstanbul Valiliği ile Sahil Güvenlik Marmara ve Boğazlar Bölge Komutanlığı koordinasyonunda gemilerle İstanbul Boğazı’nda kortej yapıldı.

“15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü” etkinlikleri kapsamında gerçekleşen programa İstanbul İl Emniyet Deniz Liman Şube Müdürlüğü, Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü, İstanbul Bölge Liman Başkanlığı, İstanbul Tarım ve Orman İl Müdürlüğü, İstanbul İl Sağlık Müdürlüğü ile Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü destek verdi. Balıkçı tekneleri, toplu taşıma tekneleri, sivil toplum kuruluşlarına ait tekneler ve özel teknelerin de yer aldığı kortej, 15 Temmuz gecesi şehit olan 253 kişinin anısına 253 gemiyle gerçekleştirildi.

Kortejin en önünde Sahil Güvenlik Marmara ve Boğazlar Bölge Komutanlığına bağlı “TCSG Güven” gemisi yer aldı. Gemiye, su gösterisi yapan Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü’nün “Nene Hatun Acil Müdahale Gemisi” takip etti. TCSG GÜVEN gemisi ile botlar, Ortaköy İskelesi’nde bulunan vatandaşları denizcilik geleneğinde kullanılan “çimariva selamı”yla karşıladı. Kıyadaki vatandaşlar ise ellerindeki Türk bayraklarını sallayarak kortejin geçişi izledi.

Farklı coğrafyalardan gençler, 15 Temmuz’un 10. yılında Demokrasi ve Özgürlükler Adası’nda buluştu

Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı (YTB), Fetullahçı Terör Örgütü’nün (FETÖ) 15 Temmuz 2016’daki darbe girişiminin 10. yılında, Türkiye’de öğrenim gören uluslararası öğrencileri, soydaş ve akraba topluluklara mensup gençleri ve yurt dışındaki Türk toplumunun genç temsilcilerini Demokrasi ve Özgürlükler Adası’nda bir araya getirdi.

Demokrasi ve Özgürlükler Adası’ndaki etkinlik kapsamında yaklaşık 140 katılımcı, Anadolu Ajansı (AA) foto muhabirlerinin çektiği, yurt dışında ve soydaş coğrafyalarda düzenlenen 15 Temmuz FETÖ darbe girişimi protestolarını konu alan “Şehirler ve İzler” fotoğraf sergisini de gezdi.

15 Temmuz’un 10. yılına özel hatıra para basıldı

Fetullahçı Terör Örgütü’nün (FETÖ) 15 Temmuz 2016’daki darbe girişimine karşı Türk milletinin gösterdiği onurlu direnişin 10. yılı anısına özel tasarımlı 5 lira hatıra para basıldı. Türk milletinin 15 Temmuz gecesi sergilediği kararlı duruşun ve demokrasiye sa-

hip çıkma iradesinin hafızalarda daima yaşatılması ve gelecek nesillere aktarılması amacıyla basılan hatıra parayla millî birlik ve beraberlik ruhunun yaşatılmasına katkı sunulması da hedeflendi. Halen tedavülde bulunan iki metalli (bimetal) 5 liralık madeni para üzerine basılan paranın tura yüzünde “15 Temmuz 10. Yıl” logosu ile “Demokrasi ve Millî Birlik Günü” yazısı yer aldı, diğer yüzde ise tedavüldeki 5 liralık madeni paranın mevcut tasarımı korundu.

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı Koordinasyonunda Anma Programları

15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü’nün 10. Yılı dolayısıyla Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı koordinasyonunda “İrade Bizim, Zafer Bizim” temasıyla Türkiye’de ve yurt dışında çok boyutlu anma programları gerçekleştirildi.

Ayasofya-i Kebir Camii’nde 15 Temmuz şehitleri için 253 hafızla hatim

İstanbul Valiliği koordinasyonunda Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı ve 15 Temmuz Derneğinin iş birliğinde, darbe girişiminin 10. yılı dolayısıyla cuma namazı vaktinde Ayasofya-i Kebir Camii’nde “Kutlu Mabel Kutlu Vefa” programı gerçekleştirildi. Program kapsamında, 15 Temmuz’un 253 şehidi anısına 253 hafız tarafından okunan hatmin duası yapıldı. Ayrıca programda, şehitler için Kur’an-ı Kerim okundu, dua edildi.

“15 Temmuz’un 10. Yılında: İrade Bizim, Zafer Bizim” Paneli

15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü’nün 10. yıl dönümü dolayısıyla Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı ile Ankara Üniversitesi iş birliğiyle “15 Temmuz’un 10. Yılında: İrade Bizim Zafer Bizim” paneli düzenlendi. Açılış konuşmasını 27. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İsmail Kahraman’ın yaptığı panelin koordinatörlüğünü Ankara Üniversitesi (AÜ) Dil ve Tarih-Coğrafya

Fakültesi Dr. Öğr. Üyesi Lemi Atalay yaparken, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkan Yardımcısı İlhami Giray Şahin, Sabah Gazetesi Ankara Temsilcisi Okan Müderrisoğlu ve AÜ Siyasal Bilgiler Fakültesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Ozan Zengin konuşmacı olarak yer aldı.

15 Temmuz Bisiklet Turu

Gençlik ve Spor Bakanlığı, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı, İstanbul Valiliği, Türkiye Bisiklet Federasyonu ile 15 Temmuz Derneği iş birliğinde Fetullahçı Terör Örgütü'nün (FETÖ) 15 Temmuz 2016'daki darbe girişimi sırasında hayatını kaybeden şehitler anısına İstanbul'da bisiklet turu düzenlendi.

"Millî irade için pedallıyoruz." sloganıyla yapılan tura Gençlik ve Spor Bakanı Osman Aşkın Bak, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkan Yardımcısı İlhami Giray Şahin, İstanbul Vali Yardımcısı Mehmet Sülün, 15 Temmuz Derneği Başkanı İsmail Hakkı Turunç ve Herkes İçin Spor Federasyonu Başkanı Kerim Çomoğlu ile çok sayıda vatandaş katıldı.

Start alanında konuşan Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkan Yardımcısı İlhami Giray Şahin, her yıl yapacakları etkinliklerle 15 Temmuz 2016'daki hain darbe girişimini hatırlatacaklarını söyledi. İlhami Giray Şahin, 15 Temmuz'da milletin istiklali ve istikbalinin hedef alındığını vurgulayarak, "Hainlerin yaptıklarını unutturmak adına bu etkinliği düzenliyoruz. 15 Temmuz'un üzerinden 10 yıl geçti. Her yaşta katılımcı bize eşlik edecek. Aynen bir elin parmakları gibi hepimiz bambaşkayız ama bir tehdit karşısında birleşerek yumruk olmayı biliyoruz. İletişim Başkanlığı olarak etkinliklerle 15 Temmuz'u tekrar tekrar hatırlatarak milletimizin ve dünyanın zihninden çıkmayacak şekilde başta Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan olmak üzere değerli büyüklerimizi, 253 şehidimizi ve gazilerimizi minnetle anacağız." şeklinde konuştu.

Taksim Meydanı'nda gerçekleştirilen törenin ardından yaklaşık 400 motosikletin yer aldığı kortej oluşturuldu. Ardından yaklaşık 500 bisikletle tur için yola çıktı. Osmanbey ve Mecidiyeköy'den geçerek 15 Temmuz Şehitler Köprüsü'ne ilerleyen bisikletçiler, turu 15 Temmuz Şehitler Anıtı ile Hafıza 15 Temmuz Müzesi önünde sonlandırdı.

Demokrasi ve Şehitleri Anma Yürüyüşü

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığının koordinasyonunda; Gençlik ve Spor Bakanlığı, İstanbul Valiliği ve Türkiye Atletizm Federasyonu iş birliğiyle düzenlenen "İrade Bizim, Zafer Bizim" temalı Demokrasi ve Şehitleri Anma Yürüyüşü ve anma programı binlerce vatandaşın katılımıyla gerçekleştirildi.

"Demokrasi ve Şehitleri Anma Yürüyüşü" saat 10.00'da Zincirlikuyu'daki metrobüs durağının yakınından başladı. Yürüyüşte, Türk bayraklarıyla yürüyen binlerce katılımcı, 15 Temmuz Şehitler Köprüsü'ndeki yaklaşık 4 kilometrelik rotayı takip etti. Program kapsamında düzenlenen Demokrasi ve Şehitleri Anma Koşusu ile sporcular da bu anlamlı buluşmaya eşlik etti. Köprü'nün Avrupa Yakası girişinden başlayan koşuda profesyonel atletler ve sporcular ter döktü. Parkuru ilk sırada tamamlayan atletler, tekbir eşliğinde ellerinde Türk bayraklarıyla anıt alanına giriş yaptı.

Zincirlikuyu'dan başlayıp, 15 Temmuz Şehitler Anıtı önünde son bulan "İrade Bizim Zafer Bizim" yürüyüşünün ardından 15 Temmuz Demokrasi ve Milli Birlik Günü'nün 10. yılı kapsamında 15 Temmuz Şehitler Anıtı'nda "İrade Bizim, Zafer Bizim" temalı anma programı düzenlendi.

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkan Yardımcısı Ferhat Piriñçi, burada yaptığı konuşmada, 81 ilde "İrade Bizim, Zafer Bizim" sloganıyla kampanya yürüttüklerini söyledi. İletişim Başkan Yardımcısı Piriñçi, Ankara ve İstanbul'un mücadelenin en kıyasıya verildiği iller olması nedeniyle en kritik yerler olduğunu belirterek, "Özellikle bu sabahki etkinlik çok kıymetli. Çünkü iradenin ve mücadelenin en büyük sembolleştiği yeri. Binlerce kişiyle beraber yapmış olduğumuz bu yürüyüşte dikkatimi çeken bir husus vardı. İçimizde 10 yaşında, 18 yaşında kişiler vardı. Daha 15 Temmuz yaşandığında doğmamış olan genç kardeşlerimiz vardı. 18 yaşında olup da o zaman 8 yaşında olan kardeşlerimiz vardı. Dolayısıyla hem anmayı hem kutlamayı on yıllar sonra da devam ettireceğimizin önemli bir göstergesi." dedi.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde milletin iradesini net bir şekilde ilan ettiği 15 Temmuz'da hem anma hem

de kutlamayı yıllarca devam ettireceklerini belirten İletişim Başkan Yardımcısı Pirinççi, “Bizler, İletişim Başkanlığı olarak bundan sonra da 15 Temmuz’un unutulmaması ve unutturulmaması için sürekli çalışacağız. Bu vesileyle ben bu çalışmalarda emeği geçen, özellikle İstanbul özelinde Gençlik ve Spor Bakanlığımız, İstanbul Valiliğimiz ve 15 Temmuz Derneğimize teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.” diye konuştu.

İstanbul'daki camilerde 15 Temmuz şehitleri için mevlit okutuldu

İstanbul Valiliği koordinasyonunda, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı ve 15 Temmuz Derneği iş birliğinde, FETÖ’nün darbe girişimi sırasında cuntacı askerlere karşı verdikleri büyük mücadele sonucu şehadete eren vatandaşlar için kentteki camilerde öğle namazı öncesinde mevlit programı düzenlendi. Ayasofya-i Kebir Cami-i Şerifi ile Sultanahmet, Fatih, Süleymaniye, Taksim ve Büyük Çamlıca camileri başta olmak üzere tüm ilçelerdeki camilerde düzenlenen programlara vatandaşlar yoğun ilgi gösterdi.

15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü Anma Çadırları

15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü’nün 10. yıl dönümü dolayısıyla, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı koordinasyonunda 81 ilde “15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü Anma Çadırları” kuruldu.

Etkinlik kapsamında hazırlanan video ve görsel içerikler, ziyaretçilere 15 Temmuz hafızasını etkili ve bütüncül bir anlatımla sunacak şekilde planlandı. Anma çadırlarının kurulumu ile 81 ilde vatandaşların 15 Temmuz’un anısını yaşaması ve deneyimlemesi amaçlandı.

“İrade Bizim, Zafer Bizim” teması çerçevesinde hazırlanan anma çadırlarında, 15 Temmuz şehitlerimiz rahmet ve minnetle yâd edilirken, gazilerimizin fedakârlıkları gelecek nesillere aktarıldı. Millî irade ruhunu ve demokrasi mücadelesine ilişkin toplumsal

hafızayı güçlendirecek deneyim ve etkileşim alanları olarak tasarlanan anma çadırları; ziyaretçilerin 15 Temmuz gecesinde yaşananları farklı boyutlarıyla deneyimleyebileceği, tarihi hafızayla bağ kurabileceği ve millî birlik ruhunu hissedebileceği yaşayan hafıza merkezleri olarak hayata geçirildi.

Deneyim alanlarında, hain darbe girişimine karşı milletimizin ortaya koyduğu destansı demokrasi mücadelesi, şehitlerimizin ve gazilerimizin fedakârlıkları ile millî iradenin zaferi, gelişmiş dijital anlatım teknikleriyle ziyaretçilere aktarıldı. Şehir merkezlerinde kurulan anma çadırları sayesinde, anma programlarına katılma imkânı bulamayan vatandaşların da etkinliklere dâhil edilmesi, 15 Temmuz’un anlam ve önemine ilişkin farkındalığın toplumun daha geniş kesimlerine ulaştırılması amaçlandı.

15 Temmuz’un 10. yılına özel hatıra rozeti

15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü’nün 10. yılı dolayısıyla, Ankara Gölbaşı’nın endemik sevgi çiçeğinden ilham alınarak tasarlanan 15 Temmuz 10. Yıl Hatıra Rozeti, 15 Temmuz 2026 tarihinde Başkent Millet Bahçesi’nde ve 81 ilde düzenlenen anma programlarında vatandaşlara dağıtıldı.

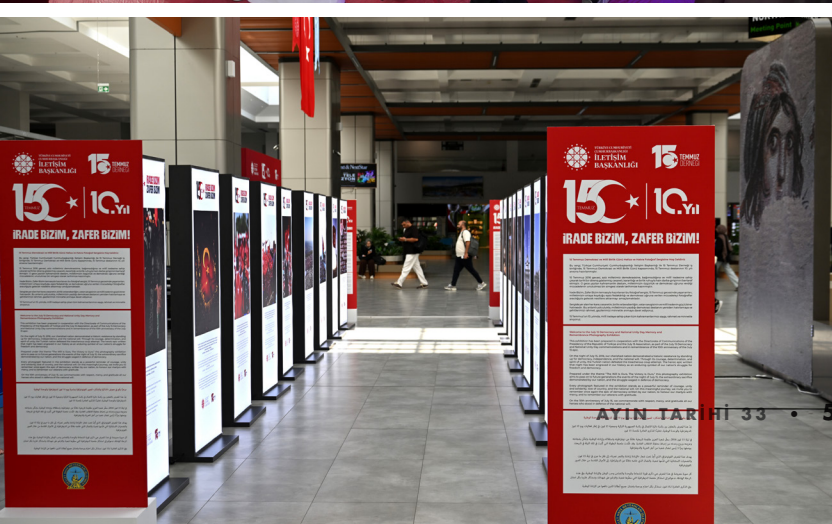
Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı koordinasyonunda, “İrade Bizim, Zafer Bizim” temasıyla hazırlanan rozet; 15 Temmuz gecesinde 253 şehidimizin fedakârlığıyla kazanılan demokrasi zaferini, millî birlik ve yeniden doğuş iradesiyle sembolize ediyor.

Sevgi çiçeğinin umut, dayanışma ve yeniden filizlenme anlamından hareketle tasarlanan rozetle, hain FETÖ darbe girişimine karşı milletçe ortaya konulan eşsiz direnişin hatırasının yaşatılması ve 15 Temmuz ruhunun gelecek nesillere aktarılması amaçlandı.

Hafıza ve Hatıra: 15 Temmuz Fotoğraf Sergisi

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı ve 15 Temmuz Derneğince hazırlanan “Hafıza ve Hatıra: 15 Temmuz Fotoğraf Sergisi” Ankara Esenboğa, İstanbul Sabiha Gökçen, İzmir Adnan Menderes, Antalya ve Gaziantep havalimanlarında ziyaretçilerini ağırladı.

15 Temmuz 2016 gecesinde demokrasi ve millî irade uğruna verilen destansı mücadeleyi yansıtan fotoğrafların yer aldığı sergi, yerli ve yabancı yolcular tarafından yoğun ilgi gördü. “İrade Bizim, Zafer Bizim” temasıyla hazırlanan sergide Kızılay Meydanı, Ankara Emniyet Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı, Genelkurmay Başkanlığı, TBMM, Cumhurbaşkanlığı Külliyesi ve farklı noktalardan darbe girişimi günü ve sonrasında çekilen fotoğraflar yer aldı.

“Hafıza ve Hatıra: 15 Temmuz Fotoğraf Sergisi” ile 15 Temmuz gecesinde yaşananların, milletin ortaya koyduğu fedakârlığın ve demokrasi uğruna verilen mücadelenin fotoğraflar aracılığıyla gelecek nesillere aktarılması amaçlandı.

Millî İrade ve Demokratik Direnç: 10. Yılında 15 Temmuz panelleri

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı tarafından 15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü etkinlikleri kapsamında dünyanın çeşitli ülkelerinde “Millî İrade ve Demokratik Direnç: 10. Yılında 15 Temmuz” panel serisi düzenlendi. Amsterdam, Lefkoşa, Berlin, Pretoria, Tiran, Cakarta, Brüksel, Bern, Amsterdam, Abuja ve Saraybosna’da gerçekleştirilen panellerde 15 Temmuz 2016 gecesi Fetullahçı Terör Örgütü (FETÖ) tarafından anayasal düzeni hedef alan darbe girişimi ve Türk milletinin direnişi konuşuldu. Panellere çok sayıda akademisyen, gazeteci, siyasetçi ve diplomat yoğun ilgi gösterdi.

Panel konuşmalarından önce 15 Temmuz şehitleri anısına hazırlanan video gösterimi yapılarak, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Burhanettin Duran’ın videolu mesajı paylaşıldı. Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Duran video mesajında Türkiye’nin egemenliğini ve bağımsızlığını hedef alan her türlü tehditle mücadele edecek güç ve kararlılığa sahip olduğunu vurguladı. FETÖ’nün yalnızca Türkiye için değil, faaliyet gösterdiği tüm ülkeler açısından da bir güvenlik tehdidi oluşturduğunu belirten İletişim Başkanı Duran, dost ve müttefik ülkelerin bu yapıya karşı Türkiye ile dayanışma içinde hareket etmelerinin önemine dikkat çekti.

İletişim Başkanı Duran, 15 Temmuz’un hibrit tehditler, dezenformasyon ve hakikat krizleriyle mücadele konusunda ulus-

lararası toplum için önemli dersler içerdiğini belirterek, küresel sorunlara karşı iş birliği ve dayanışmanın güçlendirilmesi ile daha adil bir uluslararası düzen anlayışının hâkim kılınması gerektiğini ifade etti.

Programlar kapsamında, ayrıca 15 Temmuz temalı fotoğraf sergisi katılımcıların ziyaretine açılırken program sonunda 15 Temmuz gecesinde yaşananları konu alan “Şafak Vakti” filminin gösterimi de yapıldı.

İletişim Başkanlığı, 21 ülkeden 41 yabancı gazeteciyi Türkiye’de ağırladı

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı, 15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü’nün 10. yıl dönümü dolayısıyla ABD, İngiltere, Fransa, İtalya, İspanya, Arnavutluk, Bosna Hersek, Güney Kore, Fas, Etiyopya, Polonya, Güney Afrika, Kazakistan, Katar, Nijerya, Karadağ, Özbekistan, Mozambik, Senegal, Tanzanya ve KKTC dâhil 21 ülkeden 41 uluslararası medya temsilcisini Ankara ve İstanbul’da düzenlenen “15 Temmuz Uluslararası Medya Programı” kapsamında Türkiye’de ağırladı.

15-17 Temmuz tarihleri arasında gerçekleştirilen programla, yabancı basın mensuplarının 15 Temmuz 2016’da yaşanan darbe girişimine ilişkin olayları yerinde incelemeleri, Türkiye’nin demokrasi mücadelesini yakından gözlemlemeleri ve FETÖ ile mücadeleye ilişkin kapsamlı bilgi edinmeleri amaçlandı.

Türkiye’nin demokrasi mücadelesine ilişkin uluslararası farkındalığın artırılmasının hedeflendiği programın Ankara ayağında katılımcılar, ilk olarak Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumuna (TRT) ziyaret gerçekleştirdi. Sonrasında ise Cumhurbaşkanlığı Külliyesi’nde yer alan 15 Temmuz Demokrasi Müzesi ziyaret edildi. Uluslararası medya temsilcileri ayrıca 15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü 10. Yıl Anma Programı’na iştirak ederek anma etkinliklerini yerinde takip etti.

Medya mensupları İstanbul’da gerçekleştirilen ziyaretler kapsamında ise İstanbul Valiliği’nde düzenlenen sunum ve bilgilendirme programının ardından 15 Temmuz Hafıza Müzesi’ni ziyaret etti.

15 Temmuz Şehitler Köprüsü semalarında dronlarla ışık gösterisi

15 Temmuz 2016'daki hain darbe girişiminin 10. yılı kapsamında, 15 Temmuz Şehitler Köprüsü semalarında dronlarla ışık gösterisi gerçekleştirildi.

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı tarafından düzenlenen etkinlikte, 1500 dron geceyi aydınlattı. Gökyüzünde 10 dakika süren gösteride, milletin kahramanlığı ve direnişin sembol figürleri, dinamik ve akıcı koreografilerle vatandaşlara aktararak, görsel şölen oluşturuldu. Gösteride, "15 Temmuz'un 10. yılında irade bizim, zafer bizim" yazısı ile Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın portresi ve Türk bayrağı da gökyüzüne yansıtıldı.

Etkinlikte, darbe girişiminin kırılma anlarından olan, çıplak ellerin demir yığınlarına karşı kazandığı zaferi simgelemek adına, tankın karşısında duran Türk bayraklı insan silüeti de canlandırıldı. Vatandaşlar gösteriyi, Üsküdar, Beşiktaş, Beylerbeyi ve Ortaköy gibi Boğaz hattındaki farklı noktalardan ilgiyle izledi.

Galata Kulesi ve Kız Kulesi'nde 15 Temmuz'a özel mapping gösterisi

15 Temmuz 2016'daki hain darbe girişiminin 10. yılı dolayısıyla düzenlenen anma etkinlikleri kapsamında İstanbul'un simge yapılarından Galata Kulesi ve Kız Kulesi'nde 3D video mapping

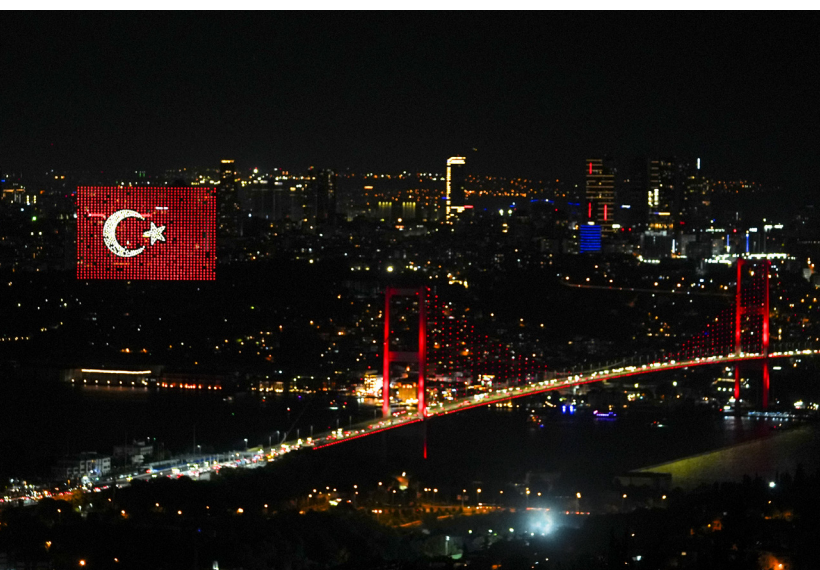
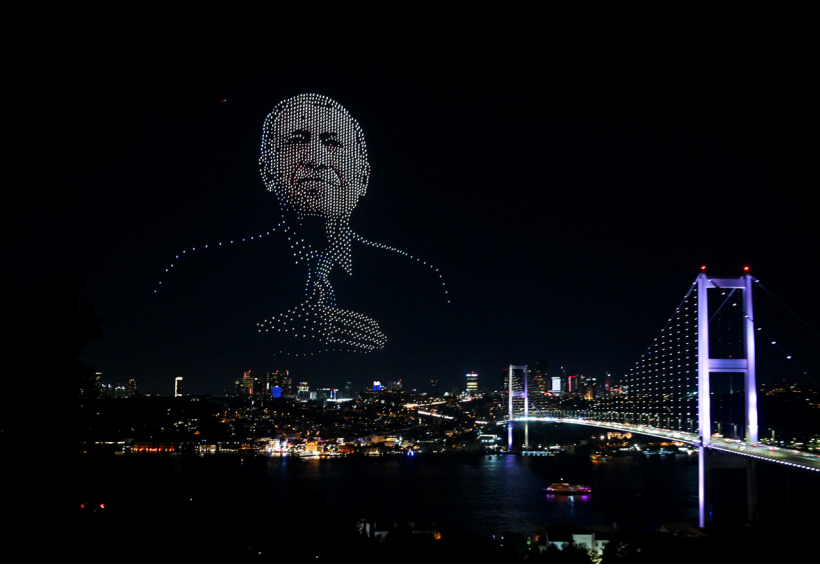
gösterileri gerçekleştirildi. "İrade Bizim, Zafer Bizim!" temasıyla hazırlanan gösterilerde, milletimizin 15 Temmuz gecesi ortaya koyduğu tarihî direniş ve kazandığı demokrasi zaferi dijital sanatın imkânlarıyla anlatıldı.

Saat 21.30 ve 22.00'de iki seans hâlinde gerçekleştirilen gösterilerde, Galata Kulesi ve Kız Kulesi'nin mimari dokusuna özel olarak hazırlanan üç boyutlu animasyonlar, ses kayıtları, müzik ve ışık efektleriyle bütünleştirildi. Gerçekleştirilen gösteriler, İstanbul'un tarihî silüetinde görsel bir hafıza oluşturdu.

Gösterilerin başlangıcında Galata Kulesi ve Kız Kulesi'nin yüzeylerine Türk tarihinin köklü geçmişini ve devlet geleneğini simgeleyen motifler yansıtıldı. Altın sarısı motiflerle başlayan görsel anlatı, Türk bayrağının yapıların mimari hatları üzerinde belirmesiyle devam etti. Ardından darbe girişiminin devlete, millete ve demokrasiye yönelttiği tehdidi simgeleyen karanlık ve çelik grisi tonlar yapıların yüzeylerini kapladı. Oluşturulan çatlama ve kırılma efektleriyle 15 Temmuz gecesinde millî iradeye yönelen saldırı sembolik bir anlatımla yansıtıldı.

Gösterilerin devamında Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın milleti meydanlara davet ettiği tarihî çağrı seslendirildi. Gösterinin bu bölümünde "Halkın gücünün üzerinde bir güç ben tanımadım." mesajı öne çıkarıldı. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın çağrısı, mimari yapıların merkezinde beliren ışık dalgaları ve üç boyutlu görseller eşliğinde izleyicilere aktarıldı.

Gösterilerde, 15 Temmuz gecesi meydanlara çıkarak darbecilere karşı koyan milyonlarca vatandaşın sarsılmaz iradesi de üç boyutlu görsellerle anlatıldı. Galata Kulesi ve Kız Kulesi'nin alt bölümlerinden yükselen ve birbirine kenetlenen insan silüetleri, milletimizin vatanına, bayrağına ve millî iradesine sahip çıkma kararlılığını simgeledi. 15 Temmuz Şehitler Köprüsü'nün silüetinin de canlandırıldığı gösterilerde, tankların ve darbeci unsurların karşısına dikilen vatandaşların mücadelesi kırmızı ve beyaz ışık efektleriyle yansıtıldı. Karanlığı temsil eden çelik grisi görüntüler, milletin direnişini simgeleyen ışıklarla parçalandı. Yapıların taşları ise yeniden ve daha güçlü biçimde birleşerek devlet ile milletin sarsılmaz bütünlüğünü temsil etti.

“İrade Bizim, Zafer Bizim” Dijital Zaman Tüneli

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığınca 15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü'nün 10. yıl dönümü dolayısıyla “İrade Bizim, Zafer Bizim” dijital zaman tüneli hazırlandı.

Ses, ışık ve yeni teknolojilerle hayata geçirilen dijital zaman tüneli, 15 Temmuz Kızılay Millî İrade Meydanı'nda ziyaretçilerle buluştu. 15 Temmuz darbe girişiminin ilk anlarından millî iradenin zaferine uzanan sürecin ziyaretçilere aktarıldığı zaman tünelinde, Türkiye'nin son 10 yılda savunma sanayisi ve teknoloji alanında kaydettiği gelişmeler de gözler önüne serildi. Sergi iki gün boyunca vatandaşları ağırladı.

15 Temmuz Yaşayan Hafıza Merkezi

15 Temmuz 2016'daki darbe girişiminin 10. yılı dolayısıyla Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı koordinasyonunda Türkiye'nin farklı illerinde 15 Temmuz Yaşayan Hafıza Merkezi açıldı.

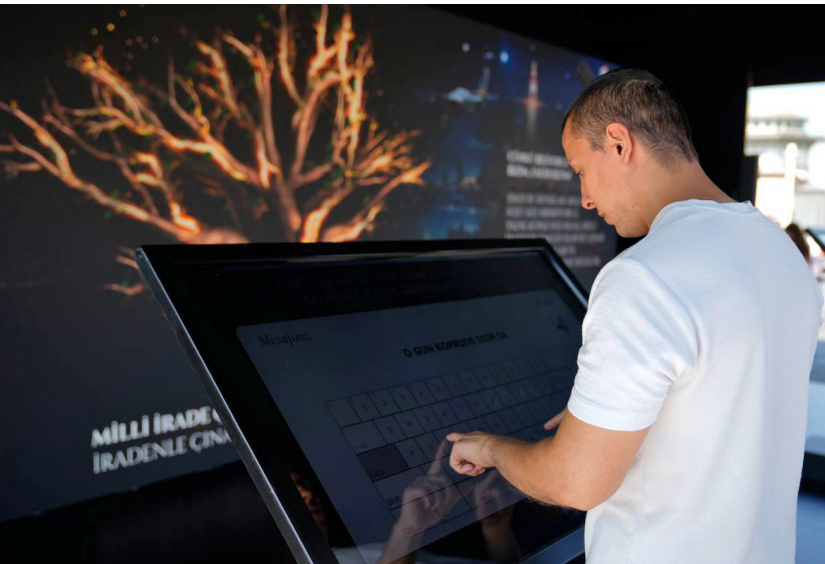
Hafıza merkezi ile darbe girişimi sırasında vatandaşların ortaya koyduğu demokrasi ve millî irade mücadelesinin hafızalarda canlı tutulması ve gelecek nesillere aktarılması amaçlandı. Ziyaretçilere 15 Temmuz gecesi yaşananlar dijital ve etkileşimli bir deneyim ile sunuldu. “İrade Bizim, Zafer Bizim” temasıyla hazırlanan merkezin girişinde ziyaretçileri 10. yıl teması ve özel hazırlanan görsel tasarımlar karşıladı. Ziyaretçiler, fotoğraf, video ve dijital içeriklerle desteklenen hafıza alanında 15 Temmuz gecesini kronolojik akış içinde görme imkânı buldu.

Taksim'de “Hafıza Ağacı Deneyim Alanı” ziyaretçilerle buluştu

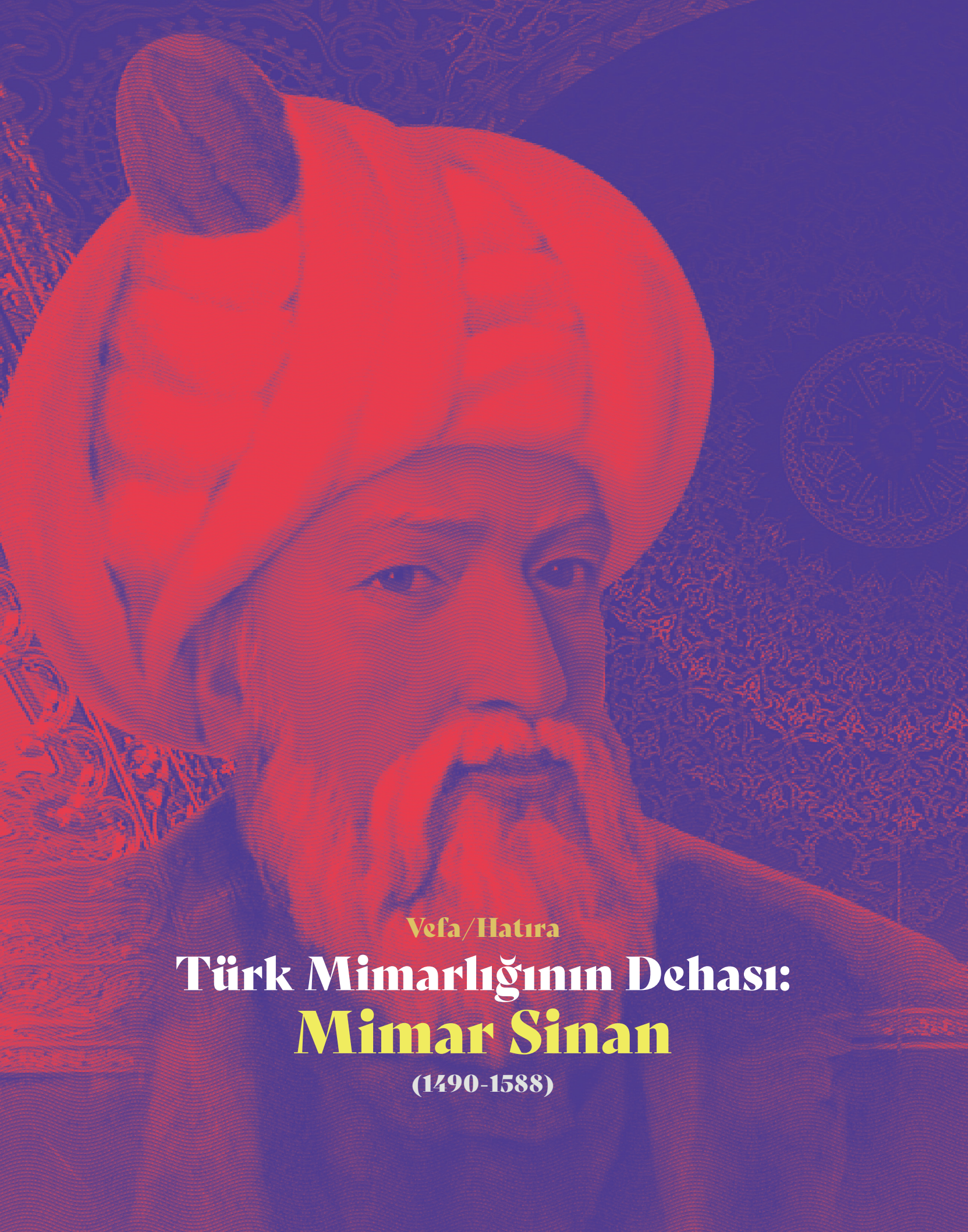
Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı tarafından 15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü anma etkinlikleri kapsamında, İstanbul'un simge noktalarından Taksim Meydanı'nda kurulan “Hafıza Ağacı Deneyim Alanı” ziyaretçileriyle buluştu.

Darbe girişimine karşı koyarken canlarını feda eden aziz şehitlerimizin hatırasını yaşatmak amacıyla hazırlanan alanı gün boyunca binlerce vatandaş ziyaret etti. Ziyaretçiler, şehitlerimizin anısına karanfiller bırakarak dua etti ve saygı duruşunda bulundu.

Enstalasyon alanda sergilenen, vatan müdafaasında şehadet şerbeti içen kahramanlarımıza ait kişisel eşyalar ise ziyaretçilere duygu dolu anlar yaşattı. Etkinlik kapsamında oluşturulan “Şehitlerimize Mesaj Deneyim Alanı” da vatandaşlardan yoğun ilgi gördü. Ziyaretçiler, dokunmatik ekranlar aracılığıyla aziz şehitlerimize duygu, düşünce ve dualarını yazarak ortak dijital hafızaya anlamlı mesajlar bıraktı. Gün boyunca yüzlerce mesajın paylaşıldığı deneyim alanında, şehitlerimize duyulan minnet, vatan sevgisi ve millî birlik ruhu güçlü şekilde hissedildi.

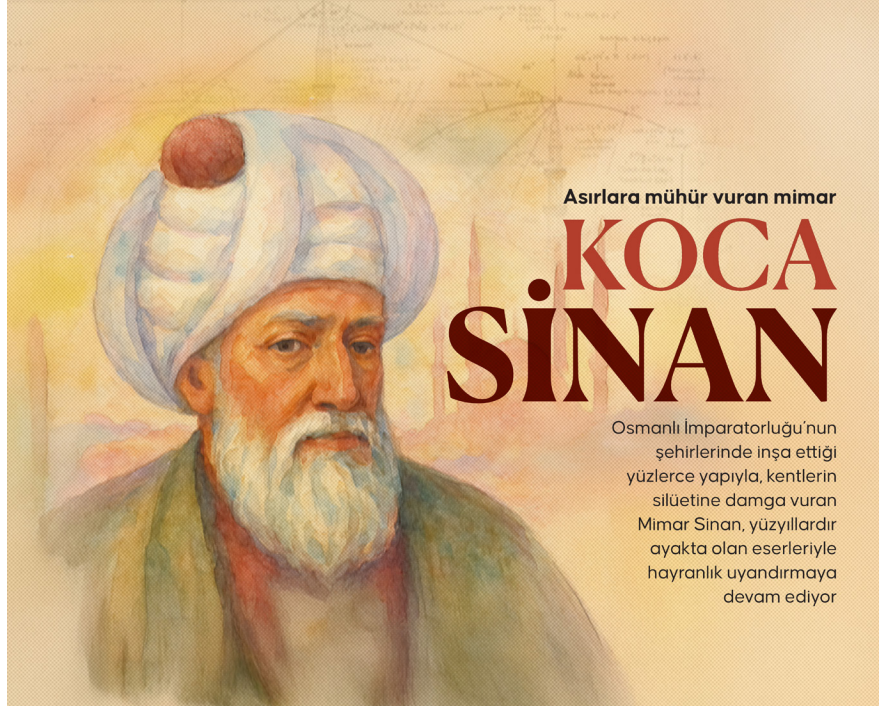

Vefa/Hatıra

Türk Mimarlığının Dehası: **Mimar Sinan**

(1490-1588)

Türk mimarlığının dehası Mimar Sinan, Osmanlı İmparatorluğu'nun topraklarını tasarım, mühendislik ve ince işçilik bakımından hayranlık uyandıran eserleriyle süsledi. Onun asırları selamlayan yapıtları, geçmişte olduğu gibi bugün de estetik tasarım ve ihtişamlarıyla göz dolduruyor.

Osmanlı İmparatorluğu'nun klasik çağının sembol isimlerinden Mimar Sinan, 1490 yılında Kayseri'nin Ağırnas Köyü'nde dünyaya geldi. Yavuz Sultan Selim devrinde devşirme olarak alınıp İstanbul'a getirildi. Mimar Sinan'ın devşirildiğinde Türkçeyi iyi bildiği, çok erken yaşlarda Türkçe şiirler yazdığı bilinmektedir. Ayasofya Camii'ne yakın bir yerde Sultanahmet Meydanı'na bakan bir okulda eğitime başladı. Okul hayatında neccarlık sanatına (marangozluk) ilgi duydu.

Yavuz Sultan Selim döneminde, 1516 yılında başlayan Mısır Seferi'ne katıldı. Bu sefer onun hayatında önemli bir yere sahipti. Seferde bölge mimarisini yakından tanıma imkânı buldu. Selçuklu ve Safevî dönemi yapıları gibi antik yapılar ve Mısır Piramitleri onu etkiledi. Böylece mimari ve şehir ilişkisi hususunda zengin bir birikime ulaştı.

Yeniçerilikten mimarlığa, seferlerden inşaatlara...

Mimar Sinan, Kanuni Sultan Süleyman döneminde de Yeniçeri olarak seferlere iştirak etti. Bu seferlerde gösterdiği başarılarla dikkat çekti. Kanuni Sultan Süleyman'ın, Safevî Devleti'ne karşı başlattığı Irakayn Seferi'nde, 1534 yılında, Tatvan'da, Van Gölü'nün kıyısında, Lütü Paşa'nın emriyle üç tane kadirge inşa etti. İdaresini de üstlendiği bu savaş gemilerini

silahlandırıp Safevî ordusunun durumu hakkında bilgi topladı. Mimar Sinan'ın marangozluk yeteneği ona gemi inşasının yolunu açmıştı. Ancak onun tek yeteneği marangozluk değildi.

Mimar Sinan 1538'de Kara Boğdan (Moldova) seferine katıldı. Bu seferde, Prut Nehri'nin üzerine bir köprü kurularak ordunun karşı tarafa geçirilmesi istendi. Lütü Paşa'nın tavsiyesi üzerine köprü yapma görevi Mimar Sinan'a verildi. Mimar Sinan, Prut Nehri üzerine 13 günde köprü inşa etti. Köprüde uyguladığı ahşap inşaat teknolojisi ustalığını gözler önüne serdi. Mimar Sinan bu köprü ile efsaneleşti. Kanuni Sultan Süleyman'ın da takdirini kazanarak baş mimarlığa getirildi.

Osmanlı mimarisinde Sinan devri

Mimar Sinan baş mimarlığa getirildiğinde 48 yaşındaydı. Bu görevi Kanuni Sultan Süleyman, II. Selim ve III. Murat dönemlerinde yarım asra yakın sürdürdü. Kendi mimarlığını üç büyük eseriyle dönemlere ayırdı. "Çıraklık eserim" dediği Şehzade Camii inşasını gerçekleştirdiği ilk büyük sultan camisidir. "Kalfalık eseri" 1557'de tamamlanan Süleymaniye Camii'dir. "Ustalık eseri" ise 1575'te ibadete açılan Selimiye Camii'dir. Selimiye Camii, Mimar Sinan en büyük eseri kabul edilir. Cami tamamlandığında Mimar Sinan seksen üç yaşındaydı ve yaşlılığına, ustalığına hürmeten "Koca" lakabıyla anılıyordu.

Mimar Sinan

Dünya genelinde yaklaşık 400 yapıta imza attı

82 CAMİ

6 SU YOLU

52 MESCİT

10 KÖPRÜ

55 MEDRESE

20 KERVANSARAY

7 DARÜLKURRA

36 SARAY

20 TÜRBE

8 MAHZEN

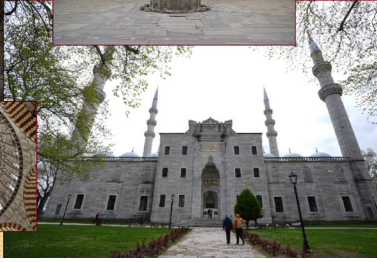
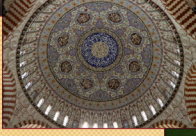
17 İMARET

48 HAMAM

3 DARÜŞŞİFA

Ülkelere göre

Mimar Sinan'ın bazı eserleri

1490

Kayseri'nin Ağırnas köyünde dünyaya geldi

1516

Yavuz Sultan Selim'in Mısır seferine katılarak bölgedeki mimari eserleri tanıma imkanı buldu

Kanuni Sultan Süleyman döneminde ise yeniçeri olan Sinan, 1521 Belgrad ve 1522 Rodos seferlerine katıldı

1534

Irakeyn seferi sırasında Lütü Paşa'nın emriyle Tatvan'da Van Gölü kıyısında 3 kadirga inşa etti.

İdaresini de üstlendiği bu gemileri top, tüfek gibi

silahlarla donatarak Safevi birliklerinin durumu hakkında bilgi topladı

1538

Kara Boğdan (Moldova) seferinde Prut Nehri üzerine 13 günde yaptığı köprüyle baş mimarlığa getirildi

Baş mimarlık görevini Kanuni Sultan Süleyman, II. Selim ve III. Murat dönemlerinde 49 yıl yerine getirdi

1588

İstanbul'da vefat etti

Daha “cıraklık eserinde” ihtişamı yakalayan Mimar Sinan birbiri-
rinden güzel eserleriyle İstanbul’un silüetini belirleyen isimlerden
biri oldu. Camiler, külliyele, köprüler, medreseler, hamamlar inşa
etti. Mimar Sinan, İstanbul’da 36 cami, 22 mescit, 18 mektep ve
medrese, 4 darülkurra ve kitaplık ile 12 hamam inşa etti.

“Türk İstanbul”u güzelleştirmek, bayındır hâle getirmek için
çalıştı. Ayasofya Camii, 1573’te Mimar Sinan’ın onarımından
geçti. Caminin kubbesini onardı, kendi mimari üslubunun bir
parçası olan payandalarla camiyi destekledi. Onun yaptığı onarım
sayesinde Ayasofya Camii sapsağlam bugünlere kadar geldi.
Osmanlı mimari geleneği içerisinde şekillenen Sinan estetiği,
kendinden önceki gelişmeleri kullanıp bunlara yenilerini ekleyerek
özgün bir forma ulaştı.

İstanbul’un su sorununa onun mimarlığı döneminde çözüm
getirildi. Bir mühendislik harikası olarak nitelendirilen Kırk
Çeşme Su Tesisi ile İstanbul’a 55 kilometre mesafeden su getirildi.
Bununla da kalmadı baş havuz ile küçük havuzlar, çökertme
havuzları, su kemerleri, bentler, katmalar ve maksemeler inşa
ederek 16. yüzyıl İstanbul’unda yaşanan su sorununu çözdü.
İstanbul’un güzelleştirilmesi için sadece yapılar inşa etmedi,

eski ve önemli eserlerin yakınına inşa edilen, onların güzelliğini
gölgeleyen yapıların yıkımını sağladı. Zeyrek Camii ve Rumeli
Hisarı civarında yapılan bazı ev ve dükkânların yıkılması buna
örnektir. Ayrıca şehrin güzelliği için caddelerin genişliği, evlerin
yapımı, lağımların birbirlerine bağlanmasıyla da ilgilendi.

Mimar Sinan’ın estetiğe vakfettiği ömür

Mimar Sinan, estetiğe vakfettiği yaklaşık bir asırlık ömrünü,
1588’de İstanbul’da tamamladı. Süleymaniye Camii’nin hemen
yanında bulunan türbesi tepeden bakıldığında pergel şeklindedir.
Vakfiye belgesine göre eşinin ismi Mihri Hatun’dur. Neslihan ve
Ümmühan isimli iki kızı, Mimar Sinan hayattayken şehit olan
Mehmet isimli bir oğlu vardı.

Mimar Sinan, baş mimar olarak yarım asra yakın bir süre
içerisinde pek çok yapı inşa etti, bir kısmının da tamirini yaptı.
Geride 82 cami, 52 mescit, 55 medrese, 7 darülkurra, 20 türbe, 17
imaret, 3 darüşşifa, 6 su yolu, 10 köprü, 20 kervansaray, 36 saray, 8
mahzen ve 48 hamam olmak üzere 350’den fazla eser bıraktı. Onun
güçlü üslubunun izlerini taşıyan bu eserler, Osmanlı düzeninin
hâkim olduğu bölgelerin sanat kaderini derinden etkiledi.

Eserlerinden örnekler

Camii: Ahi Çelebi Camii, Atik Valide Camii, Kılıç Ali Paşa Camii, Mîhrimah Sultan
Camii, Piyale Paşa Camii, Rüstem Paşa Camii, Zal Mahmut Paşa Camii...

Mescit: Abdi Subaşı Mescidi, Defterdar Mahmut Efendi Mescidi, Duhanizade
Mescidi, İlyaszade Mescidi, Üçbaş Mescidi...

Mektep ve Medreseler: Atik Valide Medresesi, Haseki Hürrem Sultan Medresesi,
Hafız Mustafa Çelebi Mektebi (Taş Mektep), Şehzade Mektebi...

Türbeler: Ayas Paşa Türbesi, Barbaros Hayrettin Paşa Türbesi, Rüstem Paşa
Türbesi, Sokullu Mehmet Paşa Türbesi...

Darülkurra, kitaplık ve hamamlar: Hüsrev Kethüda Darülkurrası, Merkez
Efendi Kitaplığı, Sokullu Mehmet Paşa Kitaplığı, Ağa Hamamı, Haseki Hürrem
Sultan Hamamı...

Gelenekten Geleceğe Uzanan Kültürel Miras: **Etnospor**

Etnospor, yerel kimliklere ve geleneklere dayanan spor faaliyetlerini ifade ederken, sporun giderek sanayileşip kurumsallaştığı, başarının ise tek ölçüt hâline geldiği günümüzde, kültürel mirası koruma işlevi de görüyor. Dünya genelinde, özellikle son yıllarda geleneksel sporlar ve oyunlar yeniden ilgi görmeye başladı. Bu artan farkındalık, insanlığa bu oyunların özünde yer alan temel insani değerleri hatırlatma gücüne sahip. Gelenek, saygı, dayanışma ve barış gibi evrensel ilkeler doğrultusunda etnospor, toplumları kültürel kökleriyle yeniden buluşturmayı ve insanlığa anlamlı katkılar sunmayı amaçlıyor. Etnosporlar, tarihin günümüze taşıdığı bilgilerin ve tecrübenin ışığında geçmişin avcılık, savaş teknikleri, yiğitlik, giyim kuşam ve yemek kültürü gibi pek çok ögesini sportif ve kültürel faaliyetler ile gelecek kuşaklara aktarmak için çalışıyor.

Etnosporun tanımı ve temelleri

Etnospor, Dünya Etnospor Birliği (DEB) tarafından “Günümüz spor oyunlarının artan bir şekilde sanayileştiği, kurumsallaştığı ve başarının tek bir gösterge olduğu bir zamanda geleneksel kültürlerin muhafaza edildiği yerel kimliklere özgü çok sayıda elementi bünyesinde bulunduran spor aktivitelerinin genel bir tanımıdır.” şeklinde açıklanıyor.

Bu tanım, etnosporu sadece fiziksel etkinlik olarak değil, kültürel bir direniş ve aidiyet stratejisi olarak da konumlandırırken; geleneksel sporlar aracılığıyla değer aktarımı, kimlik beslenmesi, toplumsal bağların güçlendirilmesi, kültürel çeşitliliğin muhafazası da hedefleniyor.

Rus kültür antropoloğu Alexey Kylasov'un teorisinde etnospor, geleneksel fiziksel aktivitelerin sporlaştırılmış ve kurumlaşmış

hâli, kültürel mirasın spor yoluyla yeniden yorumlanması olarak ele alınıyor. Bu iki tanım birleştirildiğinde etnospor hem bir kültür politikası hem de toplumsal yeniden üretim mekanizması olarak ortaya çıkıyor.

Dünya Etnospor Birliği (DEB) açıklamalarına göre etnospor, aşağıdaki dört ilkeye dayanıyor:

1. Barış: Spor, çatışmayı körüklemek yerine olumlu iletişime zemin hazırlar.
2. Dayanışma: Bireysel öne çıkış yerine, kolektif fayda ve birliktelik vurgulanır.
3. Saygı: Kültürlere, bireylere ve rakip olana saygı temelli yaklaşım benimsenir.
4. Gelenek: Kuşaklar arasındaki kültürel bağ güçlendirmeyi hedefler.

Dünya Etnospor Birliği

Dünya Etnospor Birliği, başkanlığını Bilal Erdoğan'ın yürüttüğü, geleneksel spor ve oyunların bilinirliklerinin artması ve yaygınlaşmasına yönelik faaliyetlerde bulunan uluslararası bir kuruluştur. 2017 yılında kurulan Birliğin merkezi İstanbul'dadır. Kuşaktan kuşağa aktarılan geleneksel oyun ve sporlara, bu etkinliklerin muhafazası, icrası ve sürdürülebilirliği adına destek olan Birlik, bu faaliyetleri bir çatı örgütlenmesi vasfıyla, daha kalıcı ve sistemli bir hâle getirmeyi hedefliyor.

Dünya genelindeki geleneksel sporları ortak bir kurumsal çatı altında buluşturmak, üye federasyonlar arasında iş birliği ve dayanışmayı güçlendirmek, etnospor anlayışını yaygınlaştırmak ve geliştirmek Birliğin öncelikli hedefleri arasında yer alıyor. Ayrıca etnospor alanındaki sportif, sosyal ve kültürel faaliyetleri düzenlemek; bu alanda çalışan ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlarla iş birliği yapmak da Birliğin başlıca amaçları arasında bulunuyor. Dünya Etnospor Birliği, küresel etkinliklerini, 30 farklı ülkeden 52 üye ile iş birliği yaparak sürdürüyor.

Etnospor Forumu ve Etnospor Kültür Festivali, Dünya Etnospor Birliğinin her yıl hayata geçirdiği en önemli uluslararası organizasyonlar arasında yer alıyor. Her iki etkinlik de 2026 yılında sekizinci kez düzenlendi.

Etnospor Kültür Festivali her yıl İstanbul'da ziyaretçilerini ağırlarken, Etnospor Forumu bir yıl Türkiye'de, bir yıl yurt dışında olmak üzere farklı şehirlerde gerçekleştiriliyor. Bugüne kadar Almatı (Kazakistan), Bakü (Azerbaycan) ve St. Petersburg (Rusya) foruma ev sahipliği yapan şehirler arasında yer aldı.

Forum kapsamında, geleneksel spor ve oyunların yaşatılmasına ve geliştirilmesine katkı sunan kişi, kurum ve kuruluşlara yönelik akademisyen, geleneksel spor oyuncusu (genç ve kıdemli), geleneksel spor organizasyonu, sponsorluk, liderlik ve iletişim gibi kategorileri kapsayan "Geleneksel Sporlar Ödülleri" de düzenlendi. Ayrıca, etnospor alanında uluslararası iş birliklerinin güçlendirilmesi amacıyla ilk kez 2023 yılında, Özbekistan'ın Hive şehrinde Etnospor Zirvesi yapıldı. Zirve, etnospor alanında farklı ülkelerden temsilcileri bir araya getirerek ortak çalışma ve fikir paylaşımı için önemli bir buluşma zemini sunuyor.

Dünya Etnospor Birliği, 2018 yılında Kırgızistan'da ve 2024 yılında Kazakistan'da düzenlenen 3. ve 5. Dünya Göçebe Oyunları'nın eş organizatörlüğünü üstlenirken, 2022 yılında Türkiye'de gerçekleştirilen 4. Dünya Göçebe Oyunları'nın ana organizatörü olarak önemli bir rol üstlendi.

Dünya Etnospor Birliğinin dikkat çeken projelerinden biri de "Geleneksel Sporlar ve Oyunlar Ansiklopedisi" oldu.

Proje, dünyanın farklı coğrafyalarındaki geleneksel spor ve oyunlara ilişkin kapsamlı bir bilgi kaynağı oluşturmayı ve bu alanda güvenilir bir başvuru eseri ortaya koymayı hedefliyor. Dünyanın yedi bölgesinde ve pilot bölge olarak Türkiye’de yürütülen “Geleneksel Sporlar ve Oyunlar Ansiklopedisi” projesi kapsamında, geleneksel spor ve oyunların araştırılması, derlenmesi, envanterinin çıkarılması ve kayıt altına alınması amaçlanıyor.

Etnospor Kültür Festivalleri

DEB’in en somut uygulamalarından biri, Etnospor Kültür Festivalleri’dir. İlk kez 2016 yılında düzenlenen festival, kısa sürede dünyanın en büyük geleneksel spor ve kültür organizasyonlarından biri hâline geldi. Her yıl İstanbul’da gerçekleştirilen etkinlik, yüz binlerce ziyaretçiye ağırlayarak farklı ülkelerden sporcuları, sanatçıları, zanaatkarları ve kültür temsilcilerini aynı platformda buluşturuyor. Festival kapsamında atlı spor gösterileri, geleneksel güreşler, okçuluk müsabakaları, çocuk oyunları, el sanatları atölyeleri ve kültürel performanslar ziyaretçilerle buluşuyor.

Festivalin en dikkat çekici yönlerinden biri de aile ve çocuk odaklı yapısıdır. Son yıllarda düzenlenen etkinliklerde geleneksel çocuk oyunları, aile katılımlı aktiviteler ve eğitim programları önemli bir yer tutuyor. Böylece genç kuşakların kültürel mirasla bağ kurması teşvik edilirken, geleneksel spor ve oyunların gelecek nesillere aktarılması da destekleniyor. Özellikle dijitalleşmenin çocukların günlük yaşamında daha fazla yer kapladığı bir dönemde festival, geleneksel oyun kültürünü yeniden görünür kılan önemli bir sosyal platform niteliği taşıyor.

8. Etnospor Kültür Festivali “Dünya Burada” mottosuyla 21-24 Mayıs 2026 tarihleri arasında İstanbul Atatürk Havalimanı’nda yoğun katılım ve büyük ilgiyle gerçekleştirildi. Dört gün boyunca 1,5 milyonu aşkın ziyaretçiye ağırlayan festival; geleneksel sporları, kültürel mirası, sahne performanslarını ve dünya kültürlerini aynı zeminde buluşturdu.

Festival alanında kurulan oba alanları, geleneksel el sanatları atölyeleri, çocuk etkinlikleri ve dünya mutfakları her yaştan ziyaretçiye kültürel bir deneyim sundu. “Oynamak Her Çocuğun Hakkıdır” anlayışıyla hazırlanan çocuk oyun alanları ve aile odaklı etkinlikler festivalin öne çıkan bölümleri arasında yer aldı.

Bu festivaller, kültürel farklılıklara saygıyı, gençlere kimlik aktarımını, toplumsal katılımı ve uluslararası dayanışmayı odağına alan bir platform olmanın yanında, aynı zamanda turizm ve toplumsal barışın desteklediği kültürel bir diplomasi ortamı olarak da yer aldı.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
CUMHURBAŞKANLIĞI
İLETİŞİM
BAŞKANLIĞI

TÜRKİYE
YÜZYILI

OTAN

Ayın Tarihi Diplomasi

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın
Diplomasi Trafiği

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın
Telefon Diplomasisi

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Diplomasi Trafiği

1 Temmuz 2026 Kırgız Cumhuriyeti

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Kırgızistan Dışişleri Bakanı Ceenbek Kulubayev'i Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde kabul etti. Kabulde, Dışişleri Bakanı Hakan Fidan, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Burhanettin Duran ile Cumhurbaşkanlığı Dış Politika ve Güvenlik Başdanışmanı Akif Çağatay Kılıç da hazır bulundu.

4 Temmuz 2026 Pakistan İslam Cumhuriyeti

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Pakistan Başbakanı Şahbaz Şerif'i Vahdettin Köşkü'nde kabul etti. İkili ve heyetler arası görüşmelerde Türkiye-Pakistan ilişkileri ile bölgesel ve küresel gelişmeler ele alındı. Cumhurbaşkanı Erdoğan, İslamabad Mutabakatı'nın bölgesel gerilimin azaltılmasına katkı sağladığını belirterek, Türkiye'nin sorunların diplomasi yoluyla çözülmesini desteklemeyi sürdüreceğini ifade etti. İsrail'in Gazze, Lübnan ve Suriye'ye yönelik saldırılarının bölgesel barış ve istikrarı tehdit ettiğini vurgulayan Erdoğan, kalıcı çözümlerin bölge ülkelerinin iradesi ve katkısıyla mümkün olabileceğini kaydetti.

Görüşmelerde, iki ülke arasındaki ticaret hacminin 5 milyar dolara çıkarılması hedefi teyit edildi. Karaçi'de Türk iş insanları için özel ekonomik bölge kurulması, tercihli ticaret anlaşmasının kapsamının genişletilmesi ve savunma sanayisi, enerji, ulaştırma, kritik mineraller ile bilgi teknolojileri alanlarında iş birliğinin geliştirilmesi konuları değerlendirildi.

Pakistan Başbakanı Şahbaz Şerif ise Türkiye ile Pakistan arasındaki ilişkilerin ortak tarih ve güçlü dayanışma temelinde geliştiğini belirtti. Pakistan'ın Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti konusunda Türkiye'ye desteğini sürdüreceğini ifade eden Şerif, Türkiye'nin Cammu Keşmir meselesine verdiği destek için teşekkür etti.

6 Temmuz 2026 Bulgaristan Cumhuriyeti

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, 36. NATO Devlet ve Hükümet Başkanları Zirvesi kapsamında Bulgaristan Başbakanı Rumen Radev'i kabul etti. Görüşmede ikili ilişkiler ile bölgesel ve küresel gelişmeler ele alındı. Cumhurbaşkanı Erdoğan, ticaret, ulaştırma, savunma sanayisi ve enerji alanlarındaki iş birliğinin geliştirilmesinin

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Kırgızistan Dışişleri Bakanı Kulubayev'i kabul etti.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Vahdettin Köşkü'nde Pakistan Başbakanı Şerif'i resmi törenle karşıladı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Bulgaristan Başbakanı Radev'i kabul etti.

önemini vurguladı. Bulgaristan'daki Türk toplumunun iki ülke arasındaki bağlara katkı sağladığını belirten Erdoğan, Radev'i Türkiye'de düzenlenecek COP31 Liderler Zirvesi'ne davet etti.

6 Temmuz 2026

Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü (NATO)

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, NATO Genel Sekreteri Mark Rutte'yi Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde kabul etti. Görüşmede NATO Ankara Zirvesi'nin gündemi ile bölgesel ve küresel gelişmeler değerlendirildi. Türkiye'nin zirveye yönelik hazırlıklarını tamamladığını belirten Cumhurbaşkanı Erdoğan, kolektif savunma, müttefikler arası savunma sanayisi iş birliği ve Savunma Sanayii Forumu'nun önemine dikkat çekti.

7 Temmuz 2026

Kanada

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, NATO Zirvesi kapsamında Kanada Başbakanı Mark Carney ile Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde bir araya geldi. Görüşmelerde Türkiye-Kanada iş birliğinin mevcut durumu ve uluslararası gündemde öne çıkan gelişmeler üzerinde duruldu.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, ticaret, enerji, güvenlik ve savunma sanayisi alanlarındaki ortaklığın ilerletilmesinin her iki ülkeye de katkı sağlayacağını belirtti. Avrupa'nın savunma kapasitesinin güçlendirilmesini desteklediklerini ifade eden Erdoğan, bu sürecin transatlantik bağın alternatifi olamayacağını ve Avrupa Birliği üyesi olmayan NATO müttefiklerinin savunma girişimlerinin dışında bırakılmaması gerektiğini vurguladı.

7 Temmuz 2026

Finlandiya Cumhuriyeti

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, NATO Liderler Zirvesi kapsamında Finlandiya Cumhurbaşkanı Alexander Stubb ile görüştü. Temaslarda Türkiye-Finlandiya ilişkileri ile uluslararası gündemde öne çıkan gelişmeler ele alındı. Avrupa Birliği'nin güvenlik çalışmalarının NATO'yu tamamlayıcı nitelikte olması ve Türkiye'nin katkısının göz ardı edilmemesi gerektiğini belirten Erdoğan, İran ve Ukrayna'daki savaşların diyalogla çözümü ile Gazze'de kalıcı ateşkes için Türkiye'nin çabalarını sürdürdüğünü ifade etti.

8 Temmuz 2026

Fransa

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, 36. NATO Liderler Zirvesi kapsamında Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron ile görüştü. Görüşmelerde Türkiye-Fransa ilişkilerinin yanı sıra NATO'nun geleceği, Avrupa güvenliği, Ukrayna ve Orta Doğu'daki gelişmeler üzerinde duruldu. Cumhurbaşkanı Erdoğan, iki ülke arasındaki ticaret hedeflerinin yükseltilmesi ve iş birliğinin her alanda ilerletilmesi gerektiğini belirtti. NATO'nun Avrupa sütununun, transatlantik bağı ve müttefiklik ilişkilerini

Cumhurbaşkanı Erdoğan, NATO Genel Sekreteri Rutte'yi kabul etti.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Kanada Başbakanı Carney'i kabul etti.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Finlandiya Cumhurbaşkanı Stubb ile görüştü.

zedelemekten güçlendirilmesi gerektiğini vurgulayan Erdoğan, Türkiye'nin Avrupa Birliği'nin savunma girişimlerini bu çerçevede desteklediğini ifade etti. İran konusunda İslamabad Mutabakatı'nın bölgede barışa katkı sağlamasını temenni ettiklerini belirten Cumhurbaşkanı Erdoğan, Türkiye'nin sürece iyimser ancak ihtiyatlı yaklaştığını ve provokasyonlara karşı dikkatli olunması gerektiğini kaydetti.

Fransa Cumhurbaşkanı Macron ise Avrupa'nın savunma kapasitesinin ve stratejik özerkliğinin güçlendirilmesi gerektiğini belirterek Ukrayna'ya desteğin sürdürüleceğini açıkladı. İran ile ABD arasındaki müzakerelerin devam etmesini beklediğini ifade eden Macron; Hürmüz Boğazı'nın güvenli biçimde açılması, Lübnan'da istikrarın sağlanması ve Hizbullah'ın geri çekilmesi gerektiğini söyledi. Macron ayrıca Türkiye'ye SAMP/T hava ve füze savunma sistemi satışına ilişkin teknik çalışmaların sürdüğünü bildirdi.

8 Temmuz 2026

İtalya Cumhuriyeti

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, NATO Liderler Zirvesi kapsamında İtalya Başbakanı Giorgia Meloni'yi kabul etti. Temaslarda Türkiye-İtalya ilişkileri, Avrupa güvenliği, Libya ve Orta Doğu'daki gelişmeler öne çıktı. Türkiye'nin Avrupa Birliği ile üyeliğin önündeki son engellerin kaldırılmasını konuşmak istediğini ifade eden Erdoğan, Avrupa savunmasına yönelik girişimlerin NATO zeminini esas alması hâlinde destekleneceğini vurguladı. Libya konusunda Türkiye, İtalya, Katar ve Libya arasında başlatılan Dörtlü İş Birliği Süreci'nin sürdürüleceğini kaydeden Cumhurbaşkanı Erdoğan, Başbakan Meloni'yi kasım ayında Antalya'da düzenlenecek COP31 Liderler Zirvesi'ne davet etti. İtalya Başbakanı Meloni ise Avrupa'nın savunma alanında daha bağımsız hâle gelmesi gerektiğini belirterek Ukrayna'ya askerî desteğin süreceğini açıkladı. İran krizinde askerî seçeneğin sonuç vermediğini söyleyen Meloni, müzakerelerin devam etmesi gerektiğini ve İtalya'nın Hürmüz Boğazı'nda seyrüsefer güvenliğine katkı sunmaya hazır olduğunu ifade etti.

8 Temmuz 2026

Federal Almanya Cumhuriyeti

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, NATO Ankara Zirvesi marjında Almanya Şansölyesi Friedrich Merz'i kabul etti. Görüşmelerde Türkiye-Almanya iş birliği, Avrupa güvenliği, İran-ABD mutabakatı ve Ukrayna'daki savaş öne çıktı. Cumhurbaşkanı Erdoğan, savunma sanayisi ve ticaret başta olmak üzere ikili ilişkilerin geliştirilmesinin iki ülkenin yararına olduğunu belirtti. Avrupa Birliği'nin savunma girişimlerine, NATO'yu tamamlayıcı nitelik taşıması ve transatlantik baği koruması şartıyla destek verilebileceğini ifade etti. Erdoğan ayrıca İran ile ABD arasındaki mutabakatı bozabilecek tehditlerden kaçınılması gerektiğini vurgulayarak Merz'i COP31 Liderler Zirvesi'ne davet etti.

Şansölye Merz, Türkiye'yi önemli bir stratejik müttefik olarak nitelendirdi ve Türkiye'nin Suriye ile bölgesel istikrara sağladığı katkırı takdir etti. Cumhurbaşkanı Erdoğan'dan Rusya-Ukrayna Savaşı'nın sona erdirilmesi

Cumhurbaşkanı Erdoğan Fransa Cumhurbaşkanı Macron'la bir araya geldi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan İtalya Başbakanı Meloni'yi kabul etti.

Cumhurbaşkanı Erdoğan Almanya Şansölyesi Friedrich Merz'i kabul etti.

için Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin nezdindeki imkânlarını kullanmasını istediğini belirten Merz, Türkiye-Almanya yüksek düzeyli stratejik istişarelerin Almanya'da yapılmasının planlandığını açıkladı. NATO Ankara Zirvesi'nin beklentilerini aştığını söyleyen Merz, Avrupa ülkelerinin savunma sorumluluğunu ve harcamalarını artırmalarının İttifak'ı güçlendirdiğini ifade etti. Ukrayna'ya desteğin sürmesi gerektiğini savunan Merz, İran ile nükleer program ve Hürmüz Boğazı'nın serbest geçişi konularını kapsayan kalıcı bir anlaşmaya ihtiyaç duyulduğunu kaydetti.

8 Temmuz 2026

Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, NATO Ankara Zirvesi marjında Birleşik Krallık Başbakanı Keir Starmer'ı kabul etti. Görüşmede iki ülke arasındaki stratejik ortaklığın geliştirilmesi, Avrupa-Atlantik güvenliği ve NATO'nun geleceği üzerinde duruldu. Cumhurbaşkanı Erdoğan, Türkiye ile Birleşik Krallık arasındaki yakın diyalogun önemini vurgulayarak NATO'nun kolektif güvenlik rolünün ve transatlantik bağın korunması gerektiğini belirtti. Avrupa Birliği üyesi olmayan NATO müttefiklerinin de Birliğin savunma girişimlerine dâhil edilmesinin gerekli olduğunu ifade etti.

Görüşmede Türkiye ile Birleşik Krallık arasında Güvenlik ve Savunma Ortaklığı Belgesi imzalandı. Belgeyle caydırıcılık ve savunma, askerî iş birliği, savunma sanayisi ve teknoloji, siber güvenlik, hibrit tehditler, terörizmle mücadele, sivil hazırlık ve uzay alanlarında istişarelerin kurumsallaştırılması kararlaştırıldı. Taraflar ayrıca savunma harcamalarının ve ortak kabiliyetlerin artırılması, daha güçlü bir NATO içinde Avrupa güvenliğinin desteklenmesi ve karşılıklı savunma taahhütlerinin sürdürülmesi yönündeki kararlılıklarını teyit etti.

8 Temmuz 2026

Suriye Arap Cumhuriyeti

Görüşmede Türkiye-Suriye ilişkileri ile bölgesel gelişmeler değerlendirildi. Cumhurbaşkanı Erdoğan, iki ülke arasındaki iş birliğinin geliştirilmesi yönündeki çabaların süreceğini ve Türkiye'nin Suriye halkının yanında olmaya devam edeceğini belirtti. Suriye'nin bölgesel çatışmaların dışında kalmasının, ülkenin yeniden ayağa kaldırılması açısından hayati önem taşıdığını vurguladı.

8 Temmuz 2026

Amerika Birleşik Devletleri

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, 36. NATO Devlet ve Hükümet Başkanları Zirvesi öncesinde Türkiye'ye resmî ziyaret gerçekleştiren ABD Başkanı Donald Trump'ı Ankara'da karşıladı. Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde bir araya gelen iki lider, basın toplantısının ardından baş başa ve heyetler arası görüşmeler gerçekleştirdi. Cumhurbaşkanı Erdoğan, ziyaretin Türkiye-ABD ilişkileri ve Ankara'da düzenlenen NATO Zirvesi bakımından özel önem taşıdığını belirtti.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, NATO Ankara Zirvesi marjında Birleşik Krallık Başbakanı Starmer'ı kabul etti.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Suriye Cumhurbaşkanı Şara ile görüştü.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, ABD Başkanı Trump'ı Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde resmî törenle karşıladı.

Görüşmelerin başlıca gündem maddelerinden birini İran ile ABD arasındaki müzakere süreci oluşturdu. Cumhurbaşkanı Erdoğan, Türkiye'nin taraflar arasındaki gerilimin azaltılması, ilişkilerin diplomatik bir zemine oturtulması ve dünya barışına katkı sağlanması amacıyla çalışmalarını sürdüreceğini ifade etti. Gazze'de devam eden ateşkes ihlallerinin önlenmesi, insani yardımların bölgeye ulaştırılması ve yeniden imar sürecinin başlatılması için atılabilecek ortak adımların da değerlendirileceğini kaydetti. Cumhurbaşkanı Erdoğan, Rusya-Ukrayna Savaşı'nın sona erdirilmesine yönelik diplomatik girişimlerin Başkan Trump ile ele alınacağını bildirdi. Türkiye ile ABD'nin NATO'nun iki önemli ülkesi olduğunu vurgulayan Erdoğan, Ankara Zirvesi'nde İttifak dayanışmasını güçlendirecek ortak bir tutum ortaya konulacağına inandığını dile getirdi. Savunma sanayisi alanındaki başlıklara da değinen Cumhurbaşkanı Erdoğan, Türkiye'nin F-35 programına ilişkin beklentilerinin devam ettiğini ve daha önce verilen sözlerin yerine getirilmesini beklediklerini söyledi. KAAAN savaş uçağında kullanılacak motorların tedariki konusunun da görüşüleceğini belirten Erdoğan, her iki meselede olumlu gelişmeler yaşanacağı yönündeki beklentisini ifade etti.

ABD Başkanı Trump ise Türkiye'yi askerî kapasitesi yüksek, güçlü ve güvenilir bir NATO müttefiki olarak tanımladı. Cumhurbaşkanı Erdoğan ile uzun süredir iyi ilişkilere sahip olduklarını belirten Trump, görüşmelerde ticaret, savunma ve İran başta olmak üzere çeşitli konuların ele alınacağını söyledi. Türkiye'nin F-35 programına yeniden dâhil edilmesinin değerlendirilmesi gereken bir seçenek olduğunu kaydetti.

Trump, Türkiye'nin İran'la yaşanan çatışmanın büyümesini önlemeye ve savaşın sona erdirilmesine yönelik önemli katkılar sunduğunu ifade etti. Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin'in Cumhurbaşkanı Erdoğan'a büyük saygı duyduğunu belirten Trump, Türkiye'nin Rusya-Ukrayna Savaşı'nın çözümünde de etkili rol oynayabileceğini söyledi. Türkiye'ye uygulanan CAATSA yaptırımlarının kaldırılması için çalışmalar yürütüldüğünü açıklayan Trump, dost ülkelere yaptırım uygulamak istemediklerini vurguladı. NATO Zirvesi'nin ardından değerlendirmelerde bulunan Trump, Ankara'daki toplantıların İttifak içindeki birlik ve dayanışmayı güçlendirdiğini belirtti. Müttefik ülkelerin savunma harcamalarını artırmaları ve İttifak'ın ortak kabiliyetlerine daha fazla katkı sağlamaları gerektiğini ifade etti. İran'ın askerî kapasitesinin önemli ölçüde zayıflatıldığını ileri süren Trump, Tahran yönetiminin nükleer silaha sahip olmasına izin verilmeyeceğini söyledi. İran'la savaşın yeniden başlamasını beklemeyeceğini ancak yeni saldırılara güçlü karşılık verileceğini kaydetti. Cumhurbaşkanı Erdoğan ise görüşmenin ardından yaptığı açıklamada, Türkiye ile ABD arasındaki dayanışma ve güçlü ilişkiler sayesinde gündemdeki birçok konuda olumlu sonuç alınabileceğine inandığını belirtti.

8 Temmuz 2026 Avrupa Birliği

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, NATO Ankara Zirvesi marjında Avrupa Birliği Konseyi Başkanı Antonio Costa ve Avrupa Birliği Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen ile görüştü. Cumhurbaşkanı Erdoğan, Türkiye'nin Avrupa Birliği üyelik sürecinin yeniden canlandırılması, ilgili mekanizmaların işletilmesi ve ticaret ile yatırım

Cumhurbaşkanı Erdoğan, 36. NATO Devlet ve Hükûmet Başkanları Zirvesi öncesinde ABD Başkanı Trump ile bir araya geldi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Cumhurbaşkanlığı 36. NATO Devlet ve Hükûmet Başkanları Zirvesi kapsamında yapılacak Kuzey Atlantik Konseyi toplantısı öncesinde ABD Başkanı Trump'ı karşıladı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, AB Komisyonu Başkanı von der Leyen ve AB Konseyi Başkanı Costa ile bir araya geldi.

düzenlemelerine Türkiye'nin de dâhil edilmesi yönündeki beklentilerini dile getirdi. Görüşmede ayrıca Türkiye'nin Avrupa güvenliğine katkısı ile Rusya-Ukrayna Savaşı, ABD-İran çatışması ve İsrail'in Gazze ile Lübnan'daki saldırılarının sona erdirilmesine yönelik diplomatik girişimleri ele alındı.

9 Temmuz 2026

Karadağ

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, NATO Liderler Zirvesi kapsamında Karadağ Başbakanı Milojo Spajic'i Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde kabul etti. Cumhurbaşkanı Erdoğan, ticaret, yatırım, turizm, savunma sanayisi ve güvenlik alanlarında iş birliğinin geliştirilerek Türkiye-Karadağ ilişkilerinin daha ileri taşınacağını ifade etti. Görüşmede ayrıca Türkiye'nin öncülüğünde kurulan Balkan Barış Platformu'nun sınır güvenliği, enerji ve ulaşım başta olmak üzere bölgesel meselelerin ele alınmasına ve Balkanlar'da barış, huzur ve istikrarın güçlendirilmesine katkısı vurgulandı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Karadağ Başbakanı Spajic'i kabul etti.

9 Temmuz 2026

Slovakya Cumhuriyeti

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, NATO Liderler Zirvesi kapsamında Slovakya Cumhurbaşkanı Peter Pellegrini ile bir araya geldi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Türkiye ile Slovakya arasındaki ticaret, yatırım, enerji ve ulaşım alanlarındaki iş birliğinin geliştirilmesi gerektiğini belirtirken Avrupa Birliği'nin savunma çalışmalarının NATO'yu tamamlayıcı nitelikte olması gerektiğini vurguladı. Görüşmede ayrıca Türkiye'nin İran ve Ukrayna'daki savaşların diplomasiyle sona erdirilmesi ile Gazze'deki insani felaketin sonlandırılmasına yönelik çabaları ele alındı.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Arnavutluk Başbakanı Edi Rama'yı Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde kabul etti.

9 Temmuz 2026

Arnavutluk Cumhuriyeti

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, NATO Liderler Zirvesi kapsamında Arnavutluk Başbakanı Edi Rama'yı Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde kabul etti. Görüşmede Türkiye-Arnavutluk ilişkilerinin daha ileri taşınması ve özellikle savunma sanayisi alanındaki iş birliğinin derinleştirilmesi yönündeki iradeyi vurgulayan Cumhurbaşkanı Erdoğan, Ankara'daki NATO Zirvesi'nde İttifak dayanışmasının güçlü biçimde ortaya konulduğunu belirtti.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Vahdettin Köşkü'nde Liberya Cumhurbaşkanı Joseph Nyuma Boakai ile bir araya geldi.

10 Temmuz 2026

Liberya

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Liberya Cumhurbaşkanı Joseph Nyumah Boakai ile Vahdettin Köşkü'nde bir araya geldi.

Türkiye ile Liberya arasındaki ticaret hacminin artırılması için yeni adımlar atılmasının faydalı olacağını belirten Cumhurbaşkanı Erdoğan, savunma sanayisi, güvenlik, eğitim ve ulaşım alanlarındaki iş birliğinin güçlendirilmesi yönündeki iradeyi vurguladı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan ayrıca Liberya'yı Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyine geçici üye seçilmesi dolayısıyla tebrik etti.

10 Temmuz 2026

Lübnan

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Lübnan Başbakanı Nevvaf Selam'ı Vahdettin Köşkü'nde kabul etti. Görüşmede Türkiye-Lübnan ilişkilerinin güçlendirilmesine yönelik adımlar ile bölgedeki gelişmeler değerlendirildi. Cumhurbaşkanı Erdoğan, Lübnan'la diplomatik temasların yoğunlaştırılmasının önemine işaret ederek Türkiye'nin ülkenin güvenliği ve istikrarı için yürüttüğü girişimleri sürdüreceğini belirtti. İnsani yardımlar başta olmak üzere Lübnan halkına verilen desteğin devam edeceğini ifade etti. Cumhurbaşkanı Erdoğan ayrıca Lübnan ile Suriye arasında geliştirilecek iyi komşuluk ilişkilerinin bölgesel barış ve istikrara katkı sağlayacağını altını çizdi.

14 Temmuz 2026

Pakistan İslam Cumhuriyeti

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Pakistan Savunma Kuvvetleri Komutanı ve Kara Kuvvetleri Komutanı Mareşal Syed Asim Munir'i Ankara Havalimanı'nda kabul etti.

Kabulde, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz, Genelkurmay Başkanı Orgeneral Selçuk Bayraktaroğlu ve MIT Başkanı İbrahim Kalın da yer aldı.

14 Temmuz 2026

Katar Devleti

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Katar'ın başkenti Doha'ya gitti. Hamad Uluslararası Havalimanı'nda Katar Başbakan Yardımcısı ve Savunma İşlerinden Sorumlu Devlet Bakanı Şeyh Suud bin Abdurrahman bin Hasan Al Sani tarafından karşılanan Cumhurbaşkanı Erdoğan, daha sonra Lusail Sarayı'na geçti. Cumhurbaşkanı Erdoğan, Katar Emiri Şeyh Temim bin Hamed Al Sani'ye, vefat eden eski Katar Emiri Hamad bin Halife Al Sani için başsağlığı dileklerini iletti. Ziyarette Cumhurbaşkanı Erdoğan'a eşlik eden Emine Erdoğan da Şeyha Moza Bint Nasır'a taziyelerini sundu.

28 Temmuz 2026

Irak Cumhuriyeti

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Türkiye'yi ziyaret eden Irak Başbakanı Ali ez-Zeydi'yi Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde resmî törenle karşıladı. Baş başa ve heyetler arası görüşmelerin ardından iki lider, anlaşmaların imza törenine ve ortak basın toplantısına katıldı.

Ziyaret kapsamında iki ülke arasında eğitim, gençlik ve spor, sınai mülkiyet, Fişahur-Ovaköy Sınır Kapısı üzerinden demiryolu ve karayolu taşımacılığı ile doğal kaynaklar karşılığında Irak'ta ulaştırma altyapısının geliştirilmesine ilişkin toplam 5 anlaşma imzalandı.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Vahdettin Köşkü'nde Lübnan Başbakanı Nevvaf Selam ile çalışma yemeğine katıldı.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Katar Emiri Şeyh Temim bin Hamed Al Sani'ye, babası eski Katar Emiri Şeyh Hamed bin Halife Al Sani'nin vefatı nedeniyle taziye ziyaretinde bulundu.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Irak Başbakanı Zeydi'yi resmî törenle karşıladı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, ortak basın toplantısında Kalkınma Yolu Projesi'nin mevcut bölgesel gelişmeler karşısında daha da önemli hâle geldiğini belirtti. Türkiye-İrak Ham Petrol Boru Hattı Anlaşması'nın sona erdiğini hatırlatan Erdoğan, hedefin en kısa sürede iki tarafın da faydasına olacak kapsamlı bir enerji iş birliği anlaşması imzalamak olduğunu söyledi. Erdoğan ayrıca Kerkük üretim sahasında Türkiye Petrollerine ortaklık verilmesinin enerji alanında tarihî bir adım olduğunu kaydetti.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, suyun sürdürülebilir kullanımı, ticaret hacminin artırılması ve Irak Türkmenlerinin hassasiyetle gözetilmesi konularına da değindi. Irak Başbakanı Zeydi ise ziyaretin iki ülke arasındaki köklü ilişkilerin güçlendirilmesinin göstergesi olduğunu belirterek Kalkınma Yolu Projesi'ni "ekonomi nehri" olarak nitelendirdi. Zeydi, Türkiye'ye günlük 1 milyon varil petrol sağlanabileceğini ifade etti.

30 Temmuz 2026

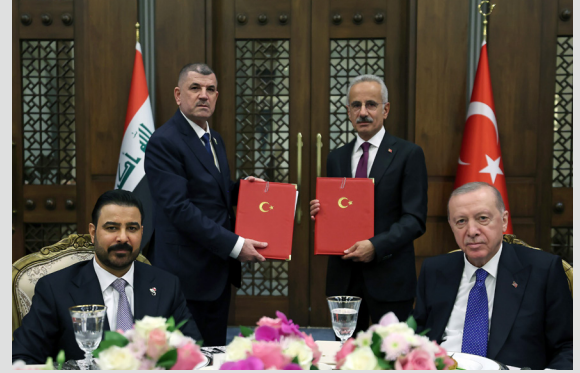
Lübnan Cumhuriyeti

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Türkiye'ye ziyarette bulunan Lübnan Cumhurbaşkanı Joseph Avn'ı Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde resmî törenle karşıladı. İki lider, baş başa görüşmenin ardından ortak basın toplantısında açıklamalarda bulundu. Cumhurbaşkanı Erdoğan, Lübnan'dan Türkiye'ye 17 yıl aradan sonra devlet başkanı düzeyinde gerçekleştirilen ziyaretten duyduğu memnuniyeti dile getirerek Cumhurbaşkanı Avn'a teşekkür etti. Görüşmede, Türkiye-Lübnan ilişkilerinin yanı sıra özellikle Lübnan'ın güneyindeki İsrail işgali ve bölgesel gelişmelerin değerlendirildiğini belirtti.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Türkiye'nin Lübnan'ın egemenliği ve toprak bütünlüğüne yönelik güçlü desteğini sürdürdüğünü vurguladı. Lübnan'ın uzun yıllardır bölgesel rekabet ve çatışmalardan en fazla zarar gören ülkelerden biri olduğunu ifade eden Erdoğan, Türkiye'nin Lübnan'ın kurumsal kapasitesinin artırılması, insani ve teknik yardımların devamı, Lübnan-Suriye diyalogunun güçlendirilmesi ve Lübnan Silahlı Kuvvetlerine destek verilmesi konusunda katkı sunmaya hazır olduğunu kaydetti.

UNIFIL'in görev sürecine de değinen Cumhurbaşkanı Erdoğan, mevcut uluslararası gücün çekilmesinin ardından Lübnan'ın güvenliği ve egemenliğinin temini için başlatılacak girişimlerde Türkiye'nin yer almak istediğini söyledi. Cumhurbaşkanı Erdoğan, İsrail'in Lübnan'a yönelik saldırılarında binlerce kişinin hayatını kaybettiğini ve çok sayıda kişinin yerinden edildiğini hatırlatarak Lübnan halkına başsağlığı diledi. Türkiye'nin ilk günden itibaren saldırılara en güçlü tepkiyi gösteren ülkelerden biri olduğunu belirten Erdoğan, Güney Lübnan'ın yeniden inşası için destek sağlamaya hazır olduklarını ifade etti.

Lübnan Cumhurbaşkanı Joseph Avn ise Türkiye ile Lübnan arasındaki köklü ilişkilere dikkat çekerek bu ziyaretin iki ülke ilişkilerinde yeni bir dönemin başlangıcı olacağını belirtti. Avn, İsrail'in Lübnan topraklarından tamamen çekilmesi, yerinden edilenlerin evlerine dönmesi, yeniden imarın başlaması ve devlet otoritesinin tek ordu ve tek çatı altında güçlendirilmesi için çalıştıklarını söyledi. Türkiye'nin Lübnan'a verdiği destek ve UNIFIL bünyesindeki rolü için teşekkür eden Avn, iki ülke ilişkilerinin bölgesel istikrara katkı sağlayacak şekilde ilerleyeceğini ifade etti.

Cumhurbaşkanı Erdoğan Irak Başbakanı Zeydi ile birlikte görüşmelerinin ardından ortak basın toplantısı düzenledi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Lübnan Cumhurbaşkanı Avn'ı resmî törenle karşıladı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan ve Lübnan Cumhurbaşkanı Avn, ikili görüşmenin ardından ortak basın toplantısı düzenledi.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Telefon Diplomasisi

 3 Temmuz 2026
İtalya

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, İtalya Başbakanı Giorgia Meloni ile bir telefon görüşmesi gerçekleştirdi.

Görüşmede Türkiye ile İtalya arasındaki ikili ilişkiler ile bölgesel ve küresel gelişmeler ele alındı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Türkiye ile İtalya arasında başta savunma sanayisi olmak üzere birçok alanda iş birliğinin güçlendirilmesine yönelik çalışmaların sürdüğünü belirterek, ilişkilere yeni bir ivme kazandıracak adımların atılmasının önemine işaret etti.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Türkiye'nin ev sahipliğinde düzenlenecek NATO Liderler Zirvesi'nde müttefikler arasındaki dayanışmayı ve bağları daha da güçlendirecek güçlü kararların alınmasını beklediklerini ifade etti.

 4 Temmuz 2026
Kanada

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Kanada Başbakanı Mark Carney ile bir telefon görüşmesi gerçekleştirdi.

Görüşmede Türkiye ile Kanada arasındaki ikili ilişkiler ile bölgesel ve küresel gelişmeler ele alındı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Türkiye ile Kanada arasında başta ticaret, güvenlik, savunma sanayisi ve enerji olmak üzere birçok alanda ilişkilerin daha ileri bir seviyeye taşınması için çalışmaların sürdüğünü belirterek, bu doğrultuda atılan adımların devam edeceğini ifade etti.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Türkiye'nin ev sahipliğinde düzenlenecek NATO Liderler Zirvesi'nin müttefikler arasındaki iş birliği ve dayanışmanın güçlendirilmesine katkı sağlamasını temenni etti.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, görüşmede Kanada Başbakanı Mark Carney'in şahsında Kanada halkının 1 Temmuz Kanada Günü'nü de tebrik etti.

 21 Temmuz 2026
İspanya

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, İspanya Hükümet Başkanı Pedro Sánchez ile bir telefon görüşmesi gerçekleştirdi. Görüşmede Türkiye ile İspanya arasındaki ikili ilişkiler ile bölgesel ve küresel gelişmeler ele alındı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, İspanya Millî Takımı'nın FIFA Dünya Kupası'nda elde ettiği şampiyonluk dolayısıyla Sánchez'i tebrik etti.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Gazze halkının yıkıntıları arasında İspanya'nın şampiyonluğunu büyük bir sevinçle karşılamasını son derece anlamlı bulduğunu belirterek, İspanya'nın Filistin meselesinde ortaya koyduğu vicdani ve ahlaki tutumun dünya genelindeki futbolseverlerin gönlünde de karşılık bulduğunu ifade etti.

Hükümet Başkanı Sánchez'i NATO Ankara Zirvesi vesilesiyle Türkiye'de misafir etmekten memnuniyet duyduğunu dile getiren Cumhurbaşkanı Erdoğan, Türkiye-İspanya Hükümetlerarası Zirvesi dolayısıyla 2027 yılının başında Sánchez'i yeniden Türkiye'de ağırlamaktan memnuniyet duyacağını ifade etti.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Telefon Diplomasisi

21 Temmuz 2026
Letonya

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Letonya Cumhurbaşkanı Edgars Rinkevics ile bir telefon görüşmesi gerçekleştirdi. Görüşmede Türkiye ile Letonya arasındaki ikili ilişkiler ile bölgesel ve küresel gelişmeler ele alındı.

Letonya Cumhurbaşkanı Rinkevics'i NATO Ankara Zirvesi vesilesiyle Türkiye'de ağırlamaktan memnuniyet duyduğunu ifade eden Cumhurbaşkanı Erdoğan, müttefikler arasındaki dayanışma ruhunun güçlü şekilde tezahür ettiği NATO Ankara Zirvesi'nde alınan kararların hayırlara vesile olmasını temenni etti.

Türkiye'nin NATO bünyesinde Baltık bölgesinin güvenliğine büyük önem verdiğini belirterek, bu kapsamda katkılarını artırmayı sürdürdüğünü ifade eden Cumhurbaşkanı Erdoğan, başta savunma sanayisi olmak üzere birçok alanda Türkiye ile Letonya arasındaki iş birliğinin daha da geliştirilmesini arzu ettiklerini vurguladı.

24 Temmuz 2026
Özbekistan

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Özbekistan Cumhurbaşkanı Şevket Mirziyoyev ile telefonda görüştü. Liderler, Türkiye-Özbekistan ilişkilerindeki mevcut ivmeyi ve ortak gündemdeki bölgesel meseleleri değerlendirdi. Cumhurbaşkanı Erdoğan, ocak ayında düzenlenen Yüksek Düzeyli Stratejik İş Birliği Konseyi toplantısıyla belirlenen yol haritası doğrultusunda iş birliğinin sürdürüleceğini ifade etti. Cumhurbaşkanı Erdoğan, Türkistan'da alınan kararların 29-30 Ekim'de Ankara'da yapılacak Türk Devletleri Teşkilatı Zirvesi'nde ileri taşınmasını arzu ettiklerini belirtti. Erdoğan ayrıca, Mirziyoyev'i Antalya'da düzenlenecek COP31 İklim Zirvesi'ne davet ederek doğum gününü kutladı.

27 Temmuz 2026
Senegal

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Senegal Cumhurbaşkanı Bassirou Diomaye Faye ile telefonda görüştü. Liderler, Türkiye-Senegal ilişkilerinin geliştirilmesine yönelik başlıklar ile bölgesel ve küresel gelişmeleri değerlendirdi. Cumhurbaşkanı Erdoğan, iki ülke arasındaki ticaret hacmi hedefine ulaşılması için gayretlerin süreceğini, yatırım başta olmak üzere birçok alanda iş birliğinin artırılmasının önem taşıdığını belirtti. Cumhurbaşkanı Erdoğan ayrıca, savunma sanayii alanındaki ilişkilere ivme kazandırılmasının kritik önemde olduğunu ifade etti. Türkiye'nin Senegal ile iş birliğinde "kazan-kazan" anlayışıyla hareket etmeyi sürdüreceğini kaydetti.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
CUMHURBAŞKANLIĞI
İLETİŞİM
BAŞKANLIĞI

Defence Industry Forum

ANKARA | 7 JULY 2026

Ayın Tarihi Dünya

Dünya Gündemi Kronolojisi

NATO Ankara Zirvesi:
Transatlantik İttifakın Yeniden Tahkimi

Dünya Medyasında Türkiye

Dünya

Dünya gündemi

kronolojisi

1 Temmuz 2026

İsrail ile ABD, Batı Kudüs'te 1948 öncesinde Filistinli ailelere ait olduğu belgelenen bir arazinin ABD Büyükelçiliği'nin kalıcı yerleşkesi için 1 dolar karşılığında 99 yıllığına tahsis edilmesine ilişkin anlaşma imzaladı. İsrail Dışişleri Bakanlığı, anlaşmanın ABD Büyükelçiliği'nin Kudüs'teki yeni kalıcı yerine taşınmasının başlangıcı olduğunu açıkladı. Kararın, ABD Başkanı Donald Trump'ın 2017'de Kudüs'ü İsrail'in başkenti olarak tanıma ve büyükelçiliği buraya taşıma kararının devamı niteliğinde olduğu belirtildi.

İsrail Başbakanı Binyamin Netanyahu, Lübnan ile imzalanan çerçeve anlaşmasına rağmen İsrail ordusunun ülkenin güneyindeki işgalini sürdüreceğini açıkladı. Netanyahu, Lübnan'ın güneyindeki tampon bölgede "gerekli olduğu sürece" kalacaklarını söyledi. İsrail Savunma Bakanı Yisrael Katz da ordunun bölgeden çekilmeyeceğini vurguladı.

2 Temmuz 2026

Lübnan ile Suriye, ekonomik, ticari, yatırım ve güvenlik alanlarında iş birliğini geliştirmek amacıyla Lübnan-Suriye Ortak Yüksek Komitesinin kurulmasına ilişkin anlaşma imzaladı. Komitenin iki ülkedeki ilgili bakanları düzenli olarak bir araya getireceği ve yakın dönemde çeşitli alanlarda yeni mutabakat zaptları ile anlaşmaların imzalanmasının beklendiği kaydedildi.

Ermenistan Başbakanı Nikol Paşinyan, ülkesinin önündeki ilk stratejik görevin Avrupa Birliği standartlarına tam ve samimi şekilde uyum sağlamak olduğunu söyledi. AB'ye tam üyelik konusunun ancak bu uyum sürecinin ardından gündeme gelebileceğini belirten Paşinyan, Ermenistan'ın 2013'te AB ile ortaklık sürecinden vazgeçerek Avrasya Ekonomik Birliği yönüne ilerlemesine benzer bir durumun yeniden yaşanmasını ihtimal dışı gördüğünü ifade etti.

4 Temmuz 2026

Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin, Rusya'nın sivil altyapısına yönelik saldırılara karşılık Ukrayna'nın askerî sanayi altyapısı ile bu altyapının işleyişini sağlayan tesislerin hedef alınmaya devam edeceğini söyledi. Putin, Kiev yönetimi ile Avrupa'daki bazı aktörlerin amacının barış değil, Rusya ile savaşın sürdürülmesi olduğunu savundu. Avrupa'nın açıklama ve eylemleriyle "son Ukraynalıya kadar savaş" yaklaşımını doğruladığını iddia etti.

ABD-İsrail saldırısında hayatını kaybeden İran'ın eski lideri Ali Hamaney için Tahran'daki İmam Humeyni Musalla Camisi'nde veda töreni düzenlendi. On binlerce İranlının katıldığı törende ABD ve İsrail aleyhine sloganlar atıldı. ABD Başkanı Donald Trump ise İran'ın anlaşmaya varmayı "çok istediğini" savunarak, devlet töreni nedeniyle Tahran yönetimine "bir hafta izin verdiğini" söyledi.

5 Temmuz 2026

Ukrayna Devlet Başkanı Volodimir Zelenskiy, Rus ordusunun son bir haftada Ukrayna'ya yönelik saldırılarda 106 füze, yaklaşık 2 bin 200 SİHA ve 1730'dan fazla güdümlü bomba kullandığını açıkladı. Zelenskiy, Rusya'nın başkent Kiev dâhil olmak üzere ülkenin birçok bölgesini

1 Temmuz 2026 Netanyahu, Lübnan ile imzalanan çerçeve anlaşmasına rağmen İsrail ordusunun ülkenin güneyindeki işgalini sürdüreceğini açıkladı.

2 Temmuz 2026 Paşinyan, Ermenistan'ın önceliğinin AB standartlarına uyum olduğunu, tam üyelik konusunun ise bu sürecin ardından gündeme gelebileceğini söyledi.

4 Temmuz 2026 Putin, Ukrayna'nın askerî sanayi altyapısına yönelik saldırıların sürdürüleceğini açıkladı.

4 Temmuz 2026 İran'ın eski lideri Ali Hamaney için Tahran'da düzenlenen veda törenine on binlerce kişi katıldı.

hedef aldığını belirtti. 2 Temmuz'da Kiev'e düzenlenen saldırıda 31 kişinin hayatını kaybettiği, 102 kişinin yaralandığı bildirildi.

7 Temmuz 2026

- 36. NATO Devlet ve Hükümet Başkanları Zirvesi, Türkiye'nin ev sahipliğinde Ankara'da 32 üye devlet ve hükümet başkanının katılımıyla başladı. Zirve çerçevesinde düzenlenen Savunma Sanayii Forumu'nda NATO'nun ortak savunma kapasitesini artırmaya yönelik projelerin ayrıntıları açıklandı. Bu kapsamda 10. Airbus A330 MRTT uçağı girişiminde 9 müttefik ülkenin, Saab üretimi 10 GlobalEye uçağı alımında ise 11 müttefikin birlikte çalışacağı bildirildi. Ayrıca MQ-4C Triton İHA tedarikiyle NATO'nun İstihbarat, Gözetleme ve Keşif Filosu'nun güçlendirilmesi projesinde Danimarka, Finlandiya, Almanya ve Norveç'in yer alacağı kaydedildi.

- ABD'li yetkililer, İran ile varılan bir haftalık ateşkes mutabakatının sona ermesinin hemen ardından İran ordusunun Hürmüz Boğazı'ndan geçen iki ticari gemiyi füzelerle vurduğunu bildirdi. İran Devrim Muhafızları Ordusu'nun gemilere en az iki füze fırlattığı, her iki gemide ağır hasar oluştuğu aktarılırken, İngiltere Deniz Ticaret Örgütü de Umman kıyısı yakınlarında seyreden bir tankerin kaynağı bilinmeyen mühimmatla vurulduğunu ve gemide yangın çıktığını duyurdu.

- Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron, 7 Temmuz'da Suriye'ye gerçekleştirdiği ziyarette Beşar Esad'ın devrilmesinden sonra Şam'a giden ilk Batı Avrupalı lider oldu. Suriye Cumhurbaşkanı Ahmed Şara ile bir araya gelen Macron'un ziyareti kapsamında iki ülke arasında çeşitli iş birliği anlaşmaları imzalandı. Şara, Macron'un ziyaretini Suriye-Fransa ilişkileri açısından tarihi bir dönüm noktası olarak nitelendirdi. Ziyaret kapsamında liman, havacılık, enerji, su ve sağlık sektörlerinde stratejik iş birliği anlaşmaları imzalandığı açıklandı.

- ABD yönetimi, 21 Haziran'da yayımlanan ve İran petrolü ile petrokimya ürünlerinin üretimi, teslimatı ve satışına geçici izin veren 60 günlük genel lisansı geri çekti. ABD Hazine Bakanlığı Yabancı Varlıkları Kontrol Ofisinin yayımladığı yeni lisansla, 7 Temmuz itibarıyla İran menşeli ham petrol, petrokimya ve petrol ürünlerine ilişkin yeni işlemlere izin verilmeyeceği bildirildi. Böylece 21 Ağustos'a kadar geçerli olması öngörülen geçici muafiyet sonlandırılmış oldu.

8 Temmuz 2026

- Türkiye'nin ev sahipliğinde 36. NATO Devlet ve Hükümet Başkanları Zirvesi'nin liderler oturumu düzenlenerek tüm müttefiklerin onayıyla Ankara Zirvesi Sonuç Bildirisi yayımlandı. Bildiride, NATO'nun kolektif savunma ilkesine bağlılığı vurgulanarak bir müttefike yönelik saldırının tüm müttefiklere yönelik saldırı sayılacağı kaydedildi. Ayrıca müttefiklerin 2026 yılı için Ukrayna'ya askeri teçhizat, yardım ve eğitim desteği kapsamında 70 milyar avro taahhütte bulunduğu, 2027'de de en az aynı seviyede desteğin sürdürülmesinin teyit edildiği ve İran'ın nükleer silaha sahip olmaması gerektiği ifade edildi.

- Suriye Cumhurbaşkanı Ahmed Şara, Ankara'da düzenlenen 36. NATO Devlet ve Hükümet Başkanları

7 Temmuz 2026 Ankara'da başlayan 36. NATO Zirvesi kapsamında düzenlenen Savunma Sanayii Forumu'nda İttifak'ın ortak savunma kapasitesini güçlendirecek projeler açıklandı.

7 Temmuz 2026 Macron, Beşar Esad'ın devrilmesinden sonra Suriye'yi ziyaret eden ilk Batı Avrupalı lider olarak Şam'da stratejik iş birliği anlaşmalarına imza attı.

8 Temmuz 2026 NATO Liderler Zirvesi'nin sonuç bildirisinde kolektif savunma, Ukrayna'ya 70 milyar avroluk destek ve İran'ın nükleer silaha sahip olmaması gerektiği vurgulandı.

8 Temmuz 2026 Trump, Şara ile yapılan görüşmenin ardından Suriye'nin "Teröre Destek Veren Ülkeler" listesinden çıkarılması için Kongre'ye bildirimde bulundu.

Zirvesi kapsamında ABD Başkanı Donald Trump ile bir araya geldi. Görüşmenin ardından Trump yönetimi, Suriye'nin 1979'dan bu yana yer aldığı "Teröre Destek Veren Ülkeler" listesinden çıkarılması için Kongre'ye bildirimde bulundu. Trump, Şara'nın iyi bir iş çıkardığını belirterek Suriye'yi listeden çıkaracağını açıkladı.

- ABD Başkanı Donald Trump, 36. NATO Devlet ve Hükümet Başkanları Zirvesi sonrasında yaptığı açıklamada İran'ı yeniden hedef alabileceklerini söyledi. Trump, İran'ın Hürmüz Boğazı'nda ticarî gemileri hedef almasının ardından ABD ordusunun İran'daki bazı hedeflere saldırı düzenlediğini hatırlattı. "Dün gece onları çok sert vurduk. Büyük ihtimalle bu akşam İran'ı çok sert şekilde vuracağız." diyen Trump, Tahran'la müzakerelerde temel gündemin nükleer program olduğunu belirtti. Trump, İran'ın nükleer silaha sahip olmasına izin vermeyeceklerini yineledi.

- Çekya Başbakanı Andrej Babis, NATO Devlet ve Hükümet Başkanları Zirvesi'nin ardından yaptığı açıklamada, ülkesinin Ukrayna'ya taahhüt edilen 70 milyar avroluk askerî teçhizat, yardım ve eğitim desteğine katkı sunmayacağını söyledi. Babis, Çekya'nın NATO içinde savunmaya GSYH'ye oranla en az pay ayıran ülke olduğunu ve savunma harcamalarını bu yıl değil gelecek yıl GSYH'nin yüzde 2'sine çıkarmayı hedeflediğini ifade etti.

10 Temmuz 2026

- ABD Başkanı Donald Trump, İran'ın görüşmelerin devam etmesini istediğini ve ABD'nin bunu kabul ettiğini açıkladı. Trump, buna rağmen Washington'un ateşkesin sona erdiğini açık şekilde bildirdiğini belirtti. İran Meclis Başkanı Muhammed Bakır Kalıbfar ise ABD'nin Tahran ile yaptığı anlaşmayı ihlal etmesi durumunda İran'ın karşılık vereceği uyarısında bulundu.

- BM Genel Sekreter Sözcüsü Stephane Dujarric, İsrail'in Gazze'de insani yardım operasyonlarını kısıtlamaya devam ettiğini bildirdi. Gazze'de 2,1 milyon kişinin neredeyse tamamının uzun süreli yerinden edilmeden etkilendiğini belirten Dujarric, sivillerin hava saldırıları, askerî faaliyetler ve "sarı hat" çevresindeki hareket kısıtlamaları nedeniyle zor koşullarla karşı karşıya olduğunu ifade etti. Dujarric, insani yardım kısıtlamaları nedeniyle Gazze'de bulaşıcı hastalıkların yaygınlığını koruduğunu kaydetti.

11 Temmuz 2026

- İran Sağlık Bakanlığı, ABD'nin 8-9 Temmuz'da İran'ın 6 şehrine düzenlediği saldırılarda biri kadın 17 kişinin hayatını kaybettiğini, 115 kişinin yaralandığını açıkladı. ABD'nin, İran'ın Hürmüz Boğazı'nda bazı gemileri hedef almasının ardından mutabakata rağmen İran'ın güney bölgeleri ile Gülistan eyaletine saldırılar düzenlediği belirtildi. İran'ın da Bahreyn, Kuveyt ve Ürdün'deki ABD üslerine karşı saldırılar gerçekleştirdiği kaydedildi.

12 Temmuz 2026

- ABD Merkez Komutanlığı, İran'da füze ve İHA mevzileri dâhil 140 hedefin vurulduğunu bildirdi. İran Devrim Muhafızları Ordusu Donanması ise yabancı müdahale ve güvenlik gerekçelerini öne sürerek Hürmüz Boğazı'nın ikinci bir duyuruya kadar kapatıldığını açıkladı.

8 Temmuz 2026 Trump, Ankara'daki NATO Zirvesi sonrası yaptığı açıklamada İran'a yönelik yeni ve sert saldırılar düzenleyebileceklerini söyledi.

8 Temmuz 2026 Çekya Başbakanı Babis, Ankara NATO Zirvesi Bildirisi'nde Ukrayna için taahhüt edilen 70 milyar avroluk desteğe katkı sunmayacaklarını açıkladı.

10 Temmuz 2026 BM, İsrail'in Gazze'de insani yardım operasyonlarını kısıtlamayı sürdürdüğünü ve bulaşıcı hastalıkların yaygınlığını koruduğunu bildirdi.

12 Temmuz 2026 ABD, İran'da 140 hedefin vurulduğunu açıklarken İran Devrim Muhafızları Hürmüz Boğazı'ny yeniden kapattıklarını duyurdu.

Açıklamada, bazı gemilerin “yetkisiz rotalarda” ilerlediği ve uyarılara rağmen rotasını değiştirmeyen bir geminin uyarı atışlarıyla durdurulduğu belirtildi. İran Meclis ve Müzakere Heyeti Başkanı Muhammed Bakır Kalibaf da “tek taraflı anlaşmalar döneminin sona erdiğini” söyledi.

- Suriye’de Esed rejiminin devrilmesinin ardından ilk Halk Meclisi oturumu, Cumhurbaşkanı Ahmed Şara başkanlığında gerçekleştirildi. Yaklaşık bir haftalık ertelemenin ardından yapılan oturuma seçilmiş üyelerin yanı sıra Şara tarafından atanan 70 üye de katıldı. Tören niteliğindeki ilk oturumda milletvekilleri yemin ederken, bazı bakanlar ve yabancı ülke temsilcileri de hazır bulundu. Cumhurbaşkanı Şara’nın atamalarıyla Meclisin üye sayısı 140’tan 210’a yükselirken, İdlib ve Süveyda’ya ayrılan bazı sandalyelerin boş olduğu belirtildi.

- İsrail Savunma Bakanı Yisrael Katz, Başbakan Binyamin Netanyahu ile birlikte İsrail ordusuna İran’a yönelik bağımsız saldırılar için hazırlık yapma talimatı verdiklerini açıkladı. Katz, Tahran yönetiminin ABD ve İsrail saldırılarında vurulan nükleer tesisleri yeniden inşa etmeye başlamadığını öne sürdü. Lübnan’ın güneyindeki işgale ilişkin de konuşan Katz, bölgede “Refah modeli”nin uygulanacağını söyledi. Katz, Lübnan’ın güneyinden sürülen yaklaşık 200 bin kişinin uzun süre bölgeye dönemeyeceğini savundu.

13 Temmuz 2026

- Yemen’deki İran destekli Husiler, Suudi Arabistan güçlerinin başkent Sana’daki Uluslararası Sana Havalimanı’nı hedef aldığını duyurdu. Husilerin askeri Sözcüsü Yahya Seri, saldırının gerilimi azaltma sürecini sona erdirdiğini ve Sana Havalimanı’na yönelik saldırıya karşılık Suudi Arabistan’ın güneyindeki Abha Havalimanı’nı balistik füze ve İHA’larla hedef aldıklarını ilan etti. Husiler, Sana Havalimanı üzerindeki abluka kalkana kadar Suudi Arabistan hava sahasına yönelik tehditlerinin süreceğini bildirdi.

- ABD Başkanı Donald Trump, Hürmüz Boğazı’nda İran’a yönelik ABD deniz ablukasının yeniden yürürlüğe girdiğini ve boğazdan geçen tüm kargolardan yüzde 20 geçiş ücreti alınacağını açıkladı. Trump, Hürmüz Boğazı’nın açık kalacağını ancak İran gemileri ile İran adına faaliyet gösteren unsurların giriş ve çıkışının engelleneceğini belirtti. ABD’nin bundan böyle “Hürmüz Boğazı’nın Koruyucusu” olarak anılacağını savunan Trump, uygulamanın derhal yürürlüğe girdiğini bildirdi.

- Fransa ve Ukrayna’nın da aralarında bulunduğu 10 Avrupa ülkesi, balistik füze tehdidine karşı Anti-Balistik Füze Koalisyonu kurduklarını açıkladı. Paris’te Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron’un ev sahipliğinde düzenlenen toplantının ardından Danimarka, Fransa, Almanya, İtalya, Hollanda, Norveç, İspanya, İsveç, Ukrayna ve İngiltere ortak açıklama yayımladı. Açıklamada, koalisyonun yalnızca savunma amaçlı olduğu ve Avrupa için kapsamlı, entegre anti-balistik füze savunması geliştirmeyi hedeflediği kaydedildi.

- Avrupa Birliği, Ermenistan’ın değişen güvenlik riskleriyle mücadele kapasitesini güçlendirmek amacıyla AB-

12 Temmuz 2026 Suriye’de Esed rejiminin devrilmesinin ardından ilk Halk Meclisi oturumu Cumhurbaşkanı Ahmed Şara başkanlığında yapıldı.

12 Temmuz 2026 İsrail Savunma Bakanı Katz, orduya İran’a yönelik bağımsız saldırılar için hazırlık talimatı verdiklerini açıkladı.

13 Temmuz 2026 Trump, Hürmüz Boğazı’nda İran’a yönelik deniz ablukasının yeniden başladığını ve tüm kargolardan yüzde 20 geçiş ücreti alınacağını açıkladı..

13 Temmuz 2026 Fransa’nın ev sahipliğinde 10 Avrupa ülkesi, balistik füze tehdidine karşı Anti-Balistik Füze Koalisyonu kurduklarını açıkladı.

Ermenistan Ortaklık Misiyonu'nu faaliyete geçirdi. Sivil ve danışmanlık niteliğindeki misyonun, Ermeni makamlarına hibrit tehditlere karşı dayanıklılığı artırma konusunda destek vereceği bildirildi. Misiyonun siber saldırılar, dezenformasyon, dış kaynaklı bilgi manipülasyonu ve yasa dışı mali akışlar gibi alanlarda Ermenistan'ın kurumsal kapasitesini geliştirmeyi hedeflediği belirtildi.

14 Temmuz 2026

- İran Devrim Muhafızları'nın Hürmüz Boğazı'nda 2 süper tankere yönelik saldırısının ardından bölgede gerilim yükselirken, Umman açıklarında bir geminin daha füze saldırısıyla hedef alındığı ve İran'ın Bahreyn'deki üslerine yeniden füze ve İHA'larla saldırdığı kaydedildi. CENTCOM, saldırılarda İran'ın kıyı savunma sistemleri, füze ve İHA üsleri ile deniz kuvvetlerine karşı hassas mühimmat kullanıldığını, Orta Doğu genelinde 50 binden fazla ABD askerinin konuşlandırıldığını bildirdi.

- Avrupa Birliği, Ukrayna'nın üyelik sürecinde "dış ilişkiler" başlığını kapsayan 6. müzakere faslı kümesini açtı. AB Komisyonu, AB ile Ukrayna arasında düzenlenen Katılım Konferansı kapsamında söz konusu kümenin açıldığını duyurdu. Açıklamada, bu başlığın aday ülkelerin uluslararası, ticaret ve savunma politikalarını AB ile uyumlu hâle getirmesini öngören temel müzakere alanları arasında yer aldığı belirtildi. Bu adımla Ukrayna'nın AB üyelik sürecinde yeni bir aşamaya geçildiği kaydedildi.

15 Temmuz 2026

- Avrupa Birliği (AB) ile Ukrayna arasında savunma sanayisi iş birliğini geliştirmeyi amaçlayan yeni bir ortaklık başlatıldı. Kiev'de imzalanan "Dron Anlaşması" ile Ukrayna'nın savaş sahasında edindiği dron ve dron karşıtı sistem tecrübesinin Avrupa'nın savunma kapasitesine aktarılması hedeflendi. Anlaşmanın teknoloji, üretim, tedarik zincirleri, radar sistemleri, sensörler ve yer kontrol istasyonları gibi alanları kapsadığı belirtildi.

- Ukrayna, Rusya'nın gölge filosuna ait olduğu öne sürülen gemilere yönelik saldırılarını sürdürdü. Ukrayna Ordusu İnsansız Sistemler Kuvvetleri Komutanı Robert Brovdi, Karadeniz'de 17 petrol tankeri, 2 gaz tankeri ve bir römorkör olmak üzere 20 geminin hedef alındığını açıkladı. Brovdi, 6 Temmuz'dan bu yana Azak Denizi'nde de 116 gemiye saldırı düzenlendiğini belirtti.

16 Temmuz 2026

- Çin'in Şanghay kentinde 29 ülke, yapay zekâ alanında küresel iş birliğini geliştirmeyi amaçlayan Dünya Yapay Zekâ İşbirliği Örgütü'nün (WAICO) kuruluş anlaşmasını imzaladı. Merkezi Şanghay'da bulunacak örgüt, yapay zekânın güvenli, adil ve insan odaklı biçimde geliştirilmesine katkı sunması hedeflendi. İmza törenine BM Genel Sekreteri Antonio Guterres de katıldı.

- ABD ordusu, İran'ın askerî kapasitesini zayıflatmak amacıyla yeni bir hava saldırısı dalgası başlattı. ABD Başkanı Donald Trump'ın İran'ın altyapısını hedef alma tehdidinin ardından Hürmüzgan eyaletindeki Bender Hamir kentinde iki köprü'nün vurulduğu bildirildi.

14 Temmuz 2026 ABD ordusu İran'daki askerî hedeflere yönelik son saldırı dalgasını tamamladığını açıklarken, Trump İran'a yönelik saldırıların ve deniz ablukasının süreceğini söyledi.

14 Temmuz 2026 AB, Ukrayna'nın üyelik sürecinde dış ilişkiler başlıklı 6. müzakere faslı kümesini açtı.

15 Temmuz 2026 AB ile Ukrayna, dron teknolojileri alanında savunma iş birliği başlattı.

16 Temmuz 2026 ABD, İran'daki iki köprüyü hedef aldı.

17 Temmuz 2026

• ABD Başkanı Donald Trump, ülkenin seçim sisteminin siber saldırılar ve yabancı müdahalelere karşı ciddi açıklar taşıdığını savundu. Çin'in 2020'den bu yana 220 milyon seçmene ait bilgileri ele geçirdiğini öne süren Trump, konuya ilişkin istihbaratın yıllarca gizlendiğini iddia etti.

• Avrupa Birliği'nin 2026 Hukukun Üstünlüğü Raporu'nda, üye ülkelerde reformların genel olarak ilerlediği ancak bazı yapısal sorunların devam ettiği belirtildi. Macaristan, Slovakya, Bulgaristan, Romanya ve Malta'da yargı bağımsızlığı, yolsuzlukla mücadele, medya özgürlüğü ve denge-denetim mekanizmalarına ilişkin eksikliklerin sürdüğü kaydedildi.

• ABD Merkez Kuvvetler Komutanlığı, İran'ın Ürdün'deki bir askerî üsse düzenlediği balistik füze ve İHA saldırısında 2 ABD askerinin hayatını kaybettiğini açıkladı. Saldırının ardından 1 asker kayıp olduğu, hastaneye sevk edilen 4 asker ise taburcu edildiği bildirildi.

18 Temmuz 2026

• Irak ile Suriye, iki ülke arasındaki ham petrol boru hattının yeniden inşa edilerek faaliyete geçirilmesine yönelik mutabakat metnini Washington'da imzaladı. Projenin teknik ve finansal süreçlerinin ABD öncülüğündeki uluslararası bir konsorsiyum tarafından yürütüleceği bildirildi. ABD'nin Suriye ve Irak Özel Temsilcisi Tom Barrack, hattın enerji arzında Hürmüz Boğazı'na bağımlılığı azaltabileceğini belirtti.

• Irak ile ABD'nin kamu ve özel sektör kuruluşları arasında enerji, teknoloji, finans, tarım, eğitim ve ilaç gibi alanları kapsayan 48 anlaşma ve mutabakat imzalandı. Anlaşmalarla iki ülke arasındaki ekonomik iş birliğinin güçlendirilmesi ve yeni ortaklık alanlarının oluşturulması hedeflendi. ExxonMobil, GE Vernova, Shell, Halliburton, Starlink gibi şirketler de çeşitli projelerde yer aldı.

19 Temmuz 2026

• İran'ın ABD hedeflerine yönelik son saldırılarında üç Amerikan askeri hayatını kaybetti. CENTCOM, Irak'ın kuzeyinde bir asker düşürülen İran İHA'sının imhası sırasında öldüğünü belirtirken, son kayıplarla birlikte ABD'nin askerî can kaybının 17'ye yükseldiği bildirildi.

20 Temmuz 2026

• İngiltere Başbakanı Keir Starmer, istifasını İngiltere Kralı 3. Charles'a resmen ileterek başbakanlık görevinden ayrıldı. Buckingham Sarayı'ndan yapılan yazılı açıklamada, "Sayın Keir Starmer, bu sabah Kral 3. Charles tarafından kabul edildi ve Başbakanlık ile Hazine Birinci Lordluğu görevlerinden istifasını sundu. Kral 3. Charles da istifayı kabul etti." ifadelerine yer verildi.

21 Temmuz 2026

• Bir Rus savaş gemisi, İngiliz donanmasının takibi altında Manş Denizi'nde gerçek mühimmat kullanılan tatbikat gerçekleştirdi. Kremlin Sözcüsü Dmitriy Peskov ise NATO askerlerinin Ukrayna'ya konuşlandırılması ihtimaline karşı Batı ülkelerini uyardı. Peskov, Rusya'nın böyle bir adıma izin vermeyeceğini belirtti.

17 Temmuz 2026 Trump, ABD seçim sisteminin yabancı müdahalelere karşı savunmasız olduğunu ileri sürdü.

18 Temmuz 2026 Irak ile Suriye, ham petrol boru hattını yeniden faaliyete geçirmek için mutabakata vardı.

20 Temmuz 2026 Starmer'in istifasıyla İngiltere, 10 yılda 7'nci başbakan değişikliğine sahne oldu.

21 Temmuz 2026 Rusya, Manş Denizi'ndeki tatbikatın ardından NATO'nun Ukrayna'ya asker göndermesine karşı uyarıda bulundu.

22 Temmuz 2026

• İsrail ordusunun Gazze Şeridi'nde "Sarı Hat"ın ötesine geçen toprak set ve hendeklerden oluşan bir kara bariyeri inşa ettiği bildirildi. Uydur görüntülerinde bariyerin Han Yunus'ta yaklaşık 400 metre, Refah'ta ise 1300 metre hattın dışına uzandığı görüldü. İsrail'in kontrolündeki alanın Gazze Şeridi'nin yaklaşık yüzde 65'ine çıktığı belirtildi.

• Avrupa Birliği üyeleri, İngiltere'nin Ukrayna'nın 2026 ve 2027 yıllarındaki savunma ihtiyaçları için oluşturulan 90 milyar avroluk kredi programına katılmasını onayladı. Kararla birlikte Ukrayna, kredi kapsamında İngiltere merkezli savunma sanayisi şirketlerinden de ürün tedarik edebilecektir.

• Nikaragua Devlet Başkanı Daniel Ortega, ülkede artık seçim yapılmayacağını açıkladı. Sandinista Devrimi'nin 47'nci yıl dönümü töreninde konuşan Ortega, muhalefet partilerinin iktidara gelmesini engelleyecek yasal düzenlemeler yapılması gerektiğini savundu.

• Lübnan Cumhurbaşkanı Joseph Avn, yaklaşık 20 yıl aradan sonra Beyaz Saray'ı ziyaret eden ilk Lübnan Cumhurbaşkanı oldu. ABD Başkanı Donald Trump ile görüşen Avn, İsrail'in Güney Lübnan'daki işgalini sona erdirmesi için Washington'dan destek istedi. Avn ayrıca Hizbullah'ın silahlılandırılmasına ilişkin hazırlanan planı Trump'a sundu ve İsrail ile düşmanlığın kalıcı biçimde sona erdirilmesini hedeflediklerini belirtti.

23 Temmuz 2026

• Avrupa Birliği üyeleri, Rusya'nın enerji, finans, kripto varlıklar ve ticaret alanlarını hedef alan 21'inci yaptırım paketinde uzlaştı. Paket kapsamında 32 Rus bankası ile bazı kripto şirketleri ve petrol ticaret platformları yaptırım listesine eklendi. Ayrıca Rusya'nın gölge filosuna destek veren gemiler ilk kez hedef alınırken Rus savaşçıların AB'ye girişinin yasaklanmasına yönelik adım atıldı.

• NATO üyeleri, İttifak'ın 2027-2031 dönemindeki ortak yatırım önceliklerini belirleyen Ortak Finansman Kaynak Planı'nı onayladı. Plan kapsamında askerî ve sivil bütçeleri ile Güvenlik Yatırım Programı için 2027 yılı finansman üst sınırları kabul edildi. NATO'nun toplam ortak finansmanı 6,5 milyar avroya kadar yükseltildi.

• ABD ile Suudi Arabistan, barışçıl nükleer iş birliğini düzenleyen "123 Anlaşması" ile karşılıklı güvenlik tedbirleri anlaşmasını imzaladı. Anlaşmanın Suudi Arabistan'ın enerji ihtiyacını karşılaması, ABD şirketlerine yeni pazar imkânı sunması ve nükleer silahların yayılmasının önlenmesine yönelik standartları güçlendirmesi hedeflendi. ABD Başkanı Donald Trump ise anlaşmanın onaylanmasını Suudi Arabistan'ın İbrahim Anlaşmaları'na katılması şartına bağladı ve Riyad'ın uranyum zenginleştirilmesine izin verilmeyeceğini açıkladı.

24 Temmuz 2026

• ABD Başkanı Donald Trump, Hürmüz Boğazı'nda gemi ve kargolarla verilecek zararın ABD'nin kontrolündeki İran varlıklarından karşılanacağını açıkladı. İran Dışişleri Bakanı Abbas Arakçi ise bu yaklaşımın devlet varlıklarına el konulmasını normalleştirmediğini ve tehlikeli bir emsal oluşturacağını belirtti.

22 Temmuz 2026 İsrail'in Gazze'de inşa ettiği kara bariyeri "Sarı Hat"ın ötesine uzandı.

22 Temmuz 2026 Nikaragua Devlet Başkanı Ortega, Nikaragua'da seçimlerin sona erdirileceğini açıkladı.

22 Temmuz 2026 Lübnan Cumhurbaşkanı Avn, İsrail'in Lübnan'dan çekilmesi ve Hizbullah'ın silahlılandırılması için ABD'den destek istedi.

23 Temmuz 2026 AB, Rusya'nın finans ve enerji ağlarını hedef alan 21'inci yaptırım paketini kabul etti.

25 Temmuz 2026

• Ukrayna Güvenlik Servisi, Hazar Denizi'nde Rusya'ya ait bir petrol platformu ile İran-Rusya arasında askeri kargo taşıdığı öne sürülen gemileri İHA'larla hedef aldığını açıkladı. İran, saldırıda bir denizcinin hayatını kaybettiğini belirterek eylemi BM Şartı'nın ihlali olarak nitelendirdi. Tahran yönetimi, meşru müdafaa hakkını hatırlatarak saldırının sonuçlarından Ukrayna'nın sorumlu olacağını bildirdi.

• Yemen'deki İran destekli Husiler, Suudi Arabistan'ın Cazan ve Yenbu kentlerinde Aramco'ya ait tesisleri balistik ve seyir füzeleri ile İHA'larla hedef aldıklarını açıkladı. Husilerin askeri sözcüsü Yahya Seri, saldırılarda kritik tesislerin vurulduğunu ileri sürdü. Seri ayrıca Suudi Arabistan'a yönelik deniz ablukasının sürdüğünü ve saldırıların artabileceğini belirtti.

26 Temmuz 2026

• Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin, Rus donanmasına, ticari gemiler dâhil Rus gemilerine el koyma girişimlerine uluslararası deniz hukuku çerçevesinde kararlı biçimde karşılık verme talimatı verdi. Putin ayrıca Kaliningrad bölgesinin güvenliğini Rusya'nın tüm imkânlarıyla korunacağını belirtti.

• İşgal altındaki Batı Şeria'da Filistin topraklarını gasb eden İsraililerin saldırıları, 2026'nın ilk yarısında önceki altı aya göre yüzde 63 artarak 660'a yükseldi. Bu saldırılarda 140 Filistinli yaralandı, 6 kişi hayatını kaybetti. Yalnızca hafta sonu 30 saldırı düzenlendiği bildirildi.

27 Temmuz 2026

• Suriye Cumhurbaşkanı Ahmed Şara, ülkesine yönelik ABD yaptırımlarının kaldırılması sürecinde Türkiye ve Suudi Arabistan'ın arabuluculuk yaptığını belirtti. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Vaşington yönetimi nezdinde girişimlerde bulunduğunu söyleyen Şara, ABD Başkanı Donald Trump'ın da yaptırımların hafifletilmesinde önemli rol oynadığını ifade etti. Şara, Sezar Yasası'nın kaldırılması ve Suriye'nin "teröre destek veren devletler" listesinden çıkarılmasının ülkenin yeniden yapılanması açısından kritik olduğunu vurguladı.

• Kolombiya'da cumhurbaşkanlığı seçimini kazanan Abelardo De La Espriella, 7 Ağustos'ta göreve başlamasının ardından ülkesinin İsrail Büyükelçiliğini Kudüs'e taşıyacağını açıkladı. Espriella, Filistin'de büyükelçilik açılması planını askıya alacağını, Nijerya'da yeni bir temsilcilik kuracağını ve diplomatik ağı yeniden düzenleyeceğini belirtti. Küba ve Nikaragua ile ilişkileri keseceğini ifade eden Espriella, Kolombiya'ya somut katkı sağlamadığını düşündüğü 14 ülkedeki büyükelçilikleri de kapatacağını söyledi.

• Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin, silahlı kuvvetlerin toplam personel sayısını 2 milyon 426 bin 130'a çıkaran kararnamayı imzaladı. 1 Ağustos'ta yürürlüğe girecek düzenlemeyle asker sayısı 25 bin, toplam personel sayısı ise 27 bin artırılırken böylelikle orduda 1 milyon 535 bin askerin görev yapacağı bildirildi.

25 Temmuz 2026 Ukrayna, Hazar Denizi'nde Rus petrol platformu ile İran-Rusya hattında kullanılan gemileri İHA'larla vurdu.

26 Temmuz 2026 Batı Şeria'da Filistinlilere yönelik saldırılar yılın ilk yarısında yüzde 63 arttı.

27 Temmuz 2026 Espriella, Kolombiya Büyükelçiliğini Kudüs'e taşıyacağını ve Filistin'de temsilcilik açma planını durduracağını açıkladı.

27 Temmuz 2026 Putin, ordudaki personel sayısını 2 milyon 426 bin 130'a çıkardı.

28 Temmuz 2026

• ABD Başkanı Donald Trump, İsrail Başbakanı Binyamin Netanyahu ile Beyaz Saray'da basına kapalı bir görüşme gerçekleştirdi. Netanyahu, temaslarda İran'ın nükleer silah edinmesinin önlenmesi başta olmak üzere ortak hedeflerde "tam mutabakat" sağlandığını ve İsrail'in güvenliğine ilişkin konularda koordinasyonun ele alındığını söyledi.

• İran Dışişleri Bakanı Abbas Erakçi, Ukrayna Dışişleri Bakanı Andrii Sybiha ile yaptığı telefon görüşmesinde, İran gemisine yönelik saldırının ardından oluşan zararın tazmin edilmesini istedi. Sybiha'nın saldırının kasıtlı olmadığı ve Kiev'in gerilimi artırma niyeti taşımadığı yönünde güvence verdiğini aktaran Erakçi, İran vatandaşları ile çıkarlarına yönelik saldırıların kabul edilemeyeceğini belirtti. Sybiha ise Ukrayna'nın eylemlerinin Rusya'ya karşı savunma amacı taşıdığını ve gerilimin tırmanmasını istemediklerini ifade etti.

29 Temmuz 2026

• Ürdün, İran'dan ülke topraklarına fırlatılan 5 füzenin hava savunma sistemleri tarafından tespit edilerek imha edildiğini açıkladı. Ürdün Silahlı Kuvvetleri, ülkenin hava sahası, güvenliği ve egemenliğini tehdit eden girişimlere izin verilmeyeceğini bildirirken ABD Başkanı Donald Trump ise Ürdün'deki ABD güçlerine yönelik saldırılara karşı İran'a sert karşılık verileceğini söyledi.

• ABD Federal İletişim Komisyonu, yabancı ülkelerde üretilen insansı ve dört ayaklı robotlar ile şebekelere bağlı güç invertörlerini ulusal güvenlik riski taşıyan ürünler listesine ekledi. Söz konusu cihazların ABD'de satış ve pazarlama için FCC onayı alamayacağı belirtildi.

• ABD yönetimi, İran'ın Hürmüz Boğazı üzerinden gelir elde etmesine katkı sağladığı öne sürülen 2 şirketi yaptırım listesine ekledi. İran petrolü ve petrokimya ürünlerinin taşınmasında rol oynadığı belirtilen 8 gemi ile Çin, Hong Kong ve Marshall Adaları merkezli 8 şirket de yaptırım kapsamına alındı.

30 Temmuz 2026

• ABD Savunma Bakanlığı, İran Savaşı'nın ardından artan hava savunma ihtiyacını karşılamak amacıyla Patriot füzesi siparişini 58,6 milyar dolara çıkardı. Pentagon ayrıca THAAD önleyici füzeleri için Lockheed Martin ile 35 milyar dolarlık ön sözleşme imzaladı. Boeing ve Lockheed Martin ile yapılan anlaşmalarla kritik füze bileşenlerinin üretim kapasitesinin artırılması hedeflendi.

• BM Genel Sekreteri Antonio Guterres, Kıbrıs Türk ve Rum liderleri Tufan Erhürman ile Nikos Hristodoulidis'le Lefkoşa'da bir araya geldi. Görüşmelerin ardından Türkiye, Yunanistan ve İngiltere'nin de katılımıyla yeni bir gayriresmî Kıbrıs konferansı düzenlenmesi kararlaştırıldı. Guterres, toplantı öncesinde taraflardan ilerleme sağlayacak somut adımlar beklediğini belirtirken konferans için tarih vermedi.

28 Temmuz 2026 Trump ile Netanyahu Beyaz Saray'da bir araya geldi.

28 Temmuz 2026 İran, Ukrayna'dan gemi saldırısının yol açtığı zararı tazmin etmesini istedi.

29 Temmuz 2026 ABD, yabancı menşeli gelişmiş robotları ulusal güvenlik riski listesine aldı.

30 Temmuz 2026 Pentagon, Patriot füzesi siparişini 58,6 milyar dolara yükseltti.

31 Temmuz 2026

• ABD Başkanı Donald Trump, Barış Kurulu'nun Hamas ve Gazze'deki diğer silahlı grupların tamamen silahsızlandırılması konusunda anlaşmaya vardığını açıkladı. Trump, silah bırakma süreci ilerledikçe İsrail güçlerinin Gazze'den çekileceğini, Uluslararası İstikrar Gücü ile yeni kurulacak Filistin polis teşkilatının bölgede güvenliği sağlayacağını belirtti. Anlaşmanın Gazze'nin yeni bir Filistin yönetimine devredilmesi açısından önemli bir adım olduğunu ifade etti.

• İran ordusu, Kuveyt'teki Ahmed el-Cabir Hava Üssü'nde bulunan ABD'ye ait savaş uçağı hangarı, uydu iletişim sistemleri ve mühimmat depolarını kamikaze İHA'larla hedef aldığını açıkladı. Saldırının, Keşm Adası'ndaki sivil bir eve düzenlenen saldırıya misilleme amacı taşıdığı belirtildi. Üssün, ABD'nin bölgedeki hava ve gözetleme operasyonlarında önemli rol oynadığı kaydedildi.

• Rusya Savunma Bakanlığı, Ukrayna'nın Odessa Limanı'ndaki akaryakıt depoları ile askerî yük taşıyan bir kuru yük gemisinin vurulduğunu bildirdi. Ayrıca gece boyunca Ukrayna'ya ait uçak tipi 371 insansız hava aracının (İHA) hava savunma güçlerince engellenerek imha edildiği belirtildi. İHA'ların Belgorod, Bryansk, Voronej, Volgograd, Kursk, Rostov, Tula, Krasnodar bölgeleri, Dağıstan, Tataristan Cumhuriyetleri ile Kırım Yarımadası, Azak ve Karadeniz üzerinde etkisiz hâle getirildiği ifade edildi.

• İran Devrim Muhafızları Ordusu, farklı bir yol izleyerek Hürmüz Boğazı'ndan geçmeye çalışan 2 geminin isabet alarak durduğunu, 4 tankerin ise hızla rotasını değiştirdiğini duyurdu. Gemilerin ABD'nin "aldatması" sonucu ve "ABD ordusunun hava koruması" altında bu geçişi gerçekleştirmeye çalıştığı ifade edilen açıklamada, uyarıları dikkate almayan 2 geminin vurularak durdurulduğu kaydedildi.

• 27 düzensiz göçmen Fas'ın kuzeyindeki Fenidek kentinden İspanya'nın Kuzey Afrika'daki toprağı olan Sebte (Ceuta) şehrine geçmeye çalışırken hayatını kaybetti. Avrupa Birliği (AB) Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen, ABD merkezli X şirketinin sosyal medya platformundaki hesabından yaptığı açıklamada, AB'nin durumun kontrol altına alınmasına destek olmaları için iki komisyon üyesini görevlendirdiğini duyurdu.

• Gazze Barış Kurulu, ateşkesin ikinci aşamasına geçiş için duyurduğu yol haritasının detaylarını paylaştı. Taslağa göre, ilk aşamada İsrail'in Gazze'ye yönelik saldırılarına son vermesi ve bölgeye insani yardım girişini sağlaması öngörülüyor. Aynı süreçte Hamas ve bölgedeki diğer Filistinli grupların da her türlü askerî faaliyetlerini sona erdirmesi gerekiyor. Sürecin denetiminin Barış Kurulu'nun kurduğu Uluslararası Doğrulama Komitesi (IVC) tarafından yapılacağını içeren taslağa göre, mekanizmanın işlemesi için tarafların taahhütlerinin sahada hayata geçmesi şart koşuluyor.

31 Temmuz 2026 Trump, Gazze'de silahsızlanma ve İsrail'in aşamalı çekilmesini öngören anlaşmayı duyurdu.

31 Temmuz 2026 Rusya Savunma Bakanlığı, Ukrayna'nın Odessa Limanı'ndaki akaryakıt depoları ile askerî yük taşıyan bir kuru yük gemisinin vurulduğunu bildirdi.

31 Temmuz 2026 İran Devrim Muhafızları Ordusu, farklı bir yol izleyerek Hürmüz Boğazı'ndan geçmeye çalışan 2 geminin vurulduğunu bildirdi.

31 Temmuz 2026 Fas'tan İspanya'nın Kuzey Afrika kıyısına düzensiz göç girişiminde 27 kişi hayatını kaybetti.

NATO

Kuzey Atlantik
Antlaşması Örgütü

NATO Üyesi Ülkeler

 ABD
(1949)

 BELÇİKA
(1949)

 BİRLEŞİK KRALLIK
(1949)

 DANİMARKA
(1949)

 FRANSA
(1949)

 HOLLANDA
(1949)

 İTALYA
(1949)

 İZLANDA
(1949)

 KANADA
(1949)

 NORVEÇ
(1949)

 PORTEKİZ
(1949)

 LÜKSEMBURG
(1949)

 TÜRKİYE
(1952)

 YUNANİSTAN
(1952)

 ALMANYA
(1955)

 İSPANYA
(1982)

 POLONYA
(1999)

 ÇEKYA
(1999)

 MACARİSTAN
(1999)

 LETONYA
(2004)

 LİTVANYA
(2004)

 ROMANYA
(2004)

 SLOVAKYA
(2004)

 SLOVENYA
(2004)

 BULGARİSTAN
(2004)

 ESTONYA
(2004)

 ARNAVUTLUK
(2009)

 HIRVATİSTAN
(2009)

 Kuruluş tarihi
4 Nisan 1949

 Merkezi
Brüksel

 Üye sayısı
32

 KARADAĞ
(2017)

 K. MAKEDONYA
(2020)

 FİNLANDİYA
(2023)

 İSVEÇ
(2024)

NATO Ankara Zirvesi: Transatlantik İttifakın Yeniden Tahkimi

Ankara Zirvesi, ABD'nin NATO'ya bağlılığının sorgulandığı bir dönemde 5. maddeyi, transatlantik bağı ve kolektif savunma iradesini yeniden teyit ederek İttifak'ın dağılma tartışmalarına karşı siyasi bir tahkim işlevi gördü.

Kritik Coğrafyada Kritik Zirve

NATO devlet ve hükümet başkanları, 7-8 Temmuz 2026 tarihlerinde Ankara'daki Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde bir araya geldi. Türkiye'nin ev sahipliği yaptığı 36. NATO Devlet ve Hükümet Başkanları Zirvesi, İttifak'ın yıllık karar takvimindeki olağan toplantılardan biri olmadı. Zirve; uluslararası güvenlik düzeninin aynı anda Avrupa'da, Orta Doğu'da ve küresel güç dengelerinde sarsıldığı bir dönemde gerçekleştirildi. Nitekim Rusya-Ukrayna Savaşı, Avrupa güvenliğini uzun vadedi bir askerî hazırlık meselesine dönüştürürken Orta Doğu, ABD ve İsrail'in İran'a yönelik saldırılarının ardından ulaşılan kırılgan ateşkesle yeni bir belirsizlik evresine girdi. Gazze'de devam eden saldırılar, Lübnan ve Suriye sahalarındaki gerilimler, Hürmüz Boğazı'nın güvenliği ve İran'ın nükleer programı, NATO'nun geleneksel coğrafi öncelikleri ile güney kanadındaki riskler arasındaki ilişkinin yeniden değerlendirilmesini zorunlu kıldı.

Bu şartlarda Ankara, zirvenin düzenlendiği başkent olmanın ötesinde NATO'nun karşı karşıya kaldığı tehdit haritasının merkezini temsil etti. Türkiye'nin kuzeyinde Avrupa'nın en büyük savaşı sürerken güneyinde Orta Doğu'nun başlıca çatışma alanları yer aldı. Zirvenin Ankara'da yapılması, Türkiye'nin Karadeniz, Kafkasya, Avrupa ve Orta Doğu arasında kurduğu stratejik bağlantıyı yeniden görünür kıldı.

İstanbul'dan Ankara'ya Kritik Eşiklerde Türkiye

2026 Ankara Zirvesi'nin tarihsel anlamı, 2004 İstanbul Zirvesi ile birlikte okunduğunda daha belirgin hâle geliyor. Türkiye'nin daha önce ev sahipliği yaptığı İstanbul Zirvesi, 11 Eylül saldırılarının ardından uluslararası güvenlik anlayışının köklü biçimde değiştiği ve ABD'nin 2003'te Irak'ı işgal etmesinin transatlantik ilişkilerde ciddi görüş ayrılıkları yarattığı bir dönemde düzenlenmişti. Aynı zirve, NATO'nun yedi yeni üyeyle gerçekleştirdiği büyük genişleme dalgasının hemen ardından yapılmıştı.

İstanbul'da temel mesele, NATO'nun Soğuk Savaş sonrasındaki yeni görev alanlarının ve genişleyen coğrafyasının nasıl yönetileceğiydi. Ankara'da ise İttifak'ın askerî kapasitesinin, üretim tabanının ve transatlantik görev paylaşımının nasıl yeniden kurulacağı tartışıldı. Başka bir ifadeyle İstanbul Zirvesi NATO'nun genişleme sonrasındaki yönünü belirlerken Ankara Zirvesi, İttifak'ın parçalanma ihtimalinin konuşulduğu bir dönemde bağlılığını ve işlevselliğini yeniden tanımladı. Türkiye böylece iki ayrı tarihsel kırılma noktasında NATO'nun geleceğine yön veren toplantılara ev sahipliği yaptı. Bu devamlılık, Türkiye'nin İttifak içindeki önemini yalnızca askerî büyüklüğünden veya coğrafi konumundan kaynaklanmadığını; kriz dönemlerinde siyasi uzlaşma zemini oluşturabilme kapasitesiyle de bağlantılı olduğunu ortaya koydu.

Transatlantik Güvenin Ankara Sınavı

Zirve öncesindeki temel tartışma, savunma bütçelerinin artırılmasından ziyade ABD'nin Avrupa güvenliğindeki rolünü ne ölçüde sürdüreceği ve Washington'un azaltmak istediği askerî

sorumlulukların Avrupalı müttefikler tarafından nasıl üstlenileceğiydi. ABD Başkanı Donald Trump'ın NATO üyelerine yönelttiği sert eleştiriler ve Amerikan güvenlik taahhütlerini zaman zaman koşullu bir dille ele alması, İttifak içinde ciddi bir güvensizlik yarattı. Tartışma, Washington Antlaşması'nın 5. maddesinin kriz anında bütün üyeler için aynı kararlılıkla uygulanıp uygulanmayacağı sorusuna kadar uzandı.

ABD'nin askerî gücü, nükleer kapasitesi ve NATO komuta yapısındaki ağırlığı dikkate alındığında Washington'un İttifak'tan uzaklaşması, NATO'nun mevcut biçimiyle devamını da tartışmalı hâle getirebilirdi. Trump'ın Ankara Zirvesi'ne katılması bu nedenle sıradan bir protokol ayrıntısı olmadı. Ankara, ABD Başkanı ile Avrupalı liderleri aynı masada buluşturarak transatlantik bağın kopmadığını gösteren siyasi zemini hazırladı.

Altı Maddelik Ankara Mutabakatı

Zirvenin sonunda kabul edilen Ankara Bildirisi, önceki NATO zirvelerinin ayrıntılı metinlerine kıyasla altı maddelik kısa bir belge oldu. Bu tercih bildirinin önemini azaltmadı; aksine müttefiklerin uzlaşabildiği temel ilkeleri daha yoğun ve doğrudan bir siyasi çerçevede topladı.

Bildirinin ilk maddesinde 5. madde kapsamındaki kolektif savunmaya ve transatlantik bağa bağlılık yeniden teyit edildi. Bir müttefike yapılan saldırının bütün müttefiklere yönelmiş sayılacağı ilkesinin metnin başına yerleştirilmesi, ABD'nin NATO'ya bağlılığı konusunda oluşan kuşklara verilen en açık cevap oldu.

İkinci maddede Rusya, Avrupa-Atlantik güvenliğine yönelik uzun vadeli tehdit olarak tanımlandı; terörizmin de İttifak açısından kalıcı bir risk oluşturduğu belirtildi. Savunma yatırım hedeflerinin uygulamaya geçirilmesi, üretim kapasitesinin büyütülmesi ve Ankara'da açıklanan 50 milyar doların üzerindeki yeni tedarik kararları bu bölümde toplandı. NATO böylece savunmayı bütçe oranlarının ötesine taşıyarak mühimmat, teknoloji, üretim ve sanayi dayanıklılığı üzerinden tanımlandı.

Bu maddede yer alan savunma ticareti engellerinin müttefikler arasında kaldırılması ve sanayi iş birliğinin derinleştirilmesi yönündeki taahhüt, Türkiye bakımından ayrıca önem taşıdı. Söz konusu hüküm, NATO üyeleri arasında siyasi gerekçelerle sürdürülen ihracat kısıtlamalarının ve dışlayıcı tedarik uygulamalarının İttifak dayanışmasıyla bağdaşmadığı yönündeki Türk tezini resmî belgeye taşıdı.

Bu ifade, Türkiye'nin Avrupa savunma projelerine katılımının Yunanistan, Güney Kıbrıs Rum Yönetimi ve Fransa'nın itirazlarıyla karşılaştığı bir dönemde Ankara'ya güçlü bir siyasi dayanak sundu. Özellikle Avrupa Birliği'nin SAFE gibi savunma araçlarına erişim konusunda yaşanan anlaşmazlıkların kendiliğinden ortadan kalkacağı söylenemese de NATO metni, müttefikler arasındaki savunma sanayisi iş birliklerinin ikili uyumsuzluklarla engellenmesine karşı yeni bir baskı zemini oluşturdu. NATO kararı AB içindeki veto mekanizmalarını hukuken geçersiz kılmadı; ancak Türkiye'nin Avrupa güvenlik mimarisinden dışlanmasının İttifak'ın üretim ve kapasite hedefleriyle çeliştiğini daha görünür hâle getirdi.

Bildirinin üçüncü maddesi, yeni transatlantik görev paylaşımını tanımladı. Avrupalı müttefikler ile Kanada'nın ABD ile birlikte daha fazla sorumluluk üstlenmesi kararlaştırıldı; uzun menzilli vuruş sistemleri, hava ve füze savunması, insansız araçlar, yapay zekâ, uzay, siber kabiliyetler ve müşterek dijital harp altyapısı öncelikli alanlar arasında sıralandı. Böylece ABD'nin merkezî konumunu koruduğu, Avrupa'nın ise daha büyük mali ve operasyonel yük taşıdığı bir güvenlik düzeni benimsendi.

Dördüncü maddede Ukrayna'ya desteğin sürdürülmesi kararlaştırıldı. Müttefikler, 2026 yılında 70 milyar avro değerinde askerî teçhizat, eğitim ve yardım sağlama; 2027'de de en az aynı seviyeyi koruma taahhüdünde bulundu. Beşinci maddede İran'ın nükleer silaha sahip olmaması gerektiği vurgulandı ve Hürmüz Boğazı'ndaki seyrüsefer serbestisine riayet edilmesi istendi. Altıncı maddede ise Türkiye'nin ev sahipliğine teşekkür edildi.

Harcamadan Üretim Kapasitesine

Zirvenin gündemi, 2025'te Lahey'de kabul edilen savunma ve güvenlik harcamalarının 2035'e kadar gayrisafi yurt içi hasılanın yüzde 5'ine çıkarılması hedefinin nasıl uygulanacağı sorusuyla sınırlı kalmadı. Müttefiklerin hangi askerî kabiliyetleri geliştireceği, ABD'nin Avrupa'daki bazı görevlerinin kimler tarafından devralınacağı, mühimmat stoklarının nasıl artırılacağı ve uzun süreli savaş şartlarında üretimin nasıl sürdürüleceği de görüldü.

Rusya-Ukrayna Savaşı'nın çağdaş savaşın karakterini önemli ölçüde değiştirmesi bu gündemin belirlenmesinde başlıca etken oldu. Zira insansız sistemler, elektronik harp, hassas vuruş kabiliyetleri, hava ve füze savunması ile kesintisiz mühimmat üretimi yeni caydırıcılık anlayışının temel unsurlarına dönüştü. NATO, askerî gücü artık asker ve platform sayısının yanı sıra teknoloji, üretim hızı, lojistik devamlılık ve müşterek harekât kapasitesi üzerinden değerlendirdi.

Zirve kapsamında düzenlenen NATO Savunma Sanayii Forumu da bu dönüşümün endüstriyel boyutunu oluşturdu. Ortak üretim, müşterek Ar-Ge, yatırım, mühimmat kapasitesi ve güvenli tedarik zincirleri İttifak'ın askerî hazırlığının ayrılmaz parçaları olarak ele alındı. NATO'nun Ankara'da kabul ettiği sanayi stratejisi, savunma şirketleriyle daha düzenli iş birliği kurulmasını ve müttefiklerin ihtiyaçlarının ortak üretim yoluyla karşılanmasını hedefledi.

Türkiye'nin Değişen İttifak Profili

Türkiye'nin NATO üyeliği önceki yıllarda Rusya ile ilişkileri, savunma tercihleri ve bazı İttifak kararlarına yönelik itirazları üzerinden sorgulandı. Batılı çevrelerde Türkiye'nin üyeliğinin askıya alınmasını veya sona erdirilmesini savunan görüşler dahi gündeme geldi. 2026'ya gelindiğinde ise tartışmanın yönü değişti. NATO'nun en güçlü üyesi ABD'nin İttifak'a bağlılığı sorgulanırken

NATO içinde uzun süre güvenilirliği sorgulanan Türkiye, 2026 Ankara Zirvesi'nde İttifak'ın geleceğine ilişkin en temel güvensizliklerin aşılmasına zemin hazırlayan ülke olarak öne çıktı. Ankara'da 5. maddeye ve transatlantik bağa verilen yeni taahhüt, Türkiye'nin NATO içindeki yerinin yalnızca coğrafi konumla değil, askerî kapasite, savunma üretimi ve diplomatik ağırlıkla birlikte değerlendirilmesi gerektiğini gösterdi.

Türkiye, transatlantik dayanışmanın yeniden ilan edildiği zirveye ev sahipliği yaptı. Daha önce NATO'dan uzaklaşabileceği ileri sürülen ülke, bu kez Vaşington'un İttifak içindeki varlığının ve 5. maddeye bağlılığının teyit edildiği siyasi merkeze dönüştü.

Bu gelişme, Türkiye'nin NATO içindeki değerinin coğrafi konumla sınırlandırılmayacağını gösterdi. Geniş askerî kapasitesi, operasyonel tecrübesi, savunma sanayisi altyapısı ve farklı kriz aktörleriyle temas kurabilen diplomatik ağı, Türkiye'yi İttifak'ın yeni ihtiyaçlarıyla doğrudan örtüşen bir ülke hâline getirdi. Nitekim NATO daha güçlü ve hazır kara kuvvetlerine ihtiyaç duyarken Türkiye askerî kapasitesini korudu. İttifak üretim açığını kapatmaya yönelirken Türk savunma sanayisi insansız sistemlerden mühim-mata, radarlardan elektronik harbe kadar genişleyen imkânlarıyla öne çıktı. Savunma ticaretindeki engellerin kaldırılmasının bildiride yer alması da Türkiye'nin üretim gücünün Avrupa ve NATO tedarik zincirlerine daha geniş ölçüde katılabilmesinin önünü açabilecek siyasi bir işaret verdi.

İzmir'deki Müttefik Kara Komutanlığı, İstanbul'daki NATO Hızlı Konuşlandırılabilir Kolordusu, Kürecik radar sistemi ve İn-cirlik Üssü, Türkiye'nin İttifak'ın komuta, erken uyarı ve operasyonel altyapısındaki yerini güçlendirdi. Türkiye'nin NATO içindeki rolü, sınır hattını koruyan bir cephe ülkesinden planlama yapan, üreten, komuta sorumluluğu üstlenen ve güney kanadının güvenliğine yön veren bir aktöre doğru genişledi.

Ankara'dan Çıkan Yeni İttifak Formülü

Ankara Zirvesi, NATO içindeki bütün görüş ayrılıklarını ortadan kaldırmadı. ABD ile Avrupa arasındaki yük paylaşımı, savunma üretimindeki kapasite farkları ve bölgesel tehditlere ilişkin öncelik ayrılıkları devam etti. Bununla birlikte toplantı, İttifak'ın çözülmek yerine şartlarını yeniden düzenlemeyi tercih ettiğini gösterdi. Ankara'da kurulan formüle göre ABD, NATO'nun askerî ve siyasi merkezindeki yerini korudu; Avrupa daha fazla mali ve operasyonel sorumluluk üstlendi; savunma sanayii ortak caydırıcılığın asli unsurlarından biri hâline geldi. Müttefikler arasındaki savunma ticaretinin kolaylaştırılması da İttifak dayanışmasını söylem düzeyinden üretim ve tedarik alanına taşıdı.

Mutabakatın Gelecekteki Sınavı

Ankara Zirvesi'nin ardından NATO'nun önündeki temel sınav, ilan edilen birlik görüntüsünün sahadaki krizler karşısında ne ölçüde korunabileceği olacak. İttifak'ın geleceğini ortak tehdit tanımlarından çok, müttefiklerin alınan kararları uygulama iradesi, siyasi ihtilafları güvenlik iş birliğinin önüne geçirmeme becerisi ve farklı bölgesel öncelikleri ortak bir strateji içinde yönetebilme kapasitesi belirleyecek. Dolayısıyla Ankara'da ortaya konan mutabakat, NATO'ya kesin bir istikamet çizmekten ziyade birlikte hareket etme iradesinin önümüzdeki dönemde ne kadar dayanıklı kalacağını gösterecek.

Gündem

Dünya medyasında Türkiye

Trump, Erdoğan'ı "Güçlü Lider" Olarak Övdü: Ankara, NATO'nun Ön Cephesindeki Konumunu Güçlendiriyor

Yayın Adı: The Observer / Yayın Tarihi: Temmuz 2026 / Ülke: İngiltere

NATO Zirvesi daha başlamadan Donald Trump mesajını net bir şekilde verdi: Ankara'ya yalnızca bu yıl zirveye ev sahipliği yapan Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan için geldiğini söyledi. Trump, diğer NATO liderlerini sert sözlerle eleştirdi. Buna karşın Erdoğan'ı "dostum" ve "güçlü bir lider" olarak nitelendirdi. Erdoğan ise bu fırsatı iyi değerlendirdi. Türkiye'nin askerî kapasitesini ve diplomatik ağırlığını öne çıkararak, ülkesinin İttifak için vazgeçilmez konumunu vurguladı. Türkiye'nin zirveye ev sahipliği yapması ve Trump'ın açık desteğini alması sayesinde İttifak içindeki yükselen ağırlığını ortaya koydu.

NATO Zirvesi: Trump'ın Erdoğan ile Yakınlaşması İsrail'i Zor Durumda Bırakıyor

Yayın Adı: Handelsblatt-Internet / Yayın Tarihi: Temmuz 2026 / Ülke: Almanya

Ankara'daki NATO Zirvesi'nin ardından Türk Hava Kuvvetlerinin yakında ABD yapımı en modern savaş uçaklarından biriyle güçlendirileceği kesinleşmiş görünüyor. Erdoğan, salı günü yaptığı açıklamada, beş adet F-35 için taahhüt alındığını söyledi. Ayrıca Trump yönetiminin, haziran ayı sonunda ABD Kongresini Türkiye'ye General Electric yapımı F110 tipi motorların satışını onaylama niyeti hakkında bilgilendirdiği belirtiliyor. Böylece Amerika Birleşik Devletleri'nin yakın bir müttefiki için kâbus gerçeğe dönüşüyor: İsrail, bölgedeki hava üstünlüğünü kaybetmekten endişe ediyor.

NATO'nun uzaydaki gözleri: Türkiye 300 milyon dolarlık uydusu sistemi kuracak

Yayın Adı: FAKTI BG / Yayın Tarihi: Temmuz 2026 / Ülke: Bulgaristan

Türkiye, NATO'nun ihtiyaçları için 300 milyon dolar değerinde radar uydusu sistemi kuracak. Anadolu Ajansının aktardığına göre Türkiye bu sistemi "NATO'nun uzaydaki gözleri" olarak tanımlıyor. Ankara'daki NATO Zirvesi'nde duyurulan ve "İMECE" adını taşıyan uydusu sistemi, Türkiye'nin deneyimini İttifak'a taşıyacak. Sistem; alçak yörüngede iletişim uyduları ve erken uyarı kabiliyetlerinden oluşan bir yapı sunacak. Anadolu Ajansına göre Türk uydusu sistemi, yüksek hızlı iletişim, istihbarat ve füze takibi alanlarında katkı sağlayacak. Böylece NATO'nun yüksek hızlı iletişim, istihbarat toplama ve füze izleme alanlarında daha dayanıklı ve kapsamlı kabiliyetlere ulaşması hedefleniyor.

Türk yanlısı bir ortamda zirve

Yayın Adı: Kathimerini / Yayın Tarihi: Temmuz 2026 / Ülke: Yunanistan

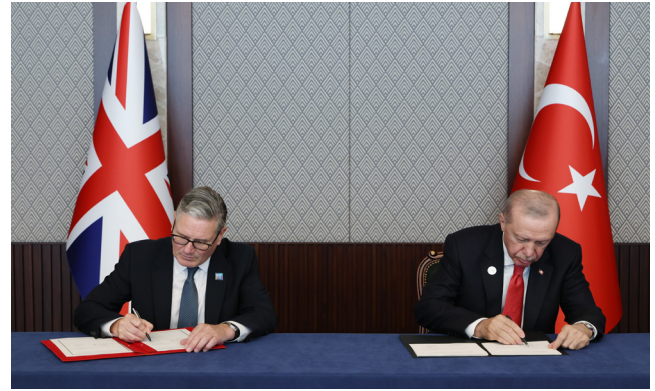
NATO Zirvesi'ne hâkim olan ruha ve bazı başroldekilerin hedeflerine bakıldığında Trump tarafından Erdoğan'a yönelik ifade edilemez sıcak duyguların gösterilmesi, F-35'lere yönelik yasakların kaldırılması gibi bir dizi vaatlerde bulunması ve NATO Genel Sekreteri Mark Rutte'nin de sergilediği neşeli sempatik tavırlar ortadaydı. Başbakan Miçotakis'in bu koşullar altında, NATO'nun her üye-devletinin iyi komşuluk ilkelerine saygı göstermekle yükümlü olduğuna dair açıklaması son derece gerektiği. Ancak asıl gerekli olan, bu açıklamaların gerektiğinde derhal tepki verileceğini gösterecek somut adımlarla desteklenmesidir. İlkeler ve değerlerden söz ederek, ne yazık ki çıkarlarını esas alarak ve hukuka aykırı uygulamalara hoşgörü göstererek hareket etmekte olan güçlü dostların sürekli Türkiye yanlısı yaklaşımını dengeleyecek adımlar atılmalıdır.

Türkiye'nin 37 milyar dolarlık savunma şirketi, yurt dışı siparişlerinin ikiye katlandığını açıkladı

Yayın Adı: Bloomberg / Yayın Tarihi: Temmuz 2026 / Ülke: ABD

Türkiye'nin 37 milyar dolar değerindeki devlete ait savunma yüklenicisi Aselsan Elektronik Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Aselsan), Ukrayna ve Orta Doğu'daki çatışmaların körüklediği talep sayesinde uluslararası siparişlerin geçen yıla kıyasla ikiye katlandığını açıkladı. Aselsan Genel Müdürü Ahmet Akyol, salı günü Türkiye'nin başkenti Ankara'da düzenlenen Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü (NATO) Zirvesi'nin oturum aralarında Bloomberg TV'ye verdiği demeçte, "Son üç yılda her yıl uluslararası siparişlerimiz bir öncekinin iki katına çıktı." dedi.

İngiltere ile Türkiye, savunma ve güvenlik iş birliğini derinleştirmek için yeni bir anlaşma imzaladı

Yayın Adı: China.org / Yayın Tarihi: Temmuz 2026 / Ülke: Çin

İngiltere hükûmeti, İngiltere ile Türkiye'nin yepyeni bir güvenlik ve savunma ortaklığı belgesi imzaladığını duyurdu. İki ülkenin hükûmetleri ortak bir açıklama yayımlayarak, bu adımın iki ülkenin stratejik ortaklık sürecinde önemli bir dönüm noktası olduğunu belirtti. İngiltere Başbakanlık Ofisi'nin yayımladığı açıklamada, İngiltere ile Türkiye'nin NATO'nun Avrupa'daki çekirdek müttefik ülkeleri olduğu, bu ortaklık çerçevesinin imzalanmasının, sürekli evrilen Avrupa-Atlantik güvenlik durumuna karşılık vermeyi ve kurumsallaşmış mekanizmalarla ikili güvenlik ve savunma iş birliğini derinleştirmeyi amaçladığı belirtildi.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
CUMHURBAŞKANLIĞI
İLETİŞİM
BAŞKANLIĞI

TÜRKİYE
YÜZYILI

Aydın Tarihi Kültür–Sanat

Zerzevan Kalesi:
Arkeoloji ve Tarihin Buluşma Noktası

Arşivden: Türkiye'de NATO

Kültür

Zerzevan Kalesi: Arkeoloji ve Tarihin Buluşma Noktası

Diyarbakır'ın Çınar ilçesinde yer alan Zerzevan Kalesi, Asur'dan Roma'ya uzanan köklü geçmişi, yer altı yapıları ve dünyada benzeri olmayan Mithras Tapınağı ile Anadolu'nun en önemli arkeolojik miras alanları arasında yer alıyor.

Zerzevan Kalesi, askerî yerleşimi, yer altı ve yerüstü yapıları ile dünyanın en iyi korunmuş Roma garnizonlarından biri olarak insanlığın kültürel gelişimini oluşturan farklı kültürel-inanç evrelerine ait izleri bir arada taşıyor. Pagan ve Hıristiyan Roma'ya ait mimari yapılar döneminin bütün özelliklerini ve teknolojik gelişmelerini yansıtan kale, yaklaşık 3 bin yıllık bir yerleşim geçmişine sahip bulunuyor.

Askerî yerleşim antik yol güzergâhında, 124 metre yükseklikte kayalık bir tepede bulunan Zerzevan Kalesi, Amida ile Dara arasında stratejik bir noktada yer alıyor. Yerleşim konumu itibarıyla bütün vadiye hâkim, antik ticaret yolu üzerinde geniş bir alanı kontrol altında tutan, Roma sınır garnizonu olan kale, Romalılar ve Sasaniler arasında büyük mücadelelere sahne oldu.

Zerzevan Kalesi'nin tarihi, Asur dönemine kadar gidiyor. Kalede Roma döneminde milattan sonra 3. yüzyılda asıl askerî yerleşim inşa edildi ve 639 yılına İslam ordularının fethine kadar kesintisiz kullanıldı. Yerleşimin surları ve yapıları Anastasios (milattan sonra 491-518) ve Justinianos (milattan sonra 527-565) dönemlerinde onarılarak, bazıları ise yeniden inşa edilerek mevcut hâline getirildi.

Zerzevan Kalesi, Roma İmparatorluğu'nun doğu sınırındaki en önemli askerî garnizonlarından biri olarak dikkat çekiyor. Kültür ve Turizm Bakanlığının "Geleceğe Miras Projesi" kapsamında kazı faaliyeti devam eden kalede, askerî yerleşim içinde ortaya çıkarılan, dünyada tek örnek olan Mithras Tapınağı yer alıyor.

Bilimsel kazılarla tarihe ışık tutan Zerzevan Kalesi'nde hem yer üstünde hem de yer altında geniş bir yerleşim alanı bulunuyor. Pers döneminde Kral Yolu üzerinde bir kontrol noktası olarak kullanılan yerleşimin, yol güvenliğinin sağlanmasında kritik bir rol üstlendiği belirtiliyor. Kazılar sonucunda ortaya çıkarılan bulgular, kalenin yalnızca bir askerî üs değil, aynı zamanda çok katmanlı bir yaşam alanı ve dinî merkez olduğunu ortaya koyuyor.

Askerî mimari ve yerleşim düzeni

Yaklaşık 1.200 metre uzunluğunda ve 15 metre yüksekliğinde surlarla çevrili Zerzevan Kalesi'nin yerleşim alanı içinde gözetleme

kuleleri, savunma yapıları, kilise, yönetim binaları ve silah deposu gibi askerî yapılar bulunuyor. Kuzey bölümde ise konut alanları, sokaklar ve su sarnıçları yer alıyor. Kale sadece yer üstü yapılarıyla değil, aynı zamanda geniş yer altı sistemiyle de dikkat çekiyor. Yeraltı yapıları arasında sığınaklar, tüneller ve dinî ritüel alanları bulunuyor.

Mithras Tapınağı: Roma'nın doğudaki tek örneği

Zerzevan Kalesi'ni dünya çapında önemli kılan en kritik keşif, Mithras Kutsal Alanı'dır. Bu yapı, Roma İmparatorluğu'nun doğu sınırında tespit edilen ilk ve tek Mithras Tapınağı olma özelliğini taşı-

maktadır. Yeraltına ana kaya oyularak inşa edilen bu kutsal alan, Mithras inancına ait gizemli ritüellere de ev sahipliği yapmıştır.

Zerzevan Kalesi'nde tarihe ışık tutan kazılar sürüyor

Çınar ilçesine 13 kilometre uzaklıktaki Demirölçek Mahallesi yakınlarında, 124 metre yükseklikteki kayalık tepede bulunan ve askeri yerleşimde dünyada bulunan son Mithras Tapınağı'nın ortaya çıkarıldığı kale, bilimsel kazılarla tarihe ışık tutuyor.

Kale ve çevresindeki 1.000 dönüm alanda bugüne kadar; 15 metre yüksekliğinde ve 1.200 metre uzunluğunda sur kalıntısı, 21 metre yüksekliğinde gözetleme ve savunma kulesi, kilise, yönetim binası, tahıl ve silah depoları, kaya mezarları, su kanalları ile 63 su sarnıcı, yer altı kilisesi, 400 kişilik yer altı sığınağı, konutlar ve gizli geçitler, dönemin Mithras dinine ait yer altı tapınağı ve Mithras Tapınağı'na gizli dinî tören ve ayinler için gelen davetlilerin konakladığı alan ile birçok esere ulaşıldı.

2025 yılında restorasyon çalışması da başlatılan kaledeki kazı çalışmasında son olarak 1800 yıllık su dağıtım sistemi ortaya çıkarıldı. Mühendislik harikası olarak nitelendirilen su sistemi ile kaleye, şu an kurumuş 3 kaynaktan 8,5 kilometreden kemer ve kanallar vasıtasıyla büyük sarnıçlara su getirildiği tespit edildi. Buna göre suyun, kanallarla önce tonozlu sarnıçlara, oradan da yeni ortaya çıkarılan su dağıtım sistemi kanalıyla kaledeki diğer yapılara, konutlara ve Mithras Tapınağı'na ulaşımının sağlandığı belirtiliyor.

UNESCO Dünya Mirası Geçici Listesi'ne 2020 yılında dâhil edilen, arkeolojik kazılarla geçmişe ışık tutan tarihî kalede 2014 yılında başlatılan kazı çalışmaları halen devam ediyor. Güneydoğu Anadolu'nun en önemli kültürel miras alanlarından biri hâline gelen kaleye yerli ve yabancı turistler de büyük ilgi gösteriyor.

Zerzevan Kalesi'nde tarih kadınların emeğiyle gün yüzüne çıkıyor

Diyarbakır'da Roma İmparatorluğu döneminde askeri yerleşim olarak kullanılan 3 bin yıllık Zerzevan Kalesi'nde yürütülen arkeolojik kazılara yörede yaşayan 35 kadın da destek veriyor.

Çınar Kaymakamlığı tarafından hazırlanan, İŞKUR'un "İşgücü Uyum Programı" kapsamında hayata geçirilen proje ile kırsal Demirölçek ve Aşağıkonak Mahallelerinde yaşayan 35 kadın, 6 ay boyunca tarihî kalede yürütülen arkeolojik kazılarda görev alıyor. Aldıkları eğitimin ardından haftanın 3 günü arkeolojik kazıları yürüten uzman ekibin çalışmalarına destek veren kadınlar, kazançlarıyla da aile bütçesine katkı sunuyor. Bölgedeki istihdamı artıran bu uygulama, aynı zamanda kültürel mirasın korunmasında yerel halkın katılımını güçlendiriyor. Kaledeki konut yapılarında çalışan kadınlar, zorlu arazi koşullarına rağmen kazı sürecine destek vererek bilimsel araştırmaların ilerlemesine ve bölgesel kalkınmanın güçlenmesine katkı sağlıyor.

Arşivden

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı ve YEĞİTEK Arşivi

Bu ayki sayımızda, 7-8 Temmuz 2026 tarihlerinde Ankara'da düzenlenen 36. NATO Devlet ve Hükûmet Başkanları Zirvesi'ne atfen, Türkiye'de 1972 ve 1980'de gerçekleşen NATO toplantıları ile 2004 yılında gerçekleşen NATO Zirvesi'nin fotoğraflarının yer aldığı bir seçkiyi paylaşıyoruz.

CEVDET SUNAY NATO HEYETİNİ KABULU 14.09.1972, ANKARA

NATO TOPLANTISI 11.09.1972, ŞALE KÖŞKÜ, İSTANBUL

NATO TOPLANTISI 11.09.1972, ŞALE KÖŞKÜ, İSTANBUL

NATO BAKANLAR KONSEYİ TOPLANTISI 25.06.1980, ANKARA

NATO BAKANLAR KONSEYİ TOPLANTISI 25.06.1980, ANKARA

NATO BAKANLAR KONSEYİ TOPLANTISI 25.06.1980, ANKARA

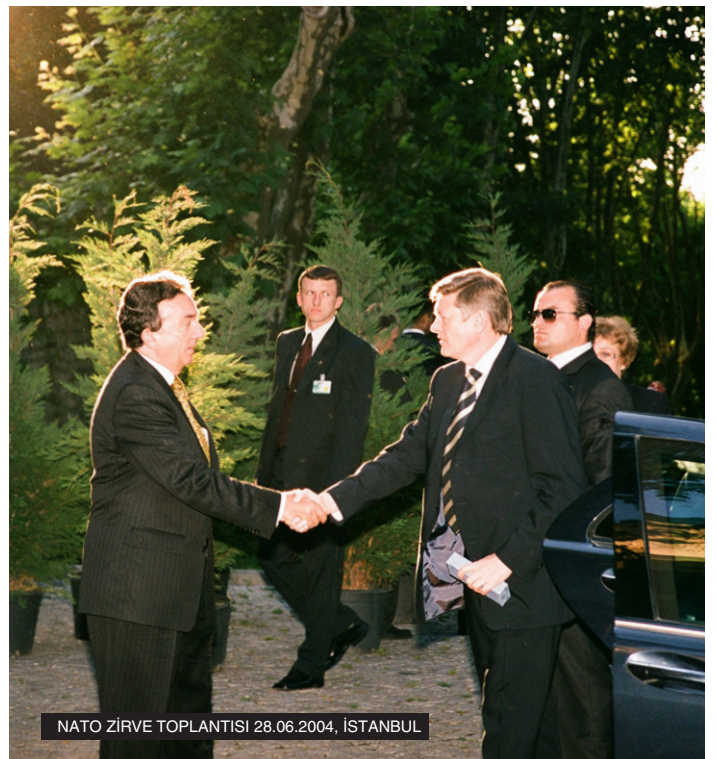

NATO ZİRVE TOPLANTISI 28.06.2004, İSTANBUL

NATO ZİRVE TOPLANTISI 28.06.2004, İSTANBUL

NATO ZİRVE TOPLANTISI 28.06.2004, İSTANBUL

NATO ZİRVE TOPLANTISI 29.06.2004, İSTANBUL

NATO ZİRVE TOPLANTISI 28.06.2004, İSTANBUL

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
CUMHURBAŞKANLIĞI
İLETİŞİM
BAŞKANLIĞI

TÜRKİYE
YÜZYILI

Ayın Tarihi İletişim

Milletin Hafızasında Yaşayan Destan:
Vatandaşlardan CİMER'e "İrade Bizim, Zafer Bizim:
10. Yılında 15 Temmuz" Mesajları

---

2. İletişim Şûrası

NATO Liderler Zirvesi Öncesi
Uluslararası Basın Mensuplarıyla Buluşma

"Müttefikler Ankara'da" Programı

"15 Temmuz'un 10. Yılında:
İrade Bizim, Zafer Bizim" Paneli

"Fethin Nişanesi, Medeniyetin Kalbi:
Çağları Aşan Mabet Ayasofya" Paneli

Medya, İletişim ve Kamu Diplomasisi Alanlarında
Türkiye-Endonezya İkili İlişkileri Yuvarlak Masa Toplantısı

"Yük Paylaşımı ve İttifak Bütünlüğü:
Ankara NATO Zirvesinden Neler Beklenmeli?" Paneli

"Baltık'tan Akdeniz'e:
NATO'nun Stratejik Kanatlarını Birleştirmek" Paneli

İletişim

**Milletin Hafızasında
Yaşayan Destan:
Vatandaşlardan CİMER'e
“İrade Bizim, Zafer Bizim:
10. Yılında 15 Temmuz” Mesajları**

15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü'nün 10. yılı dolayısıyla CİMER'e "İrade Bizim, Zafer Bizim: 10. Yılında 15 Temmuz" başlığıyla iletilen başvurular, vatandaşların demokrasiye ve millî iradeye bağlılığını bir kez daha ortaya koydu. Başvurularda, 15 Temmuz'da sergilenen birlik, cesaret ve fedakârlığın unutulmadığı, şehitlerin emanetine sahip çıkma kararlılığının sürdüğü vurgulandı.

15 Temmuz 2016, Türk milletinin demokrasiye, bağımsızlığına ve millî iradesine sahip çıkma kararlılığını tüm dünyaya gösterdiği tarihi bir dönüm noktası oldu. Devletimizin anayasal düzenini hedef alan hain darbe girişimi, milletimizin ortak vicdanı, güçlü dayanışması ve sarsılmaz iradesi sayesinde bertaraf edildi. O gece yazılan destan ise Türkiye Cumhuriyeti tarihinin en anlamlı demokrasi mücadelelerinden biri olarak hafızalardaki yerini aldı.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın çağrısıyla sokağa çıkan Türk milletinin gösterdiği cesaret ve kararlılıkla elde edilen bu zafer, yalnızca darbe girişiminin önlenmesini sağlamadı; aynı zamanda millî iradenin her türlü vesayet anlayışının üzerinde olduğunu tüm dünyaya gösterdi. Meydanlarda omuz omuza duran milyonlarca vatandaşımız, hiçbir ayrım gözetmeksizin ortak değerler etrafında kenetlendi, vatanına, bayrağına ve demokrasisine sahip çıktı.

Aradan geçen 10 yıl, 15 Temmuz'un yalnızca bir anma günü olmadığını, milletimizin birlik ruhunu diri tutan, demokrasi bilincini güçlendiren ve gelecek

nesillere aktarılması gereken ortak bir değer olduğunu bir kez daha ortaya koyuyor. Aziz şehitlerimizin fedakârlığı ve kahraman gazilerimizin cesareti, bağımsızlığımızın hangi bedellerle korunduğunu gözler önüne seriyor. 15 Temmuz gecesinde milletimizin ortaya koyduğu dirayet ise Türkiye'nin geleceğine yön veren en güçlü ilham kaynaklarından biri olmayı sürdürüyor.

Vatandaşlarımızın CİMER'e "İrade Bizim, Zafer Bizim: 10. Yılında 15 Temmuz" başlığıyla ilettikleri başvurular, 15 Temmuz gecesi sergilenen fedakârlığın unutulmadığını, şehitlerimizin emanetine sahip çıkma kararlılığının sürdüğünü ve demokrasiye duyulan bağlılığın ilk günkü canlılığını koruduğunu gösteriyor.

Her bir başvuru, ortak değerlerimizi yaşatma iradesinin, güçlü millet-devlet bağının ve "İrade Bizim, Zafer Bizim" anlayışının somut bir yansıması olarak toplumsal hafızadaki yerini alıyor. Bu başvurular, bireysel duygu ve düşüncelerin aktarılmasının ötesinde, milletimizin ortak hafızasının güçlenmesine, demokrasi kültürünün gelişmesine ve millî iradeye sahip çıkma bilincinin gelecek nesillere aktarılmasına katkı sağlıyor.

Başvuru Örnekleri

ETİMESGUT / ANKARA

15 Temmuz Millî Birlik Günü'nün daha iyi anlaşılması ve kavranmasına katkı yapması dileğiyle... İhanet beterdir, cehalet ihanetten de beterdir. Dolayısıyla, ihanet zarar verir, cehalet yok eder ve asıl savaş cehalete karşı verilecek savaştır. Ülke, devlet ve millet için en büyük tehditlerin kaynağı hep cehalet olmuştur diye düşünüyorum.

15 Temmuz'u bir kitap hediyeleşme günü olarak kutlamanın da ayrıca fayda sağlayacağına inanıyorum. Kitap türü ve konusu fark etmeksizin "herkesin okuyup bitirdiği bir kitabı, daha önce o kitabı okumamış birine hediye etmesinin" 15 Temmuz'un anlam ve önemine büyük katkı yapacağını düşünüyorum. En içten saygılarımla, iyi çalışmalar dilerim.

NİLÜFER / BURSA

Sayın Cumhurbaşkanım ben M** K** 15 Temmuz 2016 tarihinde 9 yaşında bir çocuktum ve biz İstanbul'daydık. O yaşma rağmen, ben, 3 yaşındaki kardeşim ve annem meydanlara indik, elimizde bayraklarla sizi savunduk. Bugün 18 yaşındayım ve sizin izinizdeyim. İyi ki varsınız. İnşallah bir gün sizinle karşılaşmayı çok isterim. Namazda dualarım sizinle ve her zaman arkamızdayız. Sizi çok seviyorum başkanım.

KEÇİÖREN / ANKARA

Türkiye'nin en önemli iradesi 15 Temmuz ülkemizde millî beraberlik olarak var olacaktır. Bizim önceliğimiz Sayın Cumhurbaşkanım Recep Tayyip ERDOĞAN önderliğinde her zaman başta olacaktır. O sevgi gönlümde, o sevgi bağrımızda... Cumhurbaşkanımıza Allah daima güç versin. Seni çok seviyoruz saygılarımla. R** T**

BEŞİKTAŞ / İSTANBUL

15 Temmuz'un kırılma noktası, Sayın Cumhurbaşkanımızın halkı sokağa davet etmesidir. Bu irade, vatanımızın geleceğini kurtarmıştır. Aziz Milletimiz, Sayın Cumhurbaşkanımızın bu dik duruşuna sahip çıkmış, meydanlara koşmuştur. Biz de meydanlarda ailece destek olmuşuzdur. Allah Azze ve Celle Sayın Cumhurbaşkanımızdan razı olsun. Ayağına taş değmesin. Geleceğimizi, çocuklarımızın geleceğini, vatanımızın geleceğini kurtarmıştır. Bu asil dik duruş İslam yurdunun teminatı olmuştur. Türkiye'nin son 25 yılda nereden nereye geldiği bellidir. İslam'ın yükselen değeridir. Biz de bu yüce milletimizin bir neferi olarak daima göreve hazır işimizin başındayız. FETO gibi hainler geçmişte de var olmuş, gelecekte de olacaktır. Biz bu hainlerin planlarını onlar

başlarına yıkmak için her zaman göreve hazır nöbette bekliyoruz. "Ve Mekerü ve Meke-rallah Vallahu Hayrul Makirin." Allah Azze ve Celle aziz şehitlerimize rahmet eylesin. Kahraman gazilerimize uzun hayırlı ömürler nasip eylesin. Selam ve Saygılarımla...

KARABAĞLAR / İZMİR

"15 Temmuz; Bedir'de şahlanan imanın, Malazgirt'te açılan kapının ve Çanakkale'de bükülmeyen o çelik bileğin modern çağdaki son kıyamıdır. Sanılmasın ki o gece patlayan sadece bombalardı; o gece, asırlardır toprağın altında uyuyan şehitlerin ruhu ayağa kalktı ve bu millet, cihan yıkılsa da vatanın asla yıkılmayacağını bir kez daha tarihin alnına kazıdı."

Bedir'den yükselen feryat, o gece can bulup esti, Çanakkale'de kükreyen o aslanlar, şerri kesti.

Sırayla dizilip gökten, şühedalar el uzattı. "Bedir'den Çanakkale'ye, Çanakkale'den 15 Temmuz'a uzanan o kutlu zincirin son halkası olan aziz şehitlerimize, canlarını bu vatana siper eden kahraman gazilerimize ve o karanlık geceyi cesaretleriyle aydınlatan meydanlardaki tüm yiğitlerimize sonsuz minnettartız.

Sizler sadece bir hıyaneti durdurmadınız; bu topraklarda ezanların dinmeyeceğini, bayrağın inmeyeceğini ve bu necip milletin asla diz çökmeyeceğini tüm cihana bir kez daha ilan ettiniz.

Ruhunuz şad, makamınız âli olsun. Vatan size minnettardır.

SIİRT MERKEZ İLÇE / SIİRT

15 Temmuz 2016'da devletimizin ve milletimizin iradesine karşı gelerek devletimizi yok etmeye çalışan, 252 vatan evladımızın canına kasteden terör örgütü FETÖ hainlerine karşı, düğününe 1 ay kala nişanlısı ile vedalaşıp devletim var olsun başkomutanımız var olsun" diyerek, Siirt'te meydanlara çıkan bir kardeşiniz olarak şahsım ve 9 yaşındaki oğlum Ö** H** O** devletimiz ve başkomutanımız Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN'ın emrindeyiz. Rabbim devletimizi var etsin.

ÜMRANİYE / İSTANBUL

15 Temmuz zaferimizin yıl dönümü adına illerimizin ve ilçelerimizin meydanlarına dev ekranlar kurulup bu ekranlarda bir bilgilendirme ve "VATANA OLAN VEFANIN" diri tutulması adına 15 Temmuz'da hain terör örgütü FETÖ'nün kumpas kurması ve emelleri hakkında açıklayıcı kısa bir video oluşturulabilir. Bu planlama kıymetli vatandaşlarımızı o güne geri götürecektir.

MERKEZ İLÇE / KİLİS

15 Temmuz 2016, milletimizin bağımsızlığına, demokrasisine ve millî iradesine sahip çıkarak tarih yazdığı, hafızalardan asla silinmeyecek kutlu bir direnişin adıdır. O gece karanlığa karşı yükselen en büyük güç; tanklar ya da silahlar değil, vatan sevgisiyle kenetlenmiş aziz milletimizin sarsılmaz iradesi olmuştur.

Canlarını hiçe sayarak meydanlara çıkan kahramanlarımız, Türkiye Cumhuriyeti'nin iradesinin hiçbir vesayet odağına teslim edilmeyeceğini tüm dünyaya göstermiştir. 15 Temmuz, yalnızca hain bir darbe girişiminin engellendiği bir gece değil; birlik ve beraberliğin, cesaretin ve millet olma şurunun tarihi kazanmış büyük bir demokrasi zaferidir.

Bu anlamlı günde, vatan uğruna şehadet mertebesine ulaşan tüm kahraman şehitlerimize rahmet, minnet ve dualarla yâd ediyor; gazilerimize şükranlarımı sunuyorum. Onların fedakârlıkları, bizlere bağımsız bir vatan ve güçlü bir gelecek bırakmıştır.

Temennim odur ki 15 Temmuz ruhu, yalnızca yıl dönümlerinde hatırlanan bir hatıra değil; birlik, kardeşlik ve millî sorumluluk bilincini gelecek nesillere taşıyan ortak bir değer olarak daima yaşatılsın. Çünkü güçlü devletler, yalnızca kurumlarıyla değil; ortak hafızasına, değerlerine ve millî iradesine sahip çıkan milletleriyle var olurlar.

Rabbim devletimizi ilelebet payidar, milletimizi daim birlik ve beraberlik içinde eylesin. Bayrağımız göklerde özgürce dalgalansın, vatanımız her daim huzur ve güven içerisinde varlığını sürdürsün.

15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü vesilesiyle, aziz şehitlerimizi rahmetle, kahraman gazilerimizi minnetle anıyor; bu destanı yazan büyük milletimize saygılarımı sunuyorum.

Zaferler, yalnızca savaş meydanlarında değil; milletlerin vicdanında, inancında ve ortak iradesinde kazanılır. 15 Temmuz, işte bu iradenin adıdır.

KEÇİÖREN / ANKARA

15 Temmuz gecesi bir millet tarih yazdı. Bu millet canı pahasına namusu olan vatani için göğsünü siper etti. Genç, çocuk, yaşlı herkes bu vatan için siper etti. O şehit ve gaziler ki yağmur gibi yağan kurşunlara karşı helikopter ve F16'lardan atılan bombalara karşı namlusunu millete çeviren haysiyetsizlere karşı tarihe geçen muhteşem bir destan yazdılar. 15 Temmuz gecesi "hakimiyet kayıtsız şartsız milletindir" düsturuna sahip çıkarak millî irade düşmanlarını püskürten Gazi Meclisimizle ve onun vatanperver üye-

leriyle iftihar ediyoruz. Meclisimizin necip mensuplarının, bundan sonra da inşallah aynı azim ve kararlılıkla millî irade ve millî egemenliğe yönelik tehditlere karşı tam dayanışma içinde hareket edeceğine yürekten inanıyorum. Türk milletini kimse yenemez. Bizde bu iman oldukça “topu gelse” silah, tank, füze, top, uçak, helikopterle bizi asla kimse yenemez. 15 Temmuz şehitlerimizin ruhları şad olsun. Şehitlerimize Allah’tan rahmet diliyorum. 15 Temmuz gazilerimize geçmiş olsun dileklerimi yüce milletim adına diliyorum. 15 Temmuz’u unutmayacağız. “irade bizim vatan bizim”
“irade bizim istikbal bizim”
“irade bizim zafer bizim”

Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde o gece milletimiz tarih yazdı. Sayın Cumhurbaşkanımız bu ülkenin bu milletin bu vatanın bu dünyanın tek lideridir. Mazlumların yardımcısı ezilenlerin hür sesi ağlayanların umududur. Sayın Cumhurbaşkanımızı Allah başımızdan eksik etmesin, Allah ona uzun ömürler versin. Bu cümleleri burada yazarken şu an çok duyguluyum. Tek isteğim Sayın Cumhurbaşkanımızı bir kez de olsa yakından görmek, çok çok çok istiyorum. Sözlerimi Sayın Cumhurbaşkanımızın 15 Temmuz gecesi okuduğu iki şiirle bitirmek istiyorum:

“ŞARKIMIZ BİZİM”

Kırılır da bir gün tüm dişliler
Döner şanlı şanlı çarkımız bizim
Gökten bir el yaşlı gözleri siler
Şenlenir evimiz barkımız bizim
Yokuşlar kaybolur çıkarız düze
Kavuşuruz sonu gelmez gündüze
Sapan taşların yanında füze
Başka alemlerle farkımız bizim
Kurtulur dil tarih ahlak ve iman
Görürler nasılmış neymiş kahraman
Yer ve gök su vermem dediği zaman
Her tarlayı sular arkımız bizim
Gideriz nur yolu izde gideriz
Taş bağırda sular dizde gideriz
Bir gün akşam olur bizde gideriz
Kalır dudaklarda ŞARKIMIZ bizim...

“BU VATAN KİMİN”

Bu vatan toprağın kara bağrında
Sıradağlar gibi duranlarındır,
Bir tarih boyunca onun uğrunda
Kendini tarihe verenlerindir.

Tutuşup kül olan ocaklarından,
Şahlanıp köpüren ırmaklarından,
Hudutta gaza bayraklarından
Alnına ışıklar vuranlarındır.

Ardına bakmadan yollara düşen,
Şimşek gibi çakan, sel gibi coşan,
Huduttan hududa yol bulup koşan,
Cepheden cepheyi soranlarındır.

İleri atılıp sellercesine
Göğsünden vurulup tam ercesine,
Bir gül bahçesine girercesine
Şu kara toprağa girenlerindir.

Tarihin dilinden düşmez bu destan,
Nehirler gazidir, dağlar kahraman,
Her taşı yakut olan bu vatan
Can verme sırrına erenlerindir.

Gökay’ım ne yazsan ziyade değil,
Bu sevgi bir kuru ifade değil,
Sencileyin hasmı rüyada değil,
Topun namlusundan görenlerindir.

NİLÜFER / BURSA

15 TEMMUZ’UN ZAFERİ

Bir zalimin hezimetini sardı yurdun her yerini
Sancağıma nüfuz etmiş münafığın ta kendisi
Ana, baba, bacı, gardaş katledecekti hepsini
Soykırma ramak kala uyandı tüm Türk milleti

Harekâtı başlatandı Baş Kumandanın tek emri
En yakın muvazzafıydı ihanetin ilk hamlesi
Tecelli etti nihayet yüce Rahman’ın rahmeti
Bölünmedi birlik oldu kardeş olan Türk milleti

15 Temmuz tarihinde ortalık mahşer yeriydi
Toplandık hep meydanlarda büyük, küçük, yaşlı, genci
İstiklâl zaferi için yardım, maldan, candan geçti
Peygamber’in methettiği soyu aziz Türk milleti

Sanki etten duvar örmüş korku neydi bilmez idi
Geceyi aydınlatmıştı kâfirin tankı tüfeği
Nice gülleri soldurdu kimi şehit kimi gazi
Geçmişte de böyleydin sen dik dur ulu Türk milleti

Anaların duasıyla elde ettik bu zaferi
Esir aldık vatanına utanç olan erbaş, eri
Camilerden uğurladık selalarla şehitleri
Gazan hep mübârek olsun boyun eğmez Türk milleti

Namusumuz olan bayrak ay yıldızı, rengi, dili
Bizde asıl olan evlat önce saygı sonra sevgi
Birliğimiz bozulmasın yüce Allah’tan temenni
15 Temmuz kutlu olsun payidar ol Türk milleti ...

Selamünaleyküm başkanım; İ** S** kardeşinizin yüreğinden kalemine dökülen duygulardır. Sayın Cumhurbaşkanım sizlerin takdirine sunmak istedim bir vatandaş olarak. Uygun bulursanız Rabbimin siz büyüğüme bahsettiği hitabet sanatı ile Türk milletine, analara, babalara, bacılara, abilere ve kardeşlere sizin dilinizden ve sizin nefesinizden okunması düşüncesindeyim. Türk milletine hediyemdir. “Zafer her daim Allah’ın, başarı Müslümanlarındır elhamdulillah! Ellerinizden öperim Sayın Cumhurbaşkanım Allah yar ve yardımcımız olsun.

2. İletişim Şûrası

“Türkiye Yüzyılı: İletişimin Yüzyılı”

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı tarafından 28-29 Temmuz 2026 tarihlerinde düzenlenen 2. İletişim Şûrası, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın teşrifleriyle Ankara'da gerçekleştirildi. İlk toplantısı 23 yıl önce yapılan bu köklü istişare platformu, günümüzün hızla değişen dijital ekosisteminde Türkiye'nin iletişim vizyonuna yeni bir ufuk çizmek amacıyla yeniden hayata geçirildi. "Türkiye Yüzyılı: İletişimin Yüzyılı" temasıyla düzenlenen Şura'da, kamu kurumları, akademi, medya, özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarından temsilciler tarafından iletişim politikalarının mevcut durumu değerlendirildi ve geleceğe yönelik stratejik adımlar belirlendi.

Şûra kapsamında, 8-9 Ocak 2025 tarihlerinde gerçekleştirilen Hazırlık Çalıştayı sürecinde 16 çalışma grubunda 425 katılımcının yürüttüğü müzakereler sonucunda hazırlanan "2. İletişim Şûrası Raporlar" ile "2. İletişim Şûrası Tebliğler" kitapları kamuoyuyla paylaşıldı.

Etkinliğin kapanışında Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Burhanettin Duran tarafından sunulan "2. İletişim Şûrası Sonuç Bildirgesi" ile Türkiye'nin yeni dönem iletişim yol haritası kamuoyuna ilan edildi. Bildirgede, dijital dönüşümün ulusal bir strateji çerçevesinde yürütülmesinden yerli yapay zekâ teknolojilerinin geliştirilmesine kadar pek çok somut politika önerisi yer aldı. Geleceğin güçlü ülkelerinin yalnızca teknoloji değil, aynı zamanda güven ve hakikat üreten ülkeler olacağının vurgulandığı bildirge, Türkiye'nin ulusal ve uluslararası alanda iletişim kapasitesini tahkim edecek bir strateji belgesi niteliği taşıyor.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, 2. İletişim Şûrası açılışında konuştu

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığınca, ATO Congressium'da, "Türkiye Yüzyılı: İletişimin Yüzyılı" temasıyla düzenlenen 2. İletişim Şûrası'nın açılış programına katıldı.

Şûra'ya bilgileriyle, tecrübeleriyle, görüş ve önerileriyle katkı sunacak kurum ve kuruluşlara, üniversitelerin yönetici ve hocalarına teşekkürlerini ileten Cumhurbaşkanı Erdoğan, konuşmasında şunları söyledi:

"İletişim Şûramızın ilki, bundan 23 yıl önce 2003 senesinde yapılmış, internetin yaygınlaşmasına paralel olarak medyanın yeniden yapılandığı bir dönemde verimli tartışmalara zemin oluşturmuştur. Esasında uzun süredir sektörün tüm paydaşlarını bir araya getirecek, değişen şartlar karşısında iletişim ekosistemine yeni bir ufuk çizecek kapsamlı bir toplantıya ihtiyaç duyuluyordu. Bu anlayışla geçen sene Şûra'nın hazırlık çalışmalarını başlattık. 1,5 yıllık süre zarfında gerek çalıştaylarla gerekse diğer etkinliklerle yoğun bir mesai takvimi dâhilinde çalışmalarını tekemmül ettirdik.

Kamu kurumlarımız, üniversitelerimiz, medya ve sivil toplum kuruluşlarımız, özel sektörümüz, kısacası, iletişim camiasının aktörlerinin tamamı, bu süreçte aktif roller üstlendi. Her biri alanında uzman 425 kıymetli isim, 16 ayrı çalışma grubunda büyük bir özveriyle çalışarak, güncel meselelere yeni ve etkili çözüm önerileri getirdi."

"Şûra'nın önemli bir boşluğu dolduracağına yürekten inanıyorum"

Cumhurbaşkanı Erdoğan, kamu diplomasisi, yapay zekâ, dezenformasyonla mücadele, afet ve kriz iletişimi, haber üretimi, iletişim hukuku ve dijital platformlar gibi iletişim alanındaki alt başlıkların tamamının ele alındığı oturumları son derece kıymetli bulunduğunu vurguladı.

Özgün ve yenilikçi fikirleriyle Şûra'nın içeriğini zenginleştiren gençlere teşekkür eden Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Şûra'nın gerek zengin katılımcı profili, gerekse güçlü muhtevası itibarıyla, eksikliğini çokça hissettiğimiz bir alanda önemli bir boşluğu dolduracağına yürekten inanıyorum. Ortak aklın ürünü olan buradaki tespitler, raporlar, tebliğler ve yarın yayımlanacak sonuç bildirgesi, öyle ümit ediyorum ki Türkiye'nin gelecek vizyonunu şekillendirecek, ülkemizin ulusal ve uluslararası iletişim kapasitesini inşallah daha da güçlendirecektir." diye konuştu.

"Kitleler 'algoritma faşizmi' denilen bir cendereye sıkıştırılmaya çalışılıyor"

Cumhurbaşkanı Erdoğan, iletişim bilimleri derslerinde atfedildiği üzere, aracın, mesajın kendisi olduğunu belirtti. Bilgiye erişimin hiç olmadığı kadar hızlandığı, kolaylaştığı, yaygınlaştığı dinamik bir dönemin içinde olduklarına dikkati çeken Cumhurbaşkanı Erdoğan, sözlerini şöyle sürdürdü:

“Uydu ve haberleşme teknolojilerinde neredeyse her gün, yeni bir gelişme, yeni bir ilerleme kaydediliyor. Dünyanın bir ucunda meydana gelen herhangi bir hadise, dakikalar, hatta saniyeler içerisinde milyarlarca insana ulaşıyor. Yeni medya araçları ve dijital platformlar, bilginin üretim ve dolaşım hızını çok önemli ölçüde artırmış durumda. Eskiden saatlerimizi, günlerimizi, haftalarımızı alan işler, artık yalnızca dakikalar içerisinde, tek bir tuş veya komutla halledilebiliyor. Özellikle yapay zekâ modellerinin devreye girmesiyle, eğitimden medyaya, ulaşımdan ticarete, sağlıktan tarıma, her alanda bu teknolojilerin sağladığı avantajlardan azami surette istifade ediyoruz. Fakat, az önce ifade ettiğim araç ve mesaj bahsi, tam da burada giderek büyüyen bir tehlikeyi ortaya çıkarıyor. Merkezinde bilgi ve enformasyonun yer aldığı bu teknolojiler aynı zamanda bizim düşünme ve olayları ele alma biçimlerimizi de etkiliyor. Bilhassa sosyal medya mecraları, hangi konunun üzerinde ne kadar duracağımızı, meseleye nereden ve nasıl yaklaşacağımızı, çoğu zaman hangi tepkilerin verileceğini ciddi oranda belirlemektedir. Hatta bunlar sadece bugünü değil, geçmiş de tahrif etmekte, muhayyel bir tarih, cansız, ruhsuz, derinliksiz bir kimlik inşa etmektedir. Dolayısıyla bu yeni vasat bireysel plandan toplumsal ölçüğe, psikolojik ve sosyolojik tesirleriyle hem değerlerimizi hem de kültürümüzü tahrif etme riski taşımaktadır.”

Cumhurbaşkanı Erdoğan, bugün olgu ve algı arasındaki makas giderek açılırken kitlelerin “algoritma faşizmi” denilen bir cendereye sıkıştırılmaya çalışıldığını söyledi. Bu süreçte en fazla zarar gören kavramın ise hakikat olduğunu belirten Cumhurbaşkanı Erdoğan, iletişimin temel amacının, doğru ve güvenilir bilgiyi muhatabına en kısa yoldan ve en kısa sürede ulaştırmak olduğunun altını çizdi.

Dezenformasyon ve manipülasyonun mebzul miktarda yer aldığı yeni iletişim ortamının, bilgiyi güç olmaktan çıkarıp ona yeni bir elbise giydirerek güçsüzlüğün kaynağı hâline getirdiğine işaret eden Cumhurbaşkanı Erdoğan, bu acı gerçeğe özellikle Kovid-19 salgını, orman yangını ve 6 Şubat depremlerinde çok yakından yüzleşildiğini dile getirdi.

“Milletimizin iyi niyeti açıkça istismar edildi”

Cumhurbaşkanı Erdoğan, o süreçte hem içeriden hem de dışarıdan çok yoğun iletişim saldırısıyla muhatap olduğunu belirterek şöyle konuştu:

“Yalan haberlerden provokasyonlara, karalama kampanyalarından beşinci kol faaliyetleri ve algı oyunlarına uzanan geniş bir alanda son derece sinsi operasyonlarla karşılaştık. Milletimizin iyi niyeti açıkça istismar edildi. Resmî kurumlarımız iftiralara töhmet altında bırakıldı. Halkımızı paniğe sürüklemeye dönük tezvîratlar üretildi. Haftalar boyunca canları pahasına sahada görev yapan personellerimizin emeği, mücadelesi, fedakârlıkları yok sayıldı.

Sırf hükûmeti yıpratmak adına, siyasi iradeye zarar vermek adına her türlü ahlaksızlık sergilenerek devlet ile millet karşı karşıya getirilmeye çalışıldı. Yine bu süreçte sosyal medya fenomeni, sanatçısı, oyuncusu, gazetecisi, siyasetçisi ile çok farklı kesimlerin yıpratma savaşına müdahil olduğunu, adeta aynı merkezden düğmeye basılmışçasına topa girdiğini gördük.”

Cumhurbaşkanı Erdoğan, devlet olarak bir taraftan tüm imkânlarla afetzedelerin yardımına koşarken diğer taraftan da bu çevrelerce köpürtülen dezenformasyonla mücadele etmek zorunda kaldıklarını vurguladı. “Son haftalarda ortaya dökülen bilgi ve belgeler, 53 binden fazla canımızı toprağa verdiğimiz 6 Şubat depremleri sürecinde neler yaşandığını, hangi oyunların çevrildiğini, devlete ve millete hangi operasyonların çekildiğini, deprem bölgesine ayak basmamış terbiye yoksunu tiplerin nasıl hariçten gazel okuduklarını hepimize çok net biçimde gösteriyor.” değerlendirmesinde bulunan Cumhurbaşkanı Erdoğan şunları kaydetti:

“Kimlerin kimlerle hangi çarpık ilişkiler içinde olduğu tek tek ortaya çıkıyor. Aynı zamanda bunların hesabı yargımız tarafından soruluyor. Depremi kullanarak siyasi ve ekonomik fırsatçılık yapanlar bugün adalete hesap veriyor. Bir defa şunun bilinmesini isterim. Suimisin emsal olmaması için hukuk zemininde ne gerekiyorsa mutlaka yapacağız. Bundan son derece kararlıyız. Ucu nereye varırsa varsın. Bundan böyle bu ülkede gerilimden,

kutuplaşmadan, korku ve kaygı yaymaktan medet umanların, ellerindeki imkânları devlete karşı bir silah olarak kullanmalarına fırsat vermeyeceğiz.

Şurası da çok önemlidir, dezenformasyonun her çeşidiyle mücadeleyi, ülkemiz, demokrasimiz ve toplumsal barışımız açısından bir millî güvenlik meselesi olarak görüyoruz. Çünkü günümüzde dezenformasyon yanlış bilgi yaymanın ötesine geçmiş, biz dâhil toplumların birlik ve güven duygusunu zayıflatan, demokrasileri tehdit eden asimetrik bir unsura dönüşmüştür. Dezenformasyonla mücadelemizi bu anlayışla, meselenin taşıdığı hayati önem doğrultusunda kararlılıkla sürdüreceğiz.”

“Dijital egemenliği temin ve tahkim etmek birinci öncelik”

Cumhurbaşkanı Erdoğan, “Şu gerçeğin inanıyorum ki hepimiz gayet farkındayız. Askerî anlamda ne kadar güçlü, ne kadar caydırıcı olursanız olun, aile ve toplum yapınız ne kadar köklü, kurumlarınız ne kadar sağlam, doğal kaynaklarınız ne kadar zengin olursa olsun, ekonominiz ne denli dirençli, tarım ve sanayiniz ne ölçüde gelişmiş olursa olsun eğer hakikati tam anlamıyla ve tüm yönleriyle muhafaza edemiyorsanız, müreffeh ve huzurlu bir geleceği inşa edemezsiniz.” dedi.

Yalanın hızla yayıldığı, mazlumların sesinin yeterince duyulmadığı bir dünyada hakikat mücadelesinin öneminin daha da arttığının altını çizen Cumhurbaşkanı Erdoğan, bu nedenle dijital egemenliği temin ve tahkim etmenin birinci öncelikleri olduğunu söyledi. Güçlü ve güvenli bir iletişim altyapısının ise dijital egemenliğin en kritik enstrümanlarından biri olduğunu belirten Cumhurbaşkanı Erdoğan şu ifadeleri kullandı:

“İletişim vizyonumuzu tüm unsurlarıyla hayata geçirmemiz bu yönüyle önemlidir. İletişimi yalnızca teknoloji parantezinde ele almak içinde bulunduğumuz bu çağda mümkün değildir. Kamu diplomasisinden ekonomik büyümeye, kriz ve afet yönetiminden verdiğimiz mesajların dünya kamuoyuna doğru bir şekilde aktarılmasına kadar iletişim çok geniş bir alanı kapsıyor. Bunun için iletişimin bütün imkân ve araçlarını en etkili surette kullanmak, gerek geleneksel medyada gerekse dijital alanda güçlü bir varlık göstermek mecburiyetindedir.”

“Kendi iletişim modelimizi biçimlendirmeye devam ediyoruz”

İletişimde başarıyı sadece görünlülükle sınırlamanın doğru olmadığına işaret eden Cumhurbaşkanı Erdoğan, asıl başarının görünür olurken insan onurundan, özellikle mahremiyetten, hakikatten ödün vermemek olduğunu dile getirdi. “Mahremiyetin aşıldığı çağımızda hakikati, mahremiyeti ve toplumsal güveni koruyan bir dijital iletişim ekosistemi inşa etmek temel hedefimizdir.” diyen Cumhurbaşkanı Erdoğan, “İnsanı ve insani değerleri yok saymayan, hak ve hakikati esas alan, teknolojiyi doğru kullanan, medeniyet değerlerimizden beslenen bir anlayışla kendi iletişim modelimizi biçimlendirmeye devam ediyoruz. Hâlihazırda sadece kendi uydularımız üzerinden 5 milyar insana ulaşma imkânına sahibiz.” diye konuştu.

Kimlik ve kültürü yansıtan, tarihî ve millî değerleri ekranlara taşıyan film, dizi ve belgesellerin dünyanın dört bir yanında büyük bir beğeniyle izlendiğini vurgulayan Cumhurbaşkanı Erdoğan, “Artık uluslararası kamuoyu Türkiye’yi yalnızca başkalarının kaleme aldığı metinlerden veya tamamen karalama amaçlı çekilmiş sinema filmlerinden değil, kendi kültürümüzü

ve gerçekliğimizi yansıtan filmlerden, dizilerden, belgesellerden, dijital platformlardan ve kültürel faaliyetlerden tanıyor. Bu, ülkemizin yumuşak gücünü artıran, milletimizin birikimini ve değerlerini dünyaya taşıyan, bizi anlatan son derece kıymetli bir kazanımdır.” değerlendirmesinde bulundu.

“Türkiye Yüzyılı’nı inşa ederken geleceğe yön veren güçlü bir vizyonu da hayata geçiriyoruz”

Cumhurbaşkanı Erdoğan, bu kazanımı daha da büyütmede kararlı olduklarının altını çizerek “Burada şunu da ifade etmek durumundayım. Türkiye Yüzyılı’nı inşa ederken aynı zamanda medeniyet değerlerimizden beslenen bir hikâyeyi, köklü bir hafızayı, geleceğe yön veren güçlü bir vizyonu da hayata geçiriyoruz. Sizlerin katkılarıyla bu vizyonu daha da ileriye taşıyacağımıza, büyüyen ve güçlenen Türkiye’nin hikâyesini çok daha güçlü şekilde duyuracağımıza yürekten inanıyorum.” diye konuştu.

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığının, stratejik iletişimden halkla ilişkilere, radyo ve televizyondan sinemaya, dezenformasyonla mücadeleden sosyal medya ve yapay zekâya, yerel medyadan kamu diplomasisine kadar iletişim sektörünün tüm paydaşlarını bir araya getirdiği Şûra’yı, bu hedefe giden yolda atılmış çok anlamlı bir adım olarak gördüğünü söyleyen Cumhurbaşkanı Erdoğan sözlerini şöyle tamamladı:

“Bu düşüncelerle 2. İletişim Şûrası’nın bir kez daha ülkemiz, milletimiz ve sektörün tüm paydaşları için hayırlara vesile olmasını diliyorum. Programda emeği geçenler başta olmak üzere fikir, tespit, tenkit ve değerlendirmeleriyle Şûra’ya katkı sunan ve sunacak olan tüm kardeşlerime, tüm katılımcılara, uzmanlarımıza tekrar teşekkür ediyorum. Şûra neticesinde son şeklini alacak belgelerin, iletişim vizyonumuza yeni bir boyut kazandırmasını temenni ediyorum. Hepinizi bir kez daha sevgiyle saygıyla selamlıyorum. Sağ olun, var olun. Kalın sağlıcakla.”

Cumhurbaşkanı Erdoğan’a, konuşmasının ardından İletişim Başkanı Burhanettin Duran, ressam Kenan Işık’ın Ayasofya tablosunu hediye etti.

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Burhanettin Duran, 2. İletişim Şûrası’nda konuştu

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Burhanettin Duran, 2. İletişim Şûrası’nın açılışında yaptığı konuşmada ilk adımı 2003’te atılan bu köklü istişare zeminini, 23 yıl aradan sonra İletişim Başkanlığı uhdesinde, “Türkiye Yüzyılı: İletişimin Yüzyılı” vizyonuyla yeniden hayata geçirmenin onurunu yaşadıklarını ifade etti.

Birinci İletişim Şûrası’nın üzerinden geçen yıllarda iletişim dünyasının neredeyse baştan sona değiştiğini dile getiren İletişim Başkanı Duran, iletişim çağından anlatı çağına geçilen bu dünyada yapay zekânın bir anlamda caydırıcı güç olarak belirlediğini vurgulayarak, “Tekno-kapitalizm, bizleri kontrol eden anlatıları kuran, bilincimizi, idrakimizi ve vicdanımızı yöneten bir konumdur. Hâl böyleyken iletişim alanı bugün doğrudan devlet kapasitesine, stratejik bir egemenlik unsuruna dönüşmüştür. Bizler, 2. İletişim Şûramızı bu düşünce ve saiklerle hayata geçirdik. İçinde yaşadığımız dünyanın meydan okumalarını tespit etmek, güçlü yönlerimizi pekiştirip eksikliklerimizi gidermek amacıyla toplantılar tertip ettik.” diye konuştu.

“İletişimin Yüzyılı vizyonu, bizim için bir pusula olmuştur”

Cumhurbaşkanı Erdoğan’a yönelik “İletişim Şûramızı düzenlerken zat-ı devletlerinin İletişimin Yüzyılı vizyonu, bizim için bir pusula olmuştur.” ifadesini kullanan İletişim Başkanı Duran, içinde yaşadıkları çağın anlam kaybına karşı verdikleri samimi mücadelenin, bu Şûra’nın en önemli ayaklarından biri olduğunu dile getirdi.

İletişim Başkanı Duran, “Bizler İletişim Yüzyılı vizyonu çerçevesinde iletişim politikalarını millî kapasitenin ayrılmaz bir parçası hâline getirmeye gayret ediyoruz. Bugün artık anlamı ve hakikati bulmakta gittikçe zorlandığımız bir dönemde, derin sahte içerikler, filtre balonları ve yankı odalarıyla gerçeğin tekrar tekrar inşa edildiğine şahitlik ediyoruz. Bizler için bu ortamda dezenformasyonla mücadele, hakikatin korunması meselesidir.” değerlendirmesinde bulundu.

Bu alanda insanlık olarak en ağır imtihanlardan birinin yakın zamanda Gazze’de verildiğini kaydeden İletişim Başkanı Duran, sözlerini şöyle sürdürdü:

“Gazze, bir yandan işgalin ve zulmün hedefi olurken diğer yandan hak ile batıl arasındaki anlatı mücadelesinin en çetin cephesine dönüştü. Hamdolsun ki bizler, Gazze konusunda Batı menşeli medyaların oluşturduğu dijital kara deliğe hiçbir zaman düşmedik. TRT’mizin ve Anadolu Ajansımızın Gazze’den dünyaya ulaştırdığı hakikati defalarca sansürlemeye çalışan tekno-faşizme rağmen İsrail’in mağduriyet söylemini, meşru müdafaa kisvesi altındaki propagandasını ters yüz ettik. Bugün dünyanın dört bir yanında milyonlarca insan Gazze’nin acısıyla empati kurabiliyorsa, bugün Gazzeli kardeşlerimizin üzeri örtülmek istenen hakikati küresel vicdanda karşılık buluyorsa Sayın Cumhurbaşkanım, bu, sizin ‘Daha adil bir dünya mümkündür.’ inancınızdan aldığımız cesaret ve kararlılık sayesinde. Bugün Türkiye, yalnızca krizleri yöneten değil, küresel gündemin şekillenmesine katkı sunan bir ülke hâline geldiyse, hakikati savunmayı dış politikasının ayrılmaz bir parçası hâline getirebildiyse, kendi kavramlarını üreten ve uluslararası tartışmalarda giderek daha fazla referans alınan bir ülke konumuna yükselebildiyse, kendi hikâyesini kendi kalemiyle yazan küresel bir aktör olarak konumlanabiliyorsa Sayın Cumhurbaşkanım, bunun en büyük mimarı olan zat-ı devletlerinize çok şey borçlu olduğumuzu ifade etmek isterim. Buradan zat-ı devletlerinize hürmetlerimi ve minnetlerimi arz ediyorum.”

“Geleceğin güçlü ülkeleri yalnızca teknoloji değil güven üreten ülkeler olacak”

İletişim Başkanı Duran, içinden geçtikleri dönemin, yalnızca uluslararası sistemin kriz yaşadığı bir dönem olmadığına işaret ederek, aynı zamanda bu sisteme meşruiyet kazandıran kurumların, normların ve ortak değerlerin de ciddi bir aşınmaya uğradığı tarihî bir kırılma dönemi olduğunu bildirdi.

Böylesi bir dönemde ihtiyaç duydukları şeyin, milletler arasında güveni yeniden tesis edecek, hakikati koruyacak ve insanlığın ortak vicdanını yeniden güçlendirecek yeni bir iletişim anlayışı olduğunu vurgulayan İletişim Başkanı Duran, “Bizler ‘İletişimin Yüzyılı’ vizyonunu tam da bu perspektifle değerlendiriyoruz. Türkiye, bir yandan kendi stratejik iletişim kapasitesini güçlendirirken diğer yandan daha adil, daha güvenilir ve hakikati merkeze

alan yeni bir uluslararası iletişim mimarisinin inşasına katkı sunmayı hedeflemektedir. Bu doğrultuda iletişim alanındaki insan kaynağımızı güçlendirmekten dijital dönüşüme, yapay zekâ okuryazarlığından etik haberciliğe kadar uzanan kapsamlı bir kapasite inşa sürecini kararlılıkla sürdürüyoruz. Çünkü inanıyoruz ki geleceğin güçlü ülkeleri yalnızca teknoloji üretenler değil güven üreten, hakikati savunan ve insanlığa ortak bir ufuk sunabilen ülkeler olacaktır.” ifadesini kullandı.

İletişim Başkanı Duran, Şûra’ya katkı sunan, tecrübesini ve fikirlerini paylaşan akademisyenlere, medya mensuplarına, uzmanlara ve genç iletişimcilere teşekkür etti.

Katılımlarından dolayı Cumhurbaşkanı Erdoğan’a da şükranlarını ileten İletişim Başkanı Duran, Şûra’nın hayırlara vesile olmasını temenni etti.

Programda, İletişim Başkanlığınca hazırlanan ve Türkiye’nin iletişim alanındaki çalışmalarının anlatıldığı video gösterildi.

İletişim Başkanı Duran, iletişim fakültelerinin dekan ve öğretim üyeleriyle bir araya geldi

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Burhanettin Duran, 2. İletişim Şûrası kapsamında iletişim fakültelerinin dekan ve öğretim üyeleriyle istişare toplantısında bir araya geldi.

Konuşmasında Şûra’nın, uzun soluklu bir çalışma süreci neticesinde gerçekleştirildiğini belirten İletişim Başkanı Duran, siber vatan ve dijital egemenlikten dezenformasyonla mücadeleye, algoritmik yönlendirmelerden bunun toplumsal ve bireysel etkilerine kadar geniş bir çerçevede çalıştıklarını; gelinen noktada kamu kurumları, akademi, medya kuruluşları, sivil toplum ve özel sektörü aynı masa etrafında buluşturan güçlü bir istişare zemini oluşturması bakımından da 2. İletişim Şûrası’nı son derece kıymetli bulduğunu ifade etti. Toplantıdan çıkacak tespit, fikir ve tekliflerin, Şûra raporuna da yansıtacağını bildiren İletişim Başkanı Duran sözlerini şöyle sürdürdü:

“Bu akşam sizlerle gerçekleştirdiğimiz buluşmayı da bu ortak akıl arayışının önemli bir halkası olarak görüyorum. Amacımız, iletişim eğitiminin mevcut durumunu birlikte değerlendirmek, geleceğin ihtiyaçlarını ortak akılla belirlemek ve akademimizin bilgi birikimini kamu politikalarıyla ve sektörün ihtiyaçlarıyla daha güçlü şekilde buluşturmak. İletişim fakültelerimiz, hiç şüphesiz, Türkiye'nin iletişim kapasitesini, düşünce dünyasını ve anlatı gücünü şekillendiren en önemli fikir merkezleridir.

Bu nedenle akademimizin ortaya koyacağı bilimsel çalışmaların, kavramsal çerçevenin ve eleştirel bakışın, iletişim politikalarımızın gelişimine önemli katkılar sağlayacağına yürekten inanıyorum.”

“Veri sahipliği aynı zamanda bir egemenlik meselesidir”

Tarihin en fazla bilgiye erişebilen nesillerinin, aynı zamanda manipülasyona en açık nesiller hâline gelebildiğini belirten İletişim Başkanı Duran, dolayısıyla bugün asıl meselenin, devasa bilgi yığınları içerisinde hakikati ayırt edebilmek, malumattan anlam ve istikamet çıkarabilmek olduğunu söyledi. Dezenformasyon, manipülasyon, algoritmik yönlendirme ve dijital tekelleşme sebebiyle hakikatin aşıldığına dikkati çeken İletişim Başkanı Duran, bu nedenle teknolojiye değerler doğrultusunda yön verirken etik ve kültürel perspektifin de korunması gerektiğini belirtti.

İletişim Başkanı Duran, bugün küresel iletişim gücünün, büyük ölçüde belirli merkezlerde toplanmış sınırlı sayıda dijital platformun elinde yoğunlaştığını söyleyerek şöyle devam etti:

“Bir toplumun verisinin kendi coğrafyasından çıkarılıp başka merkezlerde işlenmesi ve yeniden ekonomik, siyasal ve kültürel güce dönüştürülmesi, artık yeni bir sömürgeleşme biçimine işaret etmektedir. Bu nedenle verinin ‘yeni petrol’ olarak tanımlandığı çağımızda, veri sahipliği aynı zamanda bir egemenlik meselesidir. Bizler, Sayın Cumhurbaşkanımızın çok sık dile getirdiği, kendi istikametini çizmiş bir Türkiye’den bahsederken, ülkemizin dijital altyapısına, teknolojisine, verisine ve fikri üretimine de sahip çıkan bir iletişim vizyonundan da bahsediyoruz. Çünkü günümüzde kendi hikâyesini anlatabilmek, egemen bir devlet olmanın en temel unsurlarından biri hâline gelmiştir.”

“Kamu diplomasisinden stratejik iletişime kadar çok geniş bir alanda faaliyet yürütüyoruz”

Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın ortaya koyduğu Türkiye Yüzyılı vizyonunun, iletişim alanında da yeni bir dönemin kapılarını araladığını belirten Duran, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığının da bu vizyon doğrultusunda 2018’de kurulduğunu anımsatarak “Başkanlığımız, iletişim ve medya alanındaki ulusal stratejilerin, politikaların ve faaliyetlerin bütüncül bir anlayışla yürütülmesini sağlayan önemli bir kurumsal yapı hâline gelmiştir.” dedi.

Bu vesileyle iletişim alanının devlet kapasitesinin, millî güvenliğin ve kamu diplomasisinin ayrılmaz bir parçası hâline geldiğini söyleyen İletişim Başkanı Duran, “Bu anlayış doğrultusunda, kamu diplomasisinden stratejik iletişime, yerel, ulusal ve uluslararası medya ilişkilerinden ülke markasının güçlendirilmesine, dijital iletişimden dezenformasyonla mücadeleye kadar çok geniş bir alanda faaliyet yürütüyoruz.” ifadesini kullandı.

Türkiye’nin haklı tezlerini uluslararası kamuoyuna daha güçlü anlatmak amacıyla dünyanın farklı bölgelerinde panel, sempozyum, konferans ve çalıştaylar düzenlediğini hatırlatan İletişim Başkanı Duran, sözlerini şöyle sürdürdü:

“Uluslararası Stratejik İletişim Zirvesi Stratcom, bugün dünya çapında önemli bir marka hâline gelmiştir. Öncülük ettiğimiz en önemli çalışma alanlarından biri de hiç şüphesiz dezenformasyonla mücadeledir. Dezenformasyonla Mücadele Merkezimiz, 24 saat esasına göre çalışmakta, yayımladığı bültenler, hızlı müdahale kapasitesi ve önleyici iletişim anlayışıyla hakikatin korunmasına yönelik önemli bir görev üstlenmektedir. Ancak biliyoruz ki dezenformasyonla mücadele hem kamusal bir gayreti hem de güçlü bir toplumsal bilinci gerekli kılmaktadır.

Zira günümüzde yapay zekâ destekli içerikler, algoritmik önceliklendirme sistemleri, sahte görüntüler ve dijital manipülasyon teknikleri, dezenformasyon alanını girift bir hâle getirmiştir. Tek tek yanlış bilgileri düzeltmek, toplumsal bir ölçek açısından yeterli ve mümkün değildir. Bu kapasiteyle mücadelenin en etkili yolu, medya okuryazarlığı ve dijital okuryazarlık bilincini yaygın

bir şekilde güçlendirmektir. Üniversitelerimizde kurulmasına öncülük ettiğimiz Dezenformasyonla Mücadele Kulüpleri de bu yaklaşımın önemli örneklerinden biridir. Bizler, fiziki güvenliğimiz kadar ehemmiyet verdiğimiz dijital güvenliğimizi millî bir mesele olarak görmekteyiz.”

“İletişim eğitiminin, değişen dünya şartlarına aynı hızla uyum sağlaması büyük önem taşımakta”

Özellikle çocukları ve gençleri bu alanda “güvenli bölgede” tutmanın akademisyenlerin ve üniversitelerin desteğiyle mümkün olabileceğini söyleyen İletişim Başkanı Duran, akademisyenleri ve üniversiteleri iletişim ekosisteminin en güçlü paydaşlarından biri olarak gördüklerini belirtti. İletişim fakültelerinin, sadece bugünün gazetecilerini, iletişimcilerini ya da akademisyenlerini yetiştirmediğini, gelecek 10 yılların iletişim dünyasını inşa edecek insan kaynağını yetiştirdiğini belirten İletişim Başkanı Duran, şu ifadeleri kullandı:

“Dolayısıyla burada verilen her ders, yürütülen her araştırma ve yetiştirilen her öğrenci, Türkiye’nin gelecekteki iletişim kapasitesine doğrudan katkı sunmaktadır. Eleştirel düşünebilen, hakikatin peşinden giden, etik değerlere bağlı, manipülasyonu fark edebilen, hibrit tehditleri okuyabilen ve toplumsal sorumluluk bilinciyle hareket eden yeni nesil iletişimcilerin yetişmesini son derece önemsiyoruz. İletişim eğitiminin, değişen dünya şartlarına aynı hızla uyum sağlaması büyük önem taşımaktadır.”

İletişim Başkanı Duran toplantıda “Mevcut Durum Analizi ve Müfredat”, “Dijital Dönüşüm ve Yapay Zekâ”, “İstihdam ve Kariyer Olanakları”, “Sektör ve Akademi İlişkisi” ve “Paydaşlar Arası Kurumsal İş Birliği” olmak üzere beş temel gündem maddesinin kapsamlı şekilde istişare edilmesinin, hem bugünün ihtiyaçlarına hem de geleceğin iletişim eğitimine yön vereceğini kaydetti.

“Türkiye’nin sesini ulusal ve uluslararası platformlarda duyurmaya gayret ediyoruz”

İletişim Başkanı Duran, Başkanlık olarak bugüne kadar iletişim eğitimini desteklemek amacıyla Dijital Habercilik ve Yapay Zekâ Eğitimi, Dezenformasyonla Mücadele Eğitimleri, Yapay Zekâ Çağında Sesin ve Görüntünün Geleceği ile Algoritma Okuryazarlığı programlarının bulunduğu çok sayıda çalışma gerçekleştirdiklerini söyledi.

Medya mensuplarına yönelik Doğru Habercilik ve Medya Etiği Rehberi, afet, kriz, savaş, sağlık, diplomasi, ekonomi ve adliye haberciliği alanlarında hazırladıkları eğitim içerikleri ile Sesinizi Duyuyoruz: Afet ve Kriz Haberciliği Sempozyumu’nun da aynı yaklaşımın ürünü olduğunu belirten İletişim Başkanı Duran, şöyle devam etti:

“Avrupa Birliği Erasmus+ Programı kapsamında Selçuk Üniversitesi İletişim Fakültesi yürütücülüğünde, RTÜK, Konya Büyükşehir Belediyesi Sosyal İnovasyon Ajansı ile Slovenya, Ukrayna ve İspanya’dan üniversitelerin ortaklığında yürüttüğümüz ‘Afet Haberciliği: Haberî Felakete Dönüştürmeden Önlemek’ projesi de bu alandaki önemli çalışmalarımız arasında yer almaktadır. Bu proje kapsamında hazırlanan Afet Haberciliği Pratik, Etik ve Güvenlik Rehberini Türkçe, İngilizce, İspanyolca, Ukraynaca ve Slovence olmak üzere beş dilde yayımlayarak açık erişime sunduk.

Bütün bu çalışmaların ortak amacı, iletişim alanındaki kurumsal kapasiteyi güçlendirmek, akademik birikim ile uygulama tecrübesini aynı zeminde buluşturmak ve geleceğin iletişim ekosisteminin birlikte inşa etmektir. Bizler ülkemizin iletişim kapasitesini geliştirmeye, iletişim alanında kamu politikalarını güçlendirmeye ve Türkiye’nin sesini ulusal ve uluslararası platformlarda duyurmaya gayret ediyoruz. Şahsen, akademi ile kamu kurumlarımız arasında sürdürülebilir ve kurumsal bir iş birliği mekanizmasını oldukça önemsiyorum.”

Başkanlık olarak bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da üniversitelerle birlikte çalışmaya, ortak projeler üretmeye ve akademinin yanında olmaya devam edeceklerini vurgulayan İletişim Başkanı Duran, bu vesileyle akademisyenlere ve üniversitelere, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığının vizyonuna sahip çıkma ve destek olma noktasındaki gayretleri ve destekleri için teşekkür etti.

Toplantıya, AA Yönetim Kurulu Başkanı ve Genel Müdürü Serdar Karagöz, TRT Genel Müdürü Mehmet Zahid Sobacı ve Basın İlan Kurumu Genel Müdürü Abdulkadir Çay da katıldı.

2. İletişim Şurası’nda “Stratejik, Siyasal ve Kamu Odaklı İletişim” oturumu düzenlendi

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı tarafından düzenlenen 2. İletişim Şurası’nın ikinci gününde Şura kapsamında gerçekleştirilen çalışma grubu toplantıları neticesinde hazırlanan raporlar ve politika önerileri değerlendirildi.

Moderatörlüğünü Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı Uluslararası Medya Koordinatörü Dr. Gözde Kirişcioğlu’nun yaptığı ilk oturumda, Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakan Yardımcısı Doç. Dr. Kübra Güran Yiğitbaşı, “Stratejik İletişim Çalışma Grubu” adına yaptığı sunumda “Türkiye’deki stratejik iletişim çabaları; merkezî koordinasyon, kurumsallaşma, dijital dönüşüm, dezenformasyonla mücadele, kamu

diplomasisi, akademi-uygulama iş birliği ve sürdürülebilir insan kaynağı ekseninde bütüncül, proaktif ve uzun vadeli bir devlet politikası olarak yapılandırılmalı ve bu eksenle ele alınmalıdır.” ifadelerine yer verdi.

Hasan Kalyoncu Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Gül Rengin Küçükdoğan ise “Markalaşma, Türkiye Markası ve İtibar Yönetimi Çalışma Grubu” adına yaptığı sunumda, Türkiye Markası’nın temelini oluşturan değerler ile ortak anlatının yeniden tanımlanması gerektiğini belirtti.

Ankara Üniversitesi İletişim Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Fatih Keskin “Gelenekselden Dijitale Siyasal İletişim Çalışma Grubu” adına yaptığı değerlendirmede şunu vurguladı: “Siyasal iletişim faaliyetlerinin koordinasyon, ölçme-değerlendirme ve veri temelli stratejik planlama anlayışı doğrultusunda bütüncül bir yaklaşımla yürütülmesi önem taşımaktadır. Bu faaliyetlerin, değişen toplumsal dinamikler ile özellikle genç kuşakların beklenti, ihtiyaç ve iletişim alışkanlıkları dikkate alınarak sürekli gözden geçirilmesi ve güncellenmesi, siyasal iletişimin etkinliğini ve sürdürülebilirliğini artıran temel unsurlar arasında yer almaktadır.”

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı Kamu Diplomasisi Dairesi Başkanı Doç. Dr. Oğuz Güner ise “Kamu Diplomasisi Çalışma Grubu” adına yaptığı sunumda, “Türkiye’nin kamu diplomasisi politikasının tek yönlü tanıtma siyaseti olarak ele alınmaması hakikatinden hareketle siyasi tezlerimizi, kültürel değerlerimizi ve çağın getirdiği dijitalleşme realitesini göz önünde bulundurarak, ilgili tüm kurum ve aktörlerin paydaşlığında çok boyutlu, esnek, ölçülebilir ve uzun vadeli bir stratejiyle icra edilmesi gerektiği kanaatindeyiz.” ifadesini kullandı.

Panelde, çalışma gruplarına hazırlanan öneriler doğrultusunda stratejik iletişim, siyasal iletişim, Türkiye Markası ve kamu diplomasisi alanlarında geliştirilen politika önerileri ve kamu kurumları tarafından yapılan çalışmalar aktarıldı.

2. İletişim Şûrası’nda “Medya, Habercilik ve Yayıncılık” oturumu düzenlendi

İletişim Başkanlığı tarafından 2. İletişim Şûrası kapsamında düzenlenen çalışma grubu toplantıları sonucunda hazırlanan raporlar ve politika önerileri, günün ikinci oturumunda “Medya, Habercilik ve Yayıncılık” başlığında değerlendirildi.

Moderatörlüğünü Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı Basın ve Yayın Dairesi Başkanı Dr. Zeynep Zelan’ın yaptığı oturumda çalışma grupları tarafından hazırlanan rapor ve politika önerileri kamuoyuyla paylaşılırken, Hacı Bayram Veli Üniversitesi İletişim Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Mehmet Sezai Türk, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı Medya Koordinatörü Osman Küçükdalak, Medya Derneği Başkanı Ekrem Kızıtaş ve Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı Dezenformasyonla Mücadele Merkezi Koordinatörü Deniz Demir çalışma gruplarının çıktılarını ilişkin sunum gerçekleştirdi.

Hacı Bayram Veli Üniversitesi İletişim Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Mehmet Sezai Türk, “Radyo ve Televizyon Yayıncılığında Yeni Yaklaşımlar Çalışma Grubu” adına yaptığı sunumda “Reyting kaygısından uzak, kültürel ve etik değerleri gözetken, millî kimliği ve tarihi yansıtan nitelikli içerikler üretilmelidir.” ifadesini kullandı.

Korsan yayıncılıkla mücadelenin çok boyutlu bir yaklaşımla yürütülmesi gerektiğini belirten Türk, bu kapsamda yasal düzenlemelerin güçlendirilmesi, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) ile internet servis sağlayıcıları arasında iş birliğinin artırılması ve toplumsal farkındalık kampanyalarının hayata geçirilmesi gerektiğine dikkat çekti.

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı Medya Koordinatörü Osman Küçükdalak ise “Haber Üretimi ve Vatandaş Gazeteciliği Çalışma Grubu” adına yaptığı sunumda şunları kaydetti: “Doğrulama mekanizmalarının güçlendirilmesi, etik kurallara uyulması ve yasal düzenlemelerin geliştirilmesi dezenformasyonla mücadelede önemli görülmektedir.”

Medya Derneği Başkanı Ekrem Kızıtaş da “Yerel Medyanın Sorunları ve Çözüm Önerileri Çalışma Grubu” adına yaptığı değerlendirmede, iletişim fakülteleri ile yerel medya kuruluşları arasında staj ve proje iş birliklerinin geliştirilmesinin nitelikli insan kaynağına katkı sağlayacağını ifade ederek şunları ekledi: “Her medya kuruluşu kendi bünyesinde etik ihlallerini değerlendiren bir komisyon oluşturmaldır.”

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı Dezenformasyonla Mücadele Merkezi Koordinatörü Deniz Demir ise “Medya ve Dezenformasyon Çalışma Grubu” adına yaptığı sunumda, medya okuryazarlığının tüm yaş gruplarına yönelik güncel içeriklerle yaygınlaştırılması gerektiğini söyledi ve şunu vurguladı: “Kriz dönemlerinde bilgi kirliliğini önlemek amacıyla ulusal ve uluslararası düzeyde dijital kriz yönetimi ve doğrulama mekanizmaları geliştirilmelidir.”

Panelde, medya ve yayıncılığın dönüşümünden haber üretim süreçlerine yerel medyanın güçlendirilmesinden dezenformasyonla mücadeleye kadar birçok başlıkta hazırlanan çalışma grubu raporları değerlendirilirken, daha güçlü, güvenilir ve sürdürülebilir bir medya ekosistemi için sunulan öneriler aktarıldı.

2. İletişim Şûrası'nda "Kurumsal Yapılar, Eğitim ve Çalışma Hayatı" oturumu düzenlendi

İletişim Başkanlığı tarafından 2. İletişim Şûrası kapsamında düzenlenen çalışma grubu toplantıları sonucunda hazırlanan raporlar ve politika önerileri günün üçüncü oturumunda "Kurumsal Yapılar, Eğitim ve Çalışma Hayatı" başlığında değerlendirildi.

Moderatörlüğünü Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı 1. Hukuk Müşaviri Ahmet Erdem Erbek'in üstlendiği panelde çalışma grupları tarafından hazırlanan rapor ve politika önerileri kamuoyuyla paylaşılırken, Maltepe Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Edibe Sözen Çetintaş, Anadolu Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Yusuf Adıgüzel, Medya İşçileri Sendikası Genel Başkanı Sezai Ballı ve Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı Halkla İlişkiler Dairesi Başkanı Durmuş Ersoy çalışma gruplarının çıktılarını ilişkin sunum gerçekleştirdi.

İlk olarak Maltepe Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Edibe Sözen Çetintaş, "İletişim Hukuku ve Yasal Düzenlemeler Çalışma Grubu" adına yaptığı sunumda şunları kaydetti: "Deepfake ve algoritmik dezenformasyon tehdidine karşı etiketleme zorunluluğu getirilmeli; çocuklarımız ise ilköğretimden itibaren zorunlu dijital medya okuryazarlığı ile zırhlandırılmalıdır."

Anadolu Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Yusuf Adıgüzel "Türkiye'de İletişim Eğitimi Çalışma Grubu" adına yaptığı sunumda, iletişim eğitiminde dijital dönüşümün gerekliliklerine uygun müfredatların oluşturulmasının önemine dikkat çekerek şu ifadeleri kullandı: "Öğrencilerin yeni medyanın meydan okumalarına karşı yetkinleşmesi için müfredatlara yapay zekâ, siber güvenlik, açık kaynak istihbaratı (OSINT) ve dezenformasyonla mücadele eğitimleri entegre edilmelidir."

"İletişim Sektörü ve Çalışma Şartları Çalışma Grubu" adına sunum yapan Medya İşçileri Sendikası Genel Başkanı Sezai Ballı yaptığı değerlendirmede, mevcut Basın İş Kanunu'nun dijitalleşmeyle birlikte ortaya çıkan yeni medya ekosisteminin ihtiyaçlarını tam anlamıyla karşılayamadığını kaydederek şu öneride bulundu: "Mevcut Basın İş Kanunu dijitalleşmeyle ortaya çıkan yeni medya ekosistemi tam karşılayamadığından 'freelance' (serbest) ve yarı zamanlı çalışanları da kapsayacak şekilde güncellenmeli ve İş Kanunu ile birleştirilmeden ayrı bir yasa olarak kalmalıdır."

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı Halkla İlişkiler Dairesi Başkanı Durmuş Ersoy ise "Halkla İlişkiler ve Kurumsal İletişim Çalışma Grubu" adına yaptığı sunumda, yapay zekâ ve dijitalleşmenin halkla ilişkiler alanında önemli katkılar sunduğunu şu sözlerle ifade etti: "Yapay zekâ ve dijitalleşme veri analizi ile rutin işleri hızlandırıp kriz yönetimine katkı sağlasa da empati, kültürel hassasiyet ve insan odaklı iletişim halkla ilişkilerin vazgeçilmez bir unsuru olmaya devam etmelidir."

Panelde, iletişim hukuku, iletişim eğitimi, çalışma hayatı ile halkla ilişkiler ve kurumsal iletişim alanlarında hazırlanan çalışma grubu önerileri aktarılırken, hukuki, akademik ve kurumsal açıdan iletişim ekosisteminin güçlendirilmesine yönelik değerlendirmeler ve öneriler ele alındı.

2. İletişim Şûrası'nda "Dijitalleşme, Toplum ve Kültürel Üretim" oturumu düzenlendi

İletişim Başkanlığı tarafından 2. İletişim Şûrası kapsamında düzenlenen çalışma grubu toplantıları sonucunda hazırlanan raporlar ve politika önerileri günün son oturumunda "Dijitalleşme, Toplum ve Kültürel Üretim" başlığında değerlendirildi.

Moderatörlüğünü Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı Tercüme Dairesi Başkanı Olga Şanlı Gerger'in üstlendiği son oturumda çalışma

grupları tarafından hazırlanan rapor ve politika önerileri kamuoyuyla paylaşılırken, Marmara Üniversitesi İletişim Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Mehmet Emin Babacan, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi İletişim Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Enderhan Karakoç, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı Stratejik İletişim ve Kriz Yönetimi Daire Başkanı Kasım İleri ile Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı Dijital Medya Koordinatörü Aslan Değirmenci çalışma gruplarının çıktılarına ilişkin sunum gerçekleştirdi.

Marmara Üniversitesi İletişim Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Mehmet Emin Babacan, "Dijital Çağda Birey ve Toplum Çalışma Grubu" adına yaptığı sunumda şunları kaydetti: "Yapay zekâ ve dijitalleşme, toplumsal hayatın dışında bir alan olarak değil, mevcut sosyal yaşamın ayrılmaz bir parçası olarak değerlendirilmelidir."

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi İletişim Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Enderhan Karakoç ise "Film ve Sinema Çalışmaları Çalışma Grubu" adına yaptığı sunumda, Türk sinemasının güçlenmesinin yapımdan dağıtıma, gösterimden arşivlemeye kadar tüm süreçleri kapsayan bütüncül ve sürdürülebilir bir destek politikasıyla mümkün olacağını ifade ederek şunları ekledi: "Kültürel mirası, ailevi değerleri ve toplumsal hafızayı yansıtan doğal ve özgün yapımlar teşvik edilmelidir."

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı Stratejik İletişim ve Kriz Yönetimi Daire Başkanı Kasım İleri de "Afet ve Kriz İletişimi Çalışma Grubu" adına yaptığı değerlendirmede, afet ve kriz dönemlerinde dezenformasyonun ağırlıklı olarak geleneksel medyadan değil, dijital medya mecralarından kaynaklandığını belirterek şunun altını çizdi: "Her kurum kendi bünyesinde bir iletişim ekibi oluşturmali, kurum temsilcileri afet öncesi süreçlerde birbirini tanıyor olmalıdır."

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı Dijital Medya Koordinatörü Aslan Değirmenci ise "Dijital Platformlar, Sosyal Medya ve Yapay Zekâ Çalışma Grubu" adına yaptığı sunumda, İletişim Şurası'nın dijital medya ve sosyal medya ekosistemindeki gelişmeleri sürekli izleyen, yapay zekâ destekli iletişim dönüşümünü takip eden ve ulusal iletişim politikalarına yön veren kalıcı bir stratejik mekanizmaya dönüştürülmesi gerektiğini ifade ederek dijital iletişime ilişkin şu ifadeleri kullandı: "Dijital iletişim, sosyal medya ve yapay zekâ politikalarının ortak hedefler doğrultusunda yürütülebilmesi için ulusal ölçekte bütüncül bir iletişim stratejisi hazırlanmalıdır."

Son oturumda dijital dönüşümün toplumsal etkileri, kültürel üretim, afet ve kriz iletişimi ile dijital platformlar ve yapay zekâ başlıklarında hazırlanan çalışma grubu önerileri dinleyicilere aktarılırken dijital çağın ihtiyaçlarına uygun, toplumsal değerleri gözetken ve iletişim politikalarını güçlendirecek stratejik öneriler paylaşıldı.

İletişim Başkanı Duran, 2. İletişim Şurası'nın sonuç bildirgesini açıkladı

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Burhanettin Duran, 2. İletişim Şurası'nın kapanışında yaptığı konuşmada, ilk adımını 8-9 Ocak 2025'te İletişim Şurası Hazırlık Çalıştayı ile attıkları süreçte, geniş katılımlı ve sağlam bir zeminde istişareler yaptıklarını belirtti.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın teşrifleriyle taçlandıkları Şûra'yı bugünkü oturumlarla tamamladıklarını ifade eden İletişim Başkanı Duran, kamu diplomasisi, stratejik iletişim, güvenlik, kriz yönetimi, medya politikaları ve dijital dönüşüm başta olmak üzere iletişimin her başlığını titizlikle müzakere ettiklerini söyledi.

İletişim Başkanlığı koordinasyonunda ortak bir stratejik iletişim çalışma grubu oluşturulması, kriz dönemlerinde kullanılacak yetki, sorumluluk ve onay süreçlerinin önceden belirlenmesi gerektiğini vurgulayan İletişim Başkanı Duran, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Hibrit tehditlerle mücadele ve uluslararası krizler bağlamında proaktiflik, tutarlılık ve şeffaflık gibi temel ilkeler esas alınmalıdır. Stratejik iletişim anlatısında veri temelli içerik üretimi temel alınmalı ve analiz süreçlerinde yapay zekâ teknolojilerinden güvenli ve etkin şekilde yararlanılmalıdır. Türkiye'deki uluslararası öğrenciler iletişim elçileri olarak kabul edilmelidir. Stratejik iletişim alanında uluslararası ölçekte referans oluşturacak sistem geliştirilmeli, küresel akademik iş birlikleri ve Türk akademik yayınlarının görünürlüğü desteklenmelidir. Siyasal iletişim çalışmaları veriye dayalı yürütülmeli, sosyolojik değişim ve dönüşümler dikkate alınmalı, olası krizleri etkin şekilde yönetebilmek için stratejik ve proaktif bir yaklaşım benimsenmelidir. Siyasal iletişim alanında dijitalleşme sürecinin beraberinde getirdiği fırsatlar değerlendirilmeli, risk ve tehditlere karşı tedbirler alınmalıdır."

Kamu diplomasisinde Türk dış politikasıyla uyum

İletişim Başkanı Duran, etkili bir kamu diplomasisi stratejisi için kamu, özel sektör, yerel yönetimler ve sivil toplum arasında güçlü iş birlikleri kurarak etkili anlatı stratejileri geliştirip faaliyetlerin Türk dış politikasıyla uyumunun sağlanması gerektiğini ifade etti.

Kamu diplomasisi faaliyetlerinin etki odaklı ve ağ (network) temelli tasarlanması gerektiğine dikkat çeken İletişim Başkanı Duran, şunları söyledi: "Türkiye'nin uluslararası yayıncılık potansiyeli geliştirilip güçlendirilmelidir. Kültürel, sportif, bilimsel ve insani faaliyetler gibi yumuşak güç unsurları, dönemsel ve tematik bazda, çok dilli bir anlatı stratejisi ile ele alınmalıdır. Kamu diplomasisi faaliyetlerinin etkisini yapay zekâ ve yeni medya teknolojileri vasıtasıyla sistematik bir şekilde ölçümleyecek mekanizmalar kurulmalıdır. Türkiye markasını güçlendirmek için stratejiler geliştirilerek markalama çalışmaları artırılmalı, bu çalışmalar ülke markalaması strateji belgesine dönüştürülmeli ve bir eylem planı oluşturulmalıdır."

Gazetecilik ve dezenformasyonla mücadele

İletişim Başkanı Duran, medya mensuplarının dezenformasyona karşı farkındalığının Dezenformasyonla Mücadele Merkezinin tecrübesinden yararlanan eğitim programlarıyla artırılması gerektiğini dile getirdi.

Yapay zekânın bilinçli, güvenli ve sorumlu kullanımına ilişkin eğitim programlarının, medya okuryazarlığı, dijital okuryazarlık, doğrulama süreçleri, dezenformasyonla mücadele, telif hakları ve dijital etik konularını kapsayacak şekilde geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması

gerektiğini vurgulayan İletişim Başkanı Duran, şu değerlendirmelerde bulundu: “Haber ve içerik üretim süreçlerinde doğrulama mekanizmaları güçlendirilmelidir. Yerli ve millî yapay zekâ teknolojilerinin geliştirilmesi için üniversiteler, kamu kurumları, özel sektör ve ilgili paydaşlar arasında iş birliği güçlendirilmeli, Türkiye Medya Veri Tabanı oluşturulmalıdır. Dijital krizler, siber tehditler, bilgi kirliliği ve benzeri dijital risklere karşı ulusal düzeyde dijital afet senaryoları hazırlanmalı ve düzenli olarak güncellenmelidir. Saha gazeteciliğinin güçlendirilmesine yönelik mesleki ve kurumsal destek mekanizmaları geliştirilmelidir. Dijital teknolojiler ve yapay zekâ uygulamaları, gazeteciliğin temel ilkeleri olan doğruluk, yerinde gözlem, kaynak çeşitliliği ve kamu yararı doğrultusunda kullanılmalıdır. Haber üretimi, tıklanma ve popülerlik baskısından arındırılmalı, nitelikli habercilik desteklenmelidir.”

İletişim Başkanı Duran sözlerine şöyle devam etti.: “Serbest medya çalışanlarının hukuki statüsüne ilişkin mevzuat düzenlemeleri yapılmalıdır. Konvansiyonel medyanın ayakta kalabilmesi için ortak proje ve destekler artırılmalıdır. Engelli bireylerin medya içeriklerine erişimini artırmak için sesli betimleme, işaret dili, alt yazı ve ergonomik web tasarımları gibi standartlar benimsenmelidir. Korsan yayıncılıkla mücadele için ilgili kurumlarla iş birliği hâlinde yasal düzenlemeler, toplumsal farkındalık kampanyaları ve teknolojik çözümler geliştirilmelidir. Televizyon yayınlarında reyting kaygısından uzak, kültürel ve etik değerleri gözetken, millî kimliğimizle uyumlu nitelikli içeriklerin sayısını artırmak için teşvik mekanizmaları geliştirilmelidir. Türkiye’nin kültürel zenginliğini, tarihini ve kimliğini tanıtan projeler artırılmalı, Türkiye, kendi hikâyesini, kendi ürettiği içeriklerle anlatmalıdır.”

“Dijital dönüşüm ulusal strateji çerçevesinde yürütülmelidir”

İletişim Başkanı Duran, halkla ilişkiler ve kurumsal iletişim alanında mesleki terminolojinin standartlaştırılması, ortak kavram ve terim setlerinin yaygın kullanımının teşvik edilmesi gerektiğini ifade etti.

Halkla ilişkilerin, kurumların stratejik yönetim fonksiyonlarından biri olarak karar alma süreçlerine etkin biçimde dâhil edilmesi gerektiğini anlatan İletişim Başkanı Duran, şöyle konuştu:

“Dijital dönüşüm ve yapay zekâ uygulamaları, halkla ilişkiler süreçlerinde verimlilik sağlayacak şekilde yaygınlaştırılırken insan odaklı iletişim anlayışı korunmalıdır. Halkla ilişkiler alanında nitelikli insan kaynağının geliştirilmesi amacıyla üniversite-kamu-özel sektör iş birlikleri kurumsallaştırılmalıdır. Türkiye’nin dijital dönüşüm süreci, kamu, akademi, özel sektör ve sivil toplumun ortak sorumluluk üstlendiği, paydaşları ve görev dağılımları açık biçimde tanımlanmış bütüncül bir ulusal strateji çerçevesinde yürütülmelidir. Devlet kurumları, yargı, akademi, medya ve teknoloji sektörünün iş birliğiyle iletişim hukuku dijital dönüşümle uyumlu hâle getirilmelidir. Kişilik hakları, ifade özgürlüğü ve kamu yararı arasındaki denge gözetilerek ‘unutulma hakkı’ açık ve uygulanabilir bir yasal çerçeveye kavuşturulmalıdır. Dijital ebeveynlik güçlendirilerek çocukların yaşlarına uygun güvenli dijital deneyimlere erişmesi sağlanmalıdır. Çocuklar için güvenli içerik politikaları ve dijital medya okuryazarlığı yaygınlaştırılmalıdır. Yapay zekâ ve dijital platformların geliştirilmesi ile kullanımında şeffaflık, hesap verebilirlik ve bireysel hakların korunmasını esas alan düzenleyici çerçeveler oluşturulmalıdır. Dijital çağda kişi ve topluma yönelik ulusal bir strateji belgesi hazırlanmalı, sürekli değerlendirme ve koordinasyon mekanizmaları oluşturulmalıdır.”

Kriz İletişimi

İletişim Başkanı Duran, Türkiye Afet Müdahale Planı (TAMP) uyarınca afet ve kriz dönemlerindeki resmî bilgilendirme süreçlerinde TAMP İletişim Grubu'nun merkezî rolünün güçlendirilmesi gerektiğini belirtti.

TAMP İletişim Grubu'nun, ilgili kurum temsilcilerinin yer aldığı Afet İletişimi İstişare Kurulu benzeri bir yapı içinde birbirleriyle daimî koordinasyon içerisinde olacağı bir platforma sahip olması gerektiğini anlatan İletişim Başkanı Duran, şunları söyledi:

“Afeti yöneten ekipler ile afet iletişimini yöneten ekipler birbirinden ayrılmalıdır. Afet dönemlerinde ortaya çıkan dezenformasyonun önlenmesine yönelik mekanizmalar kriz öncesinde oluşturulmalı; önleyici tedbirler geliştirilmelidir. Afet yayıncılığı standardı güncellenerek kriz dönemlerinde medya platformlarının yalnızca alanında yetkin ve akredite kişilere yer vermesi sağlanmalıdır. Afet dönemlerinde toplumsal dayanışmayı tehdit eden linç kültürü, algı operasyonları ve manipülasyon faaliyetlerine karşı proaktif idari ve hukuki tedbirler tavizsiz uygulanmalıdır. Kriz anlarında, dijital ve konvansiyonel medyada ilk paylaşılan olma baskısına karşı yayıncılıkta kurumsal teyit mekanizmaları standardı zorunlu bir mesleki kural hâline getirilmelidir. Dijital erişimin sınırlı olduğu riskli bölgelerde yüz yüze afet farkındalık faaliyetleri artırılmalı, bu bölgelere yönelik alternatif iletişim kanalları (anons sistemleri, yerel radyolar) afet öncesinde planlanmalıdır. Afet bölgelerinde görev yapan gazetecilerin ve içerik üreticilerin afetzedelerin travmatik durumlarını ve mahremiyetlerini gözetmeleri bakımından Afet Muhabirliği Akreditasyon ve Eğitim Programları hayata geçirilmelidir.”

İletişim Başkanı Duran, iletişim fakültesi öğrencileri için son dönemlerini sektörde geçirebilecekleri staj programlarının yaygınlaştırılması ve mezunların kamuda istihdam imkânlarının geliştirilmesi gerektiğini belirtti.

İletişim Başkanı Duran, iletişim fakültesi müfredatının dijitalleşmeye göre güncellenmesi ve tüm üniversite programları için medya okuryazarlığının temel ve zorunlu ders hâline getirilmesi gerektiğini söyledi.

Sinema, dizi, film

Değişen teknolojik-sosyolojik koşullara uygun sinema politikası geliştirilmesi, araştırma, arşivleme, restorasyon ve sektörel veri paylaşımı amacıyla ulusal sinema platformlarının artırılmasının teşvik edilmesi gerektiğini anlatan İletişim Başkanı Duran, şunları kaydetti:

“Film ve sinema sektörünün uluslararasılaşması için ortak yapımlar, film fuarları ve sektörel iş birlikleri desteklenmelidir. Uluslararası içerik tekelleşmesine ve kültürel hegemonyaya karşı, Türkiye Yüzyılı hedefi doğrultusunda yerli ve millî değerleri esas alan kapsamlı bir İletişim Strateji Belgesi hazırlanmalıdır. İzleyiciyle daha güçlü bağ kuran, doğal ve özgün hikâye anlatımına sahip, kültürel mirası, ailevi değerleri ve toplumsal hafızayı yansıtan film, dizi, animasyon ve belgesel üretimleri teşvik edilmelidir. Hedef illerde büyük dizi ve film platolarının kurulmasını teşvik ederek platoların bölge turizmine katkı sağlamasına dönük teşvikler artırılmalıdır. Son olarak Türkiye'nin mevcut iletişim alanının bir haritasının çıkarılması, İletişim Şûrası'nın farklı temalar çerçevesinde periyodik olarak

düzenlenmesi sağlanmalıdır. İletişimin bütün boyutlarına dair fikirler, tespitler ve teklifler içeren İletişim Şûrası Sonuç Bildirgesi'nin hayırlara vesile olmasını temenni ediyorum. Her bir madde üzerinde titizlikle duracağımızı ve bu maddeleri ivedilikle hayata geçirmenin gayretinde olacağımızı ifade etmek istiyorum.”

İletişim Başkanı Duran, Şûra'ya emek ve mesai harcayan akademisyenlere, iletişim ve medya profesyonellerine, uzmanlara ve mesai arkadaşlarına teşekkür etti.

İletişim Başkan Yardımcısı Şahin, İletişim Şûrası'nın kapanışında konuştu

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkan Yardımcısı İlhami Giray Şahin, İletişim Şûrası'nın kapanışında yaptığı kapanış konuşmasında, Cumhurbaşkanlığı Recep Tayyip Erdoğan'ın talimatlarıyla 22 yıl aradan sonra hazırlıkları yapılan ve bugün kapanış oturumu gerçekleştirilen İletişim Şûrası'nın hayırlara vesile olmasını diledi.

İletişim Başkanlığının akademisyenler, iletişim sektörü temsilcileri ve bünyesinde görev yapan uzmanlarla bir çalışma yürüttüğünü ve hedef ortaya koyduğunu belirten İletişim Başkan Yardımcısı Şahin, “Bugünden sonra İletişim Başkanlığı bu hedefleri, Şûra'nın sonucunda çıkan sonuç bildirgesinde hem Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın ifadelerinin hem de İletişim Başkanımız Sayın Burhanettin Duran'ın ifadelerinin tamamının takipçisi olacak, bu çalışmaların tamamını nitelikli kılmak, bu vizyonun arkasından Türkiye'yi iletişim alanında nelerin beklediğini öngörerek bunlara dair hazırlıkları, çalışmaları yapan birer hazır ekip olabilmek adına elimizden gelen gayreti göstereceğiz.” ifadelerini kullandı.

2. İletişim
Şurası
Türkiye Yüzyılı:
İletişimin Yüzyılı

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
CUMHURBAŞKANLIĞI
İLETİŞİM
BAŞKANLIĞI

2. İletişim Şurası
Türkiye Yüzyılı: İletişimin Yüzyılı

TÜRKİYE
YÜZYILI

2. İletişim
Şurası
Türkiye Yüzyılı:
İletişimin Yüzyılı

TÜRKİYE
YÜZYILI

TÜRKİYE
YÜZYILI

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
CUMHURBAŞKANLIĞI
İLETİŞİM
BAŞKANLIĞI

2. İletişim Şurası
Türkiye Yüzyılı: İletişimin Yüzyılı

TÜRKİYE
YÜZYILI

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
CUMHURBAŞKANLIĞI
İLETİŞİM
BAŞKANLIĞI

TÜRKİYE
YÜZYILI

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
CUMHURBAŞKANLIĞI
İLETİŞİM
BAŞKANLIĞI

TÜRKİYE
YÜZYILI

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
CUMHURBAŞKANLIĞI
İLETİŞİM
BAŞKANLIĞI

2. İletişim Şurası
Türkiye Yüzyılı: İletişimin Yüzyılı

TÜRKİYE
YÜZYILI

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
CUMHURBAŞKANLIĞI
İLETİŞİM
BAŞKANLIĞI

NATO Liderler Zirvesi Öncesi Uluslararası Basın Mensuplarıyla Buluşma

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Burhanettin Duran, 36. NATO Devlet ve Hükûmet Başkanları Zirvesi öncesinde uluslararası basın mensupları ile akşam yemeğinde bir araya geldi.

36. NATO Devlet ve Hükûmet Başkanları Zirvesi kapsamında Türkiye'ye gelen basın mensuplarına hitap eden Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Duran, Türkiye'de bulunmalarından duydukları memnuniyeti dile getirecek, NATO Liderler Zirvesi'nin küresel siyasetin geleceği açısından tarihi önem taşıdığını belirtti. Böylesine kritik bir zirvenin dünya kamuoyuna doğru, şeffaf ve eksiksiz aktarılmasında basın mensuplarının rolünün hayati önem taşıdığını ifade eden Duran, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı olarak tüm profesyonel ihtiyaçların karşılanması için gerekli hazırlıkların yapıldığını vurguladı.

Program, Türk kültürünü ve misafirperverliğini tanıtmaya fırsatı olarak tasarlandı

İletişim Başkanı Duran, yemek programını yalnızca yoğun zirve gündemi içerisinde bir buluşma değil, aynı zamanda Türkiye'nin kültürünü, tarihini, insanını ve mutfağını tanıtacak bir fırsat olarak kurguladıklarını belirtti.

Ülkeler arasındaki ilişkilerin resmî temaslarla şekillendiğini ancak toplumlar arasındaki yakınlığın çok daha kalıcı ve insani tecrübelerle kurulduğunu ifade eden Duran, bazen aynı sofrayı paylaşmanın sayfalarca metnin

anlatamayacağı duyguları aktarabildiğini söyledi. Türk mutfağının; köklü tarihî birikimin, geniş coğrafi tecrübenin ve derin kültürel hafızanın ürünü olduğunu dile getiren Duran, sofraya davetin ve ikram kültürünün Türk misafirperverliğinin en önemli unsurlarından biri olduğunu vurguladı.

“Masanızdaki her tabak bir toplumsal hafızanın hikâyesini de barındırmaktadır”

Türk mutfağının tarih boyunca Doğu ile Batı arasında kurulan kültürel etkileşimin önemli bir yansıması olduğunu belirten İletişim Başkanı Duran, özellikle Osmanlı döneminde üç kıtaya yayılan mutfak kültürlerinin birbirini beslediğini ifade etti.

Malzemelerden pişirme tekniklerine, baharatlardan sofraya adetlerine kadar oluşan bu kültürel etkileşimin çok katmanlı ve zengin bir yemek kültürü ortaya çıkardığını kaydeden Duran, Türk mutfağını değerli kılan unsurun yalnızca yemek çeşitliliği değil, paylaşma kültürü olduğunu söyledi. Türk kültüründe sofranın eşitlik ve paylaşımın sembolü olduğunu vurgulayan Duran, “tuz-ekmek hakkı” anlayışının birlikte yenilen yemeğin insanlar arasında güçlü bir bağ kurduğunu ifade etti. Bu kapsamda davetlileri Türkiye’nin kadim sofraya kültürünün küçük bir yansımasına davet ettiklerini belirten Duran, masadaki her tabağın bir bölgenin, bir mevsimin, bir geleneğin ve bir toplumsal hafızanın hikâyesini taşıdığını dile getirdi.

Türk mutfağının gastrodiplomasideki rolüne dikkat çekildi

Mutfağın kültürel diplomasinin en güçlü araçlarından biri olduğunu vurgulayan İletişim Başkanı Duran, günümüzde birçok ülkenin gastrodiplomasiyi, tanıtım stratejilerinin merkezine yerleştirdiğini ifade etti.

Türkiye’nin bu alandaki tarihî mirasının güçlü bir zenginlik sunduğunu belirten Duran, Gaziantep, Hatay ve Afyonkarahisar’ın UNESCO Yaratıcı Şehirler Ağı’nda gastronomi alanında yer aldığını, Antep baklavasının Avrupa Birliği nezdinde coğrafi işaret tescilli alan ilk Türk ürünlerinden biri olduğunu hatırlattı. Türk kahvesinin ise UNESCO İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Listesi’nde yer aldığını belirten Duran, Türk kahvesinin misafirperverliğin, sohbet kültürünün ve zamana yayılan dostluğun

sembolü olduğunu ifade etti.

“Türk Mutfağı Haftası, Türk mutfağının uluslararası görünürlüğünü önemli ölçüde artırmıştır”

İletişim Başkanı Duran, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı olarak gastrodiplomasiyi kültürel diplomasinin ve toplumlar arasında bağ kurmanın önemli unsurlarından biri olarak değerlendirdiklerini belirtti.

Başkanlığın ilgili kurumlarla eş güdüm içerisinde Türkiye’nin gastrodiplomasi stratejisinin geliştirilmesine yönelik çalışmalar yürüttüğünü ifade eden Duran, bu vizyonun “Türkiye’nin Gastrodiplomasi Modeli: Sofra ve Miras” başlığı altında somut bir programa dönüştüğünü söyledi.

Emine Erdoğan’ın himayelerinde 2022 yılından bu yana kutlanan Türk Mutfağı Haftası’nın Türk mutfağının uluslararası görünürlüğünü önemli ölçüde artırdığını belirten Duran, “Asırlık Tariflerle Türk Mutfağı” eserinin de bu vizyonun en önemli çalışmalarından biri olduğunu ifade etti. Kültür ve Turizm Bakanlığının katkılarıyla hazırlanan eserde 218 tarifi orijinal hâliyle kayıt altına alındığını belirten Duran, bu çalışmalar sayesinde Türk mutfağının sağlıklı beslenme, sürdürülebilirlik, gıda israfının önlenmesi, sıfır atık, yerel üretimin korunması ve kültürel mirasın gelecek nesillere aktarılması gibi evrensel değerlerle birlikte dünya kamuoyuna tanıtıldığını kaydetti.

İletişim Başkanı Duran’dan sosyal medya paylaşımı

İletişim Başkanı Duran, programın ardından sosyal medya hesabından yaptığı paylaşımda, NATO Liderler Zirvesi vesilesiyle ulusal ve uluslararası basın mensuplarıyla Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığının ev sahipliğinde bir araya geldiklerini belirtti.

Türkiye’nin jeopolitik konumu, imkân ve kabiliyetleriyle NATO’nun güçlü ve sarsılmaz bir üyesi olduğunu vurgulayan Duran, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın “Türkiye, kriz bölgeleriyle bin sekiz yüz kilometreyi aşan sınırı, güçlü ordusu ve gelişmiş savunma sanayisiyle 70 yılı aşkın süredir İttifak’ın güvenliğine en büyük katkısı sağlayan müttefiklerin başında gelmektedir.” sözlerini hatırlattı.

İletişim/Faaliyet

“Müttefikler Ankara’da” Programı

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı tarafından, 36. NATO Devlet ve Hükûmet Başkanları Zirvesi kapsamında, Münih Güvenlik Konferansı(MSC) ile Siyaset, Ekonomi ve Toplum Araştırmaları Vakfı (SETA) iş birliğinde “Müttefikler Ankara’da” programı düzenlendi.

NATO Zirvesi’nin resmî programını tamamlayıcı nitelik taşıyan etkinlik kapsamında; üst düzey devlet temsilcileri, karar alıcılar ile yerli ve uluslararası paydaşların katılımıyla 50 etkinlik gerçekleştirildi. Program kapsamında 60 kurum ve kuruluş temsil edilirken, 1500’ü aşkın katılımcı bir araya geldi.

Açılışını Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler ve Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Burhanettin Duran'ın yaptığı program çerçevesinde gerçekleştirilen paneller, yuvarlak masa toplantıları, politika diyalogları ve tematik oturumlarda küresel ve bölgesel güvenlik gündemini şekillendiren temel meseleler farklı perspektiflerden ele alındı. Uluslararası politika yapıcıları, akademisyenleri, düşünce kuruluşlarını ve uzmanları aynı platformda buluşturan “Müttefikler Ankara’da” programı, NATO Zirvesi marjında gerçekleştirilen en kapsamlı diyalog platformlarından biri olarak öne çıktı.

İletişim Başkanı Duran, “Müttefikler Ankara’da” programında konuştu

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Burhanettin Duran, NATO Devlet ve Hükümet Başkanları Zirvesi kapsamında, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı, Münih Güvenlik Konferansı (MSC) ve Siyaset, Ekonomi ve Toplum Araştırmaları Vakfı (SETA) iş birliğinde Ankara Palas’ta düzenlenen “Müttefikler Ankara’da” programına katıldı.

Konuşmasında, Türkiye’nin bugün ve yarın müttefik liderlerin katılımıyla 36. NATO Zirvesi’ne ev sahipliği yapacağını belirten İletişim Başkanı Duran, bunun 2004’te İstanbul’dan sonra Türk topraklarında düzenlenen ikinci NATO Zirvesi olduğunu anımsattı. Uluslararası sistemin dinamikleri

ve 2004’te karşı karşıya kalınan zorlukların bugünkünden farklı olduğuna işaret eden İletişim Başkanı Duran şunları kaydetti:

“Müttefikler olarak artık daha karmaşık, parçalanmış ve öngörülemez olan, büyük güç rekabeti, bölgesel çatışmalar, teknolojik dönüşüm, hibrit tehditler ve kurallara dayalı uluslararası düzene yönelik artan baskıların yeniden şekillendirdiği bir güvenlik ortamıyla karşı karşıyayız. Bu değişimler, NATO üyelerinin yeni tehdit algılarını ve yeni kolektif önceliklerini yeniden değerlendirmesini gerektirmektedir. Bu nedenle Ankara Zirvesi, NATO’nun tarihsel evriminde bir başka dönüm noktasını temsil etmektedir. Bu, İttifak’ın kendisine daha zor ve daha acil bir soruyu sorması gereken yerdir. Kolektif savunma, tehditlerin artık tek bir yönden, tek bir biçimde veya tek bir araçla gelmediği bir dünyada aslında neyi gerektirir?”

“Tutarlı politika araçlarına ve ortak bir anlayışa ihtiyacımız var”

İletişim Başkanı Duran, Rusya-Ukrayna Savaşı'nın, savaşın değişen karakterini ve Avrupa'nın güvenlik ve savunma mimarisinin kırılganlığını gözler önüne serdiğine dikkat çekerek, İran ve Körfez çevresindeki gerilimlerin de enerji akışlarının ve deniz yollarının Avrupa-Atlantik güvenliğini doğrudan şekillendirdiğini yeniden hatırlattığını ifade etti.

Orta Doğu'daki istikrarsızlığın bölgesel kalmayacağını, daha geniş güvenlik riskleri doğuracağını vurgulayan İletişim Başkanı Duran şunları kaydetti:

“NATO'nun güvenliğe yönelik 360 derecelik yaklaşımı doğrultusunda, İttifak artık doğu ve güney kanatlarını ayrı başlıklar olarak ele alamaz. Hürmüz Boğazı, Körfez, Suriye, Irak, Doğu Akdeniz, Kuzey Afrika ve Sahel aynı güvenlik denkleminin parçalarıdır. Bu, güvenliğin bizzat kendisini yeniden düşünmemiz gerektiği anlamına gelir. Bunun için askerî ve askerî olmayan araçların nasıl birlikte çalışabileceğine dair tutarlı politika araçlarına ve ortak bir anlayışa ihtiyacımız var. Bence NATO 3.0 tam da bunu ifade ediyor.”

“Türkiye, NATO'nun ikinci büyük ordusuna sahip”

Türkiye'nin, 1952'den bu yana NATO'nun kararlı bir üyesi olduğunu anımsatan İletişim Başkanı Duran, Türkiye'nin o tarihten bu yana İttifakın kolektif savunmasına, caydırıcılığına ve komuta yapısına katkı sunduğunu söyledi.

“Gelecek yıl NATO üyeliğimizin 75. yıl dönümünü anmaya hazırlanırken Türkiye'nin rolü; stratejik özerkliği, operasyonel tecrübesi ve Avrupa-Atlantik güvenliğine yaptığı özgün katkı üzerinden anlaşılmalıdır.” ifadesini kullanan İletişim Başkanı Duran, sözlerini şöyle sürdürdü:

“Türkiye, NATO'nun ikinci büyük ordusuna sahiptir. Afganistan'dan Kosova'ya, Bosna'dan Irak'a kadar Türkiye, kriz yönetimi, barış desteği, eğitim ve çatışma sonrası yeniden yapılanma süreçlerine katkıda bulunmuştur. NATO'nun en büyük tatbikatı olan Steadfast Dart 2026'ya yaklaşık 2 bin personel ve millî üretim teçhizatla katılımı, Türkiye'nin kabiliyetlerinin hareketli, birlikte çalışabilir ve yakın coğrafyasının çok ötesinde geçerli olduğunu göstermiştir. Türkiye hem Ukrayna hem de Rusya ile açık kanalları sürdürmüştür.

Aynı anda hem İran hem de Amerika Birleşik Devletleri ile temas kura-bilen az sayıdaki ülkeden biridir. Hepinizin bildiği gibi Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, bu ülkelerin liderleriyle aynı zamanda iyi ve samimi ilişkiler sürdürmektedir. Bu, büyük bir diplomatik fırsattır. Türkiye çoğu zaman doğu ile batı arasında bir köprü olarak tanımlanır. Oysa bugün karşı karşıya olduğumuz birçok krizde Türkiye, diplomatik erişim alanı ve gerginliği azaltmaya katkı sunma kapasitesi sayesinde batı ile bati arasındadır.”

“Asıl mesele yalnızca sayısal değildir”

İletişim Başkanı Duran, Türkiye'nin Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde millî bir savunma mimarisi ekosistemi inşa ettiğini vurguladı.

NATO Genel Sekreteri Mark Rutte'nin yakın tarihli ziyaretinde bu sistemi “savunma sanayi devrimi” olarak tanımladığını hatırlatan İletişim Başkanı Duran, “Bugün Türkiye, NATO'ya muharebe tecrübesi kazanmış sistemler, hava savunma kabiliyetleri, yapay zekâ destekli yetenekler ile mühendislik kapasitesi ve ölçeklenebilir üretimin birleşimini sunmaktadır.” dedi.

Türkiye'nin, savunma harcamalarını yüzde 2 eşliğinin üzerine çıkardığını anımsatan İletişim Başkanı Duran, 2021'de 13 milyar olan savunma bütçesinin 2025'te yaklaşık 32 milyar dolara yükseldiğini aktardı. İletişim Başkanı Duran, savunma ve uzay ve havacılık ihracatının 10 milyar dolar seviyesini aştığını, savunma sanayisindeki yerli üretim oranının ise yüzde 82'ye ulaştığını belirterek şunları kaydetti:

“Ancak asıl mesele yalnızca sayısal değildir. Gerçek değer, savunma sanayisinde dört boyutlu derinlik diye adlandırılacak unsurlarda yatar. Kalite, nicelik, muharebede kanıtlanmış performans ve sürdürülebilirlik... Ölçekli üretim yapılamıyorsa yüksek kaliteli sistemler tek başına yeterli değildir. Son savaşlar bize göstermiştir ki güçlü ordular bile sürekli ve dayanıklı bir üretim kapasitesinden yoksun olmaları halinde stratejik felç yaşayabilirler. Türkiye'nin savunma sanayisi, müttefiklerin kolektif caydırıcılığı açısından doğrudan değeri olan millî bir varlığa dönüşmüştür.”

“Kamuoyu sistematik manipülasyona karşı korunmalı”

Bugün saldırıların yalnızca askerî tesisleri hedef almadığını, kamuoyu, iletişim ağları, finansal sistemler ve toplumsal psikolojinin de hedef alınabildiğini dile getiren İletişim Başkanı Duran, siber saldırılar, dezenformasyon kampanyaları ve yapay zekâ destekli manipülasyonun artık istisnai olaylar olmadığını söyledi.

Bunların artık stratejik rekabetin olağan işleyiş ortamının bir parçası olduğuna dikkati çeken İletişim Başkanı Duran, bu nedenle caydırıcılığın topyekûn dayanıklılıkla birlikte ele alınması gerektiğini kaydetti. “Kamuoyu sistematik manipülasyona karşı korunmalıdır.” diyen İletişim Başkanı Duran, konuşmasını şöyle sürdürdü:

“Türkiye bu alanda doğrudan tecrübeye sahiptir. Dezenformasyon, siber tehditler, göçün ve terörün araçsallaştırılması bizim için teorik riskler değildir. Bunlarla yüzleştik ve bunlara karşı kurumsal kapasite inşa ettik. Doğrulama mekanizmaları, stratejik iletişim ve kamu diplomasisi yoluyla Türkiye, bilgi bütünlüğünü ulusal ve kolektif güvenliğin temel bir unsuru olarak ele almaktadır. Siber güvenlik, yapay zekâ ve kritik altyapının korunması gibi konular NATO için artık ikincil başlıklar olarak kalmamalıdır. Bunlar İttifak'ın savunma doktrinine entegre edilmelidir.”

NATO'nun geleceğinin, stratejik fikirlerin sınındığı, geliştirildiği ve politikalara dönüştürüldüğü bu tür platformlarda şekilleneceğine işaret eden İletişim Başkanı Duran, “Müttefikler Ankara'da” programının bir yan sohbet olmadığını, programın yeni güvenlik gündeminin karmaşıklığını yansıttığını aktardı.

İletişim Başkanı Duran, Ankara Zirvesi'nin, NATO'nun beyan ettikleriyle hayata geçirebildikleri arasındaki farkı azaltmaya yardımcı olmasını umduğunu ifade etti.

Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler, “Müttefikler Ankara’da” programında konuştu

Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler, NATO Devlet ve Hükümet Başkanları Zirvesi kapsamında düzenlenen “Müttefikler Ankara’da” programında yaptığı konuşmada, NATO’nun, kuruluşundan bu yana bir askerî ittifaktan daha fazlası olduğunu, kolektif savunmanın, siyasi dayanışmanın ve transatlantik bağın kurumsal ifadesini teşkil ettiğini belirtti. İttifakların, tarih boyunca ya kısa ömürlü olduğunu ya da değişen koşullara uyum sağlayamamaları nedeniyle işlevsiz hâle geldiklerini hatırlatan Bakan Güler, NATO’nun ise temel amacını gözden kaçırmadan kendisini yenileyebildiği için varlığını sürdürdüğünü söyledi.

NATO’nun dönüşümünün genel hatlarıyla üç aşamada ele alınabileceğini dile getiren Bakan Güler, şunları kaydetti: “Birinci aşama, ‘NATO 1.0’ olarak adlandırılan, İkinci Dünya Savaşı’nı müteakip, Soğuk Savaş dönemini kapsayan ve gerçekçi tehdit değerlendirilmesinin yapılarak İttifak’ın misyonunu sürdürdüğü dönemdir. Bu kapsamda, hazır kuvvetler, muharebe hizmet desteği kapasitesi ve güvenilir yük paylaşımı ile birlikte çalışabilirliği inşa ederek ortak güvenliği sağlamıştır. Bu dönemde İttifak’ın temel önceliği, kolektif savunma çerçevesinde güçlü ve caydırıcı bir askerî yapı tesis etmek olmuştur. Ancak Soğuk Savaş sonrasında küresel sistemde yaşanan köklü değişim ile birlikte birçok Avrupalı müttefik savunma harcamalarını, kuvvetlerini, stoklarını ve sanayi kapasitesini azaltmıştır. ‘NATO 2.0’ olarak tanımlanan bu dönemin odak noktası terörizm ve Balkanlar’daki savaşlar nedeniyle kriz yönetimi ve alan dışı harekâtlar olmuştur.”

Bakan Güler, 2014’ten bu yana konvansiyonel savaşın kademeli olarak NATO sınırlarına ulaştığını, yeni büyük güç rekabeti ve eş zamanlı bölgesel krizlerin İttifak üyelerini yeni bir aşamaya, yani “NATO 3.0” dönemine taşıdığını ifade etti.

“NATO, 360 derece bakış açısını muhafaza etmelidir”

Bu sürecin temel sınavının, NATO’nun krizleri yönetme ve her yönden gelen tehditlere karşılık verme kabiliyetini koruyarak, güvenilir kolektif savunmayı yeniden tesis etmesi olduğunu aktaran Bakan Güler, sözlerini şöyle sürdürdü:

“Bu durum, Avrupa’nın konvansiyonel savunmada daha fazla sorumluluk üstlendiği, ancak transatlantik bağın ve ABD’nin genişletilmiş caydırıcılığının vazgeçilmezliğini koruduğu, daha güçlü, daha gerçekçi ve daha dengeli bir ittifakı gerekli kılmaktadır. Bu dönüşüm, olağanüstü karmaşık bir güvenlik ortamında gerçekleşmektedir. Ukrayna’daki savaş Avro-Atlantik güvenliğini şekillendirmeye devam ederken, İran, İsrail ve ABD’yi kapsayan son çatışma, bölgesel krizlerin nasıl küresel sonuçlar doğurabildiğini göstermiştir. Füze ve insansız hava aracı saldırıları, deniz ulaşımındaki kesintiler, enerji arzının sekteye uğraması ve tedarik zincirleri üzerindeki baskı, tehditlerin birbiriyle ne kadar derinden bağlantılı olduğunu ortaya koymaktadır. Bu nedenle NATO, doğu ve güney kanatları ile Avrupa-Atlantik alanının ötesindeki sınamaları kapsayan kapsamlı bir 360 derece bakış açısını muhafaza etmelidir. Böylesine kritik bir dönemde Avrupalı müttefikler daha fazla sorumluluk üstlenmelidir. Ancak bu, yalnızca daha yüksek bütçe rakamları açıklamakla gerçekleştirilemez.

Savunma harcamaları, hazır birliklere, eğitimli personele, mühimmata, dayanıklı lojistik sistemlere, bütünleşik komuta yapılarına ve muharebe edebilir kuvvetlere dönüşmelidir.”

Bakan Güler, ayrıca İttifak’taki külfet paylaşımında, operasyonel risk, coğrafi konum, hazırlık seviyesi, görev katkıları, sanayi kapasitesi ve kriz anında görev icra edebilme kabiliyetinin de dikkate alması gerektiğine işaret etti.

“Türkiye’nin tecrübesi son derece değerli”

ABD’nin Avrupa’daki askerî varlığına ilişkin düzenlemelerinin, İttifak içindeki sorumlulukların yeniden dengelenmesi ihtiyacını daha da belirgin hâle getirdiğini dile getiren Bakan Güler, şunları kaydetti:

“Bu bakımdan Türkiye’nin tecrübesi son derece değerlidir. Avrupa’nın büyük bölümü Soğuk Savaş sonrasında silahlı kuvvetlerini küçültürken Türkiye aynı yolu izlememiştir. Türkiye, büyük, profesyonel ve faal bir kuvvet yapısını muhafaza etmiş, hazırlık seviyesini artırmış, savunma sanayisine yatırım yapmış ve zorlu ortamlarda harekât icra etme kabiliyetini korumuştur. Bu geniş imkân ve kabiliyetler ile sahip olunan devamlılık, bugün hem Türkiye hem de İttifak için stratejik bir avantaja dönüşmüştür. Bazı müttefikler birliklerini yeniden teşkil etmeye, personel temin etmeye ve stoklarını yenilemeye çalışırken Türkiye mevcut yapıları ve operasyonel bilgi birikimi sayesinde derhâl katkı sağlayabilmektedir.”

Bakan Güler, Türkiye’nin konuşlandırılabilir kuvvetleri, tecrübeli komutanları, yerleşmiş eğitim kültürü ve sağlam askerî temeliyle “NATO 3.0” sürecinde güçlü bir konuma sahip olduğunu altını çizdi.

Bu durumun, Türkiye’nin, hazırlık açıklarının kapatılmasına katkı sağlamasına, farklı kanatlarda caydırıcılığı güçlendirmesine ve krizlere süratle karşılık vermesine imkân tanıdığına işaret eden Bakan Güler, “Türkiye, 1952 yılında NATO’ya katılmasından bu yana yalnızca İttifak’ın coğrafi ön hatında yer alan bir ülke olmamıştır. Aksine Türkiye, risk üstlenen, sorumluluk alan, krizlerde sahada yer alan ve gerektiğinde caydırıcılığın fiilî yükünü taşıyan bir duruş sergilemiştir.” diye konuştu.

“Türkiye, NATO görevlerine önemli katkılar sağlıyor”

Bakan Güler, Türkiye'nin, yüksek eğitim standartları, operasyonel tecrübesi ve güçlü müşterek harekât kapasitesiyle NATO'nun ikinci büyük ordusuna ve en yetenekli kuvvetlerinden birine sahip olduğunu hatırlatarak “Yüksek hazırlık seviyesindeki komando birliklerimiz, geniş bir coğrafyada süratle konuşlanma ve krizlere etkili şekilde müdahale etme imkânı sağlayan önemli stratejik güç çarpanlarıdır.” dedi.

Türkiye'nin, Kosova'dan Akdeniz'e, Baltık bölgesinden Karadeniz'e kadar, NATO görevlerine, harekâtlarına ve tatbikatlarına önemli katkılar sağladığına dikkat çeken Bakan Güler, sözlerini şöyle sürdürdü:

“Bu kapsamda hava polisliği, deniz güvenliği, kriz yönetimi ve eğitim alanlarında sorumluluk üstleniyoruz. Yakın dönemde icra edilen kapsamlı NATO tatbikatları, Türkiye'nin yalnızca yakın çevresinde değil, tüm Avrupa-Atlantik alanında güvenliği sağlayıcı kapasitesini bir kez daha göstermiştir. Türkiye'nin Afrika, Orta Doğu ve Asya'daki saha tecrübesi de boş bırakılan alanların rakip aktörler tarafından hızla doldurulduğu bir dönemde stratejik bir değerdir.”

“Savunma harcamalarının artırılması önemli”

Bakan Güler, mevcut dönemde NATO'nun önündeki temel sorulardan birinin, “NATO, siyasi taahhütlerini ne ölçüde ve ne kadar hızlı somut askerî kabiliyetlere dönüştürebilecektir?” sorusu olduğunu belirterek “Savunma harcamalarının artırılması önemlidir. Ancak yapılan harcamalar, tek başına caydırıcılık üretmez. Caydırıcılık, eğitilmiş personel, hazır kuvvetler, mühimmat, güçlü lojistik, bütünleşik hava ve füze savunması, etkili komuta ve kontrol, siber dayanıklılık, sanayi kapasitesi ve siyasi kararlılık gerektirir.” ifadelerini kullandı.

Ankara Zirvesi'nin temel mesajlarından birinin, taahhütlerin uygulamaya dönüştürülmesi olduğunu dile getiren Bakan Güler, “NATO'nun geleceği yalnızca bütçe oranlarıyla değil, bu bütçelerin hangi kabiliyetleri ne kadar sürede üretebildiğiyle belirlenecektir. Türkiye bu alanda da önemli kabiliyetlere sahiptir. NATO yetenek hedeflerini ve millî ihtiyaçlarımızı karşılamak amacıyla önümüzdeki üç yıl içinde hava ve balistik füze savunması, uzun menzilli ateş sistemleri ve insansız sistemlerin tedarikine öncelik veriyoruz.” dedi.

Bakan Güler, Türkiye'nin savunma sanayisi, insansız sistemleri, hava savunma sistemleri, elektronik harp, mühimmat, deniz platformları, havacılık ile komuta ve kontrol teknolojilerinde ileri bir seviyeye ulaştığını vurguladı. Bugün, ihracat projeleri de dâhil olmak üzere Türkiye'de 50 askerî geminin inşasına devam edildiğini hatırlatan Bakan Güler, şunları kaydetti:

“İnsansız ve yeni nesil hava platformlarımız da modern harbin şekillenmesine katkı sağlamaktadır. Bunlar yalnızca millî imkân ve kabiliyetler değildir. Doğru şekilde bütünleştirildiklerinde NATO'nun kabiliyet ve üretim açıklarının kapatılmasına katkı sağlayabileceklerdir. Türkiye savunma sanayi alanında rekabet yerine tamamlayıcılığı, dışlama yerine ortak üretimi ve kısıtlamalar yerine güvene dayalı iş birliğini savunmaktadır. Müttefiklik ruhu kısıtlamalarla değil, dayanışma ve ortak vizyonla güçlenmektedir.”

“NATO-AB iş birliği kapsayıcı olmalı”

Bakan Güler, bir diğer kritik meselenin ise Avrupa güvenliğinin gelecekte nasıl yapılandırılacağı olduğunu belirterek “Avrupa'nın savunmaya daha güçlü katkı sağlamasını memnuniyetle karşılıyoruz. Ancak bu katkı NATO'yla rekabet etmemeli, NATO'yu güçlendirmelidir.” diye konuştu.

Daha güçlü bir Avrupa sütununun, transatlantik bağı güçlendirirken NATO'nun, Avrupa'nın kolektif savunmasının temeli olan tek güvenlik sağlayıcı rolünü koruması gerektiğine vurgu yapan Bakan Güler, sözlerini şöyle sürdürdü:

“Avrupa güvenlik girişimleri, ilgili kabiliyetlere sahip AB üyesi olmayan tüm NATO müttefiklerine açık olmalıdır. Askerî kapasitesi, gelişmiş savunma sanayisi, operasyonel tecrübesi ve jeostratejik konumuyla uluslararası güvenlik mimarisinin başat üyelerinden biri olan Türkiye'nin dışlanması Avrupa'yı daha güvenli hâle getirmeyecektir. Beklentimiz açıktır. NATO-AB iş birliği kapsayıcı, bütünleştirici ve karşılıklı olarak güçlendirici olmalıdır. Daha güçlü, daha gerçekçi ve daha dengeli bir NATO için tüm müttefiklerin eşit katılımı ve her müttefikin kabiliyetlerinden tam olarak yararlanılması gerekmektedir.”

Ankara Zirvesi'nin, yalnızca diplomatik bir toplantı olmadığına işaret eden Bakan Güler, zirvenin, NATO'nun birlik ve beraberliğini, savunma yatırımlarını, hedeflerini, savunma sanayisi üretimini, Ukrayna'ya desteğini ve caydırıcılığının sürekliliğini ele alacak kritik bir eşik olduğunu söyledi.

“Müttefiklerimizle iş birliği içinde çalışmaya devam edeceğiz”

“Ankara'dan verilecek mesaj açık olmalıdır. 5'inci maddeye bağlılığımız sarsılmazdır ve siyasi taahhütler güvenilir askerî güçle desteklenecektir.” diyen Bakan Güler, şunları ifade etti:

“Bu kapsamda müttefikler savunma yatırımlarını, hazır kuvvetlere, dayanıklı altyapıya, sürdürülebilir mühimmat stoklarına ve modern kabiliyetlere dönüştürmelidir. Üretimi artıran, yeniliği destekleyen kapsayıcı bir savunma sanayisi ekosistemi oluşturan iş birliği alanları da genişletilmelidir. Bugün ele alınacak yazılım tanımlı kabiliyetler, yapay zekâ, bilişsel harp gibi teknolojik içeriklerle birlikte altyapı ve deniz güvenliği konuları ile NATO'nun güney kanadı, Karadeniz, Kafkasya, Körfez ve Hint-Pasifik gibi bölgelerdeki jeopolitik denklem, aynı stratejik gerçekliğin farklı boyutlarıdır. Günümüzde caydırıcılık, yalnızca tanklar, uçaklar ve gemilerle inşa edilemez.”

Caydırıcılığın, aynı zamanda güvenli veri, etkili stratejik iletişim, güvenilir tedarik zincirleri, korunan altyapı ile dayanıklı toplumların varlığı ve hasımlardan daha hızlı görev icra edebilme yeteneğiyle inşa edilebileceğine işaret eden Bakan Güler, NATO'nun geleceğinin yalnızca silahlı kuvvetlerin değil toplumların, sanayinin, teknolojinin ve siyasi birliğin gücüne de bağlı olduğunu söyledi.

Türkiye'nin, NATO'nun yükünü paylaştan, sahada sorumluluk üstlenen, savunma yatırımlarını ciddiyetle ele alan ve geleceğin kabiliyetlerine yatırım yapan bir müttefik olduğunu ifade eden Bakan Güler, “Bundan sonra da NATO'nun savunma ve caydırıcılığına katkı sağlamaya, müttefiklerimizle yakın iş birliği içinde çalışmaya ve NATO'nun dönüşümünü

aktif şekilde desteklemeye devam edeceğiz. Bu etkinlikte gerçekleştirecek tartışmaların ve yapılacak değerlendirmelerin İttifak'ın geleceğine ve önümüzdeki muhtemel sınamalara ilişkin ortak anlayışımıza katkı sağlamasını diliyorum.” dedi.

“Narva Neden Sonraki Hedef Değil: Baltık Savunmasızlığı Üzerine Varsayımların İncelenmesi” Paneli

“Müttefikler Ankara’da” programı çerçevesinde gerçekleştirilen panel, Baltık bölgesindeki güvenlik ortamı, NATO’nun caydırıcılık kapasitesi ve bölgesel güvenlik dinamiklerinin ele alındığı önemli bir platform oldu.

Ankara Palas’ta, Baltık Uluslararası Güvenlik Merkezinin moderatörlüğünde gerçekleştirilen panelde; Letonya Dışişleri Bakanı Baiba Braze, Litvanya’nın NATO Daimî Temsilcisi Darius Jauniskis ve Estonya Dışişleri Bakanlığı Siyasi Direktörü Martin Roger konuşmacı olarak değerlendirilmelerde bulundu.

Panelde; Baltık Bölgesi’nin güvenlik durumu, NATO’nun caydırıcılık ve savunma kapasitesi, müttefikler arasındaki iş birliği, Rusya’nın güvenlik politikaları, Belarus’un bölgesel konumu, sınır güvenliği, dezenformasyon faaliyetleri, hibrit tehditler, siber güvenlik ve toplumsal dayanıklılık konuları ele alındı.

Konuşmacılar, NATO’nun savunma planlamasının güçlendirilmesi, müttefikler arasındaki koordinasyonun artırılması, caydırıcılık kapasitesinin korunması, iç güvenlik, sınır güvenliği ve istihbarat iş birliğinin geliştirilmesinin önemine dikkat çekti. Ayrıca Ukrayna’ya verilen desteğin sürdürülmesi, dış müdahaleler ve dezenformasyon faaliyetleriyle mücadele, Belarus’un Rusya ile ilişkileri, Baltık ülkelerine yönelik güvenlik riskleri ve Estonya’nın ulusal savunma hazırlıkları değerlendirildi.

“Zirveye Doğru” Paneli

Ankara Palas’ta gerçekleştirilen panel, NATO’nun güncel güvenlik gündemi ve İttifak’ın geleceğine ilişkin değerlendirmelerin ele alındığı önemli bir platform oldu.

Panelde; Türkiye Büyük Millet Meclisi NATO Parlamenter Asamblesi Türk Delegasyonu Başkanı ve AK Parti Antalya Milletvekili Mevlüt Çavuşoğlu, İngiliz Milletvekili Stuart Anderson, ABD Senatörü Mike Rounds, ABD Senatosu NATO Gözlem Grubu Eş Başkanı ve Dış İlişkiler Komitesi Kıdemli Üyesi Jeanne Shaheen ile Slovakya Milletvekili Tomas Valasek konuşmacı olarak değerlendirmelerde bulundu.

Panelde, Türkiye’nin NATO içerisindeki rolü, İttifak içi dayanışma, siyasi birlik ve uyum, Rusya-Ukrayna Savaşı, savunma sanayisi iş birliği, yük paylaşımı, savunma harcamaları ve NATO’nun caydırıcılık kapasitesinin güçlendirilmesi konuları ele alındı.

Konuşmacılar, Türkiye’nin NATO içerisindeki stratejik rolü ve arabuluculuk kapasitesine dikkat çekerken, müttefikler arasındaki dayanışmanın güçlendirilmesi, savunma harcamalarının artırılması, ortak güvenlik anlayışının geliştirilmesi ve NATO’nun değişen güvenlik ortamına uyum sağlamasının önemi vurgulandı. Ayrıca Rusya-Ukrayna Savaşı’nın güvenlik ortamına etkileri, savunma yatırımlarının artırılmasına yönelik taahhütler ve İttifak’ın geleceğine ilişkin değerlendirmeler paylaşıldı.

“Masayı Tersine Çevirmek: Avrupa için Bir Güvenlik Sağlayıcısı, Ukrayna” Paneli

36. NATO Devlet ve Hükümet Başkanları Zirvesi kapsamında gerçekleştirilen panelde Hollanda Dışişleri Bakanı Tom Berendsen, İsveç Dışişleri Bakanı Maria Malmer Stenergard ve Ukrayna Dışişleri Bakanı Andrii Sybiha konuşmacı olarak değerlendirmelerde bulundu.

Panelde, Avrupa güvenlik mimarisi, NATO içerisinde yük ve külfet paylaşımı, Rusya-Ukrayna Savaşı, Ukrayna’ya yönelik askerî ve mali destek, savunma harcamalarının artırılması ile transatlantik güvenlik iş birliği konuları ele alındı.

Konuşmacılar, Avrupa’nın savunma kapasitesinin güçlendirilmesi, Ukrayna’ya yönelik desteğin artırılması ve Rusya üzerindeki baskının sürdürülmesinin önemine dikkat çekti. Ayrıca NATO müttefiklerinin savunma harcamalarını artırmalarının gerekliliği, savaş sonrası Ukrayna’nın yeniden inşası ve Avrupa güvenliği açısından üstleneceği rol değerlendirildi.

Panelde, Ukrayna'da kalıcı barışın sağlanmasına yönelik diplomatik girişimler, ateşkes süreci ve uluslararası güvenlik garantileri de ele alındı. Konuşmacılar, Ukrayna'nın koşulsuz ateşkese hazır olduğunu, barışın sağlanabilmesi için uluslararası toplumun desteğinin önem taşıdığını ifade etti. ABD'nin sürece katkısının kritik olduğu belirtilirken, Ukrayna'nın güvenliğinin sağlanmasına yönelik bağlayıcı güvenlik garantileri, Avrupa Birliği üyelik süreci ve ülkenin savunma kapasitesinin güçlendirilmesine ilişkin değerlendirmelerde bulunuldu.

“Soğuk Savaş Sonrası Döneminin Ötesinde: Stratejik Belirsizlik Çağında Yol Almak” Paneli

Panelde, TBMM Dışişleri Komisyonu Başkanı ve AK Parti Ankara Milletvekili Fuat Oktay, Türkiye'nin Şam Büyükelçisi Nuh Yılmaz, Gürcistan Başbakan Yardımcısı ve Dışişleri Bakanı Maka Botchorishvili ile Uluslararası Stratejik Araştırmalar Enstitüsü (IIS) Bölgesel Güvenlik Direktörü Emile Hokayem konuşmacı olarak değerlendirmelerde bulundu.

Panelde; uluslararası sistemde yaşanan stratejik belirsizlikler, küresel güvenlik ortamındaki dönüşüm, teknolojik gelişmelerin güvenlik politikalarına etkileri, Suriye'deki son gelişmeler, Güney Kafkasya'nın güvenliği ve bölgesel iş birliği mekanizmaları değerlendirildi.

Konuşmacılar, uluslararası sistemde artan belirsizlik ortamında diplomasi, iş birliği ve çok taraflılığın önemine dikkat çekerek, teknolojik dönüşümün ve savunma alanındaki yeniliklerin güvenlik anlayışını yeniden şekillendirdiğini vurguladı. Ayrıca Türkiye'nin

bölgesel krizlerin çözümüne yönelik diplomatik yaklaşımı ile savunma kapasitesinin uluslararası güvenlik açısından taşıdığı öneme değinildi.

Suriye'deki güvenlik ortamı, yaptırımların kaldırılması sonrasında yaşanan gelişmeler, terörle mücadele, İsrail'in bölgesel etkileri ve istikrarın güçlendirilmesine yönelik süreçlerin ele alındığı panelde konuşmacılar, ayrıca Gürcistan'ın NATO ile ilişkileri, Güney Kafkasya'nın stratejik önemi, Gürcistan-Azerbaycan-Türkiye arasındaki bölgesel iş birliği, enerji ve ulaştırma projelerinin güvenliğe katkısı ile ABD/İsrail-İran Savaşı'nın uluslararası sistem ve bölgesel güvenlik üzerindeki etkilerine ilişkin değerlendirmelerde bulundu.

“NATO Savunma Mimarisinin Yapıtaşı Olarak Türkiye'nin Savunma Sanayisi” Paneli

Türkiye'nin savunma sanayisi kapasitesi, NATO'nun üretim, caydırıcılık ve birlikte çalışabilirlik hedeflerine sunduğu katkılar, savunma sanayisinde üretim ekosistemi, tedarik zinciri, ihracat kapasitesi ve müttefik ülkelerle savunma iş birliği konularının ele alındığı panele, ROKETSAN Genel Müdürü Murat İkinci ile ASELSAN Genel Müdürü Ahmet Akyol konuşmacı olarak katıldı.

Konuşmacılar, Türk savunma sanayisinin güçlü üretim altyapısı, yaygın tedarik zinciri ve dinamik ekosistemiyle NATO'nun savunma kapasitesine önemli katkılar sunduğunu vurguladı. Ayrıca savunma sanayisinde üretim kapasitesinin artırılması, teknolojik yetkinliklerin geliştirilmesi, müttefik ülkelerle iş birliğinin güçlendirilmesi ve savunma ürünlerinin uluslararası pazarlardaki konumuna ilişkin değerlendirmelerde bulunuldu.

Türkiye, 74 yıldır üyesi olduğu NATO'da hem sağladığı katkılar hem de savunma sanayisiyle öne çıkıyor

Türkiye'nin, 1952'de katıldığı NATO içinde savunma sanayi alanındaki kabiliyetleri, İttifak'ın hareket ve misyonlarına sağladığı katkılarla göze çarpıyor

Kuruluş tarihi
4 Nisan 1949

Merkezi
Brüksel

Üye sayısı
32

Türkiye'nin üyelik tarihi
18 Şubat 1952

Steadfast Dart 2026

- Türkiye, **2 bin kişilik** askeri personelle katılıyor
- TCG Anadolu amfibi hücum gemisinin öncülüğündeki **Anadolu Türk Deniz Görev Kuvvetiyle** katılıyor

Türkiye

- NATO'nun önemli misyonları ve tatbikatlarında **kritik roller** üstleniyor
- NATO bütçesine katkı payı sıralamasında 32 müttefik arasında **7. ülke**
- İttifak'a toplam katkısının 2026'da **300 milyon avro**, 2030'da **620 milyon avroyu** bulması bekleniyor

Türkiye, savunma sanayi atılımlarıyla öne çıkıyor

- 2020-2024 yıllarında yapılan **savunma ihracatında** dünyada 11. sırada
- Savunma sanayi alanında **3.500'ün üzerinde** şirket faaliyet gösteriyor
- Avrupa'daki 29 NATO müttefikinde savunma sanayi şirketi toplam **2.800 civarında**

Türkiye, küresel İHA pazarında **%65'lik** paya sahip

Türkiye'nin NATO'ya katkıları

- NATO hareket ve misyonlarına **en fazla katkı sağlayan** ikinci müttefik ülke
- Türk Silahlı Kuvvetleri (TSK) NATO'nun **en büyük ikinci büyük ordusu** konumunda
- **4 Temmuz 2025'ten bu yana** NATO Müttefik Reaksiyon Kuvveti, Amfibi Görev Kuvveti Komutanlığı ve Çıkarma Kuvveti Komutanlığı görevlerini yürütüyor
- 2023-2024 döneminde de üstlendiği **Kosova'daki Barış Gücü (KFOR) Komutanlığı** görevini yürütüyor

İletişim/Faaliyet

“15 Temmuz’un 10. Yılında: İrade Bizim, Zafer Bizim” Paneli

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı ile Ankara Üniversitesi iş birliğinde, 15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü’nün 10. yılı dolayısıyla “15 Temmuz’un 10. Yılında: İrade Bizim, Zafer Bizim” paneli gerçekleştirildi.

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı Konferans Salonu’nda düzenlenen programa, 27. Dönem Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İsmail Kahraman, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkan Yardımcısı İlhami Giray Şahin, Ankara Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Necdet Ünüvar, akademisyenler, basın mensupları ve çok sayıda davetli katıldı.

Programın açış konuşmalarını Ankara Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Necdet Ünüvar ile 27. Dönem TBMM Başkanı İsmail Kahraman gerçekleştirdi.

“15 Temmuz ne darbedir ne ihtilaldır; Türkiye’nin işgali hareketidir”

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı’nda düzenlenen “15 Temmuz’un 10. Yılında: İrade Bizim, Zafer Bizim Paneli”ne katılan 27. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İsmail Kahraman konuşmasında “Darbelerin senaryo ve rejisörleri dışarıdan, aktörleri ise içeridendir.” ifadelerini kullandı.

15 Temmuz'un tarihimizin on yedinci darbesi olduğunu aktaran İsmail Kahraman, önceki on altı darbede Meclisin açılmadığını, bu anlamda 15 Temmuz'un bir istisna olduğunu belirtti. İsmail Kahraman şunları kaydetti: "Tarihimizde ordu 3 defa iktidarı ele geçirdi, bunlar 1960, 1971 ve 1980 darbeleridir. Ancak darbeciler bunu yönetemedikleri için hepsinde de sınıfta kaldı. Darbelerin senaryo ve rejisörleri hep dışarıdan, aktörleri ise içeridendir."

Emperyal devletlerin kendilerine yakın ve emrindeki devletleri kullanmak amacıyla onların ölmesini de ilerlemesini de istemediklerini anlatan İsmail Kahraman şunları aktardı: "Adnan Menderes 1950-1960 arasında 3 seçim kazandı. Türkiye'de bütün sahalarda gelişme oldu. Sonrasında ise malum süreç neticesinde karala, iftira at, gözden düşür, pasifize et hatta yok et..."

15 Temmuz'un maliyetinin Türkiye'ye maddi olarak 350 milyar dolar, manevi olarak ise ondan daha büyük bir leke olduğunu söyleyen Kahraman "Ordu muazzaz bir oaktır. Devletsiz millet olmadığı gibi ordusuz da devlet olmaz." ifadelerini kullandı.

"15 Temmuz, milletimizin ortak iradesine yöneltilmiş bir tehditti"

Ankara Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Necdet Ünüvar, 15 Temmuz'un millet hafızasında derin izler bırakan, geçmişini anlamayı ve geleceği inşa etmeyi sağlayan tarihî bir dönüm noktası olduğunu belirtti.

15 Temmuz gecesinde yaşananların yalnızca demokratik düzene yönelik bir saldırı olmadığını vurgulayan Ünüvar, söz konusu girişimin milletin ortak iradesine, bağımsızlığına ve geleceğine yöneltilmiş bir tehdit niteliği taşıdığını ifade etti.

Prof. Dr. Ünüvar, "Milletimizin Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde ortaya koyduğu kararlılık, 15 Temmuz'u demokrasi tarihimizin en önemli dönüm noktalarından biri hâline getirmiştir." dedi.

İletişim Başkanı Duran, 15 Temmuz'un 10. Yılında: İrade Bizim, Zafer Bizim Paneli'ne video mesaj gönderdi

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Burhanettin Duran, İletişim Başkanlığı'nda düzenlenen "15 Temmuz'un 10. Yılında: İrade Bizim, Zafer Bizim Paneli"ne video mesaj gönderdi.

İletişim Başkanı Duran, 10 yıl önce ülkede tarihî bir gece yaşandığını, 15 Temmuz 2016 gecesinde, FETÖ mensuplarının milletin iradesini ve demokrasiyi hedef alarak kamu kurumlarına ve Meclise saldırdığını belirtti. FETÖ mensuplarının medya binalarına baskınlar düzenlediğini, İstanbul'un simgesi olan Boğaz köprülerini işgal ettiğini anımsatan İletişim Başkanı Duran, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Ancak devlet ve millet olarak bu kanlı darbe girişimine karşı destansı bir direniş gerçekleştirdik. Halkımız sokaklara döküldü, darbe girişimine 'dur' dedi. İhanet şebekesi ise 253 vatandaşımızın canına kıydı, onları şehit etti. Binlerce insanımız ise yaralandı. 15 Temmuz 2016 gecesi, her yönüyle milletimizin istikbaline yön veren bir gece oldu. Bizler, o gecenin zaferini Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın daha ilk dakikalarından itibaren kararlı ve bağımsız siyasi duruşuna ve liderliğine borçluyuz. İstanbul'da, başkentimiz Ankara'da ve Türkiye'nin birçok yerinde milyonlar, Cumhurbaşkanımız'ın çağrısına kulak verdi, sokaklara döküldü ve millet, iradesine sahip çıktı. Nitekim, Türk milleti, asırlar boyunca, kendi özgürlük ve bağımsızlığına düşkünlüğü ile bilinen bir millettir. Bizim binlerce yıllık tarihimizde esaret, ihanet ve alçakça oyunlara boyun eğmek yoktur. 15 Temmuz'da bu tarihsel misyon bir kez daha tezahür etmiştir."

"Zor ve meşakkatli günler geçirdik"

İletişim Başkanı Duran, Türkiye'nin, egemenlik ve bağımsızlığını tehdit eden her türlü unsura karşı koyacak, mücadele edecek gücünün olduğunu ifade etti.

"Bizi içeriden tehdit eden ve dışarıdan destek gören FETÖ yapılanması, tarihimizde ilk kez karşılaştığımız bir tehdit biçimi değildir." ifadesini kullanan Duran, şunları söyledi:

"Türk milleti belli dönemlerde böyle büyük sınamalardan geçmiş ve her zaman imtihanını da başarıyla vermiştir. Bugün bizler, FETÖ yapılanmasının izlerini devletimizden ve ülkemizden sildik. Bunu yaparken bedeller ödedik. Zor ve meşakkatli günler geçirdik. Ancak ne kadar zor olursa olsun, Türkiye, Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde, egemenliğine karşı oluşan bu tarz tehditlerle baş edecek güçtedir. Ne kadar dış destekli olursa olsun, bizler ülkemize yönelik tehditlerde tek kuvvet olmayı, içeride birlik olmayı başardık ve bundan sonra da başaracağız."

Ankara Üniversitesi Rektörü
Prof. Dr. Necdet Ünüvar

Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi
Dr. Öğr. Üyesi Lemi Atalay

Bugün Türkiye'nin uluslararası ölçekte iadesini istediği FETÖ mensupları çeşitli ülkelerde bulunmakta ve adeta desteklenmektedir. Türkiye'nin dostu olan ve bu dostluğu karşılıklı besleyip büyümek isteyen bütün ülkelere çağrımız şudur: Milletimizin egemenliğini ve demokrasimizi hedef alan yapılar karşı, dostlarımızdan yanımızda durmalarını ve vefa duygusu ile hareket etmelerini bekliyoruz. Zira FETÖ, sadece Türkiye'yi ilgilendiren bir ulusal güvenlik sorunu değildir. FETÖ, faaliyet gösterdiği her ülke için açık bir tehdittir.”

“Küresel sorunlara müşterek çözümler üretmeliyiz”

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Duran, 15 Temmuz darbe girişiminin terör örgütlerinin ve hibrit tehditlerin günümüzde ne denli karmaşık biçimlerde ortaya çıkabildiğini gösterdiğini dile getirdi.

Küresel ölçekte, bütün toplumların manipülasyonlarla, derinleşen hakikat krizleriyle karşı karşıya kaldığına dikkat çeken Duran, şunları kaydetti:

“Toplumların gerçekliğini ana akım medya anlatıları gölgeleyebilmektedir. O halde ayrı coğrafyalarda olsak da aynı sorunlarla karşılaştığımızın farkında olmalı, küresel sorunlara müşterek çözümler üretmeliyiz. Türkiye'nin 15 Temmuz tecrübesi, bu bakımdan evrensel bir anlam taşımaktadır. Öyleyse hep beraber korkunun yerini umudun, çatışmanın yerini iş birliğinin, kutuplaşmanın yerini karşılıklı anlayışın aldığı, ‘daha adil bir uluslararası düzenin’ mümkün olduğu bir gelecek tasavvur edelim. Sözlerime son verirken, 15 Temmuz şehitlerimizi rahmetle anıyor, kahraman gazilerimize şükranlarımı sunuyorum. Bu anlamlı programa katkı veren, katılımlarıyla programa değer katan herkese teşekkür ediyor, sizleri saygıyla selamlıyorum.”

Panel oturumunda 15 Temmuz'un tarihi, siyasi ve toplumsal boyutları ele alındı

Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dr. Öğr. Üyesi Lemi Atalay'ın moderatörlüğünde gerçekleştirilen panelde, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkan Yardımcısı İlhami Giray Şahin, Sabah Gazetesi Ankara

Temsilcisi Okan Müderrisoğlu ile Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Ozan Zengin konuşmacı olarak yer aldı.

İletişim Başkan Yardımcısı Şahin: “15 Temmuz ruhuna yakışır etkinlikler hayata geçirilecek”

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkan Yardımcısı Şahin, Cumhurbaşkanlığı Erdoğan'ın milleti sokaklara çağırması, MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli'nin darbe teşebbüsünün karşısında olduklarını ifade etmesi ve dönemin Başbakanı Binali Yıldırım'ın televizyonlarda milleti sokaklara davet etmesiyle Fetullahçı Terör Örgütü'nün (FETÖ) beklenmedik bir direnişle karşılaştığını belirtti.

FETÖ'nün kurumlara sızmasıyla darbe girişimini başarıyla sonuçlandıracaklarını düşündüğünü dile getiren Şahin, “Elhamdulillah, bunların hepsi boşa çıktı.” dedi. Söz konusu terör örgütünün, şu anda sivil toplum kuruluşlarıyla, çeşitli lobicilik faaliyetleriyle, farklı ülkelerde mağduriyetin tarafı olduklarına dair faaliyetler yürüttüklerini söyleyen Şahin, şöyle devam etti:

“Bunların hepsinin asılsız olduğu, gerçekliğin bundan çok uzak olduğu ve bu liyakat ölçütlerini sabote edecek düzeyde devlet mekanizmaları içine yerleştikleri, üniversitelere yerleştikleri ve hiçbir liyakat ölçütü olmaksızın sadece kendilerine tabi olanlar, sadece kendilerine uyumlu olabilecek yapıların yaşam hakkı olduğuna dair inancı oturttuklarını düşündükleri anda en büyük darbeyi kendileri yediler.”

İletişim Başkanlığı olarak darbe girişimini hatırlatmak adına iki ayrı çalışma yaptıklarına değinen Şahin, “İrade Bizim, Zafer Bizim” temasıyla da 15 Temmuz ruhuna yakışır birçok etkinliği hayata geçireceklerini söyledi. Şahin, 15 Temmuz darbe girişiminde şehit olanları da minnetle yâd etti.

Dr. Öğr. Üyesi Lemi Atalay da darbe girişimi gibi olaylardan ders çıkarılması gerektiğini, paneli bu doğrultuda düzenlediklerini belirterek 15 Temmuz'un Türkiye'nin demokrasi tarihinde önemli bir dönüm noktası olduğunu dile getirdi. 15 Temmuz gibi olaylardan ders çıkarılması ge-

Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi
Öğretim Üyesi Doç. Dr. Ozan Zengin

Sabah Gazetesi Ankara Temsilcisi
Okan Müderrisoğlu

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkan Yardımcısı
İlhami Giray Şahin

rektiğini vurgulayan Dr. Öğr. Üyesi Atalay, “Bu panelin de bu doğrultuda önemli birikimler, kazanımlar ortaya koyup bunların kamuoyuna aktarılmasını sağlayacağını ümit ediyoruz.” dedi.

Sabah Gazetesi Ankara Temsilcisi Okan Müderrisoğlu ise bazı gecelerin milletlerin hafızasına kazındığını, 15 Temmuz’un da bu gecelerden biri olduğunu vurguladı. 15 Temmuz’un önemine vurgu yapan Müderrisoğlu, “Darbelere şu ya da bu şekilde hazırlanan, sessiz kalan, kenara çekilen ve daha sonra ağır vicdan muhasebesi yapan bu milletin farklı yaş ve kuşaktaki fertleri, 15 Temmuz gecesi Sayın Cumhurbaşkanı’nın liderliği ve ona duyulan güven, memlekete, bir işgal girişimine aynı şekilde millî birlik ve bütünlüğe kastedenlere canlarıyla karşı koydular ve bir daha geri dönülemez şekilde demokrasi tarihimizin bence en kritik eşiğinin aşılmasına yardımcı oldular.” diye konuştu.

Müderrisoğlu, 15 Temmuz’un ardından sergilenen demokrasi nöbetlerinin, demokrasiye sahip çıkmak adına önemine dikkat çekti. Müderrisoğlu, FETÖ ve benzeri yapıların “canlı organizmalar” olduğunu söyledi. FETÖ’nün kendini canlı tutmaya ve yeniden var etmeye çalıştığını kaydeden Müderrisoğlu, terör örgütünün yurt dışına firar edenlerin kurdukları şirketler üzerinden veya farklı dayanışma mekanizmalarıyla finansal kaynak bularak bunları organizatörlerine aktarma yönünde çabası olduğunu belirtti.

“15 Temmuz’da yaşananlar, Türkiye’nin kendisine yönelmiş bir saldırı niteliği taşıdığını göstermekte”

Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Ozan Zengin de 15 Temmuz’un Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın öncülüğünde devlet yöneticileri ve millet tarafından bertaraf edilen bir zafer günü olduğunu bildirdi. Darbelerin, iktidarda olanları devirmeye yönelik bir hamle olduğunu aktaran Doç. Dr. Zengin, bir açıdan da milletin egemenlik hakkının silah zoruyla askıya alınması olduğunu altını çizdi.

15 Temmuz 2016 gecesi yaşananların Türkiye’nin daha önce karşılaştığı

askerî müdahalelerden bazı yönleriyle ayrıldığına dikkat çeken Zengin, bu darbe girişiminin yalnızca asker içinde doğan klasik bir darbe teşebbüsü olmadığını belirtti.

Doç. Dr. Zengin sözlerini şöyle tamamladı: “Devlet kurumlarına uzun yıllar boyunca farklı yöntemlerle nüfuz etmiş, anayasal, hiyerarşi dışında örgütlenmiş paralel bir yapının silahlı güç kullanarak devlet yönetimini ele geçirme girişimidir. Bu yönüyle 15 Temmuz, anayasal düzene ağır bir saldırı olmasının yanında devlet kurumlarında liyakatin, şeffaflığın, hesap verebilirliğin, demokratik ve hukuki denetimin önemini de yeniden hatırlatan tarihsel bir durum noktasıdır. 15 Temmuz gecesi yaşananlar, Türkiye Büyük Millet Meclisinin bombalanması, güvenlik kurumlarının hedef alınması ve yurttaşlara yönelik silahlı saldırılar, olayın yalnızca bir hükümet değişikliği girişimi olmadığını, devletin, Türkiye Cumhuriyeti’nin kendisine yönelmiş bir saldırı niteliği taşıdığını göstermektedir.

Ancak aynı gece Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın halka yaptığı çağrı, TBMM’nin çalışmalarını sürdürmesi, siyasal partilerin darbe girişimine karşı ortak tavır alması, güvenlik güçlerinin anayasal düzeni savunması ve çok sayıda yurttaşın demokrasiye sahip çıkmak amacıyla meydanlara çıkması, demokratik meşruiyetin devlet kurumlarının dışında toplumun geniş kesimleri tarafından da sahiplenildiğini göstermiştir.”

İletişim Başkanı Duran’dan panelle ilgili sosyal medya paylaşımı

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Burhanettin Duran paylaşımında “Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığımız ile Ankara Üniversitesi iş birliğinde düzenlenen “15 Temmuz’un 10. Yılında: İrade Bizim, Zafer Bizim Paneli”nde, #15Temmuz’un milletimiz ve demokrasimiz açısından taşıdığı anlamı, millî hafızamızı diri tutmanın önemini ve bu tarihî tecrübenin bugün ifade ettiği anlamı değerlendirdik. Panelimizi teşrif eden Cumhurbaşkanlığı Yüksek İstişare Kurulu Üyesi Sayın İsmail Kahraman’a, Ankara Üniversitesi Rektörü Sayın Prof. Dr. Necdet Ünüvar’a, panelistlerimize ve programın gerçekleştirilmesinde emeği geçen tüm çalışma arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum.” ifadelerine yer verdi.

“Fethin Nişanesi, Medeniyetin Kalbi: Çağları Aşan Mabet Ayasofya” Programı

Ayasofya-i Kebir Cami-i Şerifi’nin yeniden ibadete açılışının 6. yıldönümü dolayısıyla Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı tarafından “Fethin Nişanesi, Medeniyetin Kalbi: Çağları Aşan Mabet Ayasofya” paneli düzenlendi.

Türkiye Uluslararası İslam, Bilim ve Teknoloji Üniversitesinde düzenlenen programının açılışında Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Burhanettin Duran ve Diyanet İşleri Başkanı Safi Arpaguş konuşma yaptı.

İletişim Başkanı Duran yaptığı konuşmada, Ayasofya-i Kebir Cami-i Şerifi’nin, insanlığın ortak mirası, İstanbul’un silüetine nakşedilmiş ihtişamlı bir mimarlık şaheseri, farklı medeniyetlerin notalarıyla bezenmiş, adeta çağları birbirine bağlayan bir melodi olduğunu söyledi.

Ayasofya’nın duvarlarında mimarların hünerleri, kubbesinde mühendislerin dehası, taşlarında imparatorlukların hatırası ve minarelerinde İstanbul’un fethinden bugüne yansıyan Ezan-ı Muhammedî olduğunu dile getiren İletişim Başkanı Duran, Ayasofya’nın aynı zamanda İstanbul’un fethinin nişanesi olduğunu ifade etti.

İletişim Başkanı Duran, Fatih’in emaneti Ayasofya’ya hakkıyla sahip çıkmak için öncelikle İstanbul’un fethinin doğru anlaşılması ve anlamlandırılması

gerektiğini belirtti. İstanbul'un fethini diğer fetihlerden ayıran en önemli noktanın, insanlık tarihinin seyirini değiştirmiş ve İslam medeniyetinin altın çağını yeniden başlatmış olması olduğunun altını çizen İletişim Başkanı Duran, "İstanbul'un fethi yıkımla değil ihyayla, dışlamakla değil kuşatıcılıkla, intikamla değil adaletle özdeşleşmiştir." değerlendirmesinde bulundu.

İletişim Başkanı Duran, Fatih Sultan Mehmet'in, İstanbul'un fethinin hemen ardından Ayasofya'nın yeniden ayağa kaldırılmasına öncülük ettiğini hatırlatarak "Minareler, şadırvanlar, çeşmeler, kütüphaneler, muvakkithaneler ve türbelerle çevrelenen Ayasofya, zamanla bir Osmanlı külliyesi ve selatin camisi hüviyeti kazanmıştır. Mimar Sinan'ın yapıya eklediği payandalar ve gerçekleştirdiği mühendislik düzenlemeleri, Ayasofya'yı bugün hala ayakta tutmaktadır. Aziz milletimiz de bu mirasa dün olduğu gibi bugün de gözü gibi bakmaktadır." diye konuştu.

"Ayasofya'nın ibadete açılması adeta bir Kızılma'ydı"

Ayasofya'nın 86 yıl boyunca cemaate ve secdeye hasret kaldığını kaydeden İletişim Başkanı Duran, "Bizler için de Ayasofya'nın ibadete açılması adeta bir Kızılma'ydı. Ayasofya'nın ibadete açıldığı süreçte yaşanan tartışmaları hatırlayalım. Bazı siyasetçilerin açıklamalarını, sözüm ona akademisyenlerin değerlendirmelerini, Ayasofya'nın ibadete açılmasını mümkün görmeyenleri hatırlayalım." ifadesini kullandı.

İletişim Başkanı Duran, Ayasofya'nın ibadete açılmasına ilişkin tartışmalara Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın "Türkiye Cumhuriyeti'nin bayrağı neyse, başkenti neyse, ezanı neyse, dili neyse, sınırları neyse, 81 vilayeti neyse, Ayasofya'nın vakfiyesine uygun şekilde camiye dönüştürülmesi hakkı da odur." sözüyle noktayı koyduğunu aktararak bu anlayış çerçevesinde 10 Temmuz 2020'de alınan tarihi kararla 86 yıllık Ayasofya hasretinin sona erdiğini dile getirdi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın kararlı liderliği ve milletin güçlü iradesi sayesinde Ayasofya-i Kebir Cami-i Şerifi'nin yeniden asli hüviyetine kavuştuğunu vurgulayan İletişim Başkanı Duran, "24 Temmuz 2020 tarihinde kılınan ilk cuma namazıyla Ayasofya'nın kubbeleri yeniden

tekbirlerle salavatlarla ve Kur'an tilavetleriyle yankılandı. Ayasofya'nın ibadete açılması kararı, sadece hukuki bir statü değişikliği değildir. Bu karar, Fatih Sultan Mehmet Han'ın vakfiyesine ve vasiyetine sadakatin, milletimizin tarihî hafızasına, bağımsızlık iradesine ve medeniyet değerlerine sahip çıkmasının güçlü bir ifadesidir." sözlerini sarf etti.

İletişim Başkanı Duran, Ayasofya'nın yeniden ibadete açılmasının tarihe takılıp kalmak değil köklerinden güç alarak geleceğe yürümek olduğunu ifade ederek geçen 6 yıl içinde Ayasofya'nın mimari bütünlüğünün korunması, gelecek nesillere güvenle aktarılması ve yoğun ziyaretçi hareketliliğinin yapıya zarar vermeden yönetilmesi amacıyla kapsamlı çalışmalar yapıldığını anlattı. İletişim Başkanı Duran, bu çalışmaların, Ayasofya'nın Sultan Fatih'in emaneti olduğu bilinci ve şuuruyla gerçekleştirildiğini belirtti.

"Ayasofya, Müslümanlar'ın elinde bir arada yaşama ahlakının başyapıtı olmuştur"

Diyanet İşleri Başkanı Safi Arpaguş programdaki konuşmasında, bir inancın ve düşüncenin varlık gösterebilmesinde mekân unsurunun son derece belirleyici bir husus olduğunun altını çizerek İslamiyet'in, mabet merkezli bir medeniyet olduğunu ifade etti.

Diyanet İşleri Başkanı Arpaguş, Ayasofya'nın İslam'ın fetih ve hukuk anlayışının en somut göstergesi olduğunu dile getirerek şöyle devam etti: "İslam medeniyetinin en ayırt edici özelliklerinden biri, gücü hukukla hakimiyeti adaletle ve fethi emanet bilinciyle tesis etmesidir. Fatih Sultan Mehmed Han böyle bir inançla İstanbul'a girmiş, Ayasofya'yı kendi kurduğu vakfın koruması altına alarak bu muazzam mabede zarar verilmesini engellemiştir. Bu tarihî mabedin geçmişine ait mimari deha korunarak İslam örf ve geleneğine mutabık olmayan pek çok unsur bile tahrip edilmek yerine incelik ve zarafetle örtülmek suretiyle muhafaza edilmiştir. Böylece Ayasofya, Müslümanların elinde kültür, sanat ve medeniyet ihyasının görkemli bir sembolü ve bir arada yaşama ahlakının başyapıtı olmuştur."

Ayasofya'nın, İslam'ın mekân ve estetik anlayışını yansıttığına işaret eden Diyanet İşleri Başkanı Arpaguş, başta Mimar Sinan olmak üzere Osmanlı mimarlarının Ayasofya'ya ekledikleri minareler, payandalar, şadırvanlar, medreseler ve hat levhalarıyla yapıyı adeta yeniden yorumladıklarını söyledi.

“Geleceğe yön verecek Fatihler yetiştirmek ecdadımıza karşı vefa borcumuzdur”

Diyanet İşleri Başkanı Arpaguş, Ayasofya'nın bugünün dünyasına ve Müslümanlarına büyük ideallerin imanla birlikte ilim, hikmet, gayret ve disiplinle gerçekleşeceğini de öğrettiğini aktararak “Asil ecdadımıza vefanın bir tezahürü olarak Ayasofya'nın yeniden asli kimliğine kavuşturulması, milletimizin kendi değerlerine ve medeniyetine sahip çıktığının bir göstergesidir. Aynı zamanda köklerinden aldığı güçle yeni bir gelecek inşa etme azminin bir yansımasıdır. İnanıyorum ki Ayasofya'nın minarelerinden yankılanan Ezan-ı Muhammedî, son iki asırdır hakları gasbedilen, mukaddesatına kastedilen ve toprakları yağmalanan İslam toplumlarını yeniden fetih şuuruyla ihyaya vesile olacaktır. Bu bağlamda mazlum coğrafyaların umut bağladığı, beklenen bir milletin evlatları olarak umutları gerçeğe dönüştürmek gibi bir görevimiz vardır. İslam beldelerinde ve tüm yeryüzünde adaletin, merhametin, barış ve huzurun egemen olması için daha fazla çaba ve gayret göstermek mecburiyetindeyiz.” ifadelerini kullandı.

Milletin tarih ve medeniyet bilincini güçlendirmek, tarihe, çağa ve geleceğe yön verecek Fatihler yetiştirmek gerektiğini belirten Diyanet İşleri Başkanı Arpaguş, “Bu ideal uğruna gayret sarf etmek hem Rabbimize imanımızın bir gereği hem de İslam'ın sancaktarlığıyla gönüller fetheden ve Ayasofya gibi bir mirası bize emanet eden asil ecdadımıza karşı vefa borcumuzdur.” dedi.

6. yıla özel iki kitap yayımlandı

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Burhanettin Duran, İletişim Başkanlığı olarak Ayasofya'nın yeniden ibadete açılışının 6. yılında “Muhteşem Mabet Ayasofya-i Kebir Cami-i Şerifi” ve “Ayasofya: Hasretten Vuslata” adlı iki önemli eseri hazırlamanın gururunu yaşadıklarını vurguladı.

“Muhteşem Mabet Ayasofya-i Kebir Cami-i Şerifi” kitabında caminin tarihi, mimari, sanatsal ve manevi derinliğinin kapsamlı bir şekilde ele alındığını kaydeden İletişim Başkanı Duran, “Ayasofya: Hasretten Vuslata” kitabının ise vatandaşların CİMER'e gönderdikleri Ayasofya'nın açılmasına yönelik taleplerini ve sonrasında tebrik ve memnuniyetlerini ifade eden mesajlardan oluştuğunu aktardı. İletişim Başkanı Duran, konuşmasını şu sözlerle tamamladı:

“Bugün aynı zamanda İletişim Başkanlığımızın kuruluş yıl dönümü. Millet ile devlet arasındaki iletişimi güçlendirmek, Türkiye'nin politika ve uygulamalarını ulusal ve uluslararası kamuoyuna etkili biçimde aktarmak ve Türkiye'nin her alanda güçlü temsilini sağlamak misyonuyla ihdas olunan İletişim Başkanlığımız, 8 yıldır çalışmalarını azim ve kararlılıkla sürdürüyor. Kurumumuza emek veren her bir arkadaşımıza huzurlarınızda teşekkür etmek istiyorum. İletişim Başkanlığımız, bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da milletimize ve devletimize hayırlı hizmetlerde bulunmaya devam edecektir.”

Programa, Diyanet İşleri Başkanı Safi Arpaguş, 64. Hükümet Kültür ve Turizm Bakanı Mahir Ünal, Basın İlan Kurumu Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Edibe Sözen Çetintaş, Türkiye Uluslararası İslam, Bilim ve Teknoloji Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Mehmet Görmez ve İbn Haldun Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Atilla Arkan'ın da aralarında bulunduğu rektörler, akademisyenler, medya kuruluşu temsilcileri ve Ayasofya'nın ibadete açılması için CİMER'e başvuruda bulunan bazı vatandaşlar katıldı.

Açılış konuşmalarının ardından İletişim Başkanı Duran, günün anısına Diyanet İşleri Başkanı Safi Arpaguş'a “Muhteşem Mabet Ayasofya-i Kebir Cami-i Şerifi” ve “Ayasofya: Hasretten Vuslata” kitaplarını takdim etti.

“Fethin Nişanesi, Medeniyetin Kalbi: Çağları Aşan Mabet Ayasofya” paneli düzenlendi

Türkiye Uluslararası İslam, Bilim ve Teknoloji Üniversitesi'nde düzenlenen ve Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı Basın ve Yayın Dairesi Başkanı Dr. Zeynep Zelan'ın moderatörlüğünü üstlendiği “Fethin Nişanesi, Medeniyetin Kalbi: Çağları Aşan Mabet Ayasofya” panelinde, 64. Hükümet Kültür ve Turizm Bakanı Mahir Ünal, Türkiye Uluslararası İslam, Bilim ve Teknoloji Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Mehmet Görmez ve araştırmacı yazar Prof. Dr. Tufan Gündüz konuşmacı olarak yer aldı.

Panelistlerden Mahir Ünal, Ayasofya'nın tekrar ibadete açılması çok büyük bir olay olduğunu vurgulayarak fetihle işgal arasındaki farklara değindi. Osmanlı Devleti'nin hiçbir zaman sömürgeci olmadığını ve İstanbul'u işgal etmediğini, adalet dairesine aldığını kaydeden Ünal, “Bu adalet dairesine almanın nişanesi olarak da Ayasofya bizim sembolümüz, Kızılelmanımız oldu.” dedi.

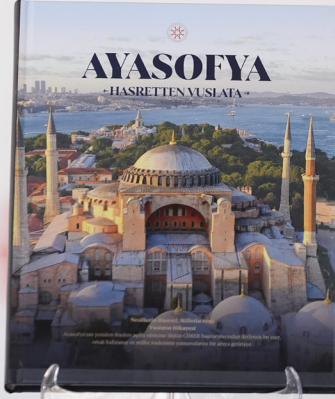
Ünal, “Bizim kültürümüzde, inancımızda tevhit, mizan ve emanet bilinci vardır. Yeryüzü emanettir, insan sınırlı ve ölçülü bir varlıktır, bütün mevcudat ortak bir ilahi kaynaktan yaratılmıştır. Bu çerçeveden baktığımızda Selçukluyu da Osmanlı'yı da İslam medeniyetini de ve bizim temel tasavvurumuzu da bu çerçevede görmek gerekir. Ayasofya'yı da adalet dairesinin nişanı olarak görmek gerekir.” diye konuştu.

Ayasofya'nın ibadete açılması için nasıl bir özelem duyulduğunu, Sultanahmet Meydanı'nda yapılan gösterileri, Müslümanların tekbirlerini ve haykırışlarını hatırladıklarını kaydeden Ünal, “Siyaset ve siyasetçi milletin iradesini emanet aldığı anda, o iradeyi karara dönüştürecek cesareti gösterebilmelidir. Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan milletin kendisine emanet ettiği iradeyi karara dönüştürecek ve onun riskini alacak cesareti göstermiştir. Ayasofya'nın tekrar ibadete açılması millet iradesinin siyaset nezdinde bir karara dönüşmesi ve o kararı alacak, o riski alacak cesareti göstermesiyle de ilgilidir. O yüzden buradan Sayın Cumhurbaşkanımızın ve yol arkadaşlarının, milletin talebini, özlemini, isteğini kararlı bir şekilde riskini alarak cesaretle hayata geçirdiği için de buradan tebrik ediyorum.” diye konuştu.

“Ayasofya'nın ruhunu yeniden ihya etmek mühim olan”

Panelistlerden Prof. Dr. Mehmet Görmez, “Bu insanlık tarihinin büyük tevhit mabedini, bu fethin nişanesini 86 yıl ayaklarla basılan bir turizm nesnesi olmaktan çıkarıp müminlerin alınlarını zemininde secdeyle buluşturmasına vesile olan saygıdeğer Cumhurbaşkanımıza ve katkıda bulunan herkese

teşekkür etmeyi, Ayasofya'nın mihrabının ve minberinin bize öğrettiği bir vefa borcu olarak gördüğümü ifade etmek istiyorum." diyerek sözlerine başladı.

Fatih Sultan Mehmet'in Ayasofya'yı ganimet olarak değil büyük bir emanet olarak gördüğünün altını çizen Prof. Dr. Görmez, "Milletimiz de onu büyük bir emanet olarak alıp geliştirdi. Biz millet, tarih ve medeniyet olarak bu emaneti sadece kullanmadık, biz bu emanetle konuştuk. Bu emanetle konuşmamızdan Süleymaniye, Selimiye doğdu, Sultanahmet Külliyesi doğdu. Bu emaneti geleceğe taşımak, bu emanetle konuşmaya devam etmek hepimizin vazifesi." ifadelerini kullandı.

Prof. Dr. Görmez, 2010 yılında Diyanet İşleri Başkanlığı görevine geldiğinde Cumhurbaşkanı Erdoğan ile ilk sohbetlerinin Ayasofya üzerine olduğunu, Ayasofya'nın açılış hazırlıklarının zihinlerde 10 yıl sürdüğünü belirtti.

Ayasofya'nın sadece bir mabet olmadığını vurgulayan Prof. Dr. Görmez, "Sadece namaz kılınan bir cami olarak kalırsa Ayasofya'ya haksızlık yapmış oluruz. Allah razısı için Sultanahmet ve Ayasofya'yı ziyaret ettiğinizde bu çevreleri, çevreyi bir dolaşınız. Burada kaç medrese vardı, kaç vakıf eseri, imarethane, şifahane, yetimler evi, yurdu vardı?" dedi.

Prof. Dr. Görmez, "Ayasofya'nın müzeye dönüşmesinin bu topraklarda herhangi bir zihnin bilinçli davranışı olarak kabul edemem, etmiyorum. Ama içinde bulunan zor şartların insanları getirdiği bir nokta olabilir diye düşünüyorum. Yoksa bu hafızayı reddeden bir iradenin bu topraklara ait olacağını düşünemem. O zorluklar insanları buna icbar etmiş olabilir." değerlendirmelerinde bulundu.

Ayasofya'nın yeniden ibadete açılışının bir vesile olduğunu kaydeden Prof. Dr. Görmez, "Ayasofya'nın ruhunu yeniden ihya etmek mühim olan. Ayasofya'nın sadece ibadet ruhunu değil ilim, hikmet, marifet ruhunu, şehre hayat veren boyutlarını ihya edersek bu emanetin hakkını vermiş oluruz.

Bu emanetin hakkını vermeyi bizlere Cenab-ı Hak nasip etsin." sözleriyle konuşmasını tamamladı.

"Ayasofya, fethin, bir devrin bittiğinin sembolüdür"

Panelist Prof. Dr. Tufan Gündüz ise Ayasofya'nın yeniden ibadete açılışının Türk İslam hukuku açısından önemini anlattı.

Ayasofya'nın katolik dünyası için önemli bir eser olduğunu belirten Gündüz, "İlk kuruluş yıllarında İstanbul henüz Katoliktir. Sonra Ortodoks dünyasının yani Doğu Hristiyanlığının temsilcisi durumuna gelmiştir. 1204'te Latinler İstanbul'u işgal ettiğinde bu sefer kilise Katolik kilisesi hâline getirilmiştir. Yani Ayasofya'nın kaderinde de böyle bir dönüşüm sürekli vardır. Fakat Müslümanlar İstanbul'a geldiğinde bu değişimlerin sonuncusu yaşanmıştır. Yani aslında Ayasofya'nın ibadethane özelliği hiç değişmemiştir." ifadelerini kullandı.

Gündüz, Fatih Sultan Mehmet'in Ayasofya'da ilk ezanı okuttuğunda "Evet, Ayasofya'nın sahibi, İstanbul'un sahibi biziz." diyebildiğini anlatarak İstanbul fethedildiğinde Ayasofya'nın yıkılmaya yüz tutmuş durumda olduğunu söyledi.

Ayasofya'da geçmişten bugüne yapılan çalışmaları detaylarıyla anlatan Gündüz, "Osmanlılar sürekli yapıyı ayakta tutmaya, sağlam tutmaya, temiz tutmaya gayret etmişlerdir. Fatih Sultan Mehmet'in o meşhur vakfiyesi sadece bir vakfiye değildir. O aynı zamanda Ayasofya'nın nasıl yaşaması gerektiği yönünde bir adamdır." dedi.

Gündüz, "Ayasofya 1453'ten beri ibadethane olma özelliğini devam ettirmektedir. Fethin sembolüdür, bir devrin bittiğinin sembolüdür. Önce Osmanlı Devleti'nin sonra da Türkiye Cumhuriyeti'nin egemenliğinin sembollerinden biridir." şeklinde konuştu.

Medya, İletişim ve Kamu Diplomasisi Alanlarında Türkiye-Endonezya İkili İlişkileri Yuvarlak Masa Toplantısı

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı koordinasyonunda Cakarta'da "Medya, İletişim ve Kamu Diplomasisi Alanlarında Türkiye-Endonezya İkili İlişkileri Yuvarlak Masa Toplantısı" düzenlendi.

Endonezya'nın Cakarta kentinde düzenlenen toplantıda Türkiye ve Endonezya'nın kamu diplomasisi alanındaki tecrübeleri paylaşılırken, stratejik iletişim, dezenformasyonla mücadele, dijital medya, yapay zekânın iletişim süreçlerine etkileri ve kamu kurumlarının iletişim kapasitesinin güçlendirilmesi konularında görüş alışverişinde bulunuldu.

Toplantıya, Türkiye Cumhuriyeti Endonezya, Doğu Timor Demokratik Cumhuriyeti ve ASEAN Nezdinde Büyükelçisi Prof. Dr. Talip Küçükcan, Türkiye Cumhuriyeti Cakarta Büyükelçiliği Müsteşarı Reşat Uğur Karacan, Türkiye Cumhuriyeti Cakarta Büyükelçiliği İletişim Müşaviri Doç. Dr. Burak Güneş, SETA Vaşington Araştırma Direktörü Prof. Dr. Kılıç Buğra Kanat, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı Kamu Diplomasisi Dairesi Başkanı Doç. Dr. Oğuz Güner, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Erman Akıllı, Endonezya Cumhurbaşkanı İletişimden Sorumlu Özel Danışmanı Asistanı Fritz Edward Siregar, Endonezya İletişim ve Dijital İşler Bakanlığı Medya Ekosistemi Direktörü Farida Dewi Maharani, Endonezya Dışişleri Bakanlığı Enformasyon ve Medya Direktörü Hendra Oktavianus, Endonezya Dışişleri Bakanlığı Kamu Diplomasisi Direktörü Ani Nigeriawati, Endonezya Dışişleri Bakanlığı Avrupa İşleri II Direktörü Danny Warmadewa, Endonezya Cumhuriyeti Ulusal Arşivleri Genel Müdürü Dr. Mego Pinandito, Endonezya Basın Konseyi Başkanı Prof. Dr. Komaruddin Hidayat, Antara Haber Ajansı Haber Direktörü ve Genel Yayın Yönetmeni Virgandhi Prayudantoro, Radio Republik Indonesia Haber Ekibi Başkanı Daulat Pane, TV Republik Indonesia

Haber Programları Direktörü Arif Adi Kuswardono ile Endonezya Ulusal Film Yapım Ajansı (PFN) İcra Kurulu Başkanı Riefian Fajarsyah katıldı.

Katılımcılar, doğru ve güvenilir bilginin zamanında kamuoyuna ulaştırılmasının, dijital çağda toplumların dezenformasyona karşı dayanıklılığının artırılmasında kritik önem taşıdığına dikkat çekti.

Görüşmelerde ayrıca iki ülkenin kamu diplomasisi stratejileri değerlendirilirken, kültürel diplomasi, gastronomi diplomasisi, ülke markalaşması ve uluslararası tanıtım faaliyetleri kapsamında yürütülen çalışmalar ele alındı. Ortak etkinlikler, eğitim programları ve deneyim paylaşımı yoluyla kurumsal iş birliğinin daha da geliştirilmesinin önemine vurgu yapıldı.

Toplantıda, yapay zekâ teknolojilerinin iletişim alanında sunduğu fırsatlar ile oluşturduğu riskler de değerlendirildi. Büyük dil modelleri, veri güvenliği, dijital egemenlik ve yapay zekâ destekli dezenformasyonla mücadele başlıklarında uluslararası iş birliğinin önemine dikkat çekilirken, bilgi ekosisteminin güçlendirilmesi ve toplumların dijital okuryazarlık düzeyinin artırılmasına yönelik ortak çalışmalar yürütülebileceği ifade edildi.

Toplantının sonunda, Türkiye ile Endonezya arasında medya, iletişim ve kamu diplomasisi alanlarında kurumsal iş birliğinin sürdürülebilir şekilde geliştirilmesi amacıyla ortak çalışma mekanizmalarının oluşturulması, düzenli istişarelerin sürdürülmesi ve somut ortak projelerin hayata geçirilmesine yönelik karşılıklı irade teyit edildi.

“Yük Paylaşımı ve İttifak Bütünlüğü: Ankara NATO Zirvesi’nden Neler Beklenmeli?” Paneli

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı tarafından, Hırvatistan’ın başkenti Zagreb’de, Kalkınma ve Uluslararası İlişkiler Enstitüsü (IRMO) iş birliğinde “Yük Paylaşımı ve İttifak Bütünlüğü: Ankara NATO Zirvesi’nden Neler Beklenmeli?” başlıklı panel düzenledi.

7-8 Temmuz 2026 tarihlerinde Ankara’da düzenlenen NATO Devlet ve Hükümet Başkanları Zirvesi öncesinde, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı tarafından NATO üyesi ülkelerin başkentlerinde, ilgili ülkelerdeki düşünce kuruluşlarıyla iş birliği ile hazırlanan program serisinin on üçüncü ve son ayağı 2 Temmuz 2026 tarihinde Hırvatistan’ın başkenti Zagreb’de gerçekleştirildi.

Etkinlik kapsamında ilk olarak “Yük Paylaşımı ve İttifak Bütünlüğü: Ankara NATO Zirvesi’nden Neler Beklenmeli?” başlıklı panel düzenlendi. Programın açış konuşması Türkiye Cumhuriyeti Zagreb Büyükelçisi Nurdan Erpulat Altuntaş tarafından gerçekleştirilirken, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Prof. Dr. Burhanettin Duran katılımcılara video mesaj ile hitap etti. Kalkınma ve Uluslararası İlişkiler Enstitüsünden Uzman Danışman Krševan Antun Dujmović’in moderatörlüğünü üstlendiği panelde; Zagreb Savunma ve Güvenlik Üniversitesi Rektör Yardımcısı ve Güvenlik ve İstihbarat Teşkilatlarının Sivil Denetimi Konseyi Üyesi Prof. Dr. Gordan Akrap, Cumhurbaşkanlığı Güvenlik ve Dış Politikalar Kurulu Üyesi ve Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Murat Yeşiltaş, Kalkınma ve Uluslararası İlişkiler Enstitüsü Araştırma Danışmanı Dr.

Sandro Knezović ile Cumhurbaşkanlığı Güvenlik ve Dış Politikalar Kurulu Üyesi ve Penn State Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Kılıç Buğra Kanat konuşmacı olarak değerlendirmelerde bulundu. Panel, Zagreb’de görev yapan diğer ülkelerden büyükelçiler, diplomatik ve askerî temsilciler, akademisyenler ile basın mensuplarını bir araya getirdi.

Panelde; Ankara Zirvesi öncesinde NATO’nun güncel güvenlik gündemi, değişen uluslararası sistemde ortaya çıkan yeni tehditlere yönelik ortak güvenlik adımları, Ankara Zirvesi’ne ilişkin beklentiler, İttifak içi yük paylaşımı, daha güçlü ve çok yönlü bir ittifak ihtiyacı, Avrupa-Atlantik güvenlik mimarisi, Rusya-Ukrayna Savaşı’nın NATO’ya etkileri ile bölgesel güvenlik gelişmeleri ele alındı.

Etkinliğin ikinci ayağında, Türkiye Cumhuriyeti Zagreb Büyükelçisi Nurdan Erpulat Altuntaş’ın ev sahipliğinde Büyükelçilik binasında yer alan Yunus Emre Enstitüsü salonunda basın mensuplarıyla bir araya gelindi. Toplantıda, basın mensuplarının Türkiye-NATO ilişkileri, Türkiye’nin İttifak içindeki rolü, güncel uluslararası gelişmeler ile 7-8 Temmuz tarihlerinde Ankara’da gerçekleştirilecek 36. NATO Devlet ve Hükümet Başkanları Zirvesi’ne ilişkin soruları cevaplandırıldı.

“Baltık’tan Akdeniz’e: NATO’nun Stratejik Kanatlarını Birleştirmek” Paneli

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı tarafından, Litvanya’nın başkenti Vilnius’ta, Jeopolitik ve Güvenlik Çalışmaları Merkezi (GSSC) iş birliğinde “Baltık’tan Akdeniz’e: NATO’nun Stratejik Kanatlarını Birleştirmek” başlıklı panel düzenledi.

7-8 Temmuz 2026 tarihlerinde Ankara'da düzenlenen NATO Devlet ve Hükümet Başkanları Zirvesi öncesinde, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı tarafından NATO üyesi ülkelerin başkentlerinde, ilgili ülkelerdeki düşünce kuruluşlarıyla iş birliği ile hazırlanan program serisinin on ikinci ayağı 1 Temmuz 2026 tarihinde Litvanya'nın başkenti Vilnius'ta gerçekleştirildi.

Etkinlik kapsamında ilk olarak "Baltık'tan Akdeniz'e: NATO'nun Stratejik Kanatlarını Birleştirmek" başlıklı panel düzenlendi. GSSC Direktör Yardımcısı Vytautas Leškevičius'un moderatörlüğünde gerçekleştirilen panelde; Litvanya Cumhurbaşkanı Ulusal Güvenlik Başkanışmanı Deividas Matulionis, Litvanya Dışişleri Bakan Yardımcısı Audra Plepytė, Cumhurbaşkanlığı Dış Politika ve Güvenlik Kurulu Üyesi Prof. Dr. Mehmet Akif Kireççi ile Sakarya Üniversitesi Ortadoğu Enstitüsü Öğretim Üyesi ve SETA Dış Politika Araştırmacısı Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Caner konuşmacı olarak değerlendirilmelerde bulundu.

Panelde; NATO'nun değişen küresel güvenlik ortamında karşı karşıya bulunduğu güncel sınamalar, İttifak'ın benimsediği 360 derece güvenlik yaklaşımı, Baltık ve Akdeniz bölgelerinin Avrupa-Atlantik güvenlik mimarisindeki stratejik önemi ile bu iki güvenlik kuşağı arasındaki bağlantısallığı, Rusya-Ukrayna Savaşı'nın Avrupa güvenliğine etkileri, Orta Doğu'da yaşanan gelişmelerin küresel güvenlik ve enerji arzı üzerindeki yansımaları, hibrit tehditler, siber güvenlik, savunma sanayisinde yaşanan dönüşüm ile NATO'nun caydırıcılık ve savunma kapasitesinin güçlendirilmesine yönelik değerlendirmeler ele alındı. Ayrıca Türkiye'nin Avrupa-Atlantik güvenlik mimarisindeki stratejik konumu, NATO bünyesinde üstlendiği askerî ve sivil sorumluluklar ile bölgesel krizlerin yönetiminde oynadığı yapıcı rol ve Ankara'da gerçekleştirilecek

NATO Devlet ve Hükümet Başkanları Zirvesi'ne ilişkin beklentiler değerlendirildi.

Konuşmacılar, NATO'nun değişen güvenlik ortamına uyum sağlaması, Baltık ve Akdeniz güvenlik bölgelerinin birbirinden bağımsız değerlendirilemeyeceği, müttefikler arasında stratejik diyalogun güçlendirilmesi, ortak tehdit algısının geliştirilmesi ve stratejik dayanışmanın artırılması gerektiğine dikkat çekti. Türkiye'nin Avrupa, Karadeniz, Kafkasya ve Orta Doğu'nun kesişim noktasındaki stratejik konumu, askerî kapasitesi, savunma sanayisindeki gelişmeleri, terörle mücadeledeki tecrübesi ve bölgesel krizlerin yönetimine sunduğu katkılarla Avrupa-Atlantik güvenlik mimarisinin temel aktörlerinden biri olduğu vurgulandı. Ayrıca Rusya kaynaklı tehditler, terörizm, hibrit tehditler, dezenformasyon, yeni nesil savaş teknolojileri, enerji güvenliği ve savunma harcamalarının artırılması konuları da ele alındı.

Etkinliğin ikinci ayağında, Türkiye Cumhuriyeti Vilnius Büyükelçiliğinde gazeteci ve basın mensuplarıyla bir araya gelindi. Toplantıda, Ankara'da düzenlenecek NATO Devlet ve Hükümet Başkanları Zirvesi'nin gündemi, Türkiye'nin NATO içerisindeki stratejik rolü, Avrupa-Atlantik güvenlik mimarisine sunduğu katkılar ile güncel bölgesel ve küresel gelişmelere ilişkin değerlendirmeler paylaşıldı. Basın mensuplarının sorularının cevaplandırıldığı toplantıda ayrıca uluslararası güvenlik ortamında değişen tehdit algıları, NATO'nun karşı karşıya bulunduğu güncel güvenlik sınamaları, Orta Doğu'da devam eden gelişmeler, bölgesel istikrarın korunmasına yönelik diplomatik çabalar, Türkiye'nin çevresindeki güvenlik risklerine yaklaşımı, Avrupa-Atlantik güvenliğine sunduğu katkılar ile uluslararası hukuk temelinde bölgesel barış ve istikrarın tesisine yönelik yaklaşımı ele alındı.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
CUMHURBAŞKANLIĞI
İLETİŞİM
BAŞKANLIĞI

TÜRKİYE
YÜZYILI

İletişim ve Diplomasi “15 Temmuz” Temalı 16. Sayısı

10. Yılında 15 Temmuz Destanı: Hafıza, Direniş ve Gelecek

Halkın Gücünün Üstünde Bir Güç Yoktur

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın NATO Zirveleri Sonrası
Basın Açıklamaları

İLETİŞİM VE DİPLOMASİ DERGİSİ “15 TEMMUZ” TEMALİ 16. SAYISI

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığının süreli yayınlarından, uluslararası hakemli İletişim ve Diplomasi dergisinin 16. sayısı yayımlandı. “15 Temmuz Darbe Girişimi” temasıyla çıkan bu sayıda demokrasi, medya, kamu diplomasisi, toplumsal hafıza ve uluslararası ilişkiler alanları, disiplinler arası bir perspektifle ele alınıyor. Dergide, 15 Temmuz hain darbe girişiminin medya, iletişim, dijital dezenformasyon, demokratik meşruiyet, toplumsal hafıza ve dış politika üzerindeki etkileri, değişik boyutlarıyla inceleniyor. Başeditörlüğünü Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Burhanettin Duran'ın üstlendiği dergi, akademik literatüre önemli katkılar sunan 13 araştırma makalesinden oluşuyor.

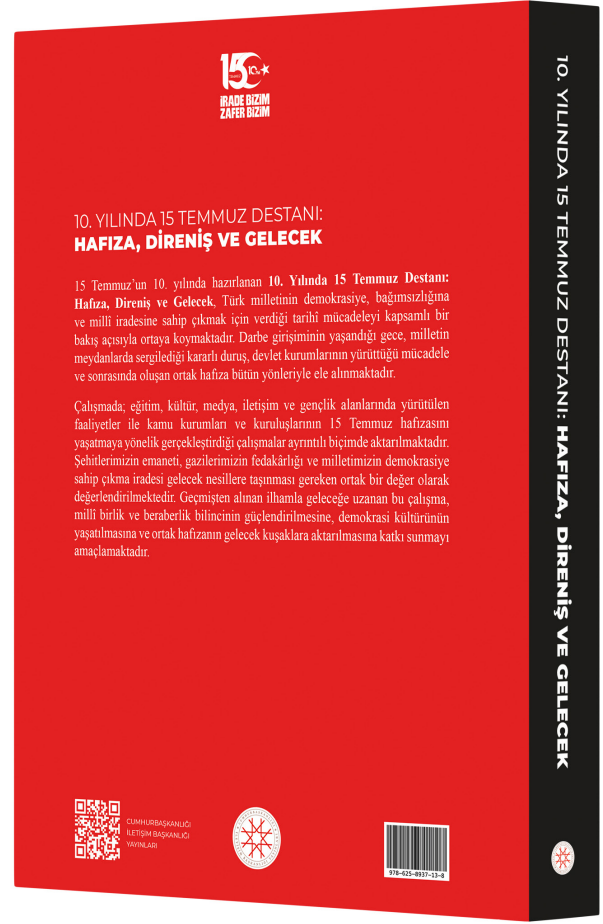
İletişim Başkanı Duran dergideki yazısında, 15 Temmuz 2016 gecesinin Türkiye'nin anayasal düzenini ve demokratik meşruiyetini hedef alan en kritik saldırılardan biri olduğunu vurguladı. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın çağrısıyla aziz milletimizin ortaya koyduğu kararlı direnişin, millet

iradesinin ve demokratik meşruiyetin en güçlü tezahürlerinden biri olarak tarihe geçtiğini ifade eden Duran, 15 Temmuz'un yalnızca siyasi tarih açısından değil, devlet-toplum ilişkileri, kriz yönetimi, medya, iletişim ve toplumsal hafıza bakımından da akademik olarak kapsamlı biçimde incelenmesi gereken tarihsel bir kırılma noktası olduğuna dikkat çekti.

İletişim ve Diplomasi dergisi 16. sayısıyla da iletişim, medya, kamu diplomasisi, uluslararası ilişkiler, siyaset bilimi ve toplumsal hafıza alanlarında çalışan akademisyenler, araştırmacılar ve politika yapıcılar için önemli bir başvuru kaynağı olma niteliğini sürdürüyor.

Derginin aralık ayında yayımlanacak 17. sayısında “Küresel Çağda Anlatılar, Algılar ve Temsil” teması işlenecek. Bu sayı için hazırlanacak makaleler, 1 Eylül 2026 tarihinden itibaren DergiPark sistemi üzerinden kabul edilecek.

10. YILINDA 15 TEMMUZ DESTANI: HAFIZA, DİRENİŞ VE GELECEK

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı tarafından yayımlanan “10. Yılında 15 Temmuz Destanı: Hafıza, Direniş ve Gelecek” kitabı, 15 Temmuz 2016 gecesinde yaşanan darbe girişimini, milletin ortaya koyduğu direnişi ve aradan geçen on yılda oluşturulan toplumsal hafızayı kapsamlı bir bakış açısıyla ele alıyor. Çalışma, o gece yaşanan gelişmeleri kronolojik bir akış içinde aktarırken devlet kurumlarının mücadelesini, millet iradesinin demokrasiye sahip çıkışını ve hafızanın gelecek kuşaklara taşınmasına yönelik çalışmaları bir bütün olarak değerlendiriyor.

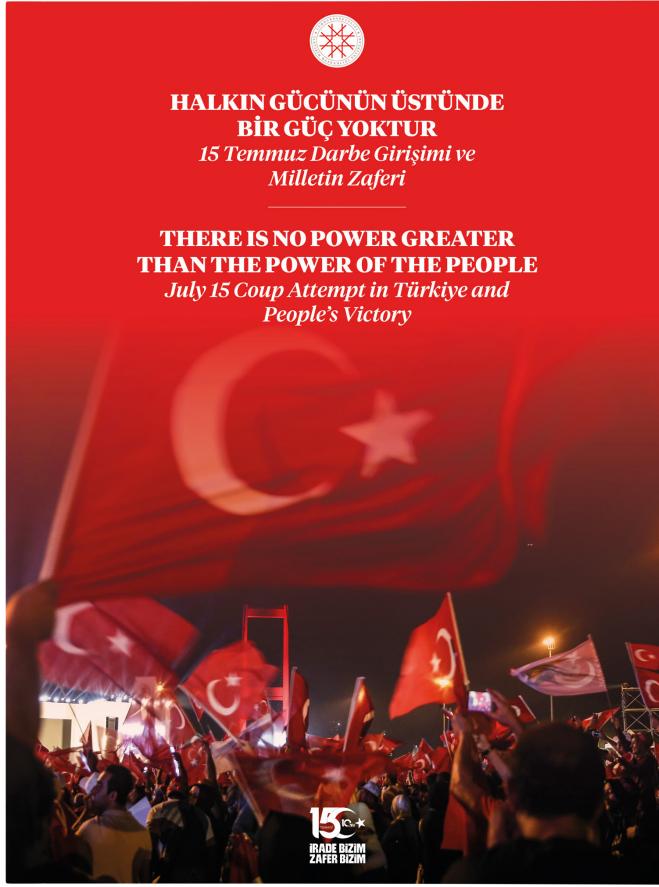

Altı bölümden oluşan çalışma, darbe girişiminin yaşandığı geceyi anlatarak başlıyor. Sonrasında ise siyasi ve kurumsal direniş, toplumsal hafıza, eğitim ve gençlik çalışmaları,

medya ve iletişim faaliyetleri ile demokrasi bilincinin geleceğe taşınmasına yönelik uygulamaları da ayrıntılarıyla inceliyor. Şehitlerin ve gazilerin fedakârlıkları, kamu kurumlarının yürüttüğü çalışmalar, eğitim programları, kültürel faaliyetler ve iletişim politikaları geniş bir çerçevede ele alınıyor. Böylece 15 Temmuz'un toplumsal, kurumsal ve tarihî boyutları farklı yönleriyle ortaya konuyor.

“10. Yılında 15 Temmuz Destanı: Hafıza, Direniş ve Gelecek” kitabı, yakın dönem Türkiye tarihini anlamak isteyen araştırmacılar, öğrenciler ve okuyucular için önemli bir başvuru kaynağı. Eser, belgeler, görseller ve kapsamlı değerlendirmeler eşliğinde 15 Temmuz'un tarihî arka planını, milletin demokrasiye sahip çıkma iradesini ve bu hafızanın gelecek nesillere aktarılması amacıyla yürütülen çalışmaları bir araya getiriyor. Böylece geçmişte yaşanan önemli bir dönüm noktasını kayıt altına alırken ortak hafızanın güçlenmesine katkı sunuyor.

HALKIN GÜCÜNÜN ÜSTÜNDE BİR GÜÇ YOKTUR: 15 TEMMUZ DARBE GİRİŞİMİ VE MİLLETİN ZAFERİ

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı tarafından, 15 Temmuz gecesi Türk milletinin demokrasiye ve iradesine sahip çıkışını belgelemek amacıyla “Halkın Gücünün Üstünde Bir Güç Yoktur: 15 Temmuz Darbe Girişimi ve Millet'in Zaferi” kitabı yayımlandı.

15 Temmuz hain darbe girişiminin seyrini, uluslararası kamuoyundaki yankılarını, siyasi arenadaki ortak duruşu ve o gecenin kahramanlarını bir araya getiren kapsamlı çalışma, geleceğe tarihî bir not düşüyor. Türkçe ve İngilizce dillerinde yayımlanan eser, darbe gecesinin ilk anlarından itibaren yaşananları kronolojik olarak sunarken, milletin direnişini ve uluslararası arenadaki yansımalarını belgesel niteliğinde arşivliyor.

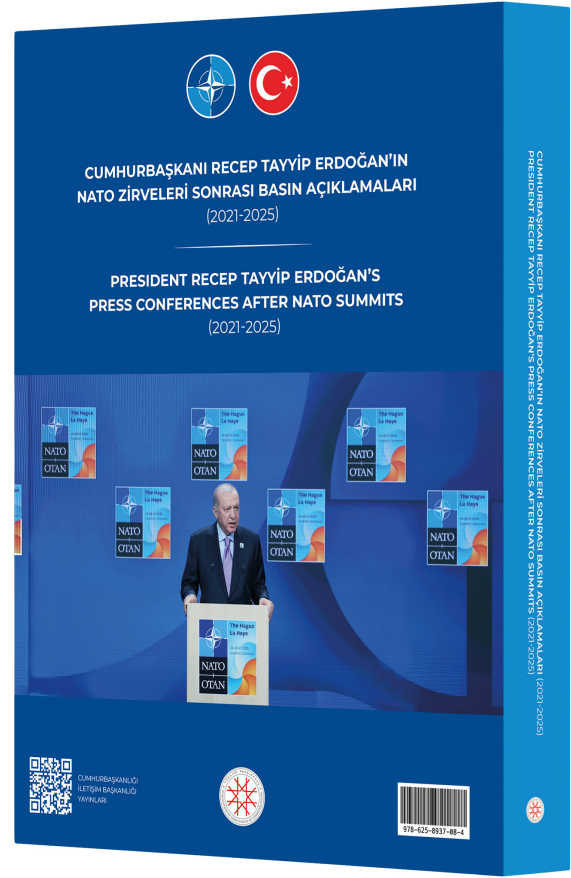
“15 Temmuz Darbe Girişimi ve Millet'in Zaferi”, “Dünyadan Tepkiler”, “Muhalefet Partilerinin Darbe Girişimine Karşı Duruşu”, “Darbe Girişimi Ardından Çarpıcı Kareler” ve “15 Temmuz Şehitleri” bölümlerinden oluşan

eserin ilk bölümünde, hain darbe girişiminin kronolojik akışı saat saat işlenerek milletin meydanlara inip kazandığı tarihî zaferin detayları sunuluyor.

Kitabın ikinci bölümünde, darbe girişimi karşısında devlet liderlerinin, uluslararası toplumun, uluslararası kuruluşların ve küresel basının takındığı tavır yer alırken, üçüncü bölümde ise muhalefet partilerinin darbe girişimine karşı net ve kararlı duruşu ele alınıyor.

Çalışmanın dördüncü bölümünde darbe girişiminin hemen ardından çekilen, direnişi ve yaşanan yıkımı gözler önüne seren en çarpıcı fotoğraf kareleri okuyucuya aktarılırken, son bölümde ise canları pahasına vatani ve demokrasiyi savunan 15 Temmuz şehitlerinin portreleri ve görselleri yer alıyor.

CUMHURBAŞKANI RECEP TAYYİP ERDOĞAN'IN NATO ZİRVELERİ SONRASI BASIN AÇIKLAMALARI (2021-2025)

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı tarafından, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın son beş yılda NATO zirveleri sonrası yaptığı basın açıklamaları kitaplaştırıldı.

Eser, küresel krizlerin, sıcak çatışmaların ve jeopolitik gerilimlerin tırmandığı kritik bir dönemde, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın 2021 ile 2025 yılları arasında katıldığı beş büyük NATO zirvesinin ardından gerçekleştirdiği basın toplantılarını ve müttefik liderlerle yürüttüğü diplomasi trafiğini kayıt altına alıyor.

Türkçe ve İngilizce olarak hazırlanan çalışma, uluslararası ilişkiler, savunma politikaları ve Türk dış politikası tarihi açısından çok önemli bir kaynak niteliği taşıyor. Kitap, Türkiye'nin küresel ve bölgesel güvenlik mimarisindeki

stratejik rolünü, terörle mücadeledeki kararlı duruşunu ve barış odaklı dış politika hamlelerini gözler önüne seriyor.

Lahey, Vaşington, Vilnius, Madrid ve Brüksel zirveleri sonrası Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın yaptığı basın açıklamalarındaki; Karadeniz Tahıl Girişimi'nin uzatılması ve İstanbul sürecinde Türkiye'nin Rusya-Ukrayna arabuluculuğu, Suriye, Libya ve Dağlık Karabağ gibi kritik kriz bölgelerinde adaletin ve kalıcı barışın tesisi için Türkiye'nin üstlendiği yapıcı roller, 6 Şubat depremleri sonrası müttefiklerin gösterdiği dayanışma, terörün her türlü tezahürüyle tavizsiz mücadele çağrısı, müttefikler arasında ambargo ve kısıtlamaların kaldırılmasına yönelik net adımlar, Gazze'de yaşanan insani dram karşısında müttefiklik hukukuna aykırı pervasız politikalar ve Türk savunma sanayisinin küresel başarıları vb. resmî söylemler bu çalışma vasıtasıyla geleceğe kalıcı bir miras olarak bırakılıyor.

Ayasofya-i Kebir Cami-i Şerifi'nin ibadete açılmasının 6. yıl dönümü

Ayasofya-i Kebir Cami-i

Yerli ve yabancı turistler için çekim alanı olan Ayasofya-i Kebir Cami-i Şerifi'nin yeniden ibadete açılmasının üzerinden altı yıl geçti

24 Temmuz
2020'den bu yana
30 milyon
ziyaretçiyi ağırladı

916 yıl kilise
olarak hizmet
verdi

1453'ten
itibaren cami
olarak kullanıldı

1934'te müze
olarak hizmet
vermeye başladı

24 Temmuz 2020'de
cami olarak yeniden
ibadete açıldı

15^{TEMMUZ} | 10^{.YILI}
İRADE BİZİM, ZAFER BİZİM!

15 Temmuz

DEMOKRASİ VE MİLLÎ BİRLİK GÜNÜ

Cumhurbaşkanlığı
İletişim Başkanlığı
Yayınları

ISSN 1301-9325 e-ISSN 3023-6762

9 771301 932000